

ม.๓

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ม.๓

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้าน อาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ มีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่งและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. ๑ - ๓) ประจำปีภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสาร รวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียด คำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ใบงาน แบบฝึก แบบประเมิน ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. ๑ - ๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั่วประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
บทนำ	ข
สารบัญ	ค
คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ	ฉ
คำชี้แจงรายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒	๑
คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒	๙
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๐
โครงสร้างรายวิชา	๑๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วิธิพินิจภาษา	๑๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยแก้ว	๑๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยแก้ว	๒๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)	๓๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี)	๔๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ตีความและประเมินคุณค่า	๕๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกดูและฟังสิ่งที่ประโยชน์จากโฆษณา	๕๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโฆษณา	๖๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนอธิบาย	๗๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงานภูมิปัญญาท้องถิ่น	๘๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดรายงานภูมิปัญญาท้องถิ่น	๘๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนคำคม	๙๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนคติพจน์	๙๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าวรรณคดี	๑๐๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	๑๑๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ (กาพย์ฉบัง ๑๖)	๑๑๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ	๑๒๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คำพ่อสอนในพระบรมราโชวาท	๑๔๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท	๑๕๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทพากย์เอราวัณ	๑๕๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิเคราะห์ความหมายของคำในวรรณคดี	๑๖๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บทพากย์เอราวัณ	๑๖๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีไทย	๑๗๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น	๑๘๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและวิถีไทยในวรรณกรรมท้องถิ่น	๑๙๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม	๒๐๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม (ต่อ)	๒๑๒

เรื่อง	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พาทีสัมพันธ์	๒๒๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	๒๓๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	๒๔๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและการดู	๒๕๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและการดู	๒๕๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา	๒๖๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา	๒๗๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ	๒๘๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน	๒๙๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน	๒๙๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ	๓๐๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ	๓๒๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้	๓๒๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด	๓๔๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์	๓๕๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สื่อความคิด	๓๗๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด	๓๗๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนอธิบาย	๓๘๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดอภิปราย	๓๙๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดอภิปรายพาเพลิน	๔๐๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ	๔๑๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ	๔๒๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนคำอวยพร	๔๓๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์	๔๔๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ ๒	๔๕๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภูมิใจในถิ่นตน	๔๕๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านโคลงสี่สุภาพ	๔๖๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญ	๔๗๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การโต้แย้ง	๔๘๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านตีความและประเมินค่า	๔๙๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา	๕๐๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เขียนย่อความ	๕๑๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ	๕๒๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนชีวประวัติ	๕๓๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงาน	๕๔๕

เรื่อง	หน้า
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดรายงาน	๕๕๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น	๕๖๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู	๕๗๑
บรรณานุกรม	๕๘๐
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบประเมินรวม	๕๘๑
ภาคผนวก ข. แผนผังความคิด (Graphic Organizers)	๕๙๘
ภาคผนวก ค. บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)	๖๐๗
คณะผู้จัดทำ	
- คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	๖๑๔
- คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๒	๖๑๔
- คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๒	๖๑๖
- คณะตรวจพิสูจน์/พิมพ์และจัดทำรูปเล่มคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	๖๑๗
- รายชื่อคณะทำงาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๖๑๘

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอน จากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และ รายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

เวลาเรียน / นอกเวลาเรียน

DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ / ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ / ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ / ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ / หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ / ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ / รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ / สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ / รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มุลินิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗-๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๙๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มุลินิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

คำชี้แจง

รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา
๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ สุจริต
- ๓) มีวินัย
- ๔) ใฝ่เรียนรู้
- ๕) อยู่อย่างพอเพียง
- ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะด้านภาษาหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ ซึ่งเยาวชนคนไทยใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนการนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและในการพัฒนาอาชีพ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม เป็นสมบัติของชาติซึ่งคนรุ่นหลังควรอนุรักษ์ จรรโลง และสืบสานต่อไป แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หลักภาษา การใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอน และแหล่งวิทยาการ ประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนทั้งของผู้เรียน และผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุดสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลองและอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลาอันเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรย้าให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ฝึกทักษะทางภาษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูผู้สอนควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student Centered) และให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Active learning) โดยครูผู้สอนจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสมองมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ การวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิดอย่างหลากหลาย ได้แก่ การคิด วิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ครูต้องลดบทบาทในการสอนโดยเป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นและอย่างหลากหลาย

กระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทักษะศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้จาก ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน งานวิเคราะห์จากการศึกษาภาคสนาม พิเคราะห์ แหล่งข้อมูล การสอนแบบให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระจากศูนย์การเรียนรู้และการเรียนรู้ตามความสนใจ

การเรียนรู้โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ได้แก่ เกม การศึกษาสถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บทบาท สมมติ โครงการ การทดลอง ศิลปสร้างสรรค์การสอน เขียนบุคลาธิษฐาน คือ โวหารชนิดหนึ่งในโวหารภาพพจน์ ที่มีลักษณะการสมมุติให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ให้มีอากัปกริยาท่าทางความรู้สึกเหมือนมนุษย์ การเรียนการสอน ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแก้ปัญหากลุ่ม สืบค้นความรู้ กลุ่มสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย การเรียนการสอนโดยใช้หัวเรื่อง

การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด ได้แก่ การแก้สถานการณ์ การถามตอบ การสืบสอบ ความคิด รวบรวม การพัฒนากระบวนการคิด การใช้ทักษะกระบวนการ การสอนการอ่านโดยใช้วิธีการตั้งคำถามผู้เรียน การเรียนการสอนเน้นความจำ การเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) การเรียนการสอน กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสอนกระบวนการคิด ๑๐ มิติ การคิดเปรียบเทียบ การคิดสังเคราะห์ การคิดประยุกต์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดกลยุทธ์ การคิดบูรณาการ การคิดมีเหตุผล การคิดอนาคต การคิดวิพากษ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป ชุดการสอน ชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอน สำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการนำเสนอ โดยวีดิทัศน์

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการได้ง่ายในระยะเวลาสั้นและช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- ๑) ใบความรู้ ใบงาน แผนภาพนำเสนอข้อมูล
- ๒) คลิป/วีดิทัศน์/ภาพข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๓) สถานการณ์สมมติ
- ๔) สื่อบุคคล

แหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสร้างคุณลักษณะการเรียนรู้ที่ทุกคนต้องใฝ่รู้ตลอดชีวิต ดังนี้

๑) แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

๒) แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ชุมชน ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดแห่งชาติ

ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญของผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนควรจัดห้องสมุดกลาง ห้องสมุดหมวดวิชา มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ รถเคลื่อนที่ ห้องสมุดประชาชน ล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

๓) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
- กระทรวงวัฒนธรรม

ฯลฯ

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมาก ยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลสิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงคำ, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมิน ให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลสิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจสอบชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(๒.๑) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒.๒) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(๒.๓) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงการ การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านภาษา เป็นงานที่ต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา ดังนั้นครูผู้สอนจะวัดผลการเรียนรู้ด้านภาษาจำเป็นต้องเข้าใจหลักการของการเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำเนินการ ดังนี้

๑. ทักษะทางภาษาทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง ดูและการพูดมีความสำคัญเท่า ๆ กัน และทักษะเหล่านี้ครูผู้สอนควรบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนไม่ควรฝึกทักษะทีละอย่างแต่ควรฝึกทักษะไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งทักษะทางภาษาหนึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น ๆ ด้วย

๒. ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาพร้อมกับการพัฒนาความคิดเพราะสื่อภาษาเป็นสื่อของความคิดผู้ที่มีทักษะความสามารถในการใช้ภาษา มีคลังคำมากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด

๓. ผู้เรียนต้องเรียนรู้การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนอย่างถูกต้องด้วย การใช้ภาษาไม่ใช่เรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาอย่างเดียว การเรียนภาษาต้องเรียนรู้ไวยากรณ์หรือหลักภาษา การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และนำความรู้ดังกล่าวไปฝึกฝน

๔. ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาเท่ากันแต่การพัฒนาทักษะทางภาษาไม่เท่ากัน และวิธีการเรียนรู้ต่างกัน

๕. ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การจัดกิจกรรมภูมิหลังของภาษาและการใช้ภาษาถิ่นของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาภาษาไทยของตนและพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับภาษาไทย

๖. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสาร ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

๕. คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยงทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผล และประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียนชุมชนกิจกรรมการเรียนรู้รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียมแล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะ กระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติ น่าอยู่ ร่มรื่น และเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ อย่างเพียงพอเหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิค หรือวิธีการใดที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรืออุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทาง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อวิชา พื้นฐานภาษาไทย **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**
ภาคเรียนที่ ๒ **เวลา ๖๐ ชั่วโมง** **จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต**

ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินค่าวรรณคดี และวรรณกรรม โดยศึกษาเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านจับใจความ การอ่านตามความสนใจ การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนข้อความตามสถานการณ์ และโอกาสต่าง ๆ เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ เขียนอธิบาย เขียนย่อความ เขียนจดหมายกิจธุระ กรอกแบบสมัครงาน ฝึกทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น ประเมินเรื่องจากการฟังและการดู พุดรายงานจากการศึกษาค้นคว้า พุด พุดในโอกาสต่าง ๆ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู ศึกษาคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ คำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ สรุปเนื้อหาวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า ความรู้และข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรม ท่องจำบทอาขยานที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต กระบวนการเขียนเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฟัง การดู และการพูด สามารถเลือกฟังและดู และพูดแสดงความรู้ความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่านำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด รหัสตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐

ท ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๘ ม.๓/๑๐

ท ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

ท ๔.๑ ม.๓/๔ ม.๓/๕

ท ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

รวม ๒๙ ตัวชี้วัด

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๒	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๖๐ ชั่วโมง
---	--	--

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด :

- ท ๑.๑ ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๓/๒ ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย
- ท ๑.๑ ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๓/๔ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน
- ท ๑.๑ ม.๓/๕ วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น
- ท ๑.๑ ม.๓/๖ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๓/๗ วิจาร์ณความสมเหตุสมผลการลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง
- ท ๑.๑ ม.๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม.๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
- ท ๑.๑ ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด :

- ท ๒.๑ ม.๓/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
- ท ๒.๑ ม.๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
- ท ๒.๑ ม.๓/๓ เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ
- ท ๒.๑ ม.๓/๔ เขียนย่อความ
- ท ๒.๑ ม.๓/๕ เขียนจดหมายกิจธุระ
- ท ๒.๑ ม.๓/๖ เขียนอธิบายชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
- ท ๒.๑ ม.๓/๘ กรอกรูปแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับ ความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน
- ท ๒.๑ ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด :

- ท ๓.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ท ๓.๑ ม.๓/๓ พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
- ท ๓.๑ ม.๓/๔ พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- ท ๓.๑ ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด :

- ท ๔.๑ ม.๓/๑ จำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
- ท ๔.๑ ม.๓/๔ ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ
- ท ๔.๑ ม.๓/๕ อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ

สาระที่ ๕ : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด :

- ท ๕.๑ ม.๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น
- ท ๕.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า จากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ท ๕.๑ ม.๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ท ๕.๑ ม.๓/๔ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง

โครงสร้างรายวิชา
รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	วิธีพินิจภาษา	ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๑๐ ท ๒.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๖ ม.๓/๑๐ ท ๓.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๖	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง อ่านทำนองเสนาะได้ ถูกต้อง ระบุใจความสำคัญและ รายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เปรียบเทียบและ ประเมินโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ มีมารยาทในการอ่าน เขียนข้อความ โดยใช้ถ้อยคำที่ได้ถูกต้องตามระดับ ของภาษา เขียนอธิบายชี้แจง แสดง ความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล มีมารยาทในการเขียนวิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ การดำเนินชีวิต พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา มีมารยาทใน การฟังการดูและการพูด		
๒	คุณค่าวรรณคดี	ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐ ท ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๑๐ ท ๓.๑ ม. ๓/๓ ท ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรอง ที่ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน เข้าใจความแตกต่างของคำที่มี ความหมาย โดยตรงและโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียด ของสิ่งที่อ่าน ตีความและประเมิน คุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่าง หลากหลาย เขียนข้อความด้วย ลายมือที่อ่านง่าย มีมารยาทใน การเขียน สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม วิเคราะห์วิถีไทยและ คุณค่าจากวรรณคดี สรุปความรู้และ		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>ข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำ และบอกคุณค่าบทความที่กำหนด และตามความสนใจ</p>		
๓	พาทีสัมพันธ์	<p>ท ๒.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๕ ม.๓/๘ ม.๓/๑๐ ท ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๕ ม.๓/๖</p>	<p>เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง ตามระดับของภาษา เขียนจดหมาย กิจธุระและกรอกแบบสมัครงานได้ ตามรูปแบบที่เหมาะสมและมี มารยาทในการเขียน แสดงความ คิดเห็นวิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมิน เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ โดยและการพูด รายงานและการพูด โน้มน้าวอย่างมีเหตุผล พร้อมทั้งมี มารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p>		
๔	สรรค่านำมาใช้	<p>ท ๑.๑ ม.๓/๔ ม.๓/๔ ม.๓/๑๐ ท ๒.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๖ ท ๓.๑ ม.๓/๖ ท ๔.๑ ม.๓/๔ ม.๓/๕</p>	<p>การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อเขียน กรอบแนวคิด วิเคราะห์วิจารณ์และ ประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธี เปรียบเทียบ มีมารยาทในการอ่าน เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง ตามระดับของภาษา เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และได้แย้ง อย่างมีเหตุผล พุในโอกาสต่าง ๆ ได้ ตรงตามวัตถุประสงค์ มีมารยาทใน การฟังการดูและการพูด ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติอธิบาย ความหมายของคำศัพท์ทางวิชาการ และวิชาชีพ</p>		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	ภูมิใจในถิ่นตน	ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐ ท ๒.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๑๐ ท ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม. ๓/๓ ม. ๓/๖	<p>การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องตามหลัก</p> <p>การอ่าน ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตีความและประเมินคุณค่าที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย มีมารยาทในการอ่าน เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา เขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ข้อคิดและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ เขียนย่อความและมีมารยาทในการเขียน แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดูการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด</p>		
สอบกลางปี/สอบปลายปี				๒	๔๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ วิวิธพินิจภาษา

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- ม. ๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- ม. ๓/๕ วิเคราะห์วิจารณ์และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดี
- ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
- ม. ๓/๖ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และได้แย้งอย่างมีเหตุผล
- ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ม. ๓/๓ พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
- ม. ๓/๖ มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว วิธีการอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นร้อยแก้ว

๒. การอ่านจับใจความสำคัญ ความคิดสำคัญหลักของข้อความ ศึกษาหลักการจับใจความสำคัญ วิธีจับใจความสำคัญการพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

๓. การอ่านตีความและประเมินคุณค่า ประโยชน์และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนที่หลากหลายจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

๔. การวิเคราะห์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

๕. การเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา การโฆษณา เป็นการสื่อสารโน้มน้าวใจประเภทหนึ่ง มุ่งจูงใจเพื่อประโยชน์ในการขายสินค้าและบริการต่าง ๆ โฆษณาที่มีศิลปะสามารถนำมาเป็นวรรณกรรมได้ โดยเฉพาะโฆษณาที่เลือกรูปแบบ การใช้ภาษาโน้มน้าวใจที่น่าสนใจ มีการสรรคำ มีการนำเสนอที่ชวนติดตาม

๖. หลักการเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านอย่างละเอียดและถูกต้อง ด้วยกลวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา

๗. การพูดรายงาน เป็นการพูดนำเสนอผลของการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้ฟังได้รับทราบถึง เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่สำคัญ ถนนสายสำคัญ การเดินทาง รวมทั้งเป็นการฝึกมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๘. คำคม เป็นการใช้ถ้อยคำที่หลักแหลมชวนคิด อาจเป็นถ้อยคำ หรือข้อความของนักปราชญ์ บุคคลสำคัญ กวี หรือบุคคลธรรมดา

๙. คติพจน์ เป็นถ้อยคำที่เป็นแบบอย่าง ชวนคิด มุ่งเกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. บอกหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง
๒. หลักการจับใจความสำคัญ
๓. วิธีจับใจความสำคัญ
๔. การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ
๕. ความหมายของการอ่านตีความและประเมินคุณค่า
๖. ตีความและประเมินคุณค่าและประโยชน์จากงานเขียน
๗. หลักการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู
๘. หลักการพูดรายงาน
๙. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด
๑๐. หลักการเขียนโฆษณา
๑๑. หลักการเขียนอธิบาย
๑๒. หลักและแนวทางการเขียนคำคม

๑๓. หลักการเขียนคติพจน์ได้

๑๔. มารยาทในการเขียน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และวิธีการอ่านออกเสียง
๒. แยกแยะใจความสำคัญ และพลความ
๓. ตีความและประเมินคุณค่าจากงานเขียน
๔. วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากการฟัง ดูโฆษณา
๕. เขียนคำโฆษณา
๖. เขียนอธิบาย ชี้แจงรายละเอียด
๗. พุดรายงานได้ถูกต้อง ใช้ภาษาในการนำเสนอได้เหมาะสม
๘. เขียนคำคมได้ถูกต้องเหมาะสม
๙. เขียนคติพจน์ได้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. รักความเป็นไทย
๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน : การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว	อ่านออกเสียงได้ ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้น จังหวะเหมาะสม ใช้น้ำเสียงแสดง อารมณ์ได้ไพเราะ	อ่านออกเสียงได้ ถูกต้องตามอักขรวิธี เสียงดังชัดเจน เว้น จังหวะเหมาะสม แสดงอารมณ์ใน บางจังหวะได้ดี	อ่านออกเสียงได้ ถูกต้อง ตาม อักขรวิธี เสียงดัง ชัดเจน เว้นจังหวะ เหมาะสม และใช้น้ำ เสียงแสดง อารมณ์ในบาง จังหวะแต่ยังทำได้ ไม่ดีนัก	อ่านออกเสียงได้ ถูกต้อง ตาม อักขรวิธี เสียงดัง ชัดเจน แต่ยังต้อง ปรับปรุงเรื่อง การเว้นจังหวะ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๔	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ (๒)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยแก้ว		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว วิธีการอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นร้อยแก้ว</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง อธิบายวิธีการอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นร้อยแก้ว</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้องตามหลักการอ่านและวิธีการอ่านออกเสียง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั้นนำ นักเรียนดูวิดีโอที่ค้นจาก youtube เรื่องพื้นฐานการอ่านภาษาไทยที่ครูนำมาเปิด แล้วร่วมกันสนทนาถึงวิธีการอ่านออกเสียง การใช้ น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง สีหน้าและแววตาในการอ่าน ครูอธิบาย โยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนศึกษาหลักการอ่านร้อยแก้ว วิธีการอ่านออกเสียงจากใบความรู้เรื่อง การอ่านร้อยแก้ว ๒. นักเรียนเล่นเกม ถามเร็วตอบเร็ว “เกี่ยวกับหลักการและวิธีการอ่านออกเสียง” โดยครูจะให้นักเรียนตอบทีละคนโดยเรียงตามที่นั่งของนักเรียน ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับมารยาทในการอ่าน ๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คนจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว โดยฝึกการออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ให้ชัดเจน ฝึกบุคลิกท่าทาง ตลอดจนการใช้สีหน้าและแววตา จากนั้นให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มร่วมกันประเมินวิธีการอ่านของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วิดิทัศน์จากยูทูปเรื่องพื้นฐานการอ่านภาษาไทย youtube https://www.youtube.com/watch?v=a0rz01Egjzl ๒. ใบความรู้เรื่อง การอ่านร้อยแก้ว ๓. บทอ่านร้อยแก้ว ๔. บทประกวดอ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน ฝึกอ่านบทประกวดการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยแก้ว รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ครูแจกบทอ่านที่ใช้ในการประกวดอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วให้นักเรียนไปฝึกอ่าน เพื่อมาประกวดการอ่านออกเสียงร้อยแก้วในชั่วโมงต่อไป ครูอธิบายชี้แจงเกณฑ์และแนวทางการประเมินให้นักเรียนทราบ</p> <p>๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง ๒. วิธีการอ่านออกเสียง	การถาม - ตอบ สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	คำถาม แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้องตามหลักและวิธีการอ่าน	ประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หมายถึง การอ่านถ้อยคำที่มีผู้เรียบเรียงหรือประพันธ์ไว้ โดยการเปล่งเสียงและวางจังหวะเสียงให้เป็นไปตามความนิยม และเหมาะสมกับเรื่องี่อ่าน เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมคล้อยตามไปกับเรื่องราวหรือรสบทประพันธ์ที่อ่าน

หลักเกณฑ์ในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

๑. ควรศึกษาเรื่องี่อ่านให้เข้าใจ เพื่อแบ่งวรรคตอน
๒. การออกเสียง ควรให้ดังพอเหมาะกับจำนวนผู้ฟัง ตอนใดเน้นเสียง เสียงเบา เสียงอ่อนโยน เสียงเศร้า เสียงธรรมชาติ ฯลฯ ก็ควรทำเสียงให้เป็นไปในทำนองนั้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับเรื่องราวในตอนนั้น ๆ และเสียงดังพอเหมาะกับสถานที่และจำนวนผู้ฟัง ต้องรู้จักทอดเสียงให้ตรงกับความหมายของข้อความที่อ่าน ต้องอ่านเน้นเสียงให้เหมือนเหตุการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด รู้จักวางจังหวะเสียงไว้ตามระยะที่ถูกต้อง
๓. อ่านให้คล่องและอ่านให้ถูกวรรคตอน ถูกต้องตามอักขรวิธี โดยเฉพาะ ร ล คำควบกล้ำ ต้องออกเสียงให้ชัดเจนไม่อ่านตก เติมข้อความจากต้นฉบับ
๔. อ่านออกเสียงให้เหมาะสมกับประเภทของเรื่อง เช่น ถ้าอ่านเรื่องี่ให้ข้อเท็จจริงทั่วไป จะอ่านออกเสียงธรรมดา ให้ชัดเจนต้องอ่านให้เหมือนเสียงพูดธรรมดาในตอนดำเนินเรื่อง หรือบรรยายความทั่ว ๆ ไป สำเนียงต้องไม่แปร่งหรือเพี้ยนไปตามภาษาถิ่น
๕. ในระหว่างที่อ่าน ควรกวาดสายตามองตัวอักษร ต้องกวาดสายตาไปก่อนที่จะอ่านข้อความของแต่ละตอน เพื่อมิให้การอ่านต้องชะงักไม่ติดต่อกัน มีสมาธิอย่าหวังหน้าพะวงหลังจะเป็นเหตุให้อ่านตะกุกตะกักไม่ราบรื่นน่าฟังคิดตามและรู้สึกคล้อยตามไปกับเรื่องี่อ่าน อย่าสักแต่ว่าอ่าน สลับกับการเงยหน้าขึ้นมาสบตาผู้ฟัง ในลักษณะที่เหมาะสม และดูเป็นธรรมชาติ
๖. การอ่านในที่ประชุม ต้องยืนทรงตัวในท่าทางที่สง่า อย่านอ่านใจลอยมือที่จับกระดาษอยู่ในท่าทางที่ เหมาะ ไม่เกร็ง ไม่ยกกระดาษ หรือเอกสารบังหน้า หรือไม่ถือไว้ต่ำเกินไปจนต้องก้มลงอ่านจนตัวเอง

บทอ่านร้อยแก้ว

“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์มีความหมายอย่างยิ่งต่อชุมชนทุกหนทุกแห่งในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ปรัชญาดังกล่าวซึ่งเน้นแนวทาง “การเดินทางสายกลาง” มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคนของสหประชาชาติที่เน้นการให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และการใช้กระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนของพระราชปณิธานในการพัฒนาประเทศของพระองค์เป็นพระราชดำริที่แสดงถึงพระวิสัยทัศน์อันชาญฉลาดที่ได้สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ปสกนิกรของพระองค์และประชาชนทั่วทุกแห่ง”

(ศาสตร์ของพระราชา: ผู้นำโลกในการพัฒนาอย่างยั่งยืน)

แบบเฉลยการอ่านบทร้อยแก้ว

“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์/มีความหมายอย่างยิ่งต่อชุมชนทุกหนทุกแห่ง/ในยุคโลกาภิวัตน์// การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว/ปรัชญาดังกล่าวซึ่งเน้นแนวทาง “การเดินทางสายกลาง” มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคนของสหประชาชาติ/ที่เน้นการให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา/และการใช้กระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน/ของพระราชปณิธานในการพัฒนาประเทศของพระองค์/เป็นพระราชดำริที่แสดงถึงพระวิสัยทัศน์อันชาญฉลาด/ที่ได้สร้างแรงบันดาลใจให้แก่พสกนิกรของพระองค์/และประชาชนทั่วทุกแห่ง”

(ศาสตร์ของพระราชา: ผู้นำโลกในการพัฒนาอย่างยั่งยืน)

หมายเหตุ

เครื่องหมาย / หมายถึง การหยุดเว้นช่วงจังหวะสั้น ๆ

เครื่องหมาย // หมายถึง การหยุดเว้นช่วงจังหวะที่ยาวกว่าเครื่องหมาย /

บทประกวดการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่องของช่างปลายมงคลผู้อำภัพ

บทที่ปลายมงคลแสดงและมีผู้จดจำกันไว้ได้มากที่สุดก็คือบทช่างเราว่าณ โดยเฉพาะตอนที่เรียกว่า “หักคอช่าง” ในการแสดงละครหรือโขนตอนนี้หนุมาณทหารเอกของพระรามจะต้องกระโจนขึ้นคอช่างของอินทรชิตผู้ที่แปลงตัวเป็นพระอินทร์แล้วหักคอช่างทรงของพระอินทร์ คือ ช่างเราว่าณ ปลายมงคลแสดงบทของช่างเราว่าณตอนที่ถูกหักคอโดยไม่ผิดพลาดเลย ในตอน หักคอช่าง นักร้องก็จะร้องบทของหนุมาณว่าหนุมาณมีความโกรธแค้นพระอินทร์ที่เข้ากับพวักษัเพราะหนุมาณไม่รู้ว่าเป็นพระอินทร์แปลง ร้องจบแล้วพิณพาทย์จะทำเพลงรับ หนุมาณก็จะรำตามเพลงของพิณพาทย์ จบการรำแล้วจึงถึงบทที่หนุมาณจะกระโจนขึ้นบนคอช่าง นักร้องจะร้องบทว่าหนุมาณหักคอช่างเราว่าณ แล้วตามธรรมเนียมของละครไทยพิณพาทย์จะทำเพลงรับอีกครั้งหนึ่ง หนุมาณรำตามเพลงพิณพาทย์เสียก่อน จบแล้วหนุมาณจึงจะทำบทหักคอช่างแล้วพิณพาทย์จึงทำเพลงโอดเป็นการแสดงว่าช่างล้ม เมื่อพิณพาทย์ทำเพลงนี้ปลายมงคลก็จะค่อย ๆ หมอบฟุบลง แล้วนอนนิ่งเหมือนช่างตาย และนอนอยู่เช่นนั้นจนจบเพลงของพิณพาทย์

(“เรื่องของช่างปลายมงคลผู้อำภัพ” หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ)

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านคำให้ถูกต้อง ออกเสียง ร ล และคำ ควบกล้ำได้ถูกต้อง ชัดเจน ไม่อ่าน ตะกุกตะกัก ไม่อ่านตก ไม่อ่านข้าม	อ่านออกเสียงผิด ไม่เกิน ๒ คำ ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ได้ถูกต้องชัดเจน อ่านตะกุกตะกัก อ่านตก อ่านข้าม	อ่านออกเสียง ผิดไม่เกิน ๔ คำ ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง ไม่ อ่านตะกุกตะกัก ไม่อ่านตก อ่านข้าม	อ่านออกเสียงผิด ไม่เกิน ๕ คำขึ้น ไปออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง อ่าน ตะกุกตะกัก อ่านตก อ่านข้าม
๒. น้ำเสียง อารมณ์	น้ำเสียงไพเราะ ดังชัดเจน และแสดง อารมณ์ได้ถูกต้องตลอด เรื่อง	เสียงดังชัดเจน และแสดง อารมณ์ได้ถูกต้อง ตลอดเรื่อง	เสียงดังชัดเจน และแสดง อารมณ์ได้บ้าง	เสียงเบาและ แสดงอารมณ์ได้ บ้าง
๓. วรรคตอน	อ่านวรรคตอนถูกต้อง ทั้งหมด	อ่านวรรคตอนผิด ๑-๒ ที่	อ่านวรรคตอน ผิด ๓-๔ ที่	อ่านวรรคตอนผิด ๕ ที่ขึ้นไป
๔. บุคลิก มารยาท ในการอ่าน	บุคลิกดี มีความเชื่อมั่น ในตนเอง แนะนำตนเอง ถูกต้อง จับหนังสือถูกวิธี	มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง แนะนำ ตนเองถูกต้อง จับหนังสือถูกวิธี	มีความเชื่อมั่น ในตนเอง แนะนำตนเอง ถูกต้อง จับ หนังสือไม่ถูกวิธี	ไม่มีความเชื่อมั่น ในตนเอง แนะนำ ตนเองถูกต้อง จับ หนังสือไม่ถูกวิธี

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๔ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑ - ๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘ - ๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐ - ๗	หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยแก้ว		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว หลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว วิธีการอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นร้อยแก้ว</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง ๒. อธิบายวิธีการอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นร้อยแก้ว <p>ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้องตามหลักการอ่านและวิธีการอ่านออกเสียง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเพื่อทบทวนหลักการและแนวทางการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างมารยาทที่ดีในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูอธิบายหลักเกณฑ์การประกวดการอ่านออกเสียงร้อยแก้วให้นักเรียนทราบ ครูแจกแบบประเมินการให้คะแนนการอ่านออกเสียงร้อยแก้วให้นักเรียนทุกคนร่วมกันประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้วของเพื่อนในชั้นเรียน ๒. นักเรียนจับสลากเลือกลำดับที่การประกวด ๓. นักเรียนประกวดการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ครูสุ่มถามนักเรียน ๓ คนให้คะแนนการอ่านของเพื่อน ๔. ประกาศผลนักเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p style="text-align: center;">-</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านออกเสียงร้อยแก้ว รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ชั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้จากการทำกิจกรรมและการนำ ความรู้ไปใช้ประโยชน์ นักเรียนจดบันทึกสรุปความรู้ที่ได้ลงใน สมุด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้อง ๒. วิธีการอ่านออกเสียง	การถาม - ตอบ สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	คำถาม สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ถูกต้องตามหลักและวิธีการอ่านออกเสียง	ประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านคำให้ถูกต้อง ออกเสียง ร ล และคำ ควบกล้ำได้ถูกต้อง ชัดเจน ไม่อ่าน ตะกุกตะกัก ไม่อ่านตก ไม่อ่านข้าม	อ่านออกเสียงผิด ไม่เกิน ๒ คำ ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ได้ถูกต้องชัดเจน อ่านตะกุกตะกัก อ่านตก อ่านข้าม	อ่านออกเสียง ผิดไม่เกิน ๔ คำ ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง ไม่ อ่านตะกุกตะกัก ไม่อ่านตก อ่านข้าม	อ่านออกเสียงผิด ไม่เกิน ๕ คำขึ้น ไปออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ไม่ถูกต้อง อ่าน ตะกุกตะกัก อ่านตก อ่านข้าม
๒. น้ำเสียง อารมณ์	น้ำเสียงไพเราะ ดังชัดเจน และแสดง อารมณ์ได้ถูกต้องตลอด เรื่อง	เสียงดังชัดเจน และแสดง อารมณ์ได้ถูกต้อง ตลอดเรื่อง	เสียงดังชัดเจน และแสดง อารมณ์ได้บ้าง	เสียงเบาและ แสดงอารมณ์ได้ บ้าง
๓. วรรคตอน	อ่านวรรคตอนถูกต้อง ทั้งหมด	อ่านวรรคตอนผิด ๑-๒ ที่	อ่านวรรคตอน ผิด ๓-๔ ที่	อ่านวรรคตอนผิด ๕ ที่ขึ้นไป
๔. บุคลิก มารยาท ในการอ่าน	บุคลิกดี มีความเชื่อมั่น ในตนเอง แนะนำตนเอง ถูกต้อง จับหนังสือถูกวิธี	มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง แนะนำ ตนเองถูกต้อง จับหนังสือถูกวิธี	มีความเชื่อมั่น ในตนเอง แนะนำตนเอง ถูกต้อง จับ หนังสือไม่ถูกวิธี	ไม่มีความเชื่อมั่น ในตนเอง แนะนำ ตนเองถูกต้อง จับ หนังสือไม่ถูกวิธี

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๔ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑ - ๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘ - ๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๐ - ๗	หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจับใจความสำคัญ ความคิดสำคัญของข้อความ ศึกษาหลักการจับใจความสำคัญ วิธีจับใจความสำคัญ การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายหลักการจับใจความสำคัญ ๒. อธิบายวิธีจับใจความสำคัญ ๓. พิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ระบุใจความสำคัญและพลความได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนดูแถบข้อความที่ครูกำหนดให้ แล้วร่วมกันแสดง ความคิดเห็นว่าสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญคืออะไร</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนจับคู่แล้วศึกษาข้อความเรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญ เพื่อให้เข้าใจหลักการจับใจความสำคัญ วิธีจับใจความ สำคัญและการพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ ๒. นักเรียนระดมความคิดทำใบงานเรื่อง ค้นหาใจความสำคัญ ๓. นักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ และแก้ไขให้ถูกต้อง <p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับหลักการอ่าน จับใจความสำคัญ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แถบข้อความ ๒. ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๓. ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๔. แบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p style="text-align: center;">-</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการจับใจความสำคัญ ๒. วิธีจับใจความสำคัญ	การถาม - ตอบ สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	คำถาม แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ระบุใจความสำคัญ และผลความได้ถูกต้อง	ทำทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างแถบข้อความ

ในที่สุดเสียงทุกอย่างก็หมดไป คงเหลือแต่เสียงลม เสียงฝนและเสียงกระแสน้ำกระทบ
ผ่านต้นอ้อต้นแขมและรากลำพูที่ริมตลิ่ง ธรรมชาติยังคงสำแดงอำนาจอันมหึมา โดยปราศจาก
การรบกวนจากมนุษย์

ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคในใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หรือผลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงผลอย่างถี่ย้น เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใช้ใจความสำคัญ และมีใช้ใจความรอง แต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด

หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยภาษาของตนเอง

วิธีจับใจความสำคัญ

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า
๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า
๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า
๕. ผู้อ่านสรุปขึ้นเองจากการอ่านทั้งย่อหน้า ในกรณีใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญอาจอยู่รวมในความคิดย่อย ๆ โดยไม่มีความคิดที่เป็นประโยคหลัก

ตัวอย่าง**ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า**

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรัก ความเมตตา ต่อเพื่อนมนุษย์ และธรรมชาติอย่างจริงจัง

ใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง **ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว**

ใจความสำคัญอยู่ตอนกลางย่อหน้า

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้น**เมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลาย ๆ ครั้ง** เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

ใจความสำคัญอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

การรักษาศิลปะเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มาบวช มาบวชขาน ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบ มีวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบนั้นเป็นคนที่มีศีล **ถ้าเราไม่มีระเบียบก็ไม่มีศีล**

ใจความสำคัญไม่ปรากฏในส่วนใด ต้องสรุปเอง

การเดิน การว่ายน้ำ การฝึกโยคะ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการหายใจลึก ๆ ล้วนมีส่วนทำให้สุขภาพแข็งแรง

ใจความสำคัญ คือ การทำให้สุขภาพแข็งแรงทำได้หลายวิธี

ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทความ แล้วตอบคำถาม

รถม้าเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของเมืองลำปาง มีครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๘ โดยอพยพมาจาก พระนครหลวงหลังจากที่เกิดมีรถยนต์วิ่งกันขวักไขว่ การใช้รถม้าในปัจจุบันของนครลำปางส่วนใหญ่ใช้เป็น พาหนะนำนักท่องเที่ยวชมรอบเมืองกับรถรับจ้าง และผู้ขับขี่เองก็ต้องมีใบอนุญาตขับขี่ด้วย ส่วนม้าต้องใช้วัสดุ สีดำเป็นที่กำบังตาทั้งสองข้าง เพื่อไม่ให้ม้ามองเห็นสิ่งรอบข้าง ให้มองเห็นเพียงท้องถนนเท่านั้น

ใจความสำคัญของบทความนี้ คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใจความสำคัญคือ รถม้านั่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของเมืองลำปาง

แบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

๑. เมื่ออายุ ๕๐ ปีขึ้นไปกระดูกอ่อนที่หุ้มอยู่ที่ปลายกระดูกจะถูกทำลายมากขึ้น ในขณะที่การสร้างทดแทนลดลง ทำให้กระดูกอ่อนที่หุ้มข้อบางลงเกิดเป็นแผลและไม่เรียบ ผลของการถูกทำลายที่กระดูกอ่อนที่ข้อจะทำให้บริเวณเนื้อกระดูกซึ่งอยู่ด้านล่างขัดสีกัน เมื่อมีการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการอักเสบ ปวด และบวมที่บริเวณข้อความสามารถในการเคลื่อนไหวไม่ว่าจะเป็นการยืน เดินหรือนั่งลดลง

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

๒. การออกกำลังกายไม่ได้มีผลเฉพาะต่อกล้ามเนื้อเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อการทำงานของระบบสมองและระบบประสาทอีกด้วย มีงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยแพทยฮาร์วาร์ดพบข้อสนับสนุนยืนยันว่า ทุกครั้งที่มีการออกกำลังกาย กล้ามเนื้อจะคลายตัวและหดตัว เช่น กล้ามเนื้อแขน กล้ามเนื้อขา จะมีการส่งสารเคมีที่ช่วยในการซ่อมแซมเสริมสร้างส่วนที่สึกหรอ โดยสารนี้จะออกจากกล้ามเนื้อและกระจายไปตามการไหลเวียนของโลหิตผ่านเข้าไปสู่สมอง ช่วยให้เซลล์ประสาทมีการแบ่งตัวหรือสร้างเส้นใยต่อเชื่อมโยงเครือข่ายทำให้กระแสประสาทเดินทางได้สะดวก จึงส่งผลดีต่อความสามารถในการเรียนรู้ การจดจำ หรือการพัฒนาความรู้ความชำนาญต่าง ๆ ทำให้เกิดความฉลาด หากสมองใครมีสารชนิดนี้น้อย ความสามารถในการเรียนรู้จะต่ำ

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

๓. ตั้งแต่ในสมัยโบราณขนมหวานของไทยส่วนใหญ่ประกอบด้วยแป้ง ทำจากข้าวเจ้าหรือข้าวเหนียว น้ำตาลทำจากมะพร้าวหรือตาลและกะทิ วัตถุดิบที่ใช้ทำของหวานดังกล่าวเป็นของที่มีอยู่มากมายในแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศ ขนมหวานของไทยยังหนีไม่พ้นส่วนประกอบทั้ง ๓ ชนิดนี้ เช่น ขนมเปียกปูน ขนมใส่ไส้ ขนมถั่ว ยว ขนมครองแครง ฯลฯ ขนมบางชนิดมีการดัดแปลงแต่งเติมด้วยส่วนประกอบอื่น ๆ ที่ทำได้ในพื้นที่บ้าน เช่น ข้าวต้มผัด ตะโก้เผือก ขนมตาล ฟักทองแกงบวด ฯลฯ เพิ่มสีสันและความหอมชวนกินจากใบไม้และดอกไม้ตามธรรมชาติ เช่น ขนมชั้นใบเตย ช่อม่วง ฯลฯ

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

๔. เพลงกล่อมเด็กนั้นไม่ว่าจะเป็นเพลงที่จดจำต่อ ๆ กันมา หรือนำเพลงพื้นบ้านของผู้ใหญ่มาร้อง กล่อมเด็กหรือผูกเนื้อความขึ้นมาใหม่ เนื้อหาในเพลงมักจะแสดงอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัวของผู้ร้อง เช่น เรื่องความรักของหนุ่มสาว อารมณ์กตตันของผู้ร้องที่เกิดจากความยากจน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง ความรู้สึกไม่พึงพอใจพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ซึ่งผู้ร้องจะล้อและเสียดสีเป็นบทร้องในเพลงกล่อมเด็ก

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

๕. แม้ชาจะเป็นที่นิยมของคนทั่วโลกแต่ทราบไหมว่า จริง ๆ แล้วจีนเป็นชาติแรกที่รู้จักการดื่มชา ชาเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่ขึ้นตามป่าเขาสูงที่มีอากาศหนาวเย็น ชาถูกค้นพบโดย “ลวกยู” นายพรานที่ เข้าป่าไปล่าสัตว์และเก็บสมุนไพร วันหนึ่งในขณะที่พักแรมกลางป่าอยู่นั้น ลวกยูไม่สามารถหาน้ำสะอาด ดื่มได้ จึงได้นำน้ำที่ขังอยู่ในรอยผ่าเท้าของสัตว์มาดื่มดื่ม แต่ด้วยความที่น้ำนั้นขุ่นมาก ลวกยูจึงได้เด็ดใบไม้ รอบ ๆ ตัวลงไปต้มด้วย และเมื่อได้ดื่มลวกยูก็ต้องประหลาดใจ เพราะน้ำมีกลิ่นหอมชวนดื่ม และมีรสชาติ ชุ่มคอเป็นอย่างมาก หลังจากที่ค้นพบว่าเป็นใบไม้ชนิดใด ลวกยูจึงนำติดตัวกลับไปต้มดื่มที่หมู่บ้าน จนกระทั่ง แพร่หลายออกไป และมีผู้นำไปถวายแด่องค์ฮ่องเต้ในสมัยนั้นเสวย ซึ่งเป็นที่โปรดปรานยิ่งนักทำให้ใบชา เป็นที่นิยมนับจากนั้นมา

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

เฉลยแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (บทความ)
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. **ใจความสำคัญคือ** เมื่ออายุ ๕๐ ปีขึ้นไปกระดูกอ่อนที่หุ้มอยู่ที่ปลายกระดูกจะถูกทำลายมากขึ้น
๒. **ใจความสำคัญคือ** การออกกำลังกายไม่ได้มีผลเฉพาะต่อกล้ามเนื้อเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อการทำงานของระบบสมองและระบบประสาทอีกด้วย
๓. **ใจความสำคัญคือ** ตั้งแต่ในสมัยโบราณชนมโหฬารของไทยส่วนใหญ่ประกอบด้วยแป้ง ทำจากข้าวเจ้าหรือข้าวเหนียว น้ำตาลทำจากมะพร้าวหรือตาล และกะทิ
๔. **ใจความสำคัญคือ** เพลงกล่อมเด็ก เนื้อหาในเพลงมักจะแสดงอารมณ์และความรู้สึก
๕. **ใจความสำคัญคือ** ชาเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่สูงตามป่าเขาสูงที่มีอากาศหนาวเย็น ชาถูกค้นพบโดย ลกยู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี)		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจับใจความสำคัญ ความคิดสำคัญหลักของข้อความ ศึกษาหลักการจับใจความสำคัญ วิธีจับใจความสำคัญ การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายหลักการจับใจความสำคัญ ๒. อธิบายวิธีจับใจความสำคัญ ๓. พิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนดูสารคดีจากคลิปใน youtube แล้วสนทนาเกี่ยวกับสาระสำคัญ และประเด็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในคลิปวิดีโอ</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน แล้วส่งตัวแทนรับใบงานที่ครู ๒. นักเรียนระดมความคิดทำใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี) ให้เสร็จ ๓. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอการทำใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี) ระบุใจความ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๔. ครูตรวจใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี) และแก้ไขให้ถูกต้อง <p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คลิปสารคดี จาก youtube https://www.youtube.com/watch?v=5XN-4Z1ixLY ๒. ใบงานเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี) <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p style="text-align: center;">-</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการจับใจความสำคัญ ๒. วิธีจับใจความสำคัญ ๓. การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ	การถาม - ตอบ สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	คำถาม สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ระบุใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้อง	ทำแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณ ลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี)
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทสารคดี แล้วตอบคำถาม

ยามเช้าของวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ชาวบ้านที่สัญจรผ่านทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ ช่วงกบินทร์บุรี-ปักธงชัย พบซากหมีควายตายริมถนน เมื่อแจ้งไปยังเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่ ๒ เจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ ขง.๔ (คลองปลากั้ง), ขง.๕ (กม.๘๐), กำนันตำบลวังน้ำเขียว, เจ้าหน้าที่เขตห้ามล่า เขาแผงม้า และตำรวจก็เดินทางมายังสถานที่เกิดเหตุ จุดพบซากหมีควายอยู่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๒๐ บนทางหลวงสายหมายเลข ๓๐๔ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเวลานี้กำลังมีการขยายช่องจราจรจาก ๒ เลนเป็น ๔ เลน ตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าเป็นหมีควายเพศผู้ อายุ ๑๑-๑๒ ปี น้ำหนักประมาณ ๑๕๐ กิโลกรัม คาดว่าเป็นหมีควายที่อาศัยอยู่ในป่าแถบนี้ ข้ามถนนเพื่อไปกินขนนที่กำลังสุกคาค้นของชาวบ้าน ก่อนถูกรถยนต์ที่ขับมาด้วยความเร็วพุ่งชน น่าจะเป็นรถคันใหญ่ เนื่องจากหลังจากชนหมีควายตัวโตเต็มวัยจนตายแล้วยังสามารถขับต่อไปได้

ใจความสำคัญของบทความนี้ คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (สารคดี)
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ช้างเอราวัณ สมุทรปราการ

จากสถานีรถไฟฟ้ามหานคร ถึงสถานีบางจาก จากนั้นต่อแท็กซี่จุดหมายแรกคือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ช้างเอราวัณ จังหวัดสมุทรปราการ ทริปนี้สบาย ๆ แบบวันเดียวเที่ยวทั่วไทยฉบับเร่งรัด ปลายทางเมืองโบราณ บางปู พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ช้างเอราวัณ ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ริมถนนสุขุมวิท ตรงจุดตัดเส้นทางรถไฟฟ้าบีทีเอสซึ่งกำลังจะเปิดให้บริการในระยะเวลาอันใกล้นี้ กับทางยกระดับถนนวงแหวนรอบนอกข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาไปฝั่งธนบุรี การเผชิญหน้าครั้งสำคัญทางภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์กับสิ่งที่เรียกว่าความเจริญอย่างประนีประนอม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ช้างเอราวัณ จากความคิดและจินตนาการของคุณเล็ก วิริยะพันธุ์ ผู้สร้างเมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ และปราสาทสัจธรรม เมืองพิทยาทาน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นพิพิธภัณฑสถานศิลปะเก็บรักษา โบราณวัตถุของตระกูลวิริยะพันธุ์ ภายในแบ่งการจัดแสดงเป็น ๓ ส่วน ตามลักษณะไตรภูมิ ทางลงด้านล่าง ตรงส่วนฐานอาคารจัดเป็นพิพิธภัณฑสถานของเก่า จำพวกข้าวของเครื่องใช้สมัยโบราณ เปิดให้เข้าไปชื่นชมตามวันเวลาที่กำหนดไว้เป็นรอบ ๆ มีประกาศแสดงไว้ด้านหน้าพร้อมระเบียบการที่ควรทราบ ห้ามบันทึกภาพถ่ายและวิดีโอ อันนี้รู้สึกขัดใจเล็กน้อยถึงปานกลาง ค่าบัตรเข้าชมราคา ๑๕๐ บาท ได้รวมค่าอุปกรณ์ รวมถึงชุดดอกไม้ ธูป เทียน ฯลฯ และกิจกรรมนี้ไว้เรียบร้อยแล้ว ส่วนจะเข้าร่วมหรือไม่ ถือเป็นความเชื่อส่วนบุคคล ทางเข้าสู่ฐานตัวอาคาร มีชั้นใต้ถุนรองรับแบบบริการตัวเอง ก้าวพ้นประตูทางเข้ามาได้ก็พบกับภาพอันตื่นตาตื่นใจ ที่ดูเหมือนจะว่าดึงดูดใจได้เหนือกว่าสิ่งอื่นใด ก็คือผ้าเพดานด้านบน โดดเด่นสะดุดตา ให้ได้แหงนคอตั้งบ่า ลวดลายปูนปั้น อันงามวิจิตรและบรรจง ผสมผสานความเชื่อ แต่งแต้มสีสันประดับประดา กระเบื้องเบญจรงค์ ราวเนรมิต

(สะพานเป้ แบกกล้อง ท่องโลก โดย : จอมยุทธ์ แห่งบ้านจอมยุทธ์)

ให้นักเรียนระบุใจความสำคัญนี้ คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

คนตื่นตูม

เมื่อกระต่ายฟ่ายเต่า
 ประชาคมโลกปั่นป่วน
 นักสรีระศาสตร์
 เอาหัวโหม่งโลกตาย
 นักรัฐศาสตร์
 โจมตีว่าเป็นการฉกฉวยโอกาส
 นักสังคมศาสตร์
 กล่าวหาว่าเป็นการละเมิดกฎธรรมชาติ
 นักสิทธิมนุษยชน
 ประท้วงว่าเป็นการปล้นความจริง
 นักศิลปศาสตร์
 ประณามว่าเป็นการล้มมวยอย่างแน่นอน
 นักพยากรณ์
 ทำนายว่าโลกจะวินาศ

(บทกวี ฝ่าเท้าเหย้าพิภพ ปรัชญาเถื่อน โดย : สารถี แห่งลุ่มแม่น้ำเพชร)

ให้นักเรียนระบุใจความสำคัญนี้ คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

(แนวคำตอบ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ตีความและประเมินคุณค่า		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนที่หลากหลาย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายความหมายของการอ่านตีความและประเมินคุณค่า ๒. ตีความและประเมินคุณค่าจากงานเขียนอย่างหลากหลายได้ ๓. บอกความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากงานเขียนได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ตีความและประเมินคุณค่าจากงานเขียนได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูนำผลงานการเขียน ของนักเรียนมาให้นักเรียนอ่านจากนั้นครูและนักเรียนวิพากษ์งานเขียนและสรุปความรู้ร่วมกัน</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม จากนั้นแจกใบความรู้ เรื่องการอ่านตีความและประเมินคุณค่าให้นักเรียนทุกกลุ่ม ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้จากนั้นให้นักเรียนส่งผู้แทนออกมารายงาน พร้อมร่วมกันวิพากษ์หน้าชั้นเรียน ๓. ครูแจกใบงาน เรื่องการอ่านตีความและประเมินคุณค่าให้นักเรียนทำ แล้วส่งตัวแทนออกมารายงาน/วิพากษ์หน้าชั้นเรียน ๔. ครูอภิปรายนักเรียนซักถาม ครูตอบคำถามนักเรียนบันทึกลงในสมุด <p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูและนักเรียนสรุปความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านตีความและประเมินคุณค่าจากงานเขียนอย่างหลากหลาย ๒. ครูให้นักเรียนเขียนตีความและประเมินคุณค่าคนละ ๑ เรื่อง ส่งในชั่วโมงต่อไป 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. งานเขียนจากอินเทอร์เน็ต ๓. งานเขียนจากนิตยสาร วารสาร บทความ ฯลฯ <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบความรู้เรื่องการอ่านตีความและประเมินคุณค่า ๒. ใบงานเรื่องการอ่านและประเมินคุณค่า <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านผลงานการเขียน/ผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัล</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของการอ่านตีความและประเมินบอกความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากงานเขียน ๒. ตีความและประเมินคุณค่าจากงานเขียนอย่างหลากหลาย ๓. บอกความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากงานเขียน	สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ตีความและประเมินคุณค่าจากงานเขียนอย่างหลากหลาย	เขียนตีความและประเมินคุณค่า	แบบประเมินผลงาน การเขียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การตีความและประเมินคุณค่า
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่องการอ่านตีความและประเมินคุณค่า
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านเป็นการสื่อสารที่มีคุณค่าเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การเป็นนักปราชญ์ เพราะหนังสือคือสื่อการเรียนรู้ ความรู้สึกนึกคิดที่ช่วยแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน เพื่อให้สามารถตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แนวทางการอ่านตีความและการประเมินคุณค่า มีดังนี้

๑. การอ่านงานเขียนควรอ่านข้อความทั้งหมดก่อน เพื่อทำความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง ที่อ่าน

๒. ไตร่ตรองและพิจารณาว่าผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาในเรื่องใดบ้าง และผู้เขียนต้องการแสดงข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือแสดงอารมณ์ ความรู้สึกใดที่เด่นที่สุด

๓. สรุปรวบยอดใจความสำคัญของสารว่าคืออะไร จากนั้นเข้าสู่การตีความโดยเริ่มจากการตีความ คำศัพท์ สำนวน ประโยคจากเรื่องที่ทำหน้าที่อ่านว่ามีความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัยอะไรบ้าง และตีความแนวคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

๔. เมื่อตีความเรื่องที่ทำหน้าที่อ่านได้แล้วจากนั้นเข้าสู่การประเมินคุณค่างานเขียนด้วยการอธิบายลักษณะดี ลักษณะที่บกพร่องของงานเขียนในแง่มุมต่าง ๆ อาทิ ด้านเนื้อเรื่อง ด้านความคิดเห็น ด้านทำนองแต่ง การประเมินคุณค่างานเขียนเป็นการนำไปสู่การวิพากษ์ วิจาร์ณ และตัดสินว่างานเขียนที่ทำหน้าที่อ่านนั้นมีประโยชน์ หรือเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมหรือไม่

ใบงานเรื่อง การตีความและประเมินคุณค่า
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การตีความและประเมินคุณค่า
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อ่านเพิ่มพลัง

“ผู้หญิงคนนี้ทำได้หลายอย่าง เป็นนักดำน้ำ ปั่นจักรยานได้ ขับรถได้ ขับเครื่องบินได้ และยังเป็นนักเทควันโดสายดำ ไม่น่าแปลกหากเธอมีอวัยวะครบสามสิบสอง”

นำเรื่องของวินทร์ เลียววาริณ “เรื่อง ไร้แขนแต่มีปีก” ใน allmagasin online ฉบับ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ทำให้สะดุดตาต้องอ่านจนจบ

เจสซิกา ค็อกซ์ (Jessica Cox) คือชื่อของผู้หญิงคนนั้นเธอไร้แขนแต่พลังใจเต็มร้อยเธอเก่งกว่าคนปกติทำทุกอย่างด้วยตนเองโดยใช้เท้าแทนมือ ขับรถเติมน้ำมันเอง สวมคอนแทคเลนส์ หวีผม โทรศัพท์ พิมพ์ดีด ๒๕ คำต่อนาที สวมเสื้อตัวเอง เต้นรำ เป็นนักเทควันโดสายดำไร้แขนคนแรกของสมาคมเทควันโดสหรัฐ เรียนจบมหาวิทยาลัยสาขาจิตวิทยา ขับเครื่องบินได้ด้วยเท้าทั้งสองและแต่งงานมีครอบครัวอย่างมีความสุข

“คนบางคนร่างกายครบสามสิบสองแต่ไม่ใช้ รอคอยความช่วยเหลือจากคนอื่น กายสมบูรณ์ใจพิการ”
คมมาก

เจสซิกา ค็อกซ์ (Jessica Cox) ไร้แขนแต่มีปีกบินข้ามอุปสรรคไปสู่ความฝันได้และยังทำให้คนอื่นรู้สึกว่ายังมีความหวัง

“แล้วเราละ ทำอะไรได้บ้างหรือยัง”

**คิดเมื่ออ่านไร้แขนแต่มีปีก ของ วินทร์ เลียววาริณ จาก allmagazineonline ฉบับ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒*

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดข้อละ ๑ คำตอบ ข้อละ ๒ คะแนน

๑. “ไร้แขนแต่มีปีก” คืออะไร

.....

๒. วินทร์ เลียววาริณ ต้องการสื่อสารอะไรถึงผู้อ่าน

.....

๓. เจสซิกา ค็อกซ์ (Jessica Cox) เป็นคนอย่างไร

.....

๔. ผู้อ่านได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องที่ทำ

.....

๕. สิ่งที่คุณผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้คืออะไร

.....

(แนวคำตอบ ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เกณฑ์การประเมินผลงานการเขียน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้าน เนื้อหา	๑. มีการตีความตรงตามแนวคิดของเรื่อง/ผู้เขียน ๒. จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง ๓. ลำดับเรื่องได้ต่อเนื่องทั้งหมด ๔. เปรียบเทียบยกตัวอย่างได้ดี	๑. มีการตีความตรงตามแนวคิดของเรื่อง/ผู้เขียน ๒. จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ไม่ครบถ้วน ๓. ลำดับเรื่องได้ต่อเนื่องทั้งหมด ๔. เปรียบเทียบยกตัวอย่างได้ดี	๑. มีการตีความตรงตามแนวคิดของเรื่อง/ผู้เขียน ๒. จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ไม่ครบถ้วน ๓. ลำดับเรื่องได้ไม่ต่อเนื่อง ๔. ไม่มี การเปรียบเทียบหรือยกตัวอย่าง	๑. ตีความไม่ตรงตามแนวคิดของเรื่อง/ผู้เขียน ๒. จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ไม่ครบถ้วน ๓. ลำดับเรื่องได้ไม่ต่อเนื่อง ๔. ไม่มี การเปรียบเทียบหรือยกตัวอย่าง
๒. การใช้ ภาษา	๑. ใช้ภาษาเหมาะสม ๒. ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ๓. เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี ๔. เขียนตรงประเด็น	๑. ใช้ภาษาเหมาะสม ๒. ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ๓. เขียนผิด ๒ แห่ง ๔. เขียนตรงประเด็น	๑. ใช้ภาษาเหมาะสม ๒. เขียนผิด ๓ แห่ง ๓ เขียนตรงประเด็น	๑. ใช้ภาษาไม่เหมาะสมเข้าใจยาก ๒. เขียนผิดมากกว่า ๓ แห่ง ๓. เขียนไม่ตรงประเด็น
๓. คุณค่า ของงาน เขียน	งานเขียนมีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ มีการยกตัวอย่าง อธิบายเหตุผล ประกอบ อย่างถูกต้องชัดเจน และสร้างสรรค์	งานเขียนมีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ มีการยกตัวอย่าง อธิบายเหตุผล ประกอบ อย่างถูกต้อง	งานเขียนมีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ มีการยกตัวอย่าง	งานเขียนมีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ
๔. มารยาท ในการเขียน	๑. ลายมือเป็นระเบียบ ๒. สะอาดเรียบร้อย ๓. เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี ๔. ส่งทันเวลาที่กำหนด	๑. ลายมือเป็นระเบียบ ๒. สะอาดเรียบร้อย ๓. เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี	๑. ลายมือไม่เป็นระเบียบ ๒. สะอาดเรียบร้อย ๓. เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี	๑. ลายมือไม่เป็นระเบียบ ๒. เขียนไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกดูและฟังสิ่งที่เป็นประโยชน์จากโฆษณา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ วิเคราะห์จากการฟัง ดูโฆษณาได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนดูคลิปปรายการโฆษณาจาก youtube ครูถามนักเรียนว่า สิ่งใดเป็นสิ่งจูงใจให้เราซื้อสินค้าและบริการ ครูอธิบายโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านเรื่องเรียนรู้เรื่องโฆษณา หน้า ๑๗ - ๒๑ จากหนังสือ วิจิตรนิพนธ์ให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติม ๒. ครูอธิบายส่วนประกอบของโฆษณาประโยชน์และโทษของโฆษณาและอิทธิพลของโฆษณาโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ เรื่อง โฆษณา และให้นักเรียนยกตัวอย่างประกอบ ๓. นักเรียนศึกษาหลักการวิเคราะห์ วิเคราะห์จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๔. นักเรียนทำใบงานเรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู ส่งครูในชั่วโมง <p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุป หลักการวิเคราะห์วิจารณ์ นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้ลงในสมุด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คลิปปรายการโฆษณาจาก youtube https://www.youtube.com/watch?v=2oqMYjSyNJQ&list=PL4RviW4P70J3_0eGhJp4KM1S1fLipon4y ๒. หนังสือเรียนวิจิตรนิพนธ์ ชั้น ม. ๓ ๓. ใบความรู้เรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู ๔. ใบงานเรื่องการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการวิเคราะห์วิจารณ์ได้	ถาม - ตอบ สังเกตประเมิน พฤติกรรมรายบุคคล	คำถาม แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ วิเคราะห์จากการฟัง ดูโฆษณาได้	ทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดู	ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดู	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สื่อ PPT เรื่อง โฆษณา
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเลือกดูสิ่งที่เป็นประโยชน์จากโฆษณา
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เอสแอนด์พี ซ้อใหม่แต่ของอร่อย นมครามะลิใหม่ สด เสมอ ขาวขึ้นหวานมัน

การบินไทย รักกooเท่าฟ้า มิตรคู้ รือ น เพื่อ คู่ ตัว
ทากู ทากู ยาม่องตราถ้วยทอง

อีกร้านนี้ใคร

รักคเอนท์หรือคณูคิอเอนท์

ะคิ นพิทเิจิเี อี๋มอเียหะคเอนท์

QM นกรูคเอนท์คิเีคเอนท์

คิหะคเอนท์คิเีคเอนท์

อินนุเอนท์ ฐนพิทเีคเอนท์

เีคคิเีคเอนท์คิเีคเอนท์

เอนท์คิเีคเอนท์คิเีคเอนท์

นักเรียนคิด ว่าโฆษณา มีประโยชน์และโทษอย่างไรบ้าง

ประโยชน์ของโฆษณา

โทษของโฆษณา

อิทธิพลของโฆษณา

- ★ ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ภาษาวรรณศิลป์ และสะท้อนความคิดลึกซึ้ง หรือความคิดที่น่าประทับใจ
- ★ เป็นแบบอย่างให้คนในสังคมใช้ตามจนเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นกับภาษา

โดนใจ สุดยอด มันเยี่ยมมาก

ไปทำใบงานกันเถอะ

ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกดูสิ่งที่เป็นประโยชน์จากโฆษณา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หลักการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

การวิเคราะห์ หมายถึงการแยกแยะประเภท ลักษณะ สาระสำคัญและการนำเสนอพร้อมทั้งเจตนาของผู้พูดหรือผู้เสนอ

การวิจารณ์ หมายถึง การพิจารณาอย่างมีหลักเกณฑ์ในเรื่องที่ฟังและดู ว่ามีอะไรน่าคิด น่าสนใจ น่าติดตาม น่าชมเชย น่าชื่นชมและมีอะไรบกพร่องบ้าง

การวิจารณ์สารหรือเรื่องที่ได้ฟังและดู เมื่อได้วิเคราะห์และวินิจฉัยและใช้วิจารณ์ญาณในการฟังและดูเรื่องหรือสารที่ได้รับแล้วก็นำผลมารายงานบอกกล่าวแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น อย่างมีเหตุผล มีหลักฐานประกอบ และเป็นสิ่งสร้างสรรค์

สังคมปัจจุบันช่องทางการนำเสนอข้อมูลให้ดูและฟังจะมีมากมาย ดังนั้นผู้เรียนควรรู้จักเลือกที่จะดูและฟัง เมื่อได้รับรู้ข้อมูลแล้ว การรู้จักวิเคราะห์ วิจารณ์ เพื่อนำไปใช้ในทางสร้างสรรค์ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผลที่ตามมาจากการดูและฟังจะเป็นผลบวกหรือลบแก่สังคมก็ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ นั่นคือผลดีจะเกิดแก่สังคมก็เมื่อผู้ดูและฟังนำผลที่ได้นั้นไปใช้อย่างสร้างสรรค์ หรือในปัจจุบันจะมีสำนวนที่ใช้กันอย่างแพร่หลายว่าคิดบวกนั่นเองเมื่อรู้จักหลักในการดูและฟังแล้ว ควรจะรู้จักประเภทเพื่อแยกแยะในการนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งอาจสรุปประเภทได้ ดังนี้

๑. สื่อโฆษณา สื่อประเภทนี้ผู้ฟังต้องรู้จุดมุ่งหมายเพราะส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อให้คล้อยตาม อาจไม่สมเหตุสมผล ผู้ฟังต้องพิจารณาไตร่ตรองก่อนซื้อหรือก่อนตัดสินใจ

๒. สื่อเพื่อความบันเทิง เช่น เพลง เรื่องเล่า ซึ่งอาจมีการแสดงประกอบด้วย เช่น นิทาน นิยาย หรือสื่อประเภทละคร สื่อเหล่านี้ผู้รับสารต้องระมัดระวัง ใช้วิจารณ์ญาณประกอบการตัดสินใจก่อนที่จะซื้อหรือทำตาม ปัจจุบันรายการโทรทัศน์จะมีการแนะนำว่าแต่ละรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมายใด เพราะเชื่อกันว่าถ้าผู้ใดขาดความคิดในเชิงสร้างสรรค์แล้ว สื่อบันเทิงอาจส่งผลร้ายต่อสังคมได้ เช่น ผู้ดูเอาตัวอย่างการจี้ ปล้น การข่มขืน กระทำชำเรา และแม้แต่การฆ่าตัวตาย โดยเอาอย่างจากละครที่ดูก็เคยมีมาแล้ว

๓. ข่าวสาร สื่อประเภทนี้ผู้รับสารต้องมีความพร้อมพอสมควร เพราะควรต้องรู้จักแหล่งข่าว ผู้นำเสนอข่าว การจับประเด็น ความมีเหตุมีผล รู้จักเปรียบเทียบเนื้อหาจากที่มาของข่าวหลาย ๆ แห่ง เป็นต้น

๔. ปาฐกถา เนื้อหาประเภทนี้ผู้รับสารต้องฟังอย่างมีสมาธิเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ และก่อนตัดสินใจเชื่อหรือนำข้อมูลส่วนใดไปใช้ประโยชน์ต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ อยู่บ้าง

๕. สุนทรพจน์ สื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่จะไม่ยาว และมีใจความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน แต่ผู้ฟังจะต้องรู้จักกลั่นกรองสิ่งที่ดีไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

สรุปการฟังอย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

๑. รู้จุดมุ่งหมายของสารที่ดูและฟังนั้น
๒. รับฟังและดูอย่างตั้งใจและทำความเข้าใจ
๓. รู้จักสรุปและเลือกนำไปใช้ประโยชน์

ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ฟังและดู
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกดูสิ่งที่เป็นประโยชน์จากโฆษณา
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อ ๑. นักเรียนดูภาพโฆษณาแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑.๑ โฆษณานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

.....

๑.๒ ลักษณะการใช้ภาษา

๑.๓ โฆษณานี้มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร ยกเหตุผลประกอบเป็นข้อ ๆ

.....

๒. นักเรียนดูภาพโฆษณาแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- ๒.๑ โฆษณานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ
-
- ๒.๒ ลักษณะการใช้ภาษา
- ๓.๓ โฆษณานี้มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร ยกเหตุผลประกอบเป็นข้อ ๆ
-
-
-
-

**แนวเฉลยใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ฟังและดู
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกดูสิ่งที่เป็นประโยชน์จากโฆษณา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ข้อ ๑

๑.๑ โฆษณานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ต้องการเชิญชวนให้ผู้ดูทำประกันชีวิตในลักษณะการฝากเงินกับธนาคาร

๑.๒ ลักษณะการใช้ภาษา เป็นการโน้มน้าวใจ จากข้อความที่ว่า “ฝากหนึ่งคุ้มครองสอง”

๑.๓ โฆษณานี้มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร ยกเหตุผลประกอบเป็นข้อ ๆ

ข้อดี บอกรายละเอียดสิทธิประโยชน์ที่ผู้ทำจะได้รับอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย

ข้อเสีย ขาดรายละเอียดของผู้ดู (ผู้ที่ต้องการทำประกันชีวิต) ต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เช่น ฝากเงินขั้นต่ำ

ข้อ ๒

๒.๑ โฆษณานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เชิญชวนให้ผู้ดูซื้อสินค้า

๒.๒ ลักษณะการใช้ภาษา เป็นการโน้มน้าวใจซึ่งใช้ภาษาเกินจริง จากข้อความที่ว่า “ทาครั้งเดียว”

๓.๓ โฆษณานี้มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร ยกเหตุผลประกอบเป็นข้อ ๆ

ข้อดี บอกคุณสมบัติของตัวยาไว้อย่างชัดเจน รูปภาพสื่อความเข้าใจง่าย

ข้อเสีย รายละเอียดของคุณสมบัติและวิธีใช้มีขนาดเล็กมาก

(อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโฆษณา		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. การเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา</p> <p>๒. การเขียนโฆษณา</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. ความหมายและความสำคัญของการเขียนโฆษณา</p> <p>๒. หลักการเขียนโฆษณา</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนคำโฆษณาได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. มีวินัย</p> <p>๒. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>๔. มีมารยาทในการเขียน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ครูยกตัวอย่างคำโฆษณาสินค้ามาหลากหลายตัวอย่าง และชวนนักเรียนสนทนาร่วมกัน ครูอภิปรายเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการเขียนคำโฆษณา</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน แล้วเขียนคำโฆษณาสินค้ากลุ่มละ ๑ คำโฆษณา</p> <p>๓. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำโฆษณาหน้าชั้นเรียน</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเขียนคำโฆษณาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นถึงโทษของโฆษณาที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. หนังสือวิจิตรภาษา ม.๓</p> <p>๒. ใบความรู้เรื่องหลักการเขียนโฆษณา</p> <p>ความสำคัญของการอ่าน</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>เขียนคำโฆษณาสินค้า</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ความหมายและความสำคัญของการเขียนโฆษณา ๒. หลักการเขียนโฆษณา	การนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนคำโฆษณาสินค้า	เขียนโฆษณา	แบบประเมินการเขียนโฆษณา	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในการเขียน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำโฆษณา
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การเขียนคำโฆษณา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หลักการเขียนโฆษณา

การเขียนคำโฆษณาต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และภาษาที่โน้มน้าวใจผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์อันยอดเยี่ยม ควรคำนึงถึงหลักการ ดังนี้

๑. ต้องมีประโยชน์ คำโฆษณาหรือข้อความต้องมีประโยชน์ ขณะเดียวกันต้องกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้บริการมีส่วนร่วม มีข้อเสนอต่าง ๆ ซึ่งผู้อ่านชื่นชอบ

๒. ต้องมีระยะเวลา ควรมีวันเริ่มต้น สิ้นสุด เพราะทำให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นตัว เร่งรีบ และพร้อมที่จะได้รับสิทธิประโยชน์

๓. การใช้ภาษา สั้น กระชับ เชิญชวนและสุภาพ คำหรือข้อความต้องสั้น กระชับดึงดูด ไม่ใช่ถ้อยคำที่เยิ่นเย้อ

๔. ต้องมีข้อความสำหรับกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้บริการ แสดงปฏิกิริยาตอบสนองในทันทีทันใด

๕. หลีกเลี่ยงการใช้คำโฆษณาเกินจริง ไม่ควรใช้คำที่เกินจริง เช่น “มหัศจรรย์” หรือ “วิเศษสุด” การใช้คำเช่นนี้อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจว่าคุณภาพของสินค้านั้นจะมีคุณภาพจริง ๆ

๖. ทุกข้อความของคำโฆษณาควรมีตราสินค้าซึ่งเป็นสัญลักษณ์

แบบประเมินผลงานการเขียนโฆษณา

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านเนื้อหา				การใช้ภาษา				มารยาท ในการเขียน				การตรงต่อ เวลา				รวม ๑๖ คะแนน
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

ลงชื่อ
ผู้ประเมิน

- เกณฑ์การประเมิน**
- ๔ หมายถึง ดีมาก
 - ๓ หมายถึง ดี
 - ๒ หมายถึง พอใช้
 - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

- ระดับคุณภาพ**
- ๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก
 - ๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี
 - ๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้
 - ๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

เกณฑ์การประเมินผลงานการเขียนโฆษณา

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้าน เนื้อหา	เนื้อหาตรงประเด็น มีความถูกต้อง มีความสอดคล้องกัน มีแนวคิดที่ต้องการ นำเสนอชัดเจน น่าสนใจ มีการโน้มน้าวให้ผู้อ่าน	เนื้อหาตรงประเด็น และมีความถูกต้อง มีความสอดคล้องกัน มีแนวคิดที่ต้องการ นำเสนอไม่ชัดเจนมี การโน้มน้าวให้ผู้อ่าน	เนื้อหาตรงประเด็น มีความถูกต้อง มีความสอดคล้อง กัน มีแนวคิดที่ ต้องการนำเสนอไม่ ชัดเจน	เนื้อหาไม่ตรง ประเด็น ไม่ความ สอดคล้องกัน มีแนวคิดที่ ต้องการนำเสนอ ไม่ชัดเจน
๒. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับ ของภาษาและ กาลเทศะ ใช้คำและสำนวน ที่สละสลวยสื่อ ความหมายที่ต้องการ ได้ชัดเจนมีความ น่าเชื่อถือและน่า ปฏิบัติตาม	ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับ ของภาษาและ กาลเทศะ ใช้คำและสำนวน ที่สละสลวยสื่อ ความหมายที่ต้องการ ได้ไม่ชัดเจนแต่มี ความน่าเชื่อถือและ น่าปฏิบัติตาม	ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสม ใช้คำและสำนวน ที่สละสลวยสื่อ ความหมายที่ ต้องการได้ไม่ ชัดเจน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง เหมาะสม ใช้คำและสำนวน ที่สละสลวยสื่อ ความหมายที่ ต้องการได้ไม่ ชัดเจน
๓. มารยาท ในการเขียน	ลายมือเป็นระเบียบ อ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือเป็นระเบียบ อ่านยาก สะอาดเรียบร้อย เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือไม่เป็น ระเบียบ ไม่รอยลบ ชุด ชิด ข่า เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือไม่เป็น ระเบียบ ไม่รอย ลบชุด ชิด ข่า มีเขียนผิด
๔. การตรง ต่อเวลา	งานเสร็จตาม กำหนดเวลาและงานมี คุณภาพดี	งานเสร็จตาม กำหนดเวลาแต่งานมี คุณภาพน้อย	งานเสร็จทันเวลาที่ กำหนดและงานไม่ มีคุณภาพ	งานเสร็จไม่ ทันเวลาที่กำหนด และงานไม่มี คุณภาพ

เกณฑ์การตัดสิน

- ๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก
- ๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี
- ๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนอธิบาย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการเขียนอธิบาย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายความหมายอธิบายได้ถูกต้อง ๒. อธิบายกลวิธีการเขียนอธิบายได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนอธิบาย ชี้แจงรายละเอียดได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มารยาทในการเขียน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ครูขออาสาสมัครนักเรียน ๒ คน ออกมาอธิบายเส้นทาง การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนให้เพื่อนในห้องและครูฟัง ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแนะนำเส้นทาง เพื่อโยงเข้าสู่ เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนดูแผนที่ในจังหวัดของนักเรียน ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงการใช้แผนที่และการบอกทิศทางในแผนที่ โดยครูซักถามนักเรียนถึงการอ่านแผนที่ ว่ามีหลักการและวิธีการอ่านอย่างไร ๓. นักเรียนศึกษาเนื้อเรื่องในวิจิตรนิพนธ์ เรื่อง กรุงเทพฯ เมื่อร้อยกว่าปี นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๔. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ครูแจกใบความรู้เรื่อง การเขียนอธิบายให้นักเรียนศึกษา ๕. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอการเขียนอธิบาย หน้าชั้นเรียน ๖. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นการนำเสนอ ผลงานของแต่ละกลุ่ม ๗. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การเขียนอธิบาย 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แผนที่จังหวัดของนักเรียน ๒. หนังสือวิจิตรนิพนธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๓. ใบความรู้เรื่อง การเขียนอธิบาย ๔. ใบงานเรื่อง การเขียนอธิบาย <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนอธิบาย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการเขียนอธิบายและ การนำไปประยุกต์ใช้ในงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการเขียนอธิบาย ๒. กลวิธีการเขียนอธิบาย	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของ นักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของ นักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนอธิบายชี้แจง รายละเอียดได้	เขียนอธิบาย	แบบประเมิน การเขียนอธิบาย	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในการเขียน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์เกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนอธิบาย

หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนอธิบาย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมายการเขียนอธิบาย

การเขียนอธิบาย เป็นการเขียนเพื่อการสื่อสารให้เกิดความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดและถูกต้อง ด้วยกลวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา

กลวิธีการเขียนอธิบาย

๑. การอธิบายตามลำดับขั้น คือ การเขียนอธิบายที่แสดงขั้นตอนไปตามลำดับการเขียนอธิบายวิธีนี้ มักใช้กับการอธิบายกระบวนการ กิจกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงที่มีขั้นตอน เช่น วิธีทำอาหาร การทดลอง วิทยาศาสตร์ การออกกายบริหาร และการเจริญเติบโตของพืช เป็นต้น

๒. การอธิบายด้วยการให้คำจำกัดความ (นิยาม) คือ การเขียนอธิบายความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การให้คำจำกัดความประกอบด้วยข้อความที่ต้องการคำอธิบาย เช่น

คำว่า “คาราโอเกะ” เป็นภาษาญี่ปุ่นเกิดขึ้นใหม่ โดยนำคำว่า “คารา” (Kara) ซึ่งแปลว่า “ว่างเปล่า” มาผสมกับคำยืมจากภาษาอังกฤษว่า “โอเกะ” (จากคำว่า Orchestra) รวมความแล้วมีความหมายถึงเพลงที่มีแต่เสียงดนตรี ไม่มีเสียงนักร้อง แต่มีเนื้อร้องปรากฏเลื่อนไปตามส่วนล่างของจอ เพื่อให้คนที่ชอบร้องเพลงได้ร้องไปตามทำนองและได้ดูภาพสวย ๆ ที่อาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับเพลงนั้น ๆ ก็ได้

(ที่มา : นิตยา กาญจนวรรณ)

๓. การอธิบายด้วยการให้รายละเอียด คือ การเขียนอธิบายที่จะแสดงรายละเอียดหรือให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เป็นต้นว่า การอธิบายลักษณะทางกายภาพ เช่น

ข้างเผือก ข้างสำคัญ หรือข้างสีประหลาดนั้น ตามตำราท่านกำหนดไว้ ๗ ประการ คือ มีตาขาว มีเพดานขาว มีเล็บขาว มีพื้นหลังเป็นสีขาว หรือสีหม้อใหม่ มีขนขาว มีขนหางขาว และมีอณฑโกศขาว หรือสีหม้อใหม่

๔. การอธิบายด้วยการยกตัวอย่าง คือ การเขียนอธิบายที่มีการยกตัวอย่างประกอบเรื่อง เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น มักมีคำว่า เช่น ได้แก่ อาทิ ตัวอย่างเช่น

ผักสดที่คุณแม่บ้านจะเลือกมาทำสลัดนั้น หาได้ไม่ยากเลยทั้งจากตลาดสดใกล้บ้านหรือแม่กระทิง ในซูเปอร์มาร์เก็ตก็มีผักมากมายให้คุณแม่บ้านได้เลือกสรรตามชอบใจ ไม่ว่าจะเป็นผักไทย ๆ อย่างแตงกวา มะเขือเทศ หอมหัวใหญ่ กะหล่ำปลี และผักกาดหอม หรือผักของฝรั่ง อย่างแครอท แชลารี ผักกาดแก้ว กะหล่ำปลีสีม่วง แรดิช และบิทรูท เป็นต้น

๕. การอธิบายด้วยการเปรียบเทียบ คือ การเขียนอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งที่ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบกัน เช่น

...การจะดูแลต้นส้มที่รักสักต้นให้ผลิดอกออกผลได้ตั้งใจไม่ต่างอะไรกับการอุ้มชูดูแลเด็กอ่อน ไข่เพียงเพราะต้นส้มใช้เวลาตั้งท้อง นับแต่วันที่ผลิดอกจนถึงวันที่เก็บผลได้กินเวลาราวเก้าเดือนเหมือนกับคน แต่ส้มยังมีความละเอียดอ่อนกับน้ำ ดิน อากาศ รวมไปถึงแมลง จึงต้องทะนุถนอมดูแลเกี่ยวกับทารก...

๖. การอธิบายด้วยการแสดงเหตุและผล คือ การเขียนอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ว่า สาเหตุหนึ่ง ๆ จะก่อให้เกิดผลอะไรตามมา หรือผลลัพธ์นั้น ๆ เกิดจากสาเหตุอะไร เช่น

ความเครียดในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นเครียดเรื่องงาน เรื่องเงิน หรือเรื่องส่วนตัวและการรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา อีกทั้งยังรับประทานอาหารที่มีรสเปรี้ยวจัด และเผ็ดจัด ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคกระเพาะอาหารได้ อาการเบื้องต้น คือ ปวดท้องทั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร บางรายก็คลื่นไส้และอาเจียน หากไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้องอาจทำให้ปวดท้องขึ้นรุนแรงจนถึงกระเพาะอาหารทะลุได้

(ที่มา : ชีรภาพ โลहितกุล)

แบบประเมินผลงานการเขียน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านเนื้อหา				การใช้ภาษา				มารยาท ในการเขียน				การตรงต่อ เวลา				รวม ๑๖ คะแนน
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

- ๔ หมายถึง ดีมาก
- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก
- ๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี
- ๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมินผลงานการเขียน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้าน เนื้อหา	เขียนเรื่องได้สมบูรณ์ เนื้อหาสอดคล้องตรง ตามข้อมูล มี การเรียงลำดับ เนื้อเรื่องได้อย่าง ต่อเนื่องเหมาะสม ไม่วกวน	เขียนเรื่องได้สมบูรณ์ เนื้อหาสอดคล้องตรง ตามข้อมูล มี การเรียงลำดับ เนื้อเรื่องไม่ต่อเนื่อง	เขียนเรื่องได้ไม่ สมบูรณ์เนื้อหา สอดคล้องตรงตาม ข้อมูล มี การเรียงลำดับ เนื้อเรื่องวกวน	เขียนเรื่องได้ไม่ สมบูรณ์เนื้อหาไม่ ตรงตามข้อมูล
๒. การใช้ ภาษา	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม เขียนสื่อความหมาย ได้ชัดเจน ใช้ภาษา ถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนแสดงความคิด เชื่อมโยงข้อมูลได้	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเขียนสื่อ ความหมายได้ ชัดเจน ใช้ภาษา ถูกต้องตาม อักขรวิธี	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม เขียนสื่อ ความหมายยังไม่ ชัดเจน ใช้ภาษา แบบง่ายๆมีข้อผิดพลาด บ้างเล็กน้อย	ใช้ถ้อยคำสำนวน สื่อความหมายไม่ ชัดเจน การใช้ ภาษาแบบง่ายๆมี ข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาท ในการเขียน	ลายมือเป็นระเบียบ อ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือเป็นระเบียบ อ่านยาก สะอาดเรียบร้อย เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือไม่เป็น ระเบียบ ไม่เรียบร้อย ขูด ขีด ฆ่า เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือไม่เป็น ระเบียบ ไม่เรียบร้อย ขูด ขีด ฆ่า มีเขียนผิด
๔. การตรง ต่อเวลา	งานเสร็จตาม กำหนดเวลาและงาน มีคุณภาพดี	งานเสร็จตาม กำหนดเวลาแต่งาน มีคุณภาพน้อย	งานเสร็จทันเวลาที่ กำหนดและงานไม่ มีคุณภาพ	งานเสร็จไม่ทันเวลา ที่กำหนดและงาน ไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสิน

๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก

๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี

๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้

๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงานภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการพูดรายงาน ๒. บอกความหมายเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับชุมชน/หมู่บ้านของนักเรียนและขออาสาสมัครออกมาเล่าเรื่องในชุมชนของตนเอง ๑ คน</p> <p>ขั้นสอน ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๔ กลุ่ม แล้วให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการพูดรายงาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนฝึกการออกมาพูดแนะนำตัวหน้าชั้นเรียนครั้งละ ๑ คน ครูให้คำแนะนำเรื่องวิธีการพูด และบุคลิกภาพในการพูด ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชน หมู่บ้านตนเอง เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม หัตถกรรม การแพทย์ ภาษาและวรรณกรรม ศิลปกรรม หรือปราชญ์ชาวบ้าน และให้แต่ละกลุ่มเลือกเรื่องที่ศึกษากลุ่มละ ๑ เรื่อง ๓. ครูให้ตัวแทนกลุ่มเสนอหัวข้อเรื่องเพื่อศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่น และเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าความยาว ๑ - ๒ หน้า เพื่อวางแผนการพูดรายงาน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ใบความรู้เรื่อง การพูดรายงาน</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนรายงานการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิพิธนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงานภูมิปัญญาท้องถิ่น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนตรวจสอบหัวข้อเรื่องการศึกษาค้นคว้า ของนักเรียน แล้วอภิปรายร่วมกัน ครูสรุปรูปแบบ การศึกษาค้นคว้าจากการศึกษาค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนรวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดรายงาน	สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงาน	ฝึกพูดรายงาน	แบบประเมินการพูด รายงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การพูดรายงาน
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงาน
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดรายงาน

การพูดรายงาน เป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน การพูดรายงานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นการเผยแพร่ความรู้ความคิด เพื่อสร้างความเจริญอกงามทางสติปัญญา

การพูดรายงานมีหลักการพูด ดังนี้

๑. เตรียมเอกสารประกอบการรายงานให้พร้อม
๒. กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเองและเรื่องที่รายงาน
๓. พูดรายงานตามลำดับ ใช้น้ำเสียงและลีลา

หลักการพูดรายงาน

๑. พูดข้อมูลที่ค้นคว้ามาจากการทำรายงานไปตามลำดับให้ต่อเนื่องกัน ถ้าเป็นเรื่องยาวต้องแบ่งเป็นหัวข้อพูด แต่ละหัวข้อให้สัมพันธ์กัน

๒. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุกภาพ ด้วยเสียงที่ดังพอควร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ อาจอ่านข้อความสำคัญบางตอน ถ้ามีเอกสารแจกควรแนะนำให้ผู้ฟังดูโดยบอกหน้าและบรรทัดที่เท่าไร ให้ผู้ฟังพบข้อความนั้น ๆ จึงพูด

๓. เสนอข้อมูลตรงประเด็นและยกหลักฐาน เหตุผลมาประกอบการพูดอย่างพอเพียง ไม่มากหรือน้อยเกินไป

๔. ไม่ใช่ภาษาต่างประเทศถ้ามีคำภาษาไทยใช้อยู่แล้วและเป็นที่ยูจกนนอกจากเป็นคำใหม่หรือเป็นศัพท์เฉพาะวงการนั้น ๆ

๕. พูดคำควบกล้ำให้ชัดเจนมีฉะนั้นจะผิดความหมาย รวมทั้งการพูดเว้นวรรคตอน ออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

๖. ไม่ควรพูดเรื่องส่วนตัวของตนเอง และไม่นำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาพูด

.....

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔ = ดีมาก	๓ = ดี	๒ = พอใช้	๑ = ปรับปรุง
๑. รูปแบบของการพูดรายงาน	พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน บอกชื่อเรื่องที่รายงาน บอกที่มา วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า บอกชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล บอกเนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าโดยเรียงลำดับความสำคัญ และมีสื่อประกอบการนำเสนอ ตลอดจนมีการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า	พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน และมีสื่อประกอบการนำเสนอ แต่ไม่ได้บอกชื่อเรื่องที่รายงาน ที่มา วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าโดยเรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า	พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน และมีสื่อประกอบการนำเสนอ แต่ไม่ได้บอกชื่อเรื่องที่รายงาน ที่มา วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าไม่เรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า จำนวน ๒ องค์ประกอบ	ไม่พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน แต่มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน และมีสื่อประกอบการนำเสนอ อีกทั้งไม่ได้บอกชื่อเรื่องที่รายงาน ที่มา วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าไม่เรียงลำดับความสำคัญ ขาดการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า
๒. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาทางการ เข้าใจง่าย ไม่พูดวกวน ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน	ใช้ภาษาทางการ แต่พูดวกวน ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน	ใช้ทั้งภาษาทางการและภาษาพูด ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน	ใช้ภาษาพูด และพูดวกวน ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน
๓. การแต่งกาย	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายสุภาพเรียบร้อยทุกคน	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย จำนวน ๑ คน	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย จำนวน ๒ คน	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย ตั้งแต่ ๓ คน
๔. มารยาทในการพูด	พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง และยืนตัวตรง	พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง แต่เอามือล้วงกระเป๋ากระโปรงหรือกางเกง	พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ยืนตัวตรง แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง	ใบหน้าไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ขาดความมั่นใจในตนเอง และเอามือล้วงกระเป๋ากระโปรงหรือกางเกง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	คุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๑ - ๑๓	ดี
๘ - ๑๐	พอใช้
๐ - ๗	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดรายงานภูมิปัญญาท้องถิ่น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการพูดรายงาน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานได้ถูกต้อง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนยกตัวอย่างหลักการพูดรายงานการเตรียมความพร้อมมารยาทในการพูดคนละ ๑ ตัวอย่าง ครูอธิบายโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการพูดรายงาน ๒. ครูแจกแบบประเมินการให้คะแนนการประเมินการพูดรายงานให้กับนักเรียน ครูอธิบายแนวทางการประเมินให้นักเรียนทราบ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดรายงานหน้าชั้นเรียนโดยเรียงตามลำดับการจับสลาก ๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการพูดรายงานของเพื่อนแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งให้นักเรียนให้ข้อเสนอแนะ แนะนำวิธีการพูดของเพื่อน <p>ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการพูดรายงาน วิธีการและหลักการนำไปปรับประยุกต์ใช้รายงานกับวิชาต่าง ๆ และร่วมสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองและช่วยกันสืบสานให้คงอยู่สืบไป</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ แบบประเมินการพูดรายงานสำหรับนักเรียนประเมิน</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดรายงาน	สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงาน	ฝึกพูดรายงาน	แบบประเมินการพูด รายงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. รักความเป็นไทย ๔. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการพูดรายงาน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	รูปแบบ				การใช้ภาษา				การแต่งกาย				มารยาท ในการพูด				รวม ๑๖ คะแนน
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

ระดับคุณภาพ

เกณฑ์การประเมิน

- ๔ หมายถึง ดีมาก
- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก

๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี

๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้

๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔ = ดีมาก	๓ = ดี	๒ = พอใช้	๑ = ปรับปรุง
๑. รูปแบบของการพูดรายงาน	พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน บอกชื่อเรื่องที่รายงาน บอกที่มา วิธีการ ดำเนินการศึกษาค้นคว้า บอกชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล บอกเนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าโดยเรียงลำดับความสำคัญ และมีสื่อประกอบการนำเสนอ ตลอดจนมีการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า	พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน และมีสื่อประกอบการนำเสนอ แต่ไม่ได้บอกชื่อเรื่องที่รายงาน ที่มา วิธีการ ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าโดยเรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า	พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน และมีสื่อประกอบการนำเสนอ แต่ไม่ได้บอกชื่อเรื่องที่รายงาน ที่มา วิธีการ ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าไม่เรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า จำนวน ๒ องค์ประกอบ	ไม่พูดทักทายผู้ชมในชั้นเรียน แต่มีการกล่าวแนะนำตนเอง คณะผู้ร่วมงานทุกคน และมีสื่อประกอบการนำเสนอ อีกทั้งไม่ได้บอกชื่อเรื่องที่รายงาน ที่มา วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ชื่อบุคคลหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าไม่เรียงลำดับความสำคัญ ขาดการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า
๒. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาทางการ เข้าใจง่าย ไม่พูดวกวน ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน	ใช้ภาษาทางการ แต่พูดวกวน ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน	ใช้ทั้งภาษาทางการและภาษาพูด ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน	ใช้ภาษาพูด และพูดวกวน ทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน
๓. การแต่งกาย	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายสุภาพเรียบร้อยทุกคน	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย จำนวน ๑ คน	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย จำนวน ๒ คน	สมาชิกในกลุ่มแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย ตั้งแต่ ๓ คน
๔. มารยาทในการพูด	พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง และยืนตัวตรง	พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง แต่เอามือล้วงกระเป๋ากระโปรงหรือกางเกง	พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ยืนตัวตรง แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง	ใบหน้าไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ขาดความมั่นใจในตนเอง และเอามือล้วงกระเป๋ากระโปรงหรือกางเกง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	คุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๑ - ๑๓	ดี
๘ - ๑๐	พอใช้
๐ - ๗	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนคำคม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>การเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา หลักการเขียนคำคม</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายลักษณะของคำคมได้ ๒. อธิบายแนวทางการเขียนคำคมได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนคำคมได้ถูกต้อง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. ความพอเพียง ๔. มีจิตสาธารณะ 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้นักเรียนดูแถบข้อความ ดังนี้ เวลาที่ไม่ต้องการจะนานที่สุด (คำคม) เรียนเด่น เล่นดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม (คำขวัญ) แล้วร่วมกันสนทนาว่าข้อความดังกล่าวเป็นข้อความประเภทใด</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม แล้วแจกใบความรู้เรื่อง คำคม ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง คำคม แล้วร่วมระดมความคิดเขียนคำคม ตามลักษณะของคำคมที่ครูกำหนดให้ เช่น คำคม การเรียน คำคมความรัก คำคมสอนตนเอง ฯลฯ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอลักษณะการเขียนคำคมพร้อมยกตัวอย่างคำคม ๔. ครูเขียนตัวอย่างคำคมของแต่ละกลุ่มบนกระดานดำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินให้คะแนนคำคมที่ดีที่สุดของแต่ละกลุ่มบนกระดานดำ ๕. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเขียนคำคม 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แถบข้อความ ๒. ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำคม ๓. ใบงานเรื่อง การเขียนคำคม <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>เขียนคำคมทำที่คั่นหนังสือ</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนคำคม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	<p>๖. นักเรียนเลือกคำคมที่ดีที่สุดของนักเรียนจากการทำใบงาน เรื่อง การเขียนคำคม จัดทำที่คั่นหนังสือโดยวาดภาพและระบายสีตกแต่งให้สวยงาม ไว้เป็นคติเตือนใจ</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการเขียนคำคมและแนะนำการนำคำคมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ลักษณะของคำคม ๒. หลักการเขียนคำคม	การนำเสนอผลงาน	แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนคำคมได้	ประเมินชิ้นงาน การเขียนคำคม	แบบประเมินชิ้นงาน การเขียนคำคม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. ความพอเพียง ๔. มีจิตสาธารณะ	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำคม
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนคำคม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมาย

คำคม คือ ถ้อยคำที่หลักแหลมชวนให้คิด หรือถ้อยคำหรือข้อความที่มีความหมายอยู่ในตัวด้วยการกล่าวซ้ำคำบางคำในข้อความนั้น ๆ ให้มีความหมายเกี่ยวพันกับเนื้อความเดิม คำคมที่ดีต้องแสดงถึงการใช้ความคิด หรือแสดงให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความลึกซึ้งเมื่อได้อ่าน

หลักการเขียนคำคม

๑. ใช้ถ้อยคำสัมผัสคล้องจอง สละสลวย
๒. ใช้คำที่มีความหมายคมคาย
๓. มุ่งให้เกิดความคิดที่ดีและอยากปฏิบัติตาม
๔. มีความลึกซึ้งกินใจ

ลักษณะของคำคม

คำคม มีหลายลักษณะ ดังนี้

๑. คำคมที่เป็นคำพูดธรรมดา ไม่มีสัมผัส โดยมากใช้คำง่าย ๆ ไม่ต้องแปล อ่านแล้วเข้าใจทันที เช่น
 “ความรักทำให้คนตาบอด” “ลืมหินที่อันตรายคือลืมหินตัว”
 “ไม่มีใครรักเราเท่าพ่อแม่”
 “อดีตคือสิ่งที่ผ่าน อนาคตคือสิ่งที่ฝัน ปัจจุบันเท่านั้นคือความจริง”
๒. คำคมที่เป็นคำสัมผัสคล้องจองกันสั้น ๆ ส่วนมากมี ๒ วรรค เพื่อจดจำได้ง่าย เช่น
 “ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” “โกรธคืออนรก อกคือเปรต”
 “ความงามไม่คงที่ ความดีซิงทน” “ความสำเร็จของลูก คือความสุขของพ่อแม่”
 “อันนารีไม่ใช่เลขคณิต อย่าไปคิดให้หนักสมอง”
๓. คำคมที่แต่งด้วยคำประพันธ์ เช่น

ใครลืมหินใครใจรู้	ใครอยู่ใครไปใจเห็น
ใครสุขใครเศร้าเข้าเย็น	ใจเป็นที่แฉ่งแห่งเรา
ใครชอบใครชังช่างเถิด	ใครเซ็ดใครชูช่างเขา
ใครเบื่อใครบ่นทนเอา	ใจเราร่มเย็นเป็นพอ

ใบงานเรื่อง การเขียนคำคม
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนคำคม
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำคมตามหัวข้อต่อไปนี้

การเรียนรู้

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....

การทำควมดี

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....

เศรษฐกิจพอเพียง

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....

(แนวคำตอบ ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เกณฑ์การประเมินชิ้นงานการเขียนคำคม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔ = ดีมาก	๓ = ดี	๒ = พอใช้	๑ = ปรับปรุง
๑. รูปแบบของชิ้นงาน	รูปแบบชิ้นงานถูกต้องตามที่กำหนด รูปแบบแปลกใหม่น่าสนใจ มีขนาดเหมาะสม รูปภาพมีสีสันสวยงาม รูปภาพมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา	รูปแบบแปลกใหม่น่าสนใจ มีขนาดเหมาะสม รูปภาพมีสีสันสวยงาม รูปภาพมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา	มีขนาดเหมาะสม รูปภาพมีสีสันสวยงาม รูปภาพมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา	รูปภาพมีสีสันสวยงาม รูปภาพมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา
๒. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ข้อความสอดคล้องกับเนื้อหา สะกดคำถูกต้อง ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	ข้อความสอดคล้องกับเนื้อหา ข้อความสอดคล้องกับเนื้อหา ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	สะกดคำถูกต้อง ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์
๓. เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องตรงตามหัวข้อเรื่อง เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด รายละเอียดสอดคล้องครอบคลุมกับเนื้อหา	เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่อง เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด รายละเอียดสอดคล้องครอบคลุมกับเนื้อหา	เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด รายละเอียดสอดคล้องครอบคลุมกับเนื้อหา	รายละเอียดสอดคล้องครอบคลุมกับเนื้อหา
๔. เวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด ๑ วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด ๒ วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด เกิน ๒ วันขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	คุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๑ - ๑๓	ดี
๘ - ๑๐	พอใช้
๐ - ๗	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนคดีพจน์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา หลักการเขียนคดีพจน์ เป็นถ้อยคำที่เป็นแบบอย่าง ชวนคิด มุ่งเกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายความหมายการเขียนคดีพจน์ ๒. อธิบายหลักการเขียนคดีพจน์ได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนคดีพจน์ได้ถูกต้อง</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความรับผิดชอบ 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูให้นักเรียนดูแถบข้อความ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว - ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยาชูกำลัง อุปสรรคคือความสำเร็จ แล้วร่วมกันสนทนาว่าเป็นข้อความประเภทใด มีลักษณะเนื้อหาอย่างไร ๒. ครูสอบถามนักเรียนว่ามีคติประจำใจอย่างไร และร่วมสนทนาเกี่ยวกับคติประจำใจ <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนคดีพจน์ และอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนจับคู่ฝึกเขียนคดีพจน์ คติประจำใจ ๓. นักเรียนส่งผลงานให้ครูตรวจ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานที่ดี ๓ อันดับติดป้ายนิเทศในห้องเรียน 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แถบข้อความ <ul style="list-style-type: none"> - ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว - ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยาชูกำลัง อุปสรรคคือความสำเร็จ ๒. ใบความรู้เรื่อง การเขียนคดีพจน์ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p style="text-align: center;">-</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ วิจิตรนิพนธ์ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนคติพจน์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการเขียนคติพจน์และ ความสำคัญของคติพจน์ คติประจำใจที่ทุกคนควรมีเพื่อใช้เป็น แนวทางในการดำเนินชีวิต	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียน คติพจน์ได้	สังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนคติพจน์ได้	เขียนคติพจน์	แบบประเมินการเขียน คติพจน์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนคติพจน์
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนคติพจน์
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คติพจน์

คติพจน์ คือ ถ้อยคำที่เป็นแบบอย่าง มีคติชวนคิด มุ่งให้เกิดผลดีต่อตนเองและสังคม

หลักการเขียนคติพจน์

๑. ใช้ถ้อยคำน้อยมีความหมายลึกซึ้ง
๒. ใช้คำคล้องจอง สละสลวย
๓. มุ่งให้เกิดผลในด้านดีเท่านั้น

ตัวอย่างคติพจน์

“ถึงบรรลัยไว้ชื่อให้ลือชา” หมายความว่า จงเป็นคนกล้าหาญยอมสละชีพ เพื่อให้ชื่อเสียงยังคงปรากฏ

“อยู่ในแผ่นดิน ศรัทธาในธรรม นำทางชีวิต พิชิตกิเลส” หมายความว่า ให้ยึดถือหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อความสงบสุขโดยปราศจากกิเลสใด ๆ มาแผ้วพาน

แบบประเมินผลงานการเขียนคตินิพนธ์

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านเนื้อหา				การใช้ภาษา				มารยาท ในการเขียน				เวลา				รวม ๑๖ คะแนน	
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔		

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

- ๔ หมายถึง ดีมาก
- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก
- ๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี
- ๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม :

.....

.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนคตินิจ

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้าน เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องตรงตาม หัวข้อเรื่อง เนื้อหาเป็นไปตามที่ กำหนด รายละเอียดสอดคล้อง ครอบคลุมกับเนื้อหา	เนื้อหาตรงตาม หัวข้อเรื่อง เนื้อหาเป็นไปตามที่ กำหนด รายละเอียดสอดคล้อง ครอบคลุมกับเนื้อหา	เนื้อหาเป็นไปตามที่ กำหนด รายละเอียด สอดคล้องครอบคลุม กับเนื้อหา	รายละเอียด สอดคล้อง ครอบคลุมกับ เนื้อหา
๒. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ข้อความสอดคล้องกับ เนื้อหา สะกดคำถูกต้อง ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	ข้อความสอดคล้องก กับเนื้อหา สะกดคำ ถูกต้อง ใช้ภาษาอย่าง สร้างสรรค์	สะกดคำถูกต้อง ใช้ ภาษาอย่าง สร้างสรรค์	ใช้ภาษาอย่าง สร้างสรรค์
๓. มารยาท ในการเขียน	ลายมือเป็นระเบียบ อ่านง่าย สะอาดเรียบร้อย เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือเป็นระเบียบ อ่านยาก สะอาดเรียบร้อย เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือไม่เป็น ระเบียบ มีรอยลบ ชูด ชิด ชม่า เขียนถูกต้องตาม อักขรวิธี	ลายมือไม่เป็น ระเบียบ มีรอยลบ ชูด ชิด ชม่า มีเขียนผิด
๔. เวลา	งานเสร็จตาม กำหนดเวลาและงานมี คุณภาพดี	งานเสร็จตาม กำหนดเวลาแต่งานมี คุณภาพน้อย	งานเสร็จทันเวลาที่ กำหนดและงานไม่ มีคุณภาพ	งานเสร็จไม่ ทันเวลาที่กำหนด และงานไม่มี คุณภาพ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๔ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก
- ๑๑ - ๑๓ คะแนน = ดี
- ๘ - ๑๐ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน = ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คุณค่าวรรณคดี

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายพื้นฐานวิชาภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๑๓ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่อง πουอ่าน
- ม. ๓/๒ ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย
- ม. ๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่อง ที่อ่าน
- ม. ๓/๔ ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต
- ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
- ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกร่วมในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

- ม. ๓/๓ พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น
- ม. ๓/๒ วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ม. ๓/๓ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ม. ๓/๔ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านออกเสียงร้อยกรองผู้อ่านต้องทำความเข้าใจฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์แต่ละประเภท อ่านออกเสียงคำให้ถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี การแบ่งวรรคตอน การอ่านรวบคำ ใส่สีลา น้ำเสียง อารมณ์ ความรู้สึกให้เหมาะสมกับเนื้อหาของคำประพันธ์ที่อ่าน การฝึกอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของเนื้อความนั้น ๆ และถ่ายทอดออกมาด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะ น่าฟัง และเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการอ่าน

๒. การอ่านทำนองเสนาะเป็นเอกลักษณ์ของไทย ผู้อ่านจะต้องเข้าใจฉันทลักษณ์และอ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธีสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของบทประพันธ์สู่ผู้ฟังได้อย่างลึกซึ้ง และเห็นคุณค่า ผู้อ่านต้องอาศัยการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ

๓. บทอาขยานเป็นบทร้อยกรอง ซึ่งผู้แต่งได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด คติสอนใจ แสดงแนวปฏิบัติ ที่ถูกที่ควร และให้กำลังใจ ปลูกขวัญผู้อ่านผู้ฟังให้มีสติ เกิดปัญญา โดยเลือกสรรถ้อยคำที่ประณีตไพเราะ ก็นใจ เมื่อได้อ่านหรือได้ฟังแล้วจะเกิดความประทับใจ เพราะมีสาระ มีเนื้อหาที่ควรค่าแก่การจดจำหรือนำ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน แสดงถึงเอกลักษณ์และมรดกของชาติควรค่าแก่การรักษาให้คงอยู่ตลอดไป

๔. พระบรมราชาบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นวรรณกรรมคำสอนที่มีคุณค่า ทั้งด้านสติปัญญาที่ให้แง่คิดแนวทางการดำเนินชีวิต คุณค่าทางสังคมวัฒนธรรมที่ทำให้เห็นค่านิยมและ คุณลักษณะอันดีงามตลอดจนคุณค่าทางวรรณศิลป์ ที่เป็นแบบอย่างในการใช้สำนวนภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมา มีการโน้มน้าวใจด้วยหลักเหตุผลที่ชัดเจนเรียบง่าย

๕. บทพากย์เอราวัณเป็นบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นบท ประพันธ์ที่มีความโดดเด่นด้านวรรณศิลป์ การใช้ถ้อยคำภาษาเพื่อพรรณนาฉาก และตัวละครทำให้ผู้อ่านเกิด จินตภาพ นอกจากนี้ยังปรากฏคุณค่าในด้านเนื้อหา ด้านสังคมและวิถีไทยให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านที่สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๖. การศึกษาคำศัพท์ที่ยากเพื่อให้เข้าใจความหมาย ทำให้ผู้อ่านวรรณคดีเข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ อย่างชัดเจน ตลอดจนได้เห็นวิธีการเลือกใช้ถ้อยคำของผู้แต่ง ที่เลือกสรรถ้อยคำที่มีความหลากหลาย ทำให้ ผู้อ่านเกิดจินตนาการ คำประพันธ์มีความไพเราะเกิดคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์

๗. การถอดคำประพันธ์เป็นการถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองเรียบเรียงใหม่โดยใช้ภาษาร้อยแก้ว แต่ยังมีใจความสำคัญเหมือนร้อยกรอง การถอดคำประพันธ์นั้นผู้อ่านต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญ และต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และต้องอาศัยประสบการณ์ ซึ่งการถอดคำประพันธ์จะทำให้ ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อหา และความหมายในบทร้อยกรองเพิ่มมากขึ้น

๘. การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะและประเมินคุณค่าของวรรณคดี เพื่อให้ เข้าใจรูปแบบวิธีการแต่ง การเลือกสรรถ้อยคำ การวิเคราะห์คุณค่า ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนวิถีไทย ที่สอดแทรก อยู่ในเนื้อหาของวรรณคดีซึ่งวรรณคดีไทยเป็นมรดกทางภาษาอันล้ำค่าของไทย ผู้อ่านควรศึกษาเรียนรู้ถึง คุณค่าแห่งอรรถรสและความงดงามทางภาษาตลอดจนคุณค่าในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจใน เอกลักษณ์ของความเป็นไทย ร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานมรดกอันล้ำค่านี้ให้คงอยู่สืบไป

๙. การศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นในรูปแบบของตำนาน นิทานพื้นบ้านทำให้เข้าใจประเพณีและวัฒนธรรม ต่าง ๆ มากขึ้น วรรณกรรมท้องถิ่นเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคน ในท้องถิ่นตลอดจนค่านิยมของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

๑๐. การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นการศึกษามรดกทางวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นที่ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ โดยอาศัยการบอกเล่าและการจดบันทึก การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นจะสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม และเห็นคุณค่าในมุมมองที่หลากหลายทำให้ผู้อ่านเข้าใจสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าในท้องถิ่น เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

๑๑. เพลงพื้นบ้านเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การศึกษาวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านจะทำให้เราเข้าใจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม และเห็นคุณค่าในมุมมองที่หลากหลายทำให้ผู้อ่านเข้าใจสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ก่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

๑๒. อ่านวิเคราะห์วรรณกรรม การวิเคราะห์เป็นการพิจารณาตรวจตรา แยกแยะและประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริง พิจารณาคุณค่าด้านต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและสามารถพุดรายงานจากการศึกษาค้นคว้า

๓. สารการเรียนรู้

ความรู้

๑. ฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง
๒. หลักการอ่านทำนองเสนาะ
๓. คุณค่าของบทอาขยาน
๔. พระบรมราชาวาท
๕. หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี
๖. บทพากย์เอราวัณ
๗. หลักการวิเคราะห์คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น
๘. หลักการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณกรรม
๙. หลักวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม
๑๐. การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ทักษะ/กระบวนการ

๑. เขียนแผนผังภาพฉบับ ๑๖ ได้
๒. อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
๓. อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์
๔. สร้างคำถาม/คำตอบจากเรื่องที่อ่าน
๕. ถ่ายทอดเรื่องที่อ่านได้ด้วยภาษาของตนเอง
๘. วิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่องพระบรมราชาวาทได้
๙. นำคุณค่าที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๑๐. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
๑๑. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๑๒. ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย

๑๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้
๑๔. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้องเหมาะสม
๑๕. ประเมินคุณค่าของเรื่อง บทพากย์เอราวัณได้อย่างเหมาะสม
๑๖. วิเคราะห์คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นได้
๑๗. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๑๘. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณกรรมท้องถิ่น
๑๙. เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
๒๐. วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม
๒๑. พุดรายงานการศึกษาค้นคว้า

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การอ่าน ออกเสียง บทร้อยกรอง	อ่านออกเสียง ถูกต้อง ตาม อักขรวิธี เสียงดัง ชัดเจน เว้นวรรค ตอนเหมาะสม น้ำเสียงน่าฟังและ เหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน สีลา การอ่านเป็น ธรรมชาติ	อ่านออกเสียง ถูกต้องตาม อักขรวิธี เสียงดัง ชัดเจน เว้นวรรค ตอนเหมาะสม น้ำเสียง น่าฟัง แต่ บางช่วงต้อง ปรับปรุงให้ สอดคล้องกับ เนื้อหา	อ่านออกเสียง ถูกต้อง ออกเสียง อักขรวิธีไม่ชัดเจน เสียงเบา เว้นวรรค ตอนเหมาะสมเป็น ส่วนใหญ่แต่ว่า น้ำเสียงราบเรียบ ไม่น่าสนใจ	อ่านออกเสียง ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่ ออกเสียง อักขระไม่ชัดเจน เสียงเบาแต่ยังต้อง ปรับปรุง เรื่อง การเว้นวรรคตอน และการใช้น้ำเสียง

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๒. ทดสอบอ่าน ออกเสียง บทร้อยกรอง	- อ่านถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ของคำ ประพันธ์ชนิดนั้น ๆ - อ่านออกเสียงคำได้ ชัดเจน ถูกต้องตาม อักขรวิธี - อ่านเสียงดังฟังชัด มีการใช้เสียงหนักเบา ได้ถูกต้อง - มีการใช้น้ำเสียงได้ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	- อ่านถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ของ คำประพันธ์ชนิด นั้น ๆ	- อ่านถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ของคำ ประพันธ์ชนิดนั้น ๆ แต่บทพร้องใน องค์ประกอบอื่น ๒ องค์ประกอบ	- อ่านถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ของ คำประพันธ์ชนิด นั้น ๆ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
มารยาทการเขียน	เขียนตัวอักษรตัว บรรจงชัดเจน ถูกต้องตาม อักขรวิธีการเขียน ขนาดตัวอักษรมี สัดส่วนที่เหมาะสม ช่องไฟมีความ สม่ำเสมอ มี ย่อหน้า วางรูปแบบ การเขียนเหมาะสม กับกระดาษ ผลงานสะอาด เรียบร้อย	เขียนตัวอักษรตัว บรรจงชัดเจน ถูกต้องตาม อักขรวิธีการเขียน ขนาดตัวอักษรบาง ตัวไม่ได้สัดส่วน ช่องไฟไม่สม่ำเสมอ มีย่อหน้า วาง รูปแบบการเขียน เหมาะสมกับ กระดาษ ผลงาน สะอาดเรียบร้อย	เขียนตัวอักษร บรรจง ถูกต้องตาม อักขรวิธี ขนาด ตัวอักษรหลายตัว ผิดสัดส่วน ไม่เป็น ระเบียบ มีย่อหน้า วางรูปแบบการ เขียนเหมาะสมกับ กระดาษ แต่ ผลงานสะอาด	เขียนตัวอักษร ถูกต้อง ตาม อักขรวิธี ขนาด ตัวอักษรและระยะ ช่องไฟไม่สม่ำเสมอ มีย่อหน้า วาง รูปแบบการเขียน ไม่ค่อยเหมาะสม กับกระดาษ มีรอย ลบ ชีตฆ่า

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน๔.....หมายถึง ดีมาก

คะแนน๓.....หมายถึง ดี

คะแนน๒.....หมายถึง พอใช้

คะแนน๑.....หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับ.....๒.....ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการพิจารณาฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแผนผังกาพย์ฉับ ๑๖ ได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูขอตัวแทนนักเรียน ๓ คนออกมาหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนทั้ง ๓ คนปฏิบัติดังนี้ คนที่ ๑ ให้นักเรียนคิดข้อความ ๖ คำ แล้วให้นักเรียนบอกเพียงว่าคำสุดท้ายของนักเรียนคือคำว่าอะไร คนที่ ๒ ให้นักเรียนคิดข้อความ ๔ คำ โดยคำที่ ๔ จะต้องสัมผัสกับคำสุดท้ายของคนี่ ๑ คนที่ ๓ ให้นักเรียนคิดข้อความ ๖ คำ โดยคำสุดท้ายจะต้องเป็นคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์และไม่เป็นคำตาย จากนั้นให้นักเรียนพูดข้อความของตนโดยเรียงตามลำดับ ครูเขียนข้อความบนกระดานนักเรียนในห้องอ่านพร้อมกัน ๒. ให้นักเรียนเปลี่ยนข้อความบนกระดาน ในรูปแบบสัญลักษณ์ของแผนผังคำประพันธ์ พร้อมโยงเส้นสัมผัส โดยขออาสาสมัคร วรรคละ ๑ คน ออกมาเขียนที่หน้ากระดาน ๓. ครูแนะนำแผนผังคำประพันธ์และเชื่อมโยงคู่ กาพย์ฉับ ๑๖ 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย ๓. ป้ายนิเทศ <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบความรู้เรื่อง กาพย์ฉับ ๑๖ ๒. ใบงานเรื่อง กาพย์ฉับ ๑๖ ๓. แถบข้อความคำประพันธ์ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p style="text-align: center;">-</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๖ คน ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้เรื่อง กาพย์ฉบ้ง ๑๖ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนสรุปความรู้ที่ได้เป็นข้อ ๆ ครูขออาสาสมัครตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน นำเสนอความรู้ที่นักเรียนร่วมกันศึกษา จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเพิ่มในสิ่งที่เพื่อนนำเสนอ ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกาพย์ฉบ้ง ๑๖</p> <p>๒. ครูแจกแถบข้อความให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยแต่ละคนในกลุ่มจะได้แถบข้อความคนละ ๑ แถบข้อความ จากนั้นให้นักเรียนนำแถบข้อความที่ตนเองได้รับมาเรียงต่อกันให้เป็นกาพย์ฉบ้ง ๑๖ จำนวน ๒ บท จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนคำประพันธ์ลงในกระดาษเทาขาวที่ครูแจก นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแนะนำหน้าชั้นเรียน นักเรียนในห้องร่วมกันสังเกตคำประพันธ์ที่เพื่อนนำเสนอว่าถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องในนักเรียนร่วมกันแก้ไข นักเรียนนำคำประพันธ์ที่นักเรียนเขียนลงในกระดาษเทาขาวไปติดหลังห้อง</p> <p>๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่องกาพย์ฉบ้ง ๑๖</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่องฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ของกาพย์ฉบ้ง ๑๖ เช่น จำนวนคำ สัมผัส และการนำไปใช้ประโยชน์</p>	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศเรื่อง กาพย์ฉบัง ๑๖ ในห้องเรียน โดยให้นักเรียนใช้วัสดุรอบ ๆ ตัวครูเน้นย้ำในเรื่องของความประหยัดและความพอเพียง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายนันทลักษณ์ของบท ร้อยกรอง	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแผนผัง ภาพยี่สิบ ๑๖ ได้	เขียนแผนผัง ภาพยี่สิบ ๑๖	แบบประเมินการเขียน แผนผังภาพยี่สิบ ๑๖	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๓. การอ่านกาพย์ฉันทบึง ๑๖

การอ่านกาพย์ฉันทบึงจะเว้นจังหวะการอ่านทุก ๆ ๒ คำ ดังนี้

๐๐/๐๐/๐๐

๐๐/๐๐

๐๐/๐๐/๐๐

ตัวอย่างกาพย์ฉันทบึง ๑๖

สัตว์จำพวกหนึ่งสมญา	พหุบาทา
มีเท้าอเนกนับหลาย	
เท่าเกินกว่าสี่โดยหมาย	สองพวกภิปราย
สัตว์น้ำสัตว์บกบอตรง	
ตะบองพล้าใหญ่ยง	อยู่ในป่าดง
ตัวดุจตะขอยไฟแดง	
มีพิษมีฤทธิ์เรียวแรง	พบข้างกลางแปลง
เข้าปล้ำเข้ารัดกัดกิน	

(สัตวาภิธาน : พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร))

เฉลยใบงานเรื่อง กาพย์ฉบบ ๑๖ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ (กาพย์ฉบบ ๑๖)
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนเติมคำให้สัมพันธ์กับคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ก. เสียง = เรียง เลียง เพียง เอียง เตียง

ข. แสง = _____

ค. วรรณ = _____

ง. กรรม = _____

จ. ปลาย = _____

ฉ. ต้น = _____

ช. พูน = _____

๒. ให้นักเรียนเขียนแผนผังกาพย์ฉบบ ๑๖ จำนวน ๒ บท พร้อมทั้งโยงเส้นเชื่อมสัมผัสให้ถูกต้อง

๓. ให้นักเรียนเรียงลำดับข้อความที่กำหนดให้ให้ถูกต้องตามฉฉบหลักฉบของกาพย์ฉบบ ๑๖

เพราะหมายว่าเพลิงเริงงาม แมงเม่าบินเข้าไฟพอน ร้อยพันม้วยมรณ์	
หนึ่งบทเริงราย นับได้สิบกพยวงค์ ฉบบสิบกพความหมาย	
สัมผัสชัดเจนขออ้าง ใหนูได้คิดคำนึง เพื่อเป็นแนวทาง	

เฉลยใบงานเรื่อง กาพย์ฉบับ ๑๖ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ (กาพย์ฉบับ ๑๖)
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

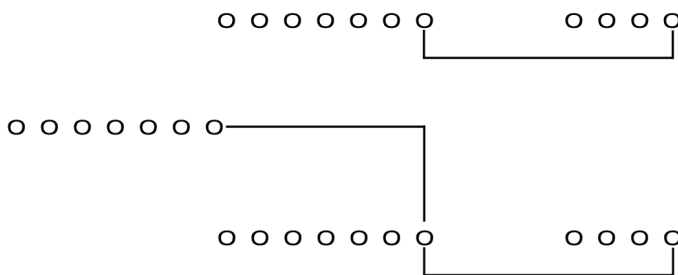
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนเติมคำให้สัมพันธ์กับคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

- ก. เสียง = เรี ย ง เลี ย ง เพี ย ง เอี ย ง เตี ย ง
- ข. แสง = _____
- ค. วรรณ = _____
- ง. กรรม = _____
- จ. ปลาย = _____
- ฉ. ต้น = _____
- ช. หุ่น = _____

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๒. ให้นักเรียนเขียนแผนผังกาพย์ฉบับ ๑๖ จำนวน ๒ บท พร้อมทั้งโยงเส้นเชื่อมสัมผัสให้ถูกต้อง

๓. ให้นักเรียนเรียงลำดับข้อความที่กำหนดให้ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ฉบับ ๑๖

เพราะหมายว่าเพลิงเรืองงาม แมงเม่าบินเข้าไฟพอน ร้อยพันม้วยมรณ	➔	แมงเม่าบินเข้าไฟพอน ร้อยพันม้วยมรณ เพราะหมายว่าเพลิงเรืองงาม
หนึ่งบทเรียงราย นับได้สิบหกพยางค์ ฉบับสิบหกความหมาย	➔	ฉบับสิบหกความหมาย หนึ่งบทเรียงราย นับได้สิบหกพยางค์
สัมผัสชัดเจนขออ้าง ใ้หนูได้คิดคำนึง เพื่อเป็นแนวทาง	➔	สัมผัสชัดเจนขออ้าง เพื่อเป็นแนวทาง ใ้หนูได้คิดคำนึง

แถบคำประพันธ์นำเข้าสู่บทเรียน

ฉับงึลสิบกความหมาย

หนึ่งบทเรียงราย

นับได้สิบกพยางค์

สัมผัสชัดเจนขออ้าง

เพื่อเป็นแนวทาง

ให้หนูได้คิดคำนึง

พยางค์สุดท้ายวรรคหนึ่ง

สัมผัสสัดตรง

สุดท้ายวรรคสองต้องจำ

สุดท้ายวรรคสามงามขำ

ร้อยรัดจัดทำ

สัมผัสสัดบทต่อไป

บทหนึ่งกับสองว่องไว

จงจำนำไป

เรียงถ้อยร้อยกาพย์ฉับงึ

سابเสื่อเจือขาวราวไพร

น้อยค่าคนให้

ไม่ไร้แมลงเวียนชม

หลากพุ่มก่อเกี่ยวเขียวถม

รินตานิยม

เพาะบ่มดอกแต่มีนานา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ (ภาพย้ง ๑๖)		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านทำนองเสนาะ (ภาพย้ง ๑๖) ๒. การท่องจำบทอาขยาน <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายหลักการอ่านทำนองเสนาะได้ ๒. บอกคุณค่าของบทอาขยาน <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ การอ่านทำนองเสนาะภาพย้ง ๑๖/ครูอ่านทำนองเสนาะบทอาขยานจากเรื่องบทพากย์เอราวัณ จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนว่าการอ่านทำนองเสนาะมีความแตกต่างจากการอ่านออกเสียงบทหรือแก้วอย่างไร ๒. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า จากที่นักเรียนเคยเรียนผ่านมานักเรียนจำบทอาขยานบทใดได้บ้าง (ให้นักเรียนท่องพร้อมกัน) ครูถามต่อว่า นักเรียนทราบหรือไม่ว่าบทอาขยานคืออะไร บทอาขยานคือบทท่องจำที่ท่องจำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่องการอ่านทำนองเสนาะ ครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านทำนองเสนาะ ครูแนะนำเพิ่มเติม ๓. ครูนำนักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทอาขยานเรื่องบทพากย์เอราวัณแบบธรรมชาติให้นักเรียนสังเกตวิธีการแบ่งวรรคตอน วิธีการอ่านรวบคำ และวิธีการอ่านเพื่อเอื้อสัมผัส ครูนำนักเรียนอ่านบทอาขยานเรื่องบทพากย์เอราวัณแบบทำนองเสนาะ ครูแนะนำเพิ่มเติม ๔. ครูอธิบายหลักเกณฑ์การประเมินวิธีการอ่านทำนองเสนาะ นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงทำนองเสนาะพร้อมกัน ๒ รอบ โดยรอบที่ ๑ ครูให้นักเรียนนั่งอ่าน ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน รอบที่ ๒ ครูให้นักเรียนยืนอ่าน ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนในห้อง 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย ๓. เว็บไซต์ <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วีดิทัศน์การอ่านทำนองเสนาะ ๒. บทอาขยานเรื่อง บทพากย์เอราวัณ ๓. ใบความรู้เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>อัดคลิปวิดีโอท่องจำบทอาขยานจากเรื่องบทพากย์เอราวัณ</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ (ภาพย้ง ๑๖)</p> <p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>ร่วมกันประเมินวิธีการอ่านของนักเรียนทั้ง ๒ รอบว่ามีสิ่งใดควรปรับปรุงแก้ไขและควรเพิ่มเติมอะไร ครูแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๕. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนฝึกอ่านทำนองเสนาะบทอาขยานเรื่องบทพากย์เอราวัณ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาอ่านหน้าชั้น ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการจับหนังสือและบุคลิกภาพในการอ่าน</p> <p>๖. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคุณค่าที่สอดแทรกอยู่ในบทอาขยาน และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ครูแนะนำให้นักเรียนไปศึกษาบทประพันธ์ที่นักเรียนชื่นชอบและมีคุณค่า เพื่อนำมาเป็นข้อคิดเตือนตนเองและนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอ่านทำนองเสนาะที่ถูกต้องว่ามีวิธีการอ่านอย่างไร หากนักเรียนต้องการอ่านทำนองเสนาะให้ไพเราะนักเรียนมีวิธีการฝึกฝนอย่างไร โดยให้นักเรียนในห้องร่วมกันสรุป ครูแนะนำแหล่งศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้การอ่านทำนองเสนาะจากเว็บไซต์ youtube</p> <p>๒. มอบหมายให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนฝึกท่องทำนองเสนาะจากเรื่องบทพากย์เอราวัณ โดยให้นักเรียนอัดคลิปวิดีโอท่องจำบทอาขยานแล้วนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ youtube แล้วคัดลอกลิงค์ส่งครูทางอีเมลโดยครูกำหนดรูปแบบและกำหนดวันส่งงาน</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านทำนองเสนาะได้	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินการอ่านทำนองเสนาะ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

**ใบความรู้เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ (ภาพย์ฉบับ ๑๖)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินซาบซึ้งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิดการอ่านบทร้อยกรอง อ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. **อ่านออกเสียงธรรมดา** เป็นการอ่านออกเสียงพูด ตามปกติเหมือนกับการอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอน

๒. **อ่านเป็นทำนองเสนาะ** เป็นการอ่านมีเสียงสูง เสียงต่ำ เสียงหนัก เสียงเบา เสียงยาว เสียงสั้นเป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส ตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ให้ชัดเจน ใส่อารมณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

แนวทางในการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ให้เข้าใจ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียงวรรณยุกต์เสียงหนักเบา

๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์

๓. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ให้ชัดเจนถูกต้องตามหลักการสะกดคำ

๔. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป

๕. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่า

ธรรมดา

ตัวอย่างภาพย์ฉบับ ๑๖

ทำดีดีกว่าขอพร	ทำชั่วจะวอน
ให้เทวะช่วยบมิไหว	
ทำดีนिरทุกข์สุขใจ	ทำช่วนั้นไซร์
ไม่ช้าต้องดินดักแด	
ทำดีได้ดีแน่แท้	ทำช่วมัวแก้
เท่าใดไม่พันโทษา	
ดีอยู่ผู้ใดนินทา	ผลความอิจฉา
ก็กลับกระทบคนพาล	

(คำอวยพรและโอวาท - รัชกาลที่ ๖)

การอ่านทำนองเสนาะ การอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านออกเสียงอย่างไร้พยางค์ตามทำนองของบทร้อยกรอง ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินทั้งแก่ผู้ฟังและผู้อ่านเอง เกิดความซาบซึ้งในความหมายตามเนื้อหา และเข้าถึงรสและอารมณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ

ข้อควรคำนึงในการฝึกอ่านทำนองเสนาะ

การอ่านทำนองเสนาะเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายนั้นย่อมต้องอาศัยการฝึกฝนด้วยตนเองและการฝึกจากผู้ชำนาญเพื่อให้เกิดความชำนาญในที่สุดโดยมีข้อควรคำนึง ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธี
๒. อ่านให้มีจังหวะที่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์แต่ละชนิด รู้จักการทอดเสียงและเอื้อนเสียงในช่วงที่เหมาะสม
๓. อ่านตามท่วงทำนองที่ได้มีการวางระเบียบแบบแผนไว้
๔. อ่านเสียงดังชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง เสียงไม่ค่อยหรือดังจนเกินไป
๕. เน้นเสียงให้เป็นไปตามความรู้สึกของบทประพันธ์ เช่น รัก โกรธ ยินดี ร่าเริงเบิกบาน หรือเศร้าสลดใจ โดยอ่านออกเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านทำนองเสนาะ

๑. ผู้ฟังเข้าถึงความงามของบทร้อยกรองที่อ่าน
๒. ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้งในเนื้อหา
๓. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๔. จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ
๕. ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน
๖. ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกของชาติ

บทอาขยาน

บทพากย์เอราวัณ
กาพย์ฉบับที่ ๑๖

<ul style="list-style-type: none"> ๑ อินทรชิตบิดเบือนกายิน 	เหมือนองค์อมรินทร์
ทรงคชเอราวัณ	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ ช้างนิมิตฤทธิแรงแข็งขัน 	เผือกพ่องผิวพรรณ
สี่สังข์สะอาดโอฬาร	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ สามสิบสามเศียรโสภา 	เศียรหนึ่งเจ็ดงา
ตั้งเพชรรัตน์รูจี	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ นางหนึ่งเจ็ดโบทุขรณี 	สระหนึ่งย่อมมี
เจ็ดกออุบลบันดาล	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมัลย์ 	ดอกหนึ่งแบ่งบาน
มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ กลีบหนึ่งมีเทพธิดา 	เจ็ดองค์โสภา
แน่นน้อยลำพานงพาล	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ นางหนึ่งย่อมมีบริวาร 	อีกเจ็ดเขาวมัลย์
ล้วนรูปนิรมิตมาย	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ จักระบำรำร่ายส่ายหา 	ชำเลื่องหาตา
ทำที่ดังเทพอัปสร	
<ul style="list-style-type: none"> ๑ มีวิมานแก้วงามบวร 	ทุกเทศกฤษุข
ตั้งเวไซยันต์อัมรินทร์	

(บทพากย์เอราวัณ – พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

แบบประเมินการท่องจำบทอาขยาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม	ประเมิน	
		๑. อักษรวิธี	๒. นำเสียง อารมณ์ จังหวะและการแบ่งวรรคตอนการอ่าน	๓. ท่าทางบุคลิกภาพ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการท่องจำบทอาขยาน

รายการ	เกณฑ์การประเมิน			
	ระดับ ๔ ดีมาก	ระดับ ๓ ดี	ระดับ ๒ พอใช้	ระดับ ๑ ปรับปรุง
๑. อักษรวิธี	อ่านออกเสียงได้อย่างคล่องแคล้วเสียงดังชัดเจนถูกต้องตามอักษรวิธีอ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำได้ชัดเจนถูกต้องครบถ้วน	อ่านออกเสียงได้อย่างคล่องแคล้วเสียงดังชัดเจน อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักษรวิธีออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำชัดเจนเป็นบางคำ	อ่านออกเสียงได้อย่างคล่องแคล้วเสียงดังชัดเจน อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน	อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน เสียงเบา อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน
๒. น้ำเสียง อารมณ์ จังหวะ และการแบ่งวรรคตอนการอ่าน	- ใช้น้ำเสียงสื่ออารมณ์ ได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงได้อย่างเหมาะสม - แบ่งจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้องตรงตามประเภทของคำประพันธ์ - เว้นวรรคตอนการอ่านได้ถูกต้องตั้งแต่ต้นจนจบ	- ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงได้เหมาะสมกับบทอ่าน - แบ่งจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์ - เว้นวรรคตอนการอ่านได้ถูกต้อง	- ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงไม่ถูกต้อง - แบ่งจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้องตรงตามประเภทของคำประพันธ์ - เว้นวรรคตอนการอ่านไม่ถูกต้อง	- ใช้น้ำเสียงสื่ออารมณ์ ได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงได้อย่างเหมาะสม - แบ่งจังหวะวรรคตอนไม่ถูกต้อง - เว้นวรรคตอนการอ่านไม่ถูกต้อง
๓. ท่าทาง บุคลิกภาพ	จับหนังสือถูกต้อง มีบุคลิกภาพในการอ่านที่ถูกต้อง	จับหนังสือถูกต้อง บุคลิกภาพในการอ่านต้องปรับปรุงบางส่วน	จับหนังสือถูกต้อง บุคลิกภาพในการอ่านไม่เหมาะสม	จับหนังสือไม่ถูกต้องบุคลิกภาพในการอ่านต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ ๘๐ ระดับพอใช้ เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านทำนองเสนาะ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านทำนองเสนาะได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูเปิดคลิปวิดีโอการขับเสภาให้นักเรียนฟัง (https://www.youtube.com/watch?v=jcAFmyy6dNI) ครูถามนักเรียนว่าการอ่านทำนองเสนาะวิธีการอ่านอย่างไร การอ่านทำนองเสนาะต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าการอ่านทำนองเสนาะเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่เยาวชนไทยต้องร่วมกันอนุรักษ์และสืบทอดให้อยู่คู่กับชาติไทย จากนั้นครูอธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนศึกษาเอกสารการอ่านทำนองเสนาะ ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการแบ่งวรรคตอนในการอ่านคำประพันธ์แต่ละประเภท โดยครูอ่านให้นักเรียนฟัง ๑ รอบ แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านตาม ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ คน ให้ตัวแทนนักเรียนออกมาจับสลากเลือกคำประพันธ์ ครูแนะนำเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะโดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มสังเกตและร่วมกันประเมินการอ่านทำนองเสนาะของเพื่อนต่างกลุ่มเพื่อสังเกตข้อผิดพลาดและข้อดีเพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนาวิธีการอ่านทำนองเสนาะของตนเอง 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. https://www.youtube.com/watch?v=jcAFmyy6dNI ๒. เอกสารประกอบการอ่านทำนองเสนาะ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน อ่านทำนองเสนาะ</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	<p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมการอ่านทำนองเสนาะที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอการอ่านทำนองเสนาะหน้าชั้นโดยเรียงตามลำดับ เมื่อจบการนำเสนอให้ตัวแทนต่างกลุ่มแนะนำข้อดีและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านทำนองเสนาะ การแบ่งวรรคตอน การใช้น้ำเสียง ประโยชน์ของการอ่านทำนองเสนาะและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมไทยให้อยู่คู่กับชาติไทย</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านทำนองเสนาะได้	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์	อ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินการอ่านทำนองเสนาะ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านทำนองเสนาะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ก) การอ่านออกเสียง คือ การอ่านหนังสือโดยการที่ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่อ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายต่างกันไป เช่น เพื่อถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ เพื่อเร้าอารมณ์ผู้ฟัง เพื่อสร้างความบันเทิง และเพื่อเพิ่มพูนความพอใจให้แก่บุคคลและสังคม การอ่านออกเสียงในบางโอกาสกระทำเพื่อความมุ่งหมายหลายประการรวมกัน หรือมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ เช่น การอ่านประกาศ การอ่านรายงาน การแถลงนโยบาย ฯลฯ ซึ่งผู้ที่อ่านออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี

ในเรื่องของการอ่านที่จะกล่าวต่อไปนี้จะมุ่งเน้นสาระสำคัญ แนวทาง และกลวิธีในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านออกเสียง ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของคู่มือเล่มนี้

ข) ปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการอ่าน

๑. สายตา การใช้สายตามีความสำคัญเป็นอันดับแรก การฝึกอ่านจำเป็นจะต้องรู้จักใช้สายตาให้ถูกต้อง ดังนี้

๑.๑ การจับตา คือ การที่สายตาจับอยู่ที่ข้อความเป็นจุด ๆ หรือเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ผู้อ่านจะต้องใช้สายตาจ้องดูตัวอักษรที่อ่านนั้นอย่างมีสมาธิ ใช้สายตาจับที่ตัวอักษรแต่ละช่วง ช่วงละประมาณ ๕ – ๖ คำ โดยใช้เวลาเพียงเล็กน้อย แล้วเคลื่อนสายตาต่อไปล่วงหน้าโดยพยายามฝึกให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๑.๒ การกวาดสายตา คือ การเคลื่อนสายตาจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เคลื่อนจากคำต้นวรรคไปยังคำท้ายวรรค ต้องพยายามใช้สายตาเคลื่อนที่ไปบนตัวอักษรที่อ่านให้รวดเร็วที่สุด โดยจับตาอยู่ที่กึ่งกลางหน้ากระดาษหรือข้อความที่อ่าน แล้วเคลื่อนสายตาไปโดยเร็ว อย่าหยุดอยู่ที่ใดที่หนึ่งนานเกินไป ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษรโดยไม่ต้องสายตาตามไปด้วย

๒. เสียง ถ้าเป็นการอ่านออกเสียง คุณภาพของเสียงเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณา เสียงที่ดีในที่นี้ไม่ได้หมายถึงเสียงไพเราะ หมายความว่าต้องเป็นเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพร่า ดังพอสสมควร เปล่งออกมาจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ ศิลปะในการฝึกใช้เสียงนั้น ต้องอาศัยการฝึกฝน อ่านบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ และสามารถบังคับเสียงได้ตามความต้องการ

อนึ่งการใช้เสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องศึกษาถึงจังหวะในการหายใจ การระบายลมหายใจเข้าและออกจากปอดให้ถูกต้องด้วย

๓. อารมณ์ในการอ่าน อารมณ์ของผู้อ่านจะต้องสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน จึงจะทำให้การอ่านบังเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้อ่านต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้ฟัง อารมณ์ในการอ่านจะต้องสัมพันธ์กับเสียงที่เปล่งออกมา ไม่อ่านเนือย ๆ ทำให้ซีดชา ไร้อารมณ์ เช่น ถ้าอ่านเรื่องเศร้าควรใช้น้ำเสียงเบากว่าปกติ และทำเสียงเครือให้เหมาะสมกับบทอ่าน อารมณ์โกรธ ควรอ่านเต็มเสียงหนักแน่น สั้นกระชับ อาจมีการกระแทกเสียงบ้างตามความเหมาะสม เป็นต้น ซึ่งในเรื่องนี้จะต้องฝึกฝน สังเกต และพิจารณาเนื้อความ ที่อ่านให้ดีซึ่งการอ่านออกเสียงที่มีประสิทธิภาพอาจจำแนกเป็นข้อที่ควรปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ความถูกต้อง คือ ต้องศึกษาเรื่องคำให้เข้าใจ อ่านให้ถูกต้องตามหลักภาษาและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และการอ่านคำโดยอนุโลมในบทร้อยกรอง เช่น เคารพอภิวันท์ อ่านว่า เคา – รบ – อบ – พิ – วัน , ฉลองคุณมุสิก้า อ่านว่า ฉะ – หลอง – คุณ – มุน – ลี – กา

๓.๒ ความชัดเจน คือ การอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ให้ชัดถ้อยชัดคำ ออกเสียงตัว ร ล คำควบกล้ำ และเสียงวรรณยุกต์ต่าง ๆ ให้ชัดเจน สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยความฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

๓.๓ การปรับเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อความ คือ การทำความเข้าใจกับเนื้อความที่อ่านว่ากล่าวถึงสิ่งใด เหตุการณ์และบรรยากาศของเรื่องเป็นอย่างไร แล้วพยายามอ่านให้ได้เสียงคล้ายตามที่สัมพันธ์กัน

๓.๔ การเตรียมตัวล่วงหน้า เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ผู้อ่านต้องเตรียมตัวโดยศึกษาบทที่จะอ่าน ด้วยการจัดแบ่งวรรคตอน เนื้อความที่จะอ่าน ต้องฝึกออกเสียงให้ถูกต้องว่า ตอนใดควรจะใช้ น้ำเสียงอย่างไร ในกรณีที่มีเวลาจำกัด ต้องพยายามศึกษาบทอ่านคร่าว ๆ ก่อน เท่าที่เวลาจะอำนวย

๓.๕ การฝึกท่าทาง คือ บุคลิกภาพของผู้อ่านเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จในการออกเสียง เพราะการวางท่าทางที่ดี เช่น ยืดตัวตรง วางสีหน้าปกติ เงยหน้าขึ้นมองผู้ฟัง ถือบทอ่านด้วยท่าทางที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้อ่านมั่นใจ และสร้างความชื่นชมให้แก่ผู้ฟังเป็นอย่างมาก

ค) การอ่านบทร้อยกรอง

คนไทยมีนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนมาตั้งแต่โบราณ ถ้อยคำสำนวนที่เราได้ยินได้ฟังอยู่เสมอจึงมักมีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน เช่น ก่อร่างสร้างตัว ขว้างขวากหนักแรง คดในข้องอในกระดุก จองหงอพงขงน แม้แต่เพลงสำหรับเด็กก็ร้องเล่น เช่น วีรชีวีชาวยุทธ สองพระนางน้าวเปลือก เลือกท่องโบลาน คดข้าวใส่จานหรือแม่ใครมาน้ำตาใครไหล เป็นต้น

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารด้วยกระบวนการถ่ายทอดรูปแบบต่าง ๆ เช่น กระบวนการพูด กระบวนการเขียน และกระบวนการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการอ่านถือได้ว่าเป็นประตูบานแรกที่จะเปิดสู่โลกของการศึกษาเล่าเรียน จึงกล่าวได้ว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาชีวิตของบุคคลให้มีความเจริญในทุก ๆ ด้าน

ขั้นตอนในการฝึกอ่านทำนองเสนาะ

เมื่อได้ศึกษาคำประพันธ์ต่าง ๆ จนเข้าใจ และแยกแยะได้ตามชนิดแล้ว การฝึกอ่านควรเริ่มไปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑. ในขั้นตอนนี้ให้อ่านคำประพันธ์เป็นสำเนียงการอ่านร้อยแก้วธรรมดา โดยทอดจังหวะให้ช้า พยายามเน้นเรื่องความถูกต้องชัดเจนของคำที่อ่าน อ่านตัว ร ล ตัวควบกล้ำให้ชัดเจน ตรงตามเสียงวรรณยุกต์ของคำที่อ่านนั้น ๆ และพยายามอ่านให้เต็มเสียงและต่อเนื่องกันไม่ให้ขาดหรือห้วน

๒. ฝึกอ่านทอดเสียงโดยอ่านผ่านจังหวะให้ช้าลงเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการอ่านคำแต่ละคำให้ชัดเจน โดยให้ผู้ฝึกอ่านลากเสียงให้ยาวออกไปเล็กน้อยแล้วจึงอ่านทอดเสียง

๓. ฝึกอ่านคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เพื่อให้รู้จังหวะ วรรคตอน ท่วงทำนอง ลีลา คำประพันธ์ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านทำนองเสนาะตามขั้นตอนต่าง ๆ นั้น ควรจะเป็นกลอนโดยเฉพาะกลอนแปดเนื่องจากกลอนแปดมีจำนวนคำมากพอที่ฝึกท่อนเสียงได้เต็มที่ ทั้งจังหวะก็มั่นคงเหมาะสม ดังนั้นการฝึกอ่านในขั้นนี้จึงสัมพันธ์กับขั้นตอนที่ ๒ โดยอาศัยฝึกอ่านกลอนใน ๑ วรรคให้รู้จักจังหวะ ดังนี้

อันอ้อยตาล/หวานลิ้น/แล้วสิ้นซาก

(กำหนดเครื่องหมาย/แทนในช่วงลงจังหวะในการอ่าน ๑ จังหวะ)

ฝึกอ่านกลอนในลักษณะเช่นนี้ ไปทีละวรรค แล้วจึงอ่านวรรคต่อ ๆ ไปดังนี้

อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก

แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย

แม้เจ็บอื่นหมื่นแสนไม่แคลนคลาย

เจ็บจนตายนั้นเพราะเหน็บให้เจ็บใจ

ฝึกอ่านจนเกิดความชำนาญ จึงหากลองที่พอใจอ่านเพื่อฝึกต่อไป จากการฝึกที่ถือเป็นพื้นฐานนี้เมื่ออ่านจนเกิดความชำนาญ คือ รู้ถึงจังหวะ ท่วงทำนองในการอ่าน แล้วจึงศึกษาลักษณะของคำประพันธ์ชนิดอื่นต่อไป โดยอาศัยการสังเกตจากจำนวนคำหรือทำนองที่คุ้นเคยแล้วแยกวรรคตอนเหมือนที่เคยฝึกจากคำประพันธ์ประเภทอื่น และตามขั้นตอนที่ได้ฝึกผ่านมาก็จะสามารถเข้าใจในการอ่านคำประพันธ์ชนิดอื่น ๆ ได้อย่างแน่นอน เพราะหลักการพื้นฐานในการอ่านจากขั้นตอนที่ผ่านมาจะช่วยให้เข้าใจได้อย่างดีด้วยเป็นหลักเกณฑ์เดียวกัน

๔. เมื่อฝึกอ่านคำประพันธ์ต่าง ๆ จนแม่นยำในทำนองแล้ว จึงเริ่มฝึกกลเม็ดซึ่งเป็นศิลปะที่จะทำให้เกิดความไพเราะในการอ่านยิ่งขึ้น เช่น

๔.๑ การทอดเสียง	คือวิธีการอ่านโดยผ่อนเสียงผ่อนจังหวะให้ช้าลง
๔.๒ การเอื้อนเสียง	คือการลากเสียงช้า ๆ เพื่อให้เข้าจังหวะและไหวงเสียงเพื่อความไพเราะ
๔.๓ การครั้นเสียง	คือการทำเสียงให้สะดุดสะเทือนเพื่อความไพเราะเหมาะสมกับบทกวีบางตอน
๔.๔ การหลบเสียง	คือการเปลี่ยนเสียงหรือหากเสียงหลบจากสูงลงไปต่ำหรือจากเสียงต่ำขึ้นไปสูงเป็นการหลบจากการออกเสียงที่เกินความสามารถ
๔.๕ การกระแทกเสียง	คือ การอ่านกระซอกเสียงให้ดังผิดปกติในโอกาสที่แสดงอารมณ์โกรธหรือความไม่พอใจหรือเมื่อต้องการเน้นเสียงให้เห็นถึงเนื้อความที่เป็น การแสดงความรวดเร็วว่องไวรุนแรง

๕. ฝึกการใส่อารมณ์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อความที่อ่าน

คุณสมบัติของผู้ที่อ่านทำนองเสนาะได้ดี

๑. มีน้ำเสียงแจ่มใส ดังกังวาน ไม่มีสิ่งกีดขวางที่ผิดปกติที่อวัยวะสำหรับออกเสียง
๒. ควรเป็นผู้รักการอ่าน สนใจ และชอบการอ่านอย่างแท้จริง เพราะการอ่านมากจะทำให้เกิดความแตกฉานในการอ่าน
๓. มีความเพียรพยายาม มีความอดทน อุทิศเวลาในการฝึกฝน เพราะการอ่านให้ได้ดี มีความไพเราะ ต้องอาศัยเวลา และการฝึกฝนมากพอสมควร
๔. ต้องกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งเป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้
๕. เป็นผู้มีความสนใจ ซึ่งนับว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ เพราะการอ่านบทร้อยกรองนั้นจำเป็นต้องอ่านให้ครบ ไม่ให้มีการตกหล่น หรือต่อเติม หรือตัดตัว ซึ่งจะก่อให้เกิดเสียงจังหวะ เสียความหมาย และเสียความไพเราะ
๖. ต้องมีความรู้เรื่องของฉันทลักษณ์ของร้อยกรอง เพื่อที่จะอ่านได้ถูกต้องและแม่นยำ
๗. ต้องเป็นคนช่างสังเกต รอบคอบ มีไหวพริบ ปฏิภาณดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เช่น ในกรณีที่อ่านคำประพันธ์ พบคำที่เกินแผนบังคับ หรือต้องอ่านรวบคำ อ่านเอื้อนสัมผัส ผู้อ่านต้องแก้ปัญหาโดยการอัตรูปคำ หรือยืดเสียงให้ได้จังหวะครบถ้วนตามทำนอง และลีลาของบทร้อยกรองนั้น ซึ่งในขั้นนี้ต้องอาศัยเรื่องกวาดสายตาที่ได้ฝึกฝนมาแล้วด้วย
๘. มีสุขภาพดี เพราะการอ่านต้องอาศัยระบบหายใจและร่างกายที่สมบูรณ์

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

ในกระบวนการคำประพันธ์ที่มีอยู่ทั้งหมดนั้น กลอนนับเป็นคำประพันธ์ที่อ่านได้ง่ายที่สุด มีผู้นิยมนำมาอ่านโดยทั่วไป ดังนั้น เมื่อฝึกฝนควรฝึกอ่านกลอนเป็นอันดับแรก เพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่านคำประพันธ์ชนิดอื่น ๆ ต่อไป ทำนองกลอนที่นิยมอ่านกันมากคือ ทำนองนักเรียนที่อ่านกันในโรงเรียนโดยทั่วไป ส่วนทำนองชาวบ้านนั้นก็อ่านกันบ้าง แต่ไม่เป็นที่นิยมเท่ากับทำนองกลอนนักเรียน

แม้กลอนจะอ่านง่าย แต่ถ้าอ่านไม่เป็นก็ทำให้ไม่ไพเราะ จึงเป็นเรื่องที่ผู้อ่านต้องศึกษาให้ถูกต้องและแม่นยำ ในทำนองกลอน กลอน เน้นเรื่องสัมผัสออกเป็นพิเศษ เมื่ออ่านผู้อ่านต้องเน้นให้ได้สัมผัสที่ถูกต้องชัดเจน

กลอนที่นำมากล่าวถึงในบทนี้คือ กลอนสุภาพ หรือกลอนแปดที่เป็นพื้นฐานของกลอนชนิดอื่น ๆ เพื่อผู้อ่านได้ศึกษาเป็นแนวทางต่อไป

การอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

ตามประวัติของคำประพันธ์ไทย “กลอน” เป็นคำประพันธ์ที่เกิดหลังสุด แต่คำประพันธ์ประเภทกลอนนับเป็นคำประพันธ์ที่ง่ายที่สุดและแพร่หลายมากที่สุดเช่นกัน คำประพันธ์ประเภทนี้มีจังหวะ ทำนองเฉพาะตัว กลอน ๑ บท มี ๔ วรรค ได้แก่ วรรคสดับ วรรครับ วรรครอง และวรรคส่ง วิธีการอ่านในวรรคสดับและวรรครับ (วรรค ๑ วรรค ๒) จะเป็นเสียงสูง วรรคสดับและวรรคส่ง (วรรคที่ ๓ และวรรคที่ ๔) ลดเสียงลงต่ำ

วิธีการอ่านขึ้นต้นบทครั้งแรกอาจหลงเสียง จึงมีข้อเสนอแนะว่าควรจำแบบคำประพันธ์บทใดบทหนึ่งเป็นแม่แบบ จะทำให้อ่านตามเสียงได้ถูกต้องไม่หลงเสียง

ตัวอย่างแม่แบบ

“อันโคกอื่นหมื่นแสนในแดนโลก	มันไมโคกเล็กซึ่งเหมือนหิ้งผัว
อันเสียทองของรักสักเท่าตัว	ค่อยยังชั่วไม่เสียตายเท่าชายเขื่อน”
	(พระอภัยมณี)

วรรคที่ ๑ และ ๒ เสียงสูง ในการขึ้นต้นวรรคเสียงสูงมีข้อเสนอแนะคือ ต้องขึ้นสูงให้พอดีกับรับเสียงของตนเอง ถ้าขึ้นสูงมากเกินไประดับเสียงของตนจะอ่านได้ไม่ตลอดหรือไม่จบบท

การแบ่งจังหวะในการอ่านกลอน

๑. ในกรณีที่วรรคหนึ่ง ๆ มี ๗ คำ ให้แบ่งจังหวะ ๒-๒-๓

๐๐/๐๐/๐๐๐	๐๐/๐๐/๐๐๐
๐๐/๐๐/๐๐๐	๐๐/๐๐/๐๐๐
๒. ในกรณีที่วรรคหนึ่ง ๆ มี ๘ คำ ให้แบ่งจังหวะ ๓-๒-๓

๐๐๐/๐๐/๐๐๐	๐๐๐/๐๐/๐๐๐
๐๐๐/๐๐/๐๐๐	๐๐๐/๐๐/๐๐๐

๓. ในกรณีที่วรรคหนึ่ง ๆ มี ๙ คำ ให้แบ่งจังหวะ ๓-๓-๓

๐๐๐/๐๐๐/๐๐๐

๐๐๐/๐๐๐/๐๐๐

๐๐๐/๐๐๐/๐๐๐

๐๐๐/๐๐๐/๐๐๐

แต่ในกรณีที่บางวรรคมีถึง ๑๐ คำ ต้องรวบคำให้เป็น ๓-๓-๓ เช่นเดียวกับมี ๙ คำ ในหนึ่งวรรค

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๑

พระฟิ่งนาง/ทางว่า/นิจจาเอ๋ย
 ประเดี่ยวนี่/พีบวช/ชวดสบาย
 จงฟิ่งธรรม/ค่านับ/ดั่งโมโห
 แล้วทรงเดช/เทศนา/ภาษาไทย
 คือรูปรส/กลิ่นเสียง/เคียงสัมผัส
 ครั้นระงับ/ดับขันธ/สันดาน
 อย่างลุ่มหลง/จงอุตส่าห์/รักษาศีล
 อย่างฆ่าสัตว์/ตัดชีวิต/คิดอุบาย
 พี่แบ่งบุญ/บรรพชา/สภามผล
 กลับไปอยู่/คูหา/ในวารี
 อันตัวของ/อาตมา/सानุศิษย์
 จะจำศีล/ภาวนา/สมาทาน

แต่ก่อนเคย/เคียงประโลม/เจ้าโฉมฉาย
 จะสอน/สายสวาทเจ้า/ให้เข้าใจ
 ให้โทโส/สร้างเสื่อม/ค่อยเสื่อมใส
 ด้วยความใน/โลกีย์/สี่ประการ
 ที่คฤหัสถ์/หวงแหน/ไม่แก่นสาร
 ย่อสาธารณ์/เปื้อยเนา/เสียเปล่าตาย
 ให้เพิ่ม/ภิญโญไป/ตั้งใจหมาย
 จะจำตาย/ตกนรก/อเวจี
 ส่วนกุศล/ให้สุตา/มารศรี
 อย่าได้มี/ห้วงใย/อาลัยลาน
 ก็ไม่คิด/คินประเทศ/เขตสถาน
 หมายวิมาน/เมืองสวรรค์/จนบรรลัย

(พระอภัยมณี ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ หน้า ๒๐๓)

ข้อสังเกต

วรรครองในบทที่ ๓ จังหวะที่ ๒ และจังหวะที่ ๓ จะไม่แยกอย่างชัดเจน เนื่องจากทำให้ฉีกคำ
 วรรครับ ในบทที่ ๔ ออกเสียงต่อเนื่องกันเป็น หนึ่งจังหวะ จะไม่แยกจังหวะ ๒ จังหวะ ชัดเจน เนื่องจากทำให้ฉีกคำ
 ในการใส่อารมณ์และเนื้อความนี้ ผู้อ่านต้องใช้เสียงเศร้าสร้อย ทอดเสียง เนิบนาบ

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๒

ประเพณีที่/อุดม/บรมจักร	บำรุงรักษั/ราไชย/มโหศวรรย
เสวยสุข/ทุกเวลา/ทิวาวัน	เพราะทรงธรรม/ทศพิศ/วิสตาร
ประการหนึ่ง/ซึ่งรักษา/เมตตาดั่ง	ให้สัตว์ทั้งปวง/เป็นสุข/ทุกสถาน
ใครยากเย็น/เชิงญ/จงให้ทาน	อภิบาล/บำรุง/ทั้งกรุงไกร
หนึ่งคู่ครอง/ของเขา/มีเจ้าของ	อย่าได้มอง/เป็นมิตร/พิสมัย
หนึ่งสมบัติ/พัสดุ/ของผู้ใด	อย่าอยากได้/ไปเอา/ของเขามา
ประการหนึ่ง/ซึ่งคำ/จะดำรัส	ดำรงสัตย์/ชื่อสุทธิ/ไม่มุสา
หนึ่งผู้ผิด/มิตรญาติ/แลเอาตามา	จงตรึกตรา/ตัดสินความ/ตามสัจจัง

(พระอภัยมณี ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ หน้า ๑๑๑๑-๑๑๑๒)

ข้อสังเกต วรรคองในบทที่ ๒ อ่านรวบคำจังหวะ ๑ ให้เป็น ๔ คำ เพื่อความหมายเป็นสำคัญ จะไม่แยกอย่างชัดเจน เนื่องจากทำให้ฉีกคำ แยก ๓-๓-๓ ไม่ได้เพราะเป็นการฉีกคำ ที่อ่านให้สัมผัสกับคำนำหน้า คำหน้า “สุทธิ” คำหลังจึงเป็นมุดสา เปลี่ยนเสียงของ คำแตกต่างไปจากคำปกติ เพื่อให้ถูกต้องตามทำนองและได้สัมผัสตามต้องการ คำเปลี่ยนเสียงนี้เรียก **คำแปรเสียง**

ตัวอย่าง

“แล้วคว้าวาง/พวงน้ำค้าง/ระยาระยับ	ขึ้นประดับ/บุญชรรู/ดูโอโง
เป็นช่วงเฟื่อง/เรื่องจรัส/รัตนจรรโลง	ให้พริบเพลิง/พรายเพชร/เป็นเลิศคุณ”

ข้อสังเกต วรรคที่ ๑ มี ๑๐ คำ แบ่ง ๓ จังหวะ จังหวะที่ ๓ รวบ ๔ คำ

ตัวอย่าง

ผมเปลือย/เลื้อยประ/ลงจนบำ	งอนปลาย/เกศา/ดูสมศรี
ที่นอนน้อย/น่านอน/อ่อนดี	มีหมอนข้าง/คู่/ประคองเคียง

ข้อสังเกต

๑. การแบ่งจังหวะมิได้ตายตัว จะต้องคำนึงถึงความหมายของเนื้อความด้วย วรรคที่ ๔ ถ้าแบ่งจังหวะ ๓ จังหวะ จะทำให้ความหมายผิดไป เพราะการฉีกคำต้อง อ่านว่า “มีหมอนข้างคู่” แล้วใช้วิธีการทอดเสียงให้ได้จังหวะ

๒. วรรคที่ ๓ ต้องรวบสามคำในจังหวะที่ ๑ เพราะต้องคำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ “ที่นอนน้อย” ไม่ใช่ “ที่นอน/น้อยน่านอน/”

๓. วรรคที่ ๒ คำสุดท้าย “สมศรี” ต้องเอนเสียงแล้วไว้หางเสียง มีเสียงจัตวา เวลาอ่านต้องเปิดเสียงให้สูง แล้วไว้หางเสียงเพื่อความไพเราะ

๔. ตามปกติคำประพันธ์ประเภทกลอนนั้น คำสุดท้ายวรรคที่ ๓ ส่งสัมผัสไปยังคำที่ ๑, ๒, ๓ หรือ ๔ ๕ ได้ การอ่านคำสัมผัสนอกที่รับสัมผัสกันนั้นต้องอ่านเน้นเสียงให้ดังชัดเจนมากกว่าปกติ รวมทั้งทอดเสียงให้มีจังหวะ ยากกว่าธรรมดา จากบทข้างบนนี้ “ดี” สัมผัสกับ “มี” คำที่ ๑ ของวรรคสุดท้าย คำ “มี” จึงต้องออกเสียงให้ชัดเจนเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่คำรับสัมผัสในวรรคสุดท้ายมักจะเป็นคำที่ ๓ เมื่อคำเลือนมารับสัมผัสเป็นคำที่ ๑ จึงต้องเน้นเสียงที่คำที่ ๑

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๓

แม่รักลูกลูกก็รู้ยู่ว่ารัก
จะกินนอนนอนว่าเมตตาเตือน
แม่วันทองของลูกจงกลับบ้าน
จะก้มหน้าลาไปมิได้กลัว
นางกอดจูบลูกหลังแล้วสั่งสอน
พ่อไปตีศรีสวัสดิ์กำจัดภัย
ลูกผู้ชายลายมือนั้นคือยศ
แล้วพาลูกออกมาข้างท่าเวเรียน

คนอื่นสักหมิ่นแสนไม่แมนเหมือน
จะจากเรือนร้างแม่ไปแต่ตัว
เขาจะพาลว่ารุ่นแม่ทูนหัว
แม่อย่ามัวหมองน้กจงหักใจ
อำนาจพรพलयน้อยละห้อยให้
จนเติบโตใหญ่ยิ่งยวดได้บวชเรียน
เจ้าจงอดส่ำทำสม่าเสมียน
จะจากเจียนใจขาดอนาถใจ

(ขุนช้างขุนแผน ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๐ หน้า ๕๒๒-๕๒๓)

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๔

ว่าพลางทางชมคณานก
เบญจวรรณจับวัลย์ชาติ
นางนวลจับนางนวลนอน
จากพรากจับจากจ่านรรจา
แขกเต้าจับเต้าร้างร้อง
นกแก้วจับแก้วพาที
ตระเวนไพรร้อนร้องตระเวนไพร
เค้าโมงจับโมงอยู่เอกา
คับแคจับแคสันโดษเดี่ยว
ชมวิหคนกไม่ไปตามทาง

โผนผกจับไม้อิงมี
เหมือนวันพีไกลสามสุตามา
เหมือนพีแนบนวลสมจรจินตะหรา
เหมือนจากนางสการะวาตี
เหมือนร้างห้องมาหยารัศมี
เหมือนแก้วพีทั้งสามสั่งความมา
เหมือนเวรใดให้นิราศเส่นหา
เหมือนพีนับโมงมาเมื่อไกลนาง
เหมือนเปล่าเปลี่ยวคับใจในไพรกว้าง
คะนึ่งนางพลางรีบโยธี

(อิเหนา ตอนศึกกะหมิงกุหนิง, พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช)

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๕

เทพนมปฐุมพรหมสีหน้า
 ทั่งกว้างเดินหงส์บิน
 อีกร้านางนอนภมรเกล้า
 เมขลาโยนแก้วแว่วไว
 ลมพัดยอดตองพรหมนิมิต
 ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร
 ฝ่ายนนทกรักร้าตาม
 ถึงท่าหน้าคาม้วนหางวง

สอดสร้อยมาลาเจดฉิน
 กิรินเลียบถ้ำอำไพ
 ทั่งแขกเต้าผาลาเพียงไหล่
 มยุเรศพ้อนในอัมพร
 ทั่งพิสมัยเรียงหมอน
 พระสีกรขว้างจักรฤทธิรงค์
 ด้วยความพิสมัยไหลหลง
 ชีตรงถูกเพลาทันใด

(รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก)

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๖

ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง
 นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
 ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
 แม้นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตร
 ถึงบ้านใหม่ใจจิตก็คิดอ่าน
 ขอให้สมคะเนเถิดเทวา
 ถึงบางเตือโถมะเตือเหลือประหลาด
 เหมือนคนพาลหวานนอกย่อมขมใน

เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทิ้งวิสัย
 ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิดฯ
 มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
 จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา
 จะหาบ้านใหม่มาดเหมือนปรารภนา
 จะได้ผาสุกสวัสดิ์จำกัถภัย
 บังเกิดชาติแมลงหิวมีโน้ส
 อุปไมยเหมือนมะเตือเหลือระอา

(ชีวิตและงานสุนทรภู่ ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ หน้า ๑๕๔-๑๕๕)

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๗

มาถึงวัดพญูเชิงเทินถนัด
ผนังก่อย่อมุมเป็นซุ้มโคม
มีศาลาท่าน้ำคู่อ้าขึ้น
บิดาพร่ำรำเฝ้าให้เข้าใจ
ถ้าบ้านเมืองเคืองเข็ญจะเป็นเหตุ
แม้พาราผาสุกสนุกสบาย
แต่เจ็ดย่านบ้านนั้นกินบถือ
ด้วยบนบานการได้ตั้งใจง

ว่าเป็นวัดเจ้าฟ้าพระกลาโหม
ลอยโทยมเยี่ยมฟ้านภาลัย
ร่มระรื่นรุกขานาอาศัย
ว่าพระใหญ่อย่างเยี่ยงที่เสียดาย
ก็อาเพศพังหลุดหลุดสลาย
พระพักตร์พรายเพราพริ้มดูอิมองค์
ร้องเรียกชื่อว่าพระเจ้าปุนเถากัง
ฉลององค์พุทธคุณกรุณง

(นิราศวัดเจ้าฟ้า ชีวิตและงานสุนทรภู่ ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ หน้า ๑๗๘)

แบบฝึกทักษะการอ่านกลอน

ชุดที่ ๘

ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด
โอ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร
พระนิพพานปานประหนึ่งศีระขาด
ทั้งโรคช้ำกรรมชดวิบัติเป็น
จึงสร้างพรตอดุสสำหรับบุญถวาย
เป็นสิ่งของฉลองคุณมฤติกา
ถึงหน้าแพแลเห็นเรือที่นั่ง
เคยหมอบรับกับพระจมีนไวย

คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
ด้วยไริฎาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ
ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา
ประพฤติฝ่ายสมณะทั้งวสา
ขอเป็นข้าเคียงพระบาททุกชาติไป
คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล
แล้วลงในเรือที่นั่งบัลลังก์ทอง

(ชีวิตและงานสุนทรภู่ ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ หน้า ๑๕๑-๑๕๒)

ใบความรู้เรื่อง การอ่านคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โคลงที่นำมากล่าวถึงในบทนี้ คือ โคลงสี่สุภาพ ซึ่งนิยมอ่านกันโดยทั่วไป ส่วนโคลงสอง โคลงสาม มิได้นำมา กล่าวถึง เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีที่นิยมอ่านน้อย การอ่านโคลงสี่สุภาพนั้นเป็นพื้นฐานสำหรับการอ่านโคลงกระทู้อ โคลงดั้น ซึ่งมีลีลาและท่วงทำนองที่เหมือนกัน การอ่านโคลงเป็นเรื่องที่ผู้อ่านจะต้องศึกษากับผู้รู้โดยเฉพาะเช่นกัน จึงจะสามารถอ่านได้ดีถูกต้องตามทำนองและมีความไพเราะ

การอ่านโคลงสี่สุภาพ

คำประพันธ์ประเภทโคลงเป็นคำประพันธ์ดั้งเดิมของไทยเรา นิยมกันอย่างแพร่หลายในสมัยโบราณ แต่วิธีการแต่งโคลงในปัจจุบันนี้ง่ายกว่าในสมัยโบราณ โคลงจึงเป็นคำประพันธ์ที่แพร่หลายมากรองลงมาจก คำประพันธ์ประเภทกลอน

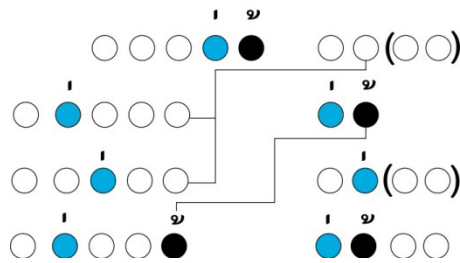
คณะของโคลงสี่สุภาพ

ประกอบด้วย ๑ บทมี ๔ บาทบาท ๑, ๒, ๓ มี ๒ วรรค วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๒ คำ บาทที่ ๔ วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลัง ๔ คำ ทำยบทที่ ๑ และ ๓ อาจมีคำสร้อยบาทละ ๒ คำเพราะฉะนั้น ๑ บทรวม ๓๐ คำ กรณีมีคำสร้อย ๑ บทจึงมี ๓๒ - ๓๔ คำ

การแบ่งจังหวะในการอ่านโคลงสี่สุภาพ

ในการแบ่งจังหวะเพื่ออ่านโคลงสี่สุภาพ ครูบางท่านแบ่งจังหวะต่างกัน เช่น อาจารย์กำชัย ทองหล่อ อธิบายว่า จำนวนคำ ๕ คำของวรรคหน้านั้น แบ่งเป็น ๒ จังหวะ จังหวะแรก ๒ คำ จังหวะที่ ๒ อ่าน ๓ คำ ส่วนจิตร ภูมิศักดิ์ แบ่ง ๒ จังหวะเช่นกัน แต่จังหวะที่ ๑ อ่าน ๒ คำ จังหวะที่ ๒ อ่าน ๓ คำ รศ.นันทา ขุนภักดี อธิบายไว้ในหนังสือ คีตวรรณกรรมว่า จะแบ่งจังหวะ ๒ จังหวะ จังหวะหน้าเป็น ๒ หรือ ๓ คำก็ได้ ข้อสำคัญอยู่ตรงที่จะต้องอ่านเก็บคำ ให้ครบความหมายและต้องไม่ฉีกคำ ซึ่งอาจทำให้ความหมายของเนื้อความคลาดเคลื่อนได้

ในกรณีที่มีคำสร้อยให้เพิ่มขึ้นอีก ๑ จังหวะ วรรคสุดท้ายของบทอ่านติดกัน ไม่เว้นวรรคทั้ง ๔ คำ ในคำที่ ๒ หอดเสียงเชื่อมกับคำที่ ๓ เพื่อความไพเราะ

ตัวอย่าง

เสียงลือ/เสียงเล่าอ้าง	อันใด/พี่เอย
เสียงย่อม/ยอยศใคร	ทั่วหล้า
สองเชื้อ/พี่หลับไหล	ลืมนั้น/ฤาพี่
สองพี่/คิดเองอ้า	อย่าได้ถามเผื่อ
	(ลิลิตพระลอ)

การอ่านระหว่างคำต่อคำนั้นจะไม่ออกเสียงตรงตามรูปคำ ดังเช่น การอ่านร้อยแก้วจะต้องทอดเสียงสั้นยาวแล้วแต่กรณีเพื่อให้เกิดความไพเราะ

กรณีที่มีพยางค์เกินตามแผนบังคับ จะต้องอ่านรูปคำให้ครบ ๕ พยางค์ ๒ จังหวะ ส่วนจะแบ่งจังหวะแรก ๒ หรือ ๓ ให้พิจารณาความเป็นสำคัญ ในส่วนพยางค์ที่เกินมานั้นออกเสียงเหมือนเสียงลหุในการอ่านฉันท (รศ.นันทา ขุนภักดี กล่าวไว้ให้อ่านมีเสียงเสียดแทรก) เช่น

งามเหวโตรกชะงอกเงื่อม	ผาขาว
สูงเยี่ยมเทียมเดือนดาว	พรางแพรว
หมอกเมฆจับจันทร์หนาว	ดึกคืน
ลมรีนระรินกลืนแก้ว	พัดฟ้ามาหอม
	(กวีนิพนธ์ของ อังคาร กัลป์ยาณพงศ์)

ข้อสังเกต

- บาทที่ ๑ วรรคหน้า แบ่งจังหวะ “งามเหวโตรก/ชะงอกเงื่อม”
ชะงอกเงื่อมจะต้องรวบพยางค์ให้เป็นสองพยางค์จึงจะครบ
- บาทที่ ๔ วรรคหน้า แบ่งจังหวะ “ลมรีน/ระรินกลืนแก้ว”
“ระรินกลืนแก้วรวบให้เป็นสามพยางค์เช่นกัน

ทำนองในการอ่านโคลงสี่สุภาพ

๑. ในวรรคที่ ๑, ๒ ของบาทที่ ๑ และวรรคที่ ๑ ของบาทที่ ๒ อ่านด้วยเสียงปกติธรรมดา
๒. วรรคที่ ๒ ของบาทที่ ๒ ลดเสียงลงต่ำ
๓. ถ้าคำท้ายวรรคที่ ๒ ของบาทที่ ๒ เป็นคำที่มีเสียงตรี จะต้องอ่านออกเสียงตรีแท้ ๆ จะไม่อ่านออกเสียงตรีแล้วเรื่องเสียงเป็นเสียงเอกทำให้เสียงเพี้ยน
๔. ในวรรคที่ ๑ ของบาทที่ ๓ อ่านเสียงสูง
๕. ในวรรคที่ ๒ ของบาทที่ ๓ อ่านเสียงระดับปกติธรรมดา
๖. ในวรรคที่ ๑ ๒ บาทที่ ๔ อ่านเสียงระดับปกติธรรมดา
๗. ในวรรคสุดท้ายอ่านต่อเนื่องกันทั้งหมดไม่หยุดเว้นวรรค
๘. ในกรณีที่คำสุดท้ายบาทที่ ๑ เป็นเสียงจัตวา ต้องอ่านให้มีเสียงสูงดังเช่น การอ่านกลอน
๙. ในวรรคสุดท้ายของบทก็เช่นเดียวกันถ้าคำสุดท้ายเป็นเสียงจัตวาจะต้องอ่านให้มีระดับเสียงสูงขึ้น เช่นเดียวกับในวรรคสุดท้ายของบาทที่ ๑
๑๐. ในกรณีที่คำหน้า เป็นเสียงสามัญ คำท้ายดังกล่าวในข้อ ๘ และข้อ ๙ เป็นเสียงจัตวา จะต้องอ่าน คำหน้าเสียงสามัญนั้นให้มีเสียงสูงด้วยเพื่อให้รับกับเสียงจัตวาในคำหลัง

ตัวอย่าง

ชีพคน/คือต้นแบบ	ฉบับไซ
ก่อเกิด/วรรณกรรมไพ-	เราะแล้ว
สายธาร/ที่หลังไหล	ทันหลาก
สายแห่ง/วรรณศิลป์แก้ว	ส่องแก้วมลฉาย
	(ชกม้าชมเมือง ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ข้อสังเกต

๑. คำสุดท้ายวรรคที่ ๑ เป็นเสียงจัตวา คำหน้าเป็นเสียงเอก
๒. คำสุดท้ายบทเป็นเสียงจัตวา คำหน้าเป็นเสียงสามัญ ผู้อ่านต้องออกเสียงคำว่า “ฉับ” และคำว่า “กมล” ให้มีเสียงสูงเพื่อเตรียมรับกับเสียงจัตวาในคำท้าย
๓. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบาทที่ ๒ เป็นเสียงตรี คำนำหน้าเป็นเสียงตรีด้วย ผู้อ่านต้องออกเสียงให้เป็นเสียงตรีแท้ ๆ ทั้งสองคำจึงจะไพเราะ

แบบฝึกทักษะการอ่านโคลงสี่สุภาพ

ชุดที่ ๑

โคลงสี่สุภาพ สรรเพชญ์ที่แปดเจ้า	อยุธยา
เสด็จประพาสทรงปลา	ปากน้ำ
ล่องเรือเอกไชยมา	ถึงโคก ขามพ้อ
คลองคดโขนเรือค้ำ	ขัดไม้หักสลาย
พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติคิด
โดดจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง
พันท้ายนรสิงห์ผิด	บทฆ่า เสียเทอญ
หัวกับโขนเรือต้อง	คู่เส้นทำศาล

(โคลงภาพพระราชพงศาวดาร : ร.๕)

แบบฝึกทักษะการอ่านโคลงสี่สุภาพ

ชุดที่ ๒

โคลงสี่สุภาพ นคราญองค์เอกแก้ว	กระษัตริย์
มานมนัสกัตเวที	ยิ่งล้ำ
เกรงพระราชสามี	มลายุพระ ชนม์เฮย
ขบคเขนทรเข่นค้ำ	สะอึกสู้อัสกร
ขุนมอญร้อนง้าวฟาด	ฉาดฉะ
ขาดแล่งตราบอูระ	หรุบดิน
โอรสรีบกัณพระ	ศพคู่ นครแฮ
สุญชีพไปสุญสิ้น	พจน์ผู้สรรเสริญ

(โคลงภาพพระราชพงศาวดาร : ร.๕)

แบบฝึกทักษะการอ่านโคลงสี่สุภาพ

ชุดที่ ๓

โคลงสี่สุภาพ	อยุธยาคล่มแล้ว	ลอยสวรรค์ ลงถุ
สิงหาสน์ปรางค์รัตนบรร-		เจ็ดหล้า
บุญเพรงพระหากสวรรค์		ศาสน์รุ่ง เรื่องแฮ
บังอบายเบิกฟ้า		ฝึกพินใจเมือง
เรื่องเรื่องไทรรัตนพัน		พันแสง
รินรสพระธรรมแสดง		ค่าเช่า
เจดีย์ระตะแซง		เสียดยอด
ยลยิ่งแสงแก้วแก้ว		แก่นหล้าหลากสวรรค์
		(นิราศนรินทร์คำโคลง : นายนรินทร์ธิเบศร์)

แบบฝึกทักษะการอ่านโคลงสี่สุภาพ

ชุดที่ ๔

โคลงสี่สุภาพ	ใครรานใครรุกตัว	แดนไทย
ไทยรบจนสุดใจ		ขาดดิน
เสียเนื้อเลือดหลังไหล		ยอมสละ สิ้นแล
เสียชีพไปเสียสิ้น		ชื่อก้องเกียรติงามมา
หากสยามยังอยู่ยัง		ยืนยง
เราก็เหมือนอยู่คง		ชีพด้วย
หากสยามพินาศลง		ไทยอยู่ ได้ฤ
เราก็เหมือนมอดม้วย		หมดสิ้นสกุลไทย
		(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

แบบฝึกทักษะการอ่านโคลงสี่สุภาพ

ชุดที่ ๕

เพื่อนกิน	สิ้นทรัพย์แล้ว	แห่งนี้
ห่างาย	หลายหมื่นมี	มากได้
เพื่อนตาย	ถ่ายแทนชี-	วาอาตม์
หายาก	ฝากผีใช้	ยากแท้จักหา

(โคลงโลกนิติ : สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)

แบบประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม	ประเมิน	
		๑. อักษรวิธ	๒. น้ำเสียง อารมณ์ จังหวะและการแบ่งวรรคตอนการอ่าน	๓. ท่าทางบุคลิกภาพ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

รายการ	เกณฑ์การประเมิน			
	ระดับ ๔ ดีมาก	ระดับ ๓ ดี	ระดับ ๒ พอใช้	ระดับ ๑ ปรับปรุง
๑. อักษรวิธี	อ่านออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่ว เสียงดังชัดเจน ถูกต้องตามอักษรวิธี อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำได้ ชัดเจนถูกต้อง ครบถ้วน	อ่านออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วเสียงดังชัดเจน อ่านออกเสียง ถูกต้องตามอักษรวิธี ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำชัดเจนเป็น บางคำ	อ่านออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วเสียงดังชัดเจน อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ไม่ชัดเจน	อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน เสียงเบา อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ไม่ชัดเจน
๒. น้ำเสียง อารมณ์ จังหวะ และการแบ่งวรรคตอน การอ่าน	- ใช้น้ำเสียงสื่ออารมณ์ ได้ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงได้อย่างเหมาะสม - แบ่งจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง ตรงตามประเภทของคำประพันธ์ - เว้นวรรคตอนการอ่านได้ถูกต้อง ตั้งแต่ต้นจนจบ	- ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงได้ เหมาะสมกับบทอ่าน - แบ่งจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์ - เว้นวรรคตอนการอ่านได้ถูกต้อง	- ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียง ไม่ถูกต้อง - แบ่งจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง ตรงตามประเภทของคำประพันธ์ - เว้นวรรคตอนการอ่านไม่ถูกต้อง	- ใช้น้ำเสียงสื่ออารมณ์ ได้ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน - ใช้วิธีการเอื้อนการทอดเสียงได้อย่างเหมาะสม - แบ่งจังหวะวรรคตอนไม่ถูกต้อง - เว้นวรรคตอนการอ่านไม่ถูกต้อง
๓. ท่าทาง บุคลิกภาพ	จับหนังสือถูกต้องมี บุคลิกภาพในการอ่านที่ถูกต้อง	จับหนังสือถูกต้อง บุคลิกภาพในการอ่าน ต้องปรับปรุงบางส่วน	จับหนังสือถูกต้อง บุคลิกภาพในการอ่าน ไม่เหมาะสม	จับหนังสือไม่ถูกต้องบุคลิกภาพในการอ่านต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ระดับพอใช้ เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คำพอสอนในพระบรมราชาวาท		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>การระบุนิยามความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> อธิบายความเป็นมาของพระบรมราชาวาท ระบุความสัมพันธ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ที่ปรากฏในบทอ่าน <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> สร้างคำถาม/คำตอบจากเรื่องที่อ่าน ถ่ายทอดเรื่องที่อ่านได้ด้วยภาษาของตนเอง <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูฉายภาพพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลที่ ๕ ให้นักเรียนดูแล้วสุ่มถาม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลใด มีพระนามว่าอะไร วันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระองค์คือวันอะไร พระมหากษัตริย์องค์ที่ทรงปฏิบัติให้ปวงชนชาวไทยอะไรบ้าง นักเรียนรู้จักวรรณคดีเรื่อง “เงาะป่า” หรือไม่ อย่างไร นอกจาก “เงาะป่า” แล้วมีบทพระราชนิพนธ์ได้อีก เชื่อมโยงคำถามนำสู่ วรรณคดี “พระบรมราชาวาท” พร้อมแนะนำให้นักเรียนสำรวจเรื่องและภาพที่ปรากฏในหนังสือเรียน <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> มอบหมายให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจบทนำเรื่องจากหนังสือเรียน หน้า ๘๐-๘๕ แบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม เพื่อช่วยกันสร้างคำถามคำตอบกลุ่มละ ๕ ข้อ จากเนื้อเรื่องในตอนที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> กลุ่มที่ ๑ หน้า ๘๐-๘๑ กลุ่มที่ ๒ หน้า ๘๒-๘๓ กลุ่มที่ ๓ หน้า ๘๔-๘๕ ให้แต่ละกลุ่มแข่งขัน ถอด-ตอบ จากข้อคำถามของตน กลุ่มใดทำคะแนนได้สูงสุดคือผู้ชนะ 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ห้องสมุดโรงเรียน ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ภาพพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลที่ ๕ หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คำพ่อสอนในพระบรมราโชวาท รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๔. ให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกคำถามสำคัญจากคำถามทั้งหมด ของทุกกลุ่มขึ้นกระดาน</p> <p>๕. ครูช่วยอำนวยความสะดวก และอาจเติมเต็มข้อคำถามสำคัญ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราโชวาท มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด - พระราชโอรสที่เกี่ยวข้องกับพระบรมราโชวาทนี้คือใครบ้าง - เหตุใดจึงต้องมีพระบรมราโชวาท - เหตุผลสำคัญที่นักเรียนควรได้เรียนรู้เรื่องนี้คืออะไรบ้าง <p>ขั้นสรุป</p> <p>ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงคำถามสำคัญ แล้วสรุปเป็นความรู้ ที่บ่งบอกถึงความเป็นมาและความสำคัญของพระบรมราโชวาท ที่นักเรียนได้อ่าน ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง บันทึกลงสมุดงาน ด้วยลายมือที่เรียบร้อยตามหลักการของการมีมารยาทในการเขียน</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความเป็นมาของพระบรมราชาธิราช ๒. ระบุความสัมพันธ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ที่ปรากฏในบทอ่าน	ตรวจสอบจากเกมแข่งขันถาม-ตอบ	แบบตรวจสอบข้อคำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. สร้างคำถาม/คำตอบจากเรื่องที่อ่าน ๒. ถ่ายทอดเรื่องที่อ่านได้ด้วยภาษาของตนเอง	๑. ตรวจสอบจากเกมแข่งขันถาม-ตอบ ๒. ตรวจสอบจากบันทึกความรู้ในสมุดงาน	๑. แบบตรวจสอบข้อคำถาม ๒. แบบตรวจสอบบันทึกความรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. อยู่อย่างพอเพียง ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินการสร้างคำถาม/คำตอบจากเรื่องที่อ่าน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความสอดคล้องของคำถามกับเรื่องที่อ่าน	มีความสอดคล้องทุกคำถาม	มีความสอดคล้อง ๔ ใน ๕ ข้อ	มีความสอดคล้อง ๓ ใน ๕ ข้อ	มีความสอดคล้อง ๑-๒ จาก ๕ ข้อ
๒. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	เรียบเรียงการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมทุกคำถาม	เรียบเรียงการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ๔ ใน ๕ ข้อ	เรียบเรียงการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ๓ ใน ๕ ข้อ	เรียบเรียงการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ๑-๒ จาก ๕ ข้อ
๓. ความยากง่ายของคำถาม	ทุกคำถามมีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	คำถาม ๔ ใน ๕ ข้อ มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	คำถาม ๓ ใน ๕ ข้อ มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	คำถาม ๑-๒ ข้อ มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑๑ - ๑๒

หมายถึง

ดีมาก

คะแนน ๙ - ๑๐

หมายถึง

ดี

คะแนน ๖ - ๘

หมายถึง

พอใช้

คะแนน น้อยกว่า ๖

หมายถึง

ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่องพระบรมราโชวาท</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ มีความเข้าใจหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. วิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่องพระบรมราโชวาทได้ ๒. นำคุณค่าที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. พุดคุยซักถามถึงงานที่มอบหมายในชั่วโมงที่ผ่านมา โดยขออาสาสมัครอ่านบทบันทึกความเป็นมาและความสำคัญของพระบรมราโชวาทที่มอบหมายให้เขียนในสมุดงานของนักเรียนให้เพื่อนฟัง</p> <p>๒. ครูเสริมแรงชมเชย และเชื่อมโยงถึงการวิเคราะห์คุณค่าซึ่งนักเรียนจะต้องอ่านเนื้อเรื่องเต็มจากหนังสือเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. ให้นักเรียนนับ ๑-๗ ผู้ที่นับ ๑ อยู่กลุ่ม ๑ ผู้ที่นับ ๒ อยู่กลุ่ม ๒ ตามลำดับ</p> <p>๒. มอบหมายใบงาน เรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท ให้นักเรียนทุกกลุ่ม ร่วมระดมความคิดตามคำชี้แจงในใบงาน</p> <p>๓. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๔. ครูอำนวยความสะดวก และช่วยเติมเต็ม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ให้นักเรียนรวบรวมเรียงเรียงผลงานของทุกกลุ่ม เป็นบทสรุปคุณค่าจากพระบรมราโชวาท พร้อมตัวอย่างการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ในรูปแบบของแผนภาพความคิด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ๒. ใบงานเรื่องคุณค่าจากพระบรมราโชวาท</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>แผนภาพความคิดคุณค่าจากพระบรมราโชวาทและการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ มีความเข้าใจหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี	ตรวจสอบจาก การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผล งานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่อง พระบรมราโชวาทได้ ๒. นำคุณค่าที่ได้รับไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	๑. ตรวจสอบจาก การนำเสนอ ผลงานกลุ่ม ๒. ตรวจสอบจาก แผนภาพความคิด	๑. แบบประเมินผล งานกลุ่ม ๒. แบบประเมิน แผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีจิตสาธารณะ	ประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาพระบรมราโชวาทจากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ดังนี้
กลุ่มที่ ๑ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๑
กลุ่มที่ ๒ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๒
กลุ่มที่ ๓ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๓
กลุ่มที่ ๔ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๔
กลุ่มที่ ๕ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๕
กลุ่มที่ ๖ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๖
กลุ่มที่ ๗ ศึกษาพระบรมราโชวาทข้อที่ ๗
๒. นักเรียนทุกกลุ่มวิเคราะห์พระบรมราโชวาทตามข้อกำหนดต่อไปนี้ โดยเขียนตอบด้วยสำนวนภาษาของตนเอง (ห้ามลอกข้อความจากหนังสือมาตอบ)

กลุ่มที่.....

๑. พระบรมราโชวาท ที่เป็นคำสั่ง สั่งดังนี้
.....
.....
.....
๒. พระบรมราโชวาท ที่เป็นคำสอน สอนดังนี้
.....
.....
.....
๓. ตัวอย่าง คำ กลุ่มคำ ที่มีการใช้แตกต่างไปจากปัจจุบัน พร้อมอธิบายความแตกต่าง
.....
.....
.....
๔. การประยุกต์คำสอนไปใช้ในชีวิตจริง
.....
.....
.....

ใบงานเรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง คุณค่าจากพระบรมราโชวาท
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตัวอย่าง

กลุ่มที่.....๑.....(พระบรมราโชวาทข้อที่ ๑)

๑. พระบรมราโชวาท ที่เป็นคำสั่ง สั่งดังนี้

๑. สั่งให้เรียนหนังสือเพื่อให้ได้วิชาความรู้

๒. สั่งไม่ให้ถือตัวว่าเป็นลูกพระเจ้าแผ่นดิน

๓. สั่งไม่ให้ใช้คำนำหน้าชื่อว่า “ฮิสรอยแยลไฮเนสปรินซ์”

๒. พระบรมราโชวาท ที่เป็นคำสอน สอนดังนี้

สอนว่าการไม่ประกาศตนเป็นลูกพระเจ้าแผ่นดินนั้นจะช่วยให้อำนาจดำเนินชีวิตได้อย่างไม่ลำบาก ไม่ฟุ้งเฟ้อ และจะได้ไม่รู้สึกล้นเนื้อต่ำใจ หากไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเต็มที่เหมือนเจ้าของอังกฤษ

๓. ตัวอย่าง คำ กลุ่มคำ ที่มีการใช้แตกต่างไปจากปัจจุบัน พร้อมอธิบายความแตกต่าง

คำว่า “เลว” ที่ปรากฏในข้อความที่ว่า “แต่ความบริบูรณ์และยศศักดิ์ไม่เต็มเหมือนอย่างเขาก็จะเป็นที่น้อยหน้า และเห็นเป็นเจ้านายเมืองไทยเลวไป” คำว่าเลวที่ปรากฏในข้อความนี้มีความหมายว่า ต่ำต้อย ซึ่งปัจจุบันคำนี้มีความหมายว่า ชั่ว ไม่ดี

๔. การประยุกต์คำสั่งสอนไปใช้ในชีวิตจริง

๑. เรียนหนังสือด้วยความมุ่งมั่นเพื่อใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต เพื่อการเลี้ยงชีพ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช่เรียนหนังสือเพื่อการโอ้อวดว่าจบจากสถาบันตั้ง ๆ หรือจบจากต่างประเทศ

๒. การดำรงตนด้วยความพอเพียงตามสถานภาพทำให้ตนเป็นสุข ไม่เดือดร้อนทั้งกายใจ และไม่สิ้นเปลืองเงินทอง

(อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับบทอ่าน)

แบบประเมินแผนภาพความคิด

เลขที่	ชื่อนามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

ระดับคุณภาพ

- ๐ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
- ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดีมาก

เกณฑ์การประเมินแผนภาพความคิด

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสิน

๐ - ๕	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง
๖ - ๘	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
๙ - ๑๐	คะแนน	หมายถึง	ดี
๑๑ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่..... ผลงานกลุ่ม.....
 ชื่อผู้ประเมิน..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	๔	๓	๒	๑
๑	ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การแสดงความคิดเห็นในการทำงาน				
๓	การทำงานเสร็จตามเวลาดำหนด				
๔	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๕	ความมีคุณภาพของผลงานกลุ่ม				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทพากย์เอราวัณ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการระบุนิยามสำคัญ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ระบุนิยามสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. ระบุนิยามสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ๒. ทักษะกระบวนการกลุ่ม</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนชมวิดีโอทัศน์การแสดงโขน ตอน ศีกพรหมาสูตร จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนว่า การแสดงโขนจะต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง</p> <p>บทบรรยายที่ถ่ายทอดคำพูด อารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงฉากต่าง ๆ ของเรื่อง เรียกว่าอะไร</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม ตัวแทนกลุ่มมาจับสลากเลือกหัวข้อการศึกษา ค้นคว้าพากย์เอราวัณ ๒. นักเรียนศึกษาตามหัวข้อที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย ร่วมกันระดมความคิดเห็น เพื่อนำเสนอ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประวัติของผู้แต่ง ๒. ลักษณะคำประพันธ์ ๓. คำศัพท์ในบทพากย์เอราวัณ ๔. วรรณศิลป์ในบทพากย์เอราวัณ ๕. คุณค่า และข้อคิดในบทพากย์เอราวัณ <p>๓. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย ๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายการนำเสนอผลงาน</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการศึกษาค้นคว้าและปัญหาจากการนำเสนอ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สื่อ ๑. วิดีทัศน์การแสดงโขน ตอน ศีกพรหมาสูตร ๒. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

การวัดและประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายใจความสำคัญและ รายละเอียดของเรื่องได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. ระบุใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่ สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ ๒. ทักษะกระบวนการกลุ่ม	การถามคำถาม สังเกตพฤติกรรม	คำถาม คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการพูดนำเสนอ

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ความถูกต้องของข้อมูลในการพูด	๒. การเรียบเรียงเนื้อหาสาระและการลำดับเรื่องราวในการพูด	๓. การสอดแทรกข้อคิด คุณค่า และ อารมณ์ขันในการพูด	๔. สีสันท่าทางและบุคลิกในการพูด	๕. น้ำเสียง การออกเสียงควบกล้ำ และจังหวะในการพูด		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									
๑๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๘ - ๒๐ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๑๔ - ๑๗ หมายถึง ดี
- คะแนน ๑๐ - ๑๓ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๐ - ๙ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอ

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของข้อมูลในการพูด	ข้อมูลในการพูดมีความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาดีมาก	ข้อมูลในการพูดมีความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาในบางส่วน	ข้อมูลในการพูดมีความถูกต้องแต่ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	ข้อมูลในการพูดยังไม่ถูกต้องและขาดเนื้อหาสาระที่สำคัญในบางส่วน
๒. การเรียบเรียงเนื้อหาสาระและการลำดับเรื่องราวในการพูด	เรียบเรียงเนื้อหาสาระและลำดับเรื่องราวในการพูดชัดเจน	เรียบเรียงเนื้อหาสาระและลำดับเรื่องราวในการพูดค่อนข้างชัดเจน	เรียบเรียงเนื้อหาสาระและลำดับเรื่องราวในการพูดพอใช้	เรียบเรียงเนื้อหาสาระและลำดับเรื่องราวในการพูด สับสนไม่เป็นลำดับขั้นตอน
๓. การสอดแทรกข้อคิด คุณค่าและอารมณ์ขันในการพูด	สอดแทรกข้อคิด คุณค่าและอารมณ์ขัน ในการพูดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก	สอดแทรกข้อคิด คุณค่าและอารมณ์ขันในการพูดอยู่ในเกณฑ์ดี	สอดแทรกข้อคิด คุณค่า และอารมณ์ขันในการพูดอยู่ในเกณฑ์พอใช้	สอดแทรกข้อคิด คุณค่า และอารมณ์ขันในการพูดอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง
๔. สีลาท่าทางและบุคลิกในการพูด	สีลาท่าทางและบุคลิกในการพูดดึงดูดความสนใจในระดับดีมาก	สีลาท่าทางและบุคลิกในการพูดดึงดูดความสนใจในระดับดี	สีลาท่าทางและบุคลิกในการพูดดึงดูดความสนใจในระดับพอใช้	สีลาท่าทางและบุคลิกในการพูดยังไม่น่าสนใจ
๕. น้ำเสียง การออกเสียงควบกล้ำและจังหวะในการพูด	น้ำเสียง การออกเสียง ควบกล้ำและจังหวะในการพูด อยู่ในเกณฑ์ดีมาก	น้ำเสียง การออกเสียง ควบกล้ำและจังหวะในการพูดอยู่ในเกณฑ์ดี	น้ำเสียง การออกเสียงควบกล้ำและจังหวะในการพูด อยู่ในเกณฑ์พอใช้	น้ำเสียง การออกเสียงควบกล้ำและจังหวะในการพูด ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิเคราะห์ความหมายของคำในวรรณคดี		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ขอบเขตเนื้อหา บทพากย์เอราวัณ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่อง อ่านได้ ๒. อธิบายเนื้อเรื่องย่อ จากเรื่อง ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีจิตสาธารณะ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนดูภาพช้างเอราวัณ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะของช้างเอราวัณ ๒. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน แล้วให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่มโดยใช้ ชื่อคำศัพท์จากเรื่อง บทพากย์เอราวัณ สมาชิกทุกคนในกลุ่มอ่านบทประพันธ์ เรื่อง บทพากย์เอราวัณ จากหนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. นักเรียนระดมความคิดสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่นักเรียนอ่าน ค้นหาและ รวบรวมความหมายของคำศัพท์ยากในเรื่องบทพากย์เอราวัณ ลงในใบงาน เรื่อง คำศัพท์น่ารู้ ๓. ตัวแทนสมาชิกแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านและ คำศัพท์ยากในเรื่องบทพากย์เอราวัณหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่า เหตุใดผู้แต่งจึงเลือกใช้คำที่หลากหลาย คำที่ใช้สื่อถึงอะไร ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการเลือกใช้คำของผู้แต่งที่มีความหลากหลาย ทำให้บทประพันธ์เกิดความไพเราะ ผู้อ่านเกิดจินตนาการ นักเรียนจดบันทึก ความรู้ลงในสมุด	แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. เว็บไซต์ สื่อ ๑. หนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ใบงานเรื่อง คำศัพท์น่ารู้ ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวัดและประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านได้ ๒. อธิบายเนื้อเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้	การถามคำถาม เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	คำถาม แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้คำศัพท์ได้ตรงตามความหมาย	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บทพากย์เอราวัณ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง บทพากย์เอราวัณ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายวิธีการสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง บทพากย์เอราวัณ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูขออาสาสมัครนักเรียน ๑ คนออกมาอ่านบทประพันธ์จากเรื่อง บทพากย์เอราวัณ ๒. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดว่า บทที่นักเรียนอ่านจบเมื่อสักครู่ กล่าวถึงอะไร ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการถอดคำประพันธ์ <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านเรื่องบทพากย์เอราวัณ ในหนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ - ๔ คน จากนั้นให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่ม โดยใช้ชื่อตัวละครในเรื่อง รามเกียรติ์ ๓. ครูกำหนดบทประพันธ์ให้กลุ่มละ ๘ บท โดยใช้วิธีการจับสลาก ๔. สมาชิกแต่ละกลุ่มระดมความคิด ร่วมกันถอดคำประพันธ์แล้วเขียนลง ในใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์ ๕. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอการถอดคำประพันธ์ที่แต่ละกลุ่ม ได้รับมอบหมาย ๖. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายการถอดคำประพันธ์ของแต่ละกลุ่ม ๗. นักเรียนเขียนสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องบทพากย์ เอราวัณลงในสมุดบันทึกของนักเรียน เสร็จแล้วนำเสนอ 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บทพากย์เอราวัณจำนวน ๒ บท ๒. ใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์ ๓. หนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บทพากย์เอราวัณ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ชั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปวิธีการถอดคำประพันธ์ และร่วมกันสรุป เนื้อหาจากเรื่องบทพากย์เอราวัณที่แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ นักเรียนจด บันทึกความรู้ลงในสมุด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ เข้าใจหลักการถอดคำ ประพันธ์ได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ถอดคำประพันธ์จากเรื่องที่ อ่านได้ถูกต้อง	การถอดคำประพันธ์	ใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ถอดบทความบทพากย์เอราวัณ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้แล้วถอดคำประพันธ์ในรูปแบบของการเขียนร้อยแก้วที่สมบูรณ์

๑ อินทรชิตบิดเบือนกายิน เหมือนนงค่อมรินทร์

ทรงคชเอราวัณ

ถอดคำประพันธ์

๑ ช่างนิมิตฤทธิแรงแข็งขัน เผือกผ่องผิวพรรณ

สีสังข์สะอาดโอฬาร

ถอดคำประพันธ์

๑ สามสิบสามเศียรโสภา เศียรหนึ่งเจ็ดงา

ตั้งเพชรรัตน์รูจี

ถอดคำประพันธ์

๑ งานหนึ่งเจ็ดโบกขรณี สระหนึ่งยอมมี

เจ็ดกออุบลบันดาล

ถอดคำประพันธ์

๑ กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมัลย์ ดอกหนึ่งแบ่งบาน

มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา

ถอดคำประพันธ์

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานเรื่อง การถอดคำประพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ถอดบทความบทพากย์เอราวัณ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ๓๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑ อินทรชิตบิดเบือนกายินเหมือนนงค่อมรินทร์

ทรงคชเอราวัณ

ถอดคำประพันธ์.....อินทรชิตแปลงกายเหมือนพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ.....

๑ ช้างนิมิตฤทธิแรงแข่งขัน เผือกม่วงผิวพรรณ

สีสังข์สะอาดโอฬาร

ถอดคำประพันธ์.....ช้างเอราวัณ(แปลง)เป็นช้างเผือกที่มีรูปร่างใหญ่โตแข็งแรง.....

๑ สามสิบสามเศียรโสภา เศียรหนึ่งเจ็ดงา

ดั่งเพชรรัตน์รูจี

ถอดคำประพันธ์..... (ช้างเอราวัณ) มีเศียรที่งดงาม ๓๓ เศียรและเศียรหนึ่งมีงาอยู่ ๗ งาซึ่งงดงามมาก.....

๑ งาหนึ่งเจ็ดโขกขรณี สระหนึ่งย่อมมี

เจ็ดกออุบลบันดาล

ถอดคำประพันธ์.....งาหนึ่งงามีสระบัวอยู่ ๗ สระ และสระบัวหนึ่งสระมีบัวอยู่ ๗ กอ.....

๑ กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมัลย์ ดอกหนึ่งแบ่งบาน

มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา

ถอดคำประพันธ์.....งาหนึ่งงามีสระบัวอยู่ ๗ สระ และสระบัวหนึ่งสระมีบัวอยู่ ๗ กอ.....

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แบบประเมินกระบวนการกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่..... ผลงานกลุ่ม.....
 ชื่อผู้ประเมิน..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	๔	๓	๒	๑
๑	ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การแสดงความคิดเห็นในการทำงาน				
๓	การทำงานเสร็จตามเวলাกำหนด				
๔	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๕	ความมีคุณภาพของผลงานกลุ่ม				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บทพากย์เอราวัณ ๒. การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เข้าใจหลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องทีอ่าน ได้ถูกต้องเหมาะสม ๒. ประเมินคุณค่าของเรื่อง บทพากย์เอราวัณ ได้อย่างเหมาะสม <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนเล่นเกม ถามเร็ว ตอบเร็ว โดยครูจะอ่านข้อความให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนยกมือเพื่อตอบว่าข้อความดังกล่าวใช้วรรณศิลป์ชนิดใด</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">เกมถามเร็ว ตอบเร็ว</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตาตีตกต้นตาล ตอตำตูดตาตีตาย (เล่นเสียง พยัญชนะ) ๒. ดูหนุ่สูงสูง งามสุดสูงสูง (เล่นเสียง สระ) ๓. ผีเสื้อใจร้าย ดอกไม้ใจอ่อน (บุคคคลวัต) ๔. วิชามีสินค้าอันมีค่าอยู่เมืองไกล (อุปมา) ๕. บัดเดี๋ยวดังห่างแห่งวังเวงแว่ว (สัทพจน์) </div> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนจับคู่กัน แล้วออกมารับใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วรรณศิลป์ในวรรณคดี แล้วให้นักเรียนร่วมกันศึกษา ๒. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าบทพากย์เอราวัณ ๓. สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอการทำใบงานคนละ ๑ ข้อ <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันประเมินคุณค่าของเรื่อง บทพากย์เอราวัณและร่วมกันสรุปคุณค่าและข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกม ถามเร็ว..ตอบเร็ว ๒. ใบความรู้เรื่อง วรรณศิลป์ในวรรณคดี ๓. ใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าบทพากย์เอราวัณ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. เข้าใจหลักการวิเคราะห์ คุณค่าวรรณคดี	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและ กระบวนการ ๑. วิเคราะห์คุณค่าของ เรื่อง ที่อ่าน ได้ถูกต้อง เหมาะสม ๒. ประเมินคุณค่าของ เรื่อง บทพากย์เอราวัณได้ อย่างเหมาะสม	ถามคำถาม ถามคำถาม	คำถาม คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีไทย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ให้ความหมายว่า วรรณศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการประพันธ์ หนังสือ เช่น ลิลิตพระลอ เป็นวรรณคดีที่มีวรรณศิลป์สูงส่ง, ศิลปะทางวรรณกรรม เช่น นักวรรณศิลป์ ; วรรณกรรมที่ถึงขั้น เป็นวรรณคดี, หนังสือที่ได้รับยกย่องว่า แต่งดีภาษาวรรณศิลป์ หมายถึง ศิลปะการใช้ภาษาอันเกิดขึ้นจากการเรียบเรียงถ้อยคำ โดยการเลือกใช้ ถ้อยคำ สำนวน โวหาร ที่มีความไพเราะงดงาม สละสลวยตามแบบวิธีของภาษา เพื่อมุ่งการสื่อความหมายและอารมณ์สะเทือนใจให้เกิดแก่ผู้อ่าน

สุนทรียลักษณ์ทางภาษา เสียง จังหวะ ทำนอง ค่าและความหมาย เป็นลักษณะทางวรรณศิลป์อย่างหนึ่งที่ประกอบขึ้น ด้วยความสอดคล้องกลมกลืนกันอย่างลงตัว โดยสุนทรียลักษณ์หรือลักษณะกลวิธีการประพันธ์ที่ก่อให้เกิดภูมิปัญญาทางภาษาและความงามในภาษาแบ่งออกเป็น

- (๑) เสียง ได้แก่ การเล่นเสียงสัมผัส การเล่นจังหวะเสียง
- (๒) คำ ได้แก่ การสรรคำ การเล่นคำ การใช้คำ การหลกคำ
- (๓) โวหาร ได้แก่ การใช้ภาพพจน์

(๑) เสียง ได้แก่ การเล่นเสียงอักษร เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ เพื่อเพิ่มความไพเราะและแสดงความสามารถของกวีที่แม้จะเล่นเสียงของคำแต่ยังคงความหมายไว้ได้ ดังบทประพันธ์

เสนาสุสูสู	ศรแฝง
ยี่งค้ายหลายเมืองแยง	แย่งแย่ง
รุกรันรันรนแรง	ฤทธิรีบ
ลวงล้วงล้วงล้วงแล้ว	รวบเร้าเอามา

๑.๑ การเล่นเสียงอักษร คือการใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะเดียวกันหลาย ๆ พยางค์ติดกัน เพื่อความไพเราะ จากบทประพันธ์ดังนี้ รุก-รัน-รัน-รน-รน-แรง-ฤทธิ-รีบ เป็นเสียง /ร/

๑.๒ การเล่นเสียงสระ คือ การใช้สัมผัสสระที่มีเสียงตรงกัน ถ้ามีตัวสะกดก็ต้องเป็นตัวสะกดในมาตราเดียวกัน แม้จะใช้พยัญชนะมาใช้นเล่นสัมผัสเสียงสระอีก เช่น สู-สู-สู, ค่าย-หลาย

๑.๓ การเล่นเสียงวรรณยุกต์ คือการใช้คำที่ไ่ระดับเสียง ๒ หรือ ๓ ระดับ เป็นชุด ๆ เช่น ลวง-ล้วง-ล้วง

๑.๔ อื่น ๆ เช่น การเล่นคำซ้ำ การเล่นคำพ้องเสียง การเล่นคำพ้องความหมาย การเล่นคำตรงข้าม การเล่นคำเชิงถาม

(๒) การสรรคำ คือ การเลือกใช้คำให้สื่อความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และอารมณ์ได้อย่างงดงาม โดยคำนึงถึงความงามด้านเสียง โวหาร และรูปแบบคำประพันธ์ การสรรคำทำได้ดังนี้

- การเลือกคำให้เหมาะแก่เนื้อเรื่องและฐานะของบุคคลในเรื่อง
- การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมาย
- การเลือกใช้คำพ้องเสียง คำซ้ำ
- การเลือกใช้คำโดยคำนึงถึงเสียงสัมผัส

- การเลือกใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
- การเลือกใช้คำไวพจน์ได้ถูกต้องตรงตามความหมาย

(๓) โวหาร เป็นการพลิกแพลงภาษาให้แปลกออกไปกว่าที่เป็นอยู่ปกติ ทำให้เกิดรสกระทบความรู้สึก และอารมณ์ต่างกับภาษาที่ใช้โดยตรงไปตรงมา ดังนี้

๓.๑ อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งคล้ายหรือเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยมีคำแสดงความเปรียบเทียบ เช่น เปรียบ ประดุจ ดุจ ดัง เหมือน ราวกับ ราว เพียง เพียง ฯลฯ

๓.๒ อุปลักษณ์ คือ การเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากการอุปมา โดยอุปลักษณ์ มักใช้คำว่า เป็น คือ ในการเปรียบเทียบ

๓.๓ สัญลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง โดยไม่มีคำแสดงความเปรียบเทียบ “เขาเป็นคนเจ้าชู้มาก เห็นเปลี่ยนตึกตาดำหน้ารถประจำเลย”

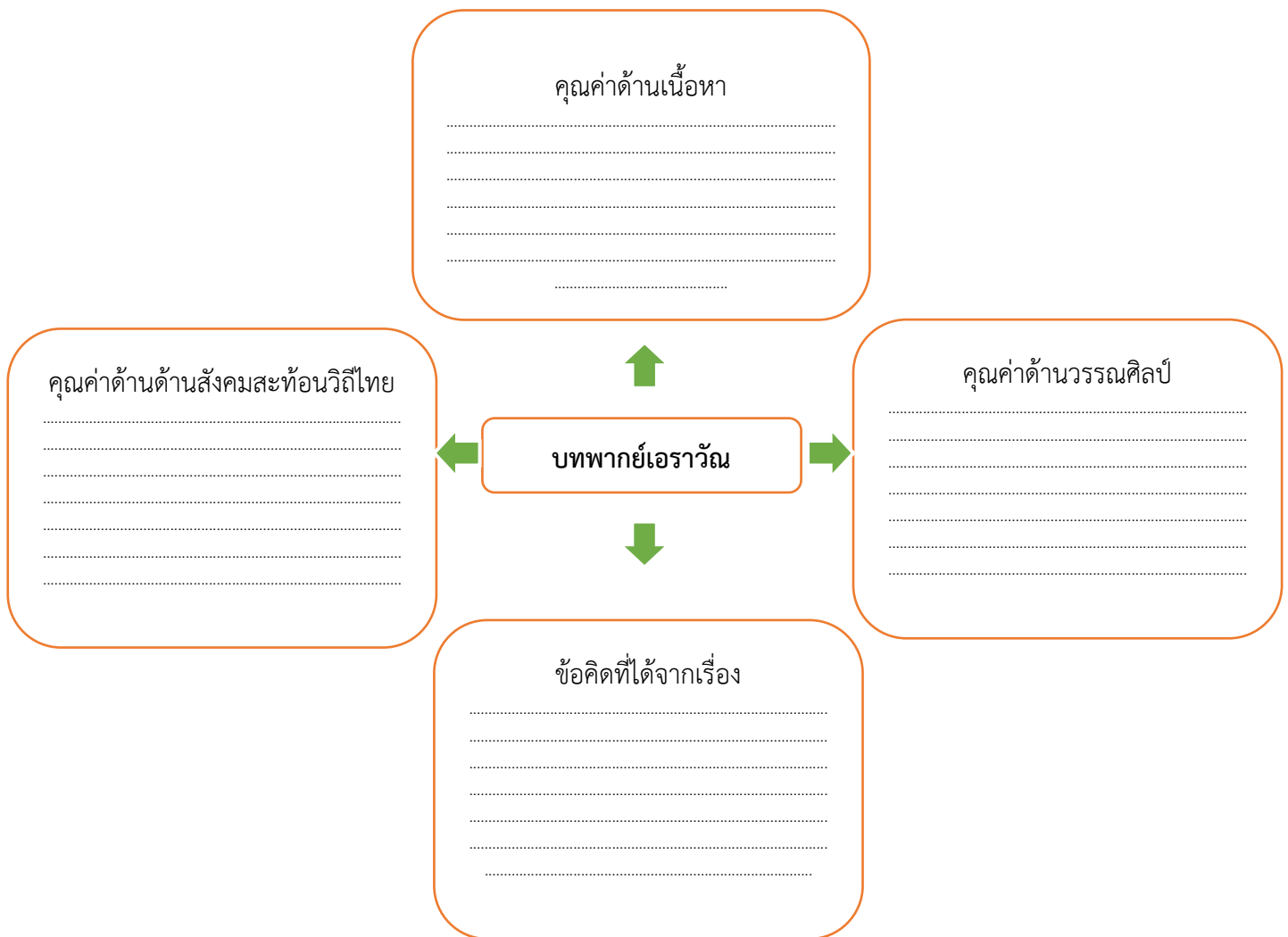
๓.๔ อดีพจน์ คือ การใช้ถ้อยคำที่กล่าวผิดไปจากความเป็นจริง โดยกล่าวถึงสิ่งหนึ่งเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดูเกินมากกว่าความจริง

๓.๕ บุคคลวัต คือ การกล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิตจิตใจให้มีการกระทำเหมือนมนุษย์

๓.๖ สัทพจน์ คือ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ

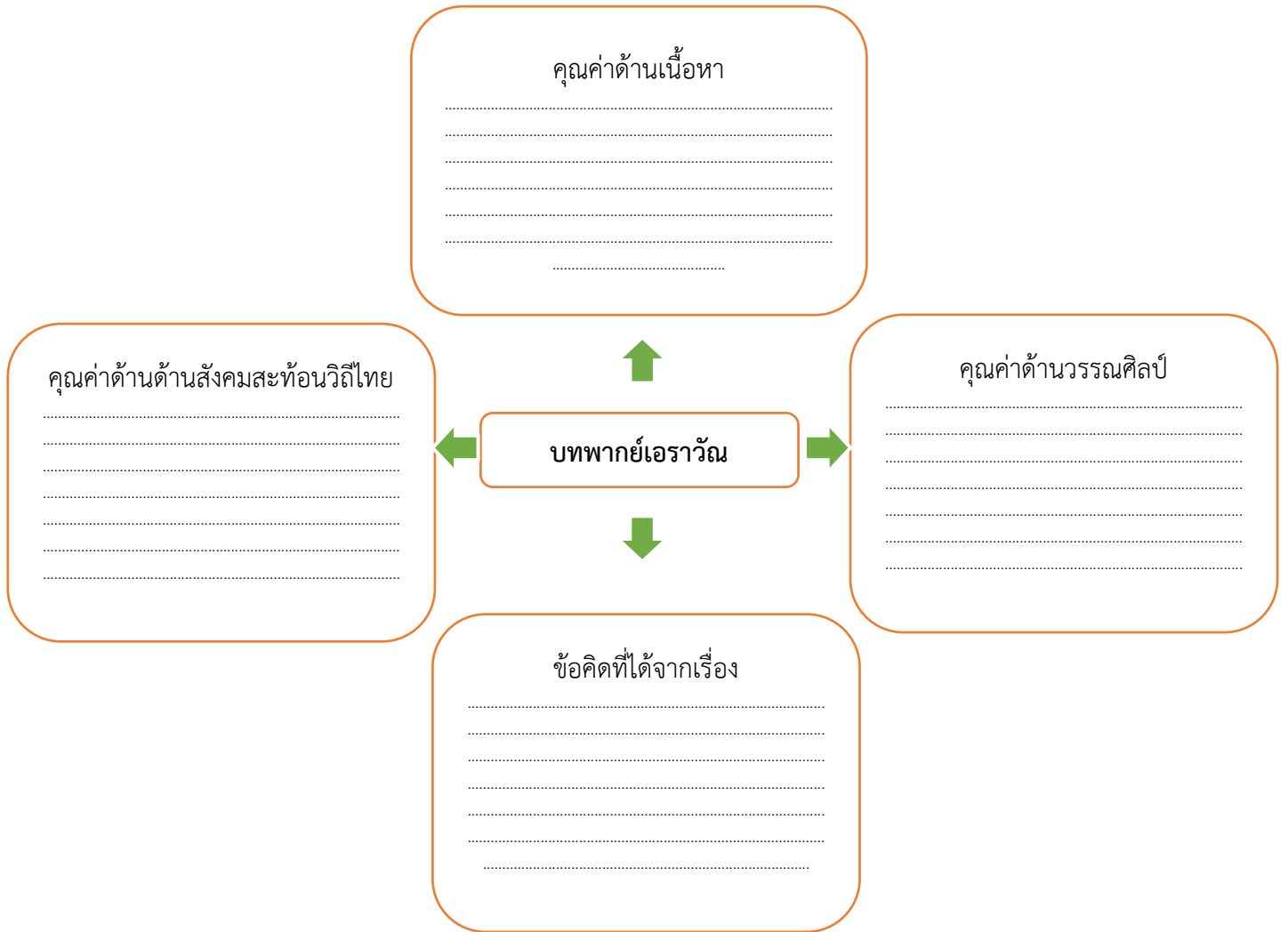
ใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าบทพากย์เอราวัณ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีไทย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาวิเคราะห์และสรุปคุณค่าจากเรื่อง บทพากย์เอราวัณ ตามหัวข้อต่อไปนี้

เฉลยใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าบทพากย์เอราวัณ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีไทย
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาวิเคราะห์และสรุปคุณค่าจากเรื่อง บทพากย์เอราวัณ ตามหัวข้อต่อไปนี้

(อยู่ในดุลยพินิจ ของผู้สอน)

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วิเคราะห์คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นได้ ๒. ทักษะกระบวนการกลุ่ม <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูพูดคุยกับนักเรียนถึงการร้องเพลงประกอบการละเล่นของเด็กไทย เช่น “แม่จูเอ๋ยกินน้ำบ่อไหน กินน้ำบ่อโสโกโยกไปก็โยกมา” พร้อมให้นักเรียนช่วยกันร้องต่อ ๒. สอบถามว่านักเรียนมีเพลงร้องประกอบการเล่นในยุคของนักเรียนบ้างหรือไม่ ร้องให้ครูฟัง ๓. เชื่อมโยงเพลงร้องประกอบการเล่น โดยคำถามนำว่า “เพลงประกอบร้องเล่นเป็นวรรณกรรมหรือไม่” <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แจกใบความรู้เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่น ให้นักเรียนศึกษาเพื่อเล่นเกมประลองความรู้วรรณกรรมท้องถิ่น ๒. แบ่งนักเรียนเป็น ๒ ทีม เพื่อเล่นเกมประลองความรู้วรรณกรรมท้องถิ่น กติกา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - แต่ละทีมส่งตัวแทนแข่งกันเขียนคำตอบหน้ากระดาน คนละ ๑ คำตอบ ห้ามส่งคนซ้ำ - ครูจะอ่านคำถามแต่ละข้อเพียงครั้งเดียว - ทีมที่ทีมใดทีมหนึ่งเขียนเสร็จ ครูจะเริ่มคำถามถัดไปทันที - ทีมที่เขียนตอบได้ถูกต้องครบถ้วนชัดเจนมากที่สุดคือผู้ชนะ 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. ห้องศูนย์ภาษาไทย <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบความรู้เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่น ๒. เกมประลองความรู้วรรณกรรมท้องถิ่น <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p style="text-align: center;">แผนภาพความคิดลักษณะและคุณค่า วรรณกรรมท้องถิ่น</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p style="text-align: center;">คำถาม “เกมประลองความรู้วรรณกรรมท้องถิ่น”</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วรรณกรรมมุขปาฐะคืออะไร ๒. วรรณกรรมที่เขียนถ่ายทอดเป็นตัวหนังสือมีชื่อว่าอะไร ๓. เพลงร้องประกอบการเล่นของเด็ก เป็นวรรณกรรมท้องถิ่นหรือไม่ ๔. จงระบุเพลงพื้นบ้านมา ๑ ประเภท ๕. จงเขียนปริศนาอะไรเอ๋ยมา ๑ ข้อ </div> <p>๓. แบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม ปฏิบัติงานสืบค้น ดังนี้</p> <p>กลุ่มที่ ๑ - ๓ รวบรวมคำร้องเพลงประกอบการเล่นของเด็ก กลุ่มละ ๑ เพลง ห้ามซ้ำกัน</p> <p>กลุ่มที่ ๔-๕ รวบรวมปริศนาคำทาย กลุ่มละ ๕ คำถาม ห้ามซ้ำกัน</p> <p>๔. สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดว่า บทเพลง/ปริศนาคำทายที่ตนรวบรวมมานั้น สะท้อนวัฒนธรรม หรือวิถีความเป็นอยู่อย่างไรบ้าง และให้คุณค่าแก่สังคมปัจจุบันอย่างไร</p> <p>๕. นักเรียนทุกกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานของตน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะและคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดโดยใช้วิธีการเขียนสรุปในรูปแบบของแผนผังความคิด</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของ วรรณกรรมท้องถิ่นได้	ตรวจสอบจากแผนภาพ ความคิด	แบบประเมิน แผนภาพความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. สรุปคุณค่าและเนื้อหาของ วรรณกรรมท้องถิ่นได้ ๒. มีทักษะกระบวนการกลุ่ม	การนำเสนอผลงาน หน้าชั้นและแผนภาพ ความคิด สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน การนำเสนองานและ แบบประเมินแผนภาพ ความคิด แบบประเมิน พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมาย ประเภท ลักษณะและคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น

๑. ความหมายวรรณกรรมท้องถิ่น หมายถึง วรรณกรรมที่ถ่ายทอดในกลุ่มคนใด กลุ่มคนหนึ่งมาเป็นเวลานาน ผู้เล่าหรือผู้เขียนเป็นคนในท้องถิ่นถ่ายทอดให้แก่คนในท้องถิ่นเดียวกับตนโดยการบอกเล่าหรือเขียนบันทึกไว้

๒. วรรณกรรมท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ประเภทไม่ได้เขียนเป็นลายลักษณ์หรือประเภทมุขปาฐะ เป็นวรรณกรรมปากเปล่าถ่ายทอดโดยการบอกหรือการเล่าหรือการร้อง ได้แก่ บทกล่อมเด็ก นิทานพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ปริศนาคำทาย ภาษิตสำนวน โวหาร คำกล่าวในพิธีกรรมต่าง ๆ และตัวบทที่ท่องจำในการแสดงเพลงพื้นบ้าน

๒.๒ ประเภทเขียนเป็นลายลักษณ์ ได้แก่ นิทาน คำกลอน บันทึกทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น และตำราความรู้ต่าง ๆ ที่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นทั้ง ๔ ภาค มีลักษณะ ดังนี้

๓.๑ ใช้ภาษาถิ่นและตัวอักษรท้องถิ่น แต่เดิมวัดเป็นศูนย์กลางของการศึกษาในท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่นในยุคที่ใช้ระบบการคัดลอกด้วยมือใช้ตัวอักษรของถิ่นในการบันทึก ตัวอักษรที่ใช้บันทึกในแต่ละภาคมีความต่างกันและมีประวัติเก่าแก่เช่นเดียวกับอักษรที่ใช้ในปัจจุบัน

๓.๒ ใช้รูปแบบคำประพันธ์ท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่นทั้ง ๔ ภาค ส่วนใหญ่เป็นร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว คำประพันธ์ที่ใช้เรียงร้อยถ้อยคำเข้าด้วยกันมีลีลาคล้องกับสำเนียงภาษาท้องถิ่นและเอื้อต่อการออกเสียงเป็นทำนอง รูปแบบคำประพันธ์ที่ใช้แต่งวรรณกรรมจึงแตกต่างกันไปตามความนิยมของแต่ละภาค

๓.๓ ใช้รูปแบบการประพันธ์คล้ายคลึงกัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวทางศาสนา ได้แก่ นิทาน ชาดก และวรรณกรรมคำสอน วรรณกรรมส่วนใหญ่มุ่งสอนจริยธรรมแก่สังคม โดยยึด หลักธรรม ทางพุทธศาสนา ควบคู่ไปกับการให้ความบันเทิง

๓.๔ วรรณกรรมนิทานนิยายแบบนิยายชีวิตเป็นวรรณกรรมที่ชาวท้องถิ่นนิยมมาก นอกจากอ่านหรือเล่าสู่กันฟังแล้วยังนำไปแสดงในรูปแบบของละครพื้นบ้าน วรรณกรรมชนิดนี้จำลองชีวิตครอบครัวที่อาจจะเกิดขึ้นกับใครก็ได้ มีหลายรส มีทั้งรัก โศก ตัดพ้อต่อว่าและสอดแทรกคติธรรมอันเป็นหลักพื้นฐานในการดำเนินชีวิต

๓.๕ รายละเอียดในวรรณกรรมสะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น รายละเอียดวรรณกรรม เช่น ฉาก ภูมิประเทศ ชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีค่านิยมต่าง ๆ จะสะท้อนวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ

๔. คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่นอาจสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ด้านจริยศาสตร์มีคุณค่าต่อจิตใจ มีคติเตือนใจและสอนให้เป็นคนดี

๔.๒ ด้านสุนทรียศาสตร์ มีคุณค่าต่อความไพเราะ ความงามของภาษา ถ้อยคำลีลา ท่วงทำนองของบทเพลงและบทกวี

๔.๓ ด้านศาสนา เป็นสื่อถ่ายทอดคำสอนและปรัชญาทางศาสนา เผยแพร่สู่ประชาชนได้กว้างขวาง ทำให้ประชาชนมีหลักยึดเหนี่ยวจิตใจและได้ข้อคิดในการดำรงชีวิต

๔.๔ ด้านการศึกษา ให้ประชาชนได้ฟังหรืออ่าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

๔.๕ ด้านภาษา เป็นสื่อให้ภาษาท้องถิ่นดำรงอยู่ ซึ่งควรแก่การอนุรักษ์และสืบทอด

๔.๖ ด้านสังคม ปลุกฝังการช่วยเหลือกัน การผูกมิตร การมีมนุษยสัมพันธ์และการพึ่งพาอาศัยกัน

๔.๗ ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ได้ความรู้เกี่ยวกับตำนาน ชื่อสถานที่ในประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและรายละเอียด

๔.๘ ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยการนำวรรณกรรมท้องถิ่นไปใช้ เช่น นำบทกล่อมเด็กไปใช้กล่อมเด็ก นำเพลงพื้นบ้านไปใช้ประกอบการแสดง หรือการนำตำรารักษาโรคไปใช้ประกอบอาชีพ

สรุป วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นวรรณกรรมที่ถ่ายทอดในกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่งมาเป็นเวลานานมีทั้งที่เขียนเป็นลายลักษณ์ เช่น นิทาน ตำนานและบันทึก และมีทั้งที่ไม่ได้เขียนเป็นลายลักษณ์หรือมุขปาฐะ ใช้การพูด การบอก การเล่า หรือการร้องสืบทอดกันมา เช่น เพลงพื้นบ้าน และบทกล่อมเด็ก วรรณกรรมท้องถิ่นมีคุณค่าต่อชีวิตความเป็นอยู่ ได้ความรู้ได้ข้อคิดในการดำรงชีวิต ให้ข้อคิดข้อเตือนใจตลอดจนสามารถนำความรู้จากการได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพได้

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. การระบุใจความ สำคัญและ รายละเอียดของ ข้อมูลที่ สืบเสาะ จากเรื่องที่อ่าน	๒. การระบุใจความ สำคัญและ รายละเอียดของ ข้อมูลที่ สืบเสาะ จากเรื่องที่อ่าน	๓. การเสนอแนะ แนวทางในการ นำ แนวคิดจากเรื่องไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต	๔. ความถูกต้องของการเขียน กรอบแนวคิด	๕. การใช้ภาษา		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									
๑๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๘ - ๒๐ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๑๔ - ๑๗ หมายถึง ดี
- คะแนน ๑๐ - ๑๓ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ต่ำกว่า ๑๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ /ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุนใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่อง ที่อ่านได้ ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ระบุนใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง เป็น บางส่วน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
๒. การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็น บางส่วน	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๓. การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำ แนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่อง ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้แต่ไม่มีคุณภาพ
๔. ความถูกต้องของการเขียน กรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหาเรียบเรียงจัดหมวดหมู่ เนื้อหา วางประเด็นหลักไว้ กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๑ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๒ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๓ รายการ
๕. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวนอ่านเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ ไม่ สละสลวย สับสน วกวน อ่านเข้าใจยาก

เกณฑ์การตัดสิน

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แบบประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่.....

ชั้น.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑	ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การทำงานเสร็จตามเวลาดำหนด				
๓	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๔	ความสามารถในการแก้ปัญหา				
๕	คุณภาพของผลงาน				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑๘ - ๒๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๔ - ๑๗	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑๐ - ๑๓	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๑๐	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินแผนภาพความคิด

ประเมินกลุ่มที่.....

ชั้น.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑	ความครอบคลุมชัดเจนด้านเนื้อหา				
๒	ความถูกต้องของหลักการเขียนแผนภาพ				
๓	การลำดับความคิด				
๔	ความเหมาะสมของการใช้ภาษา				
๕	ความสวยงามน่าสนใจ				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑๘ – ๒๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๔ – ๑๗	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑๐ – ๑๓	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๑๐	หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและวิถีไทยในวรรณกรรมท้องถิ่น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. หลักการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณกรรมท้องถิ่น</p> <p>๒. หลักการสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>อธิบายหลักการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณกรรม</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณกรรมท้องถิ่น</p> <p>๒. เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>๓. รักความเป็นไทย</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูร้องเพลงเกี่ยวข้าวให้นักเรียนฟัง</p> <p style="padding-left: 20px;">เอ็ง เออ เอ็ง เออ ชะ เอ็ง เอ็ง เออ ชะ เอ็ง เอ็ง เออ เอ้อเอ้อเอ้อ ๆ</p> <p style="padding-left: 20px;">เมื่อก่อนประเดมิเริ่มไซ้ ต้องขอภัยท่านผู้ฟัง (เอ้อเอ้อเอ้อ ๆ)</p> <p style="padding-left: 20px;">หากผิดพลาดตอนไหน โปรดอภัยให้พวกฉันบ้าง</p> <p style="padding-left: 20px;">ไม่เคยเล่นจำเป็นต้องเล่น ยึดเอาไว้เป็นแนวทาง</p> <p style="padding-left: 20px;">เห็นคนเก่าเขาร้องเพราะ มันเสนาะน่าฟัง</p> <p style="padding-left: 20px;">ถ้าผิดไปอภัยสักครั้ง นะท่านผู้ฟังเพลงเออ</p> <p>๒. ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินได้ฟังเพลงที่มีท่วงทำนองแบบนี้มาก่อนหรือไม่ เพลงที่ครูร้องมีชื่อว่าเพลงอะไร นิยมร้องเล่นกันในท้องถิ่นใด ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาทบทวนความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่น ตลอดจนหลักการวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าที่อยู่ในวรรณกรรมท้องถิ่น</p> <p>๒. แบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม ครูแจกใบงาน เรื่อง เพลงเกี่ยวข้าว ให้นักเรียนทุกกลุ่ม</p> <p>๓. นักเรียนระดมความคิดทำใบงาน / ครูอำนวยความสะดวก</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>๒. ห้องสมุดประชาชน</p> <p>๓. ผู้รู้ในชุมชน</p> <p>สื่อ</p> <p>ใบงานเรื่อง เพลงเกี่ยวข้าว</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานตามใบงานเรื่อง เพลงเกี่ยวข้าว / ครูช่วยเติมเต็ม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ให้นักเรียนช่วยกันสรุปวิถีไทยและคุณค่าที่ได้รับจากใบงาน ในรูปแบบของแผนผังความคิด</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้มีความเข้าใจ หลักการวิเคราะห์คุณค่า วรรณกรรม	ตรวจสอบจากแผนภาพ ความคิด	แบบประเมินแผนภาพ ความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและ กระบวนการ ๑. วิเคราะห์คุณค่า วรรณกรรมท้องถิ่นจากเรื่อง ที่อ่านได้ ๒. มีทักษะกระบวนการ กลุ่ม	นำเสนอผลงานหน้าชั้น และแผนภาพความคิด	แบบประเมินการ นำเสนองานและแบบ ตรวจสอบแผนภาพ ความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง เพลงเกี่ยวข้าว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. นักเรียนศึกษาคำร้อง เพลงเกี่ยวข้าว เพื่อวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับในประเด็นต่อไปนี้
 - กลุ่มที่ ๑ วิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงสะท้อนสภาพความเป็นอยู่อย่างไรบ้าง
 - กลุ่มที่ ๒ วิเคราะห์การใช้ภาษามีความสวยงามโดดเด่น/มีวรรณศิลป์หรือไม่อย่างไร
 - กลุ่มที่ ๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผู้นั้นในท้องถิ่นจากบทเพลง
 - กลุ่มที่ ๔ บทเพลงสร้างความรื่นรมย์ทั้งผู้ร้องผู้ฟัง หรือไม่อย่างไร
 - กลุ่มที่ ๕ ศึกษาท่วงทำนองการร้องจากสื่อออนไลน์ แล้วฝึกร้อง เพื่อสาธิต (เลือกคำร้องตอนใดตอนหนึ่งก็ได้)
๒. ส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

เพลงเกี่ยวข้าว

	<p>เกริ่น ตะวันก็บ่ายลงชายตง เสียเมื่อในตอนดงเอย (ลูกคู่) เกี่ยวเถิดหนาแม่เกี่ยว โย้น โย้น คว่าเถิดหนาแม่คว่า โย้น โย้น</p>	<p>เสียงไอ้ซ้องมันร้องหลง (ลูกคู่รับพร้อมกัน) อย่ำมัวชะเงแลเหลียวเดี่ยวเดี่ยวจะเกี่ยวก้อยเอย ธิบตะบึงให้ถึงคันทาจะได้พุดจะกันเอย</p>
(ชาย)	<p>เมื่อก่อนประเดมิเริ่มไซ หากผิดพลาดตอนไหน ไม่เคยเล่นจำเป็นต้องเล่น เห็นคนเก่าเขาร้องเพราะ ถ้าผิดไปก็สักครั่ง</p>	<p>ต้องขอร้องท่านผู้ฟัง (เฮ้อเฮ้อเฮ้อ ๆ) โปรดอภัยให้พวกฉันบ้าง ยึดเอาไว้เป็นแนวทาง มันเสนาะน่าฟัง นะท่านผู้ฟังเพลงเอย</p>
	<p>(ลูกคู่รับ) หงส์เอย เพลงเอย ถ้าผิดไปก็สักครั่ง ถ้าผิดไปก็สักครั่ง นะท่านผู้ฟังเพลงเอย หงส์เอยเพลงเอย สักครั่ง สักครั่ง นะท่านผู้ฟังเพลงเอย</p>	
(ชาย)	<p>ไปกันเถิดพวกเรา นาพาเพชรแกหว่านข้าวพวง นาตาเพชรเราเดินสักพัก มาลงเคียวเกี่ยวกันก่อน แล้วร้องถามทราวมวย</p>	<p>ไปเกี่ยวข้าวที่นาตาเพชร ทั้งต้นทั้งรวงงามเสด็จ ไม่นานนักถึงนาตาเพชร แดดไม่ร้อนประเด็ยก็เสร็จ ว่าข้าวรวงใหญ่นั้นมีกี่เม็ด</p>
(ลง)	<p>ว่าข้าวของนางบางเสด็จ มาร้องถามทราวมวย มันก็เม็ดยังไม่ทันนับ ถ้าอยากจะดูให้รู้แน่</p>	<p>มันมีกี่เม็ดตรงเอย ว่าข้าวรวงใหญ่นั้นมีกี่เม็ด ประเด็ยก็ทราบสาเหตุ เอามือมาแหยที่ต่อคะเน็ด</p>
(ลง)	<p>ว่าข้าวของนางบางเสด็จ</p>	<p>มันมีอยู่เม็ดเดียวเอย</p>

(ชาย)	ว่าพันธุ์ข้าวเอามาจากไหน
คงใส่ปุ๋ยเพิ่มเติม
คงเป็นข้าวเทศไม่ใช่ข้าวไทย	ดูรวงมันใหญ่แต่มีหนึ่งเม็ด
หรือพันธุ์ส่งเสริมมาจากเกษตร
คงส่งมาไกลจากต่างประเทศ
(ลง)	พอส่งถึงนางบางเสด็จ	เหลือมืออยู่เม็ดเดียวเอ๋ย
(หญิง)	มันเป็นข้าวไทยแหละพี่จำ
อันข้าวพวงรวงสั้น
เป็นข้าวเก่าพันธุ์แก่	ไม่ใช่ซื้อมาจากต่างประเทศ
นั่นเกิดที่บ้านบางเสด็จ
ซื้อมาจากแม่ของตาเพชร
(ลง)	พอได้น้ำก็งามเสด็จ	นับเป็นเกษตรวังเอ๋ย
(ชาย)	นี่หรือเกษตรวัง
นาดำก็รวงสั้น
เห็นชลประทานคอยถาม
อีแปลงลุ่มมันไหลอ่อน
อีแปลงล่างมันไหลวน	ทำนาปรังหรือนาปี
อินาน่ากว่านก็รวงดี
เขาคงปล่อยน้ำให้เต็มที
อีแปลงดอนมันไหลดี
แหมอีแปลงบนมันไหลจี
(ลง)	เกษตรวังฟังทางนี้	ปล่อยน้ำให้พี่บ้างเอ๋ย
(หญิง)	เห็นแขกอาสาเข้ามา
ข้าวปลากินมาหรือเปล่า
พี่จะมาเกี่ยวนาน้อง
พี่จะเกี่ยวขอเชิญมาเกี่ยว	จะไปเกี่ยวข้าวที่นาไหน
เห็นมาแต่เช้าก่อนไถ
หรือจะลองไปนาใคร
อย่ามัวถือเคียวอยู่ทำไม
(ลง)	ว่าเกี่ยวสักที่เถอะพี่ชาย	ประเดี๋ยวจะสายนะพี่เอ๋ย

บทร้องโดย ผู้ใหญ่มังกร ต.บางเสด็จ อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง

แบบประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่.....

ชั้น.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑	ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การทำงานเสร็จตามเวলাกำหนด				
๓	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๔	ความสามารถในการแก้ปัญหา				
๕	คุณภาพของผลงาน				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑๘ - ๒๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๔ - ๑๗	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑๐ - ๑๓	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๑๐	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินแผนภาพความคิด

ประเมินกลุ่มที่.....

ชั้น.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	๔ ดีมาก	๓ ดี	๒ พอใช้	๑ ปรับปรุง
๑	ความครอบคลุมชัดเจนด้านเนื้อหา				
๒	ความถูกต้องของหลักการเขียนแผนภาพ				
๓	การลำดับความคิด				
๔	ความเหมาะสมของการใช้ภาษา				
๕	ความสวยงามน่าสนใจ				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑๘ - ๒๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๔ - ๑๗	หมายถึง	ดี
คะแนน ๑๐ - ๑๓	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๑๐	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของ ข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน	๒. การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของ ข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน	๓. การเสนอแนะ แนวทางในการนำ แนวคิดจากเรื่องไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต	๔. ความถูกต้องของการเขียน กรอบแนวคิด	๕. การใช้ภาษา		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									
๑๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๘ - ๒๐ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๑๔ - ๑๗ หมายถึง ดี
- คะแนน ๑๐ - ๑๓ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ต่ำกว่า ๑๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ /ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน	ระบุใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
๒. การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็นบางส่วน	ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จาก งานเขียนได้ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๓. การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำ แนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่อง ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้แต่ไม่มีคุณภาพ
๔. ความถูกต้องของการเขียน กรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหาเรียบเรียงจัดหมวดหมู่ เนื้อหาวางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๑ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๒ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๓ รายการ
๕. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวนอ่านเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ไม่ สละสลวย สับสน วกวน อ่านเข้าใจยาก

เกณฑ์การตัดสิน

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>อธิบายแนวทางการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนยกตัวอย่างหนังสือที่นักเรียนชื่นชอบคนละ ๑ เรื่อง ครูขออาสาสมัคร ๒ คน ออกมาเล่าเรื่องย่อในหนังสือที่นักเรียนชื่นชอบ ครูชื่นชมนักเรียนที่สามารถเล่าเรื่องในหนังสือที่นักเรียนชื่นชอบ ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านเพื่อโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง การสรุปเนื้อหาวรรณกรรม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม เรียกว่ากลุ่มย่อย จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนพูดสรุปความรู้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง เรียกว่าการขยายวงใหญ่ เมื่อครบทุกกลุ่มครูชื่นชมการให้ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกหนังสืออ่านนอกเวลากลุ่มละ ๑ เรื่อง ได้แก่</p> <p>(๑) ความสุขของกะทิ</p> <p>(๒) บ้านเล็กในป่าใหญ่</p> <p>(๓) เส้นเลือดสีขาว</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรม</p> <p>๒. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรม</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
	<p>(๔) แสงอรุณ</p> <p>ครูมอบหมายสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านและศึกษาเนื้อเรื่องจากหนังสืออ่านนอกเวลาของแต่ละกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย โดยให้นักเรียนศึกษาแล้วร่วมกันสรุปในประเด็นต่าง ๆ ตามใบงานเรื่องการอ่านวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม</p> <p>๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมการนำเสนอในชั่วโมงถัดไป โดยใช้วิธีการนำเสนอแบบรายการโทรทัศน์ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ดำเนินรายการจำนวน ๑ คน แขกรับเชิญที่ทำหน้าที่วิเคราะห์คุณค่าจากหนังสืออ่านนอกเวลาจำนวน ๓ คน ครูแนะนำเรื่องการวางแผนการทำงาน</p> <p>๔. นักเรียนศึกษาหนังสืออ่านนอกเวลา</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมในชั่วโมงนี้ จากนั้นให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้ลงในสมุด</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายแนวทางการวิเคราะห์ คุณค่าวรรณกรรม	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ กระบวนการกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินกิจกรรม กลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมหนังสืออ่านนอกเวลา
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์ คือ การพิจารณาแยกแยะส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นงานเขียน เมื่อจะวิเคราะห์วรรณกรรม จึงจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยมีประเด็นหลัก ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

๑. วิเคราะห์รูปแบบ คือ การพิจารณาว่าเป็นงานเขียนประเภทใด
๒. วิเคราะห์เนื้อหา คือ การพิจารณาเนื้อเรื่องแล้วแนวคิด เป็นการค้นหาสาระที่สำคัญที่สุด
๓. วิเคราะห์การใช้ภาษา การใช้ภาษาและสำนวนภาษาของผู้เขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดไปยังผู้อ่าน เมื่อจะวิเคราะห์การใช้ภาษาจึงควรพิจารณารูปแบบของงานเขียนด้วย
๔. วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอ งานเขียนแต่ละประเภทมีกลวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน เช่น บันเทิงคดีมักพิจารณาจากการเปิดเรื่อง การเสนอเรื่อง (การเล่าเรื่อง) การดำเนินเรื่อง การผูกเรื่อง การสร้างฉาก การสร้างตัวละครและบทสนทนาในส่วนของสาระคดีก็เช่นกัน มักพิจารณาการเปิดเรื่อง การนำเสนอเรื่อง และการปิดเรื่อง
๕. วิเคราะห์แนวคิดของผู้แต่ง คือ การพิจารณาว่าการเขียนเรื่องนั้น ผู้แต่งมุ่งนำเสนอแนวคิดใดบ้าง เช่น แนวคิดเชิงสังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ทั้งนี้ เพื่อจะได้เข้าใจงานเขียนนั้น ๆ ได้ดีขึ้น

คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

วรรณศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการประพันธ์หนังสือให้เกิดความสะเทือนใจ โดยมากเน้นพิจารณาเรื่อง การแสดงออกโดยใช้ถ้อยคำที่มีสำนวนโวหารไพเราะ มีลักษณะเด่นในเชิงการประพันธ์ สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของกวีได้จับใจผู้อ่านและผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามกับกวีด้วย การพิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์มีดังนี้

ภาพพจน์ หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดภาพขึ้นในใจ ซึ่งกวีสามารถเขียนให้เกิดภาพพจน์ด้วยวิธีต่าง ๆ กัน เช่น

๑. อุปมา เป็นการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง มักมีคำให้สังเกตคือ ดังราวเสมือน ดุจประหนึ่ง เพียง เช่น

“จนผมโกรนโล้นเกลี้ยงถึงเพียงหู
ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ

ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้
ตาแดงต้งแสงไฟฟ้า”
รามเกียรติ์ : รัชกาลที่ ๑

๒. อุปลักษณ์ เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง มักมีคำว่า คือ เป็น

“ลูกคือดวงใจของแม่”

“อำมาตย์เป็นบรรทัด ถ่องแท้”

บางครั้งการใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์ไม่ปรากฏคำเปรียบเทียบแต่พอจะทราบได้ว่าเป็นการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ เช่น

“แม่แก้วของแม่เอ๋ย”

เปรียบ กัณหา เป็น แก้ว

“เจ้าดวงมณฑาทองทั้งคู่ของแม่เอ๋ย”

เปรียบ กัณหา ซาลี เป็น ดวงมณฑาทอง

๓. บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต หมายถึง การสมมติให้สิ่งไม่มีชีวิต เช่น แสงแดด สายลม พืช สิ่งของ ทำปฏิกิริยาหรือมีความรู้สึกนึกคิดอย่างมนุษย์ เช่น

อิฐหินปูนร่ำให้ พระจันทร์ยิ้ม ทะเลไม่เคยหลับไหล น้ำกระซิบสาด

หรือให้สัตว์ต่าง ๆ เจรจาโต้ตอบกัน โดยในชีวิตจริงสัตว์เหล่านั้นพูดไม่ได้ แต่มาใช้คำพูดเหมือนมนุษย์ เช่น นิทานอีสปมีกระต่ายกับเต่าพูดคุยกัน เป็นต้น

๔. สัทพจน์ หมายถึง คำเลียนเสียงธรรมชาติ ฝน ฟ้า ลม เสียงสัตว์ร้อง เสียงใบไม้เสียดสีกัน เสียงระฆังดัง แล้วนำคำเหล่านั้นใช้ทำให้เกิดภาพพจน์ได้ง่ายขึ้น เช่น

“วังเอ๋ยวังเวง

หง่างเหง่ง! ย่ำค่ำระฆังฆาน

ฝูงวัวความฝ้ายลาทิวากาล

ค่อยค่อยผ่านท้องทุ่งมุ่งถิ่นตน”

(กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า : พระยาอุปถิตศิลปสาร)

การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ คือ การใช้ถ้อยคำเป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ต้องการเน้นให้คิดหรือยอมรับความจริง เช่น

“อันของสูงแม้ปองต้องจิต

ถ้าไม่คิดปิ่นปายจะได้หรือ”

(ท้าวแสนปม : พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

การเล่นคำ หมายถึง การนำถ้อยคำมาเล่นพลิกแพลงให้เกิดความหมายพิเศษ เกิดภาพ เกิดเสียงไพเราะ เป็นวิธีการที่นิยมใช้ในวรรณคดี เพื่อให้เกิดศิลปะในการใช้ถ้อยคำ มีทั้งการเล่นคำพ้องรูป คำพ้องเสียง คำหลกความหมาย การซ้ำคำ เป็นต้น

คำหลกความหมาย คือ การใช้คำที่สื่อความหมายได้หลายอย่าง เช่น

“ทั้งจากที่จากคลองเป็นสองซ้อ

ยังจากกอนนั้นก็ขึ้นในคลองขวาง

โอ้อว่าจากช่างมารวบประจบทาง

ทั้งจากบางจากไปใจระบม”

“จาก” คำที่ ๑,๒,๕,๖ หมายถึง ออกพ้นไป

“จาก” คำที่ ๓,๔ หมายถึง ชื่อปาล์มชนิดหนึ่ง ขึ้นเป็นกออยู่ตามป่าชายเลนหรือริมฝั่งน้ำกร่อย

ต้น ๆ

การซ้ำคำ คือ การใช้คำเดียวกันซ้ำ ๆ เพื่อเน้นความหมาย เช่น

“ก็สุดสิ้นสุดปัญญาสุดหาสุดค้นเห็นสุดคิด”

ร้อยยวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี : เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

การเล่นเสียง หมายถึง การนำเสียงสัมผัสพยัญชนะ สัมผัสสระ และเสียงวรรณยุกต์ มาเล่นเพื่อให้เกิดความไพเราะ และแสดงความสามารถของกวี

๑. เล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ คือ การใช้เสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกันหลาย ๆ พยางค์ ในวรรคหรือบทเดียวกัน เช่น

“แถวโน้นก็แก้วเกิดพิกุลแกมกับกาหลง”

ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี : เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

๒. เล่นเสียงสัมผัสสระ คือ การใช้สัมผัสสระหลายพยางค์ติดกัน เช่น

“เจ้าเคยเคียงเรียงหมอนนอนแนบข้างทุกรাত্রี”

ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี : เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

๓. เล่นเสียงวรรณยุกต์ คือ การใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกันเพื่อให้เกิดความไพเราะหรือเพื่อเน้นความ เช่น

“กลองทองตีครุ่มครุ่ม	เดินเรียง
ท่าตะเต็งเต็งเสียง	ครุ่มครุ่ม
เสียงปี่เรื่อยเพียง	การเวก
แต่รันแต่นแต่รฟั้งขึ้น	หุ่หุ่เสียงสังข์”

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร

๒. คุณค่าด้านแนวคิด ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ แนวคิด หมายถึงความคิดที่มีแนวทางปฏิบัติ แนวทางคิดทางวรรณคดีและวรรณกรรมจึงหมายถึง สารหรือความคิดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อมาให้ผู้อ่านเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ อาจจะสื่อผ่านพฤติกรรมตัวละคร เนื้อหาหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยให้ผู้อ่านพิจารณาเรื่องทั้งหมด แล้วสรุปออกมาเป็นแนวคิดสำคัญ เช่น กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าขามี่แนวคิดสำคัญของเรื่อง คือ ความไม่แน่นอนของชีวิต มนุษย์ไม่อาจหลีกเลี่ยงความตายไปได้ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใคร

๓. คุณค่าด้านเนื้อหา เนื้อหา หมายถึง ใจความของเรื่อง รายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ของวรรณคดีและวรรณกรรม เนื้อหาจึงประกอบด้วย ฉาก ตัวละคร เหตุการณ์ต่าง ๆ บทสนทนาของตัวละคร การพิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหา จึงต้องพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ว่ามีครบถ้วนหรือไม่ มีคุณค่าต่อผู้อ่านอย่างไร ในด้านเนื้อหา นอกจากเนื้อเรื่องสนุกสนานแล้วยังต้องมีความไพเราะของคำประพันธ์ด้วย เนื้อหาที่ดีจะต้องอ่านแล้วประทับใจในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง ที่ทำให้วรรณคดีเรื่องนั้นเป็นอมตะ โดยเฉพาะถ้าอ่านวรรณคดีแล้วอิมอารมณ์อิมใจ ก็จะทำให้คุณค่าของเนื้อหาน่าประทับใจยิ่งขึ้น การพิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหาจะมุ่งไปพิจารณาองค์ประกอบของเนื้อหาว่ามีคุณค่าหรือเป็นประโยชน์อย่างไร

๔. คุณค่าด้านสังคม คือ ภาพสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนที่สะท้อนมาจากวรรณคดีและวรรณกรรม โดยกวีนิยมแทรกไว้ในเนื้อเรื่อง เช่น ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพวรรณคดีและวรรณกรรม จึงเป็นเสมือนกระจกสะท้อนสภาพสังคมในแต่ละยุคสมัยซึ่งเป็นหลักฐานที่บอกเล่าเรื่องราวในอดีตแก่คนรุ่นหลังได้เป็นอย่างดี

หทัยวรรณ ไชยะกุล. วรรณกรรมศึกษา. (เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔)

วิทย์วิเศษศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพฯ : ธรรมชาติ, ๒๕๔๔).

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่..... ผลงานกลุ่ม.....
 ชื่อผู้ประเมิน..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	๔	๓	๒	๑
๑	ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การแสดงความคิดเห็นในการทำงาน				
๓	การทำงานเสร็จตามเวলাกำหนด				
๔	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๕	ความมีคุณภาพของผลงานกลุ่ม				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ คุณค่าวรรณคดี
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

เวลา ๑ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>๑. หลักการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม</p> <p>๒. การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>๑. อธิบายการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมเรื่องที่อ่าน</p> <p>๒. อธิบายการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมเรื่องที่อ่าน</p> <p>๒. พูดรายงานการศึกษาค้นคว้า</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างการพูดที่ดี มารยาทในการพูด และบุคลิกในการพูดมาคนละ ๑ อย่างห้ามซ้ำกัน หากมีคนตอบซ้ำให้เพื่อนในห้องพูดคำว่า “ติด” ลากเสียงยาวพร้อมกัน เมื่อนักเรียนตอบครบทุกคน ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓ คนว่าชอบคำตอบของเพื่อนคนใดมากที่สุด เพราะอะไร ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่สามารถอธิบายคำตอบได้ ครูอธิบายหลักการพูดและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกลำดับการออกมาพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าหน้าชั้นเรียน</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าหน้าชั้นเรียน เมื่อครบทุกกลุ่ม ครูชื่นชมกลุ่มที่พูดรายงานการศึกษาค้นคว้าได้ครบถ้วนทุกประเด็น รวมทั้งกลุ่มที่มีการพูดรายงานอย่างสร้างสรรค์ น่าสนใจ ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม นักเรียนยกตัวอย่างการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตนักเรียนจดบันทึกหรืออาจบันทึกในรูปแบบของกรอบแนวคิดลงในสมุด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สื่อ</p> <p>-</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมจากหนังสืออ่านนอกเวลา</p>
---	--	--

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมเรื่องที่อ่าน ๒. อธิบายการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า	การถามคำถาม การถามคำถาม	คำถาม คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมเรื่องที่อ่าน ๒. พูดรายงานการศึกษา ค้นคว้า	เขียนวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม ทดสอบการปฏิบัติจริง	แบบประเมินผลงาน แบบประเมินการพูดรายงานการศึกษา ค้นคว้า	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการพูดรายงาน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	เนื้อหา	กลวิธีการนำเสนอ	การใช้ภาษา	การใช้ภาษา	ความสามารถในการพูด	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		๑	๑	๑	๑	๑		๒๐	ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (๑๘ คะแนนขึ้นไป)

- ๑๙ - ๒๐ คะแนน ระดับ ดีมาก
- ๑๕ - ๑๘ คะแนน ระดับ ดี
- ๑๑ - ๑๔ คะแนน ระดับ พอใช้
- ๐ - ๑๐ คะแนน ระดับ ปรับปรุง

ลงชื่อผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แง่คิดสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แง่คิดบ้าง	มีการเรียงลำดับเนื้อหาได้พอใช้ มีความต่อเนื่องน้อย มีประโยชน์น้อยให้แง่คิดน้อย	มีการเรียงลำดับเนื้อหาไม่ได้ ไม่มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แง่คิดน้อย
๒. กลวิธีการนำเสนอ	การนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ได้รับความสนใจผู้ฟังได้ดี มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	การนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ได้รับความสนใจผู้ฟังได้ มีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่ค่อยได้รับความสนใจผู้ฟัง ไม่ค่อยมีความมั่นใจในการพูดรายงาน	มีการนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง ไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่ได้รับความสนใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ
๓. การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดั่งชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดั่งชัดเจน ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดั่งชัดเจน ใช้ภาษาเข้าใจยาก ไม่มีการใช้สำนวนโวหาร	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีและดั่งชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม ไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง
๔. ความสามารถในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางอย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว พูดเป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทางสีหน้าและท่าทางบ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็นธรรมชาติ ประสานสายตากับผู้ฟังน้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการประสานสายตากับผู้ฟังบ้าง เป็นระยะ
๕. ตอบคำถาม/เวลา	ตอบคำถามได้อย่างมีความรู้ และมีความชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาตามกำหนด	ตอบคำถามได้ค่อนข้างชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาเกินกำหนด ๑ นาที	ตอบคำถามไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที	ตอบคำถามไม่ได้ เป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกินกำหนด ๕ นาที

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๙ - ๒๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๑๕ - ๑๘	หมายถึง ดี
คะแนน	๑๑ - ๑๔	หมายถึง พอใช้
คะแนน	๐ - ๑๐	หมายถึง ปรับปรุง
เกณฑ์การผ่าน	ตั้งแต่ระดับ	พอใช้

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พาทีสัมพันธ์

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๑๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

ม.๓/๕ เขียนจดหมายกิจธุระ

ม.๓/๘ กรอกแบบฟอร์มงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน

ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

ม.๓/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ม.๓/๓ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ม.๓/๕ พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการแสดงความคิดเห็นของคนที่มีการรับสารด้วยการฟังและดูอย่างมีหลักการ และพิจารณาความน่าเชื่อถือของสารนั้น ๆ การที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ แล้วสามารถถ่ายทอดด้วยการพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจ จะทำให้เกิดเป็นทักษะที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญ เพราะในปัจจุบันโลกเจริญก้าวหน้าไปมาก ทำให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ผู้รับสารต้องพิจารณาไตร่ตรองถึงความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และประเมินค่าสารที่รับเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องแล้วสามารถถ่ายทอดด้วยการพูดได้ ผิดผวนจนเกิดเป็นทักษะจะทำให้นักเรียนเท่าทันต่อสื่อต่าง ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแล้วนำเสนอโดยการพูดรายงาน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับท้องถิ่น

เช่น อาหารพื้นบ้าน ยาสมุนไพร หัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น การที่นักเรียนฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การพูดโน้มน้าวใจนั้น เป็นศาสตร์และศิลป์ทางจิตวิทยา ที่สามารถเปลี่ยนความเชื่อและทัศนคติของผู้ฟัง ให้เกิดการคล้อยตาม คิดตาม และปฏิบัติตามในที่สุด อาจจะมีมากถึงขั้นฝังลึกอยู่ในจิตใต้สำนึกได้ การที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และฝึกฝนการพูดจนเกิดเป็นทักษะ นักเรียนจะสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีและมีมารยาทในการพูด

๕. การเขียนโฆษณา ต้องใช้ภาษาที่ดึงดูดความสนใจของคนอ่านคนฟัง นักโฆษณาจึงมักคิดค้นถ้อยคำ สำนวนภาษาแปลก ๆ ใหม่ ๆ นำมาโฆษณาอยู่เสมอ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนซื้อ ในขณะที่เดียวกัน การโฆษณาต้องใช้ภาษาที่ง่าย ๆ กะทัดรัด ได้ใจความชัดเจนดี น่าสนใจ ให้ทันเหตุการณ์ รวดเร็ว มีเสียง สัมผัสคล้องจอง จดจำได้ง่ายด้วย จึงมีถ้อยคำเกิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ ภาษาที่มุ่งโน้มน้าวจิตใจให้ผู้รับสาร เปลี่ยนความคิด และเกิดการกระทำตาม ลักษณะของภาษาจึงมีสีสันเน้นอารมณ์ด้วยการใช้ภาษาต่างระดับ ในข้อความเดียวกัน ส่วนมากเป็นภาษาทางการกับกึ่งทางการ

๖. การเขียนจดหมายกิจธุระเป็นการเขียนจดหมายติดต่อกับบุคคล องค์กร ห้างร้าน หน่วยงานราชการ เพื่อติดต่อกิจธุระของตนเอง ดังนั้น ภาษาที่เขียนจึงควรเป็นทางการ ใช้ภาษากระชับ ตรงประเด็นและเขียน ให้ถูกต้องตามรูปแบบของจดหมายกิจธุระ การที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง จะทำให้นักเรียน สามารถเขียนจดหมายติดต่อบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. หลักการพูดความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
๒. หลักการพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
๓. การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. การพูดโน้มน้าว
๕. มารยาทในการพูด
๖. การเขียนโฆษณา
๗. จดหมายกิจธุระ

ทักษะ / กระบวนการ

๑. ทักษะทางภาษา : ทักษะการเขียน ทักษะการพูด
๒. กระบวนการกลุ่ม

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ชิ้นงานหรือภาระงานและเกณฑ์การประเมินแบบ Rubrics

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน			การมีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรม เช่น ตอบ คำถาม			ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ ได้รับ มอบหมาย			คุณธรรมใน การเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ			รวม	
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑		๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์การประเมิน

๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒	คะแนน = ดี
๕ - ๘	คะแนน = พอใช้
๑ - ๔	คะแนน = ปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและ กระตือรือร้นใน การเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑ - ๒ ครั้งในชั่วโมง	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง ๓ ครั้งขึ้นไป ในชั่วโมง
๒. การมีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรม เช่น ตอบ คำถาม	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดชั่วโมง ตอบ คำถามทุกครั้งที่คุณ ถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สม่ำเสมอตลอดชั่วโมง ตอบ คำถามที่คุณถาม ๑ - ๒ ครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอตลอด ชั่วโมง ไม่ตอบคำถามที่คุณ ถามเลย
๓. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่ง ตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่ เสร็จและส่งไม่ทันเวลาบ้าง ๑ - ๒ ครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงาน ไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมในการ เรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมี จิตสาธารณะต่อครู และเพื่อนทุกครั้งที่มี โอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมี ความขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อนเป็น บางครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน โดยไม่ขยันเรียน ไม่มีความ ซื่อสัตย์และไม่มีความ จิตสาธารณะต่อครูและเพื่อน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน			การมีส่วนร่วม ในการทำ กิจกรรม เช่น ตอบคำถาม			ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย			คุณธรรมในการ เรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ			รวม	
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑		๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

๓ หมายถึง ดี

๒ หมายถึง พอใช้

๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน = ดี

๕ - ๘ คะแนน = พอใช้

๑ - ๔ คะแนน = ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการ ทำกิจกรรมกลุ่ม ตลอดเวลา	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมกลุ่มตลอดเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑-๒ ครั้งในชั่วโมง	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมกลุ่มบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง ๓ ครั้งขึ้นไป ในชั่วโมง
๒. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดชั่วโมง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ปานกลาง	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมน้อย
๓. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่ง ตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่ เสร็จและส่งไม่ทันเวลาบ้าง ๑ - ๒ ครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงาน ไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมในการ เรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมี จิตสาธารณะต่อครู และเพื่อนทุกครั้งที่มี โอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อนเป็น บางครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน โดยไม่ขยันเรียน ไม่มีความ ซื่อสัตย์และไม่มีความ สาธารณะต่อครูและเพื่อน

แบบประเมินผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕	คะแนน	หมายถึง	๑	(ปรับปรุง)
๖ - ๘	คะแนน	หมายถึง	๒	(พอใช้)
๙ - ๑๐	คะแนน	หมายถึง	๓	(ดี)
๑๑ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง	๔	(ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	๑.๓ แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑ เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักการให้เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒ แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา				
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖	ระดับคุณภาพดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙	ระดับคุณภาพดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙	ระดับคุณภาพพอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙	ระดับคุณภาพปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินการคิดวิเคราะห์

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการคัดสรรข้อมูล	๑.๑ สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม				
	๑.๒ สามารถจัดลำดับข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
	๑.๓ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเลือกความคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม				
๒. ความสามารถในการจับประเด็นสำคัญ	๒.๑ สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุนได้				
	๒.๒ สามารถจับประเด็น ใจความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ได้				
	๒.๓ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล				
๓. ความสามารถในการวิเคราะห์	๓.๑ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้โดยผ่านการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล				
	๓.๒ วิเคราะห์ บอกความสำคัญ ความสัมพันธ์หรือความคิดรวบยอดของข้อมูลได้				
	๓.๓ วิเคราะห์ วิจาร์ณ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ของสิ่งที่เรียนรู้ได้				
๔. ความสามารถในการสรุปคุณค่า	๔.๑ สามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น				
	๔.๒ มีการทำงานครบตามขั้นตอนการปรับปรุงงานและผลงานบรรลุเป้าหมาย				
	๔.๓ อธิบายขั้นตอนการทำงานและผลงานที่เกิดขึ้นทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่มีข้อบกพร่อง				
๕. ความสามารถในการสรุปและอภิปราย	๕.๑ สามารถสรุปสาระเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้ เช่น การเขียนโครงการ รายงาน				
	๕.๒ สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้น				
	๕.๓ สามารถสรุป อภิปราย ขยายความแสดงความคิดเห็น โต้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าวโดยการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๑๒ - ๑๕	ระดับคุณภาพดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๘ - ๑๑	ระดับคุณภาพดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๔ - ๗	ระดับคุณภาพพอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๓	ระดับคุณภาพปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

..... / /

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>บอกหลักการแสดงความคิดเห็นและประเมินจากเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>พูดแสดงความคิดเห็นและประเมินจากเรื่องที่ฟังและดูได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้นักเรียนเล่นเกม “บอลหรรษา” โดยครูจะมีลูกบอลให้นักเรียนส่งต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าเพลงจะหยุด เมื่อเพลงหยุดที่ใคร คนนั้นก็พูดแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ การศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อนักเรียนพูดเสร็จครูก็ให้เล่นแบบนี้อีก ๓ - ๔ คน จากนั้นครูพูดอธิบายจากกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำไปแล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู โดยครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม</p> <p>๓. นักเรียนชมคลิปเรื่อง “สลด ผ่าท้องปลาวาฬนาร์รองเกยตื้นพบถุงพลาสติก ๘๐ ใบ จากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=DnshGN3bZxw แล้วทำใบงานการพูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและการดู</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p> <p>๒. ใบความรู้ เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู</p> <p>๓. คลิปข่าว “สลด ผ่าท้องปลาวาฬนาร์รองเกยตื้นพบถุงพลาสติก ๘๐ ใบ” จากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=DnshGN3bZxw</p> <p>๔. คลิปเรื่อง “อะไรจะเกิดขึ้นถ้าคุณตื่นเช้าทุกวัน” จากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=cqJUxzctCE8</p> <p>๕. ใบงาน เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและการดู</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>พูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและการดู เรื่อง “อะไรจะเกิดขึ้นถ้าคุณตื่นเช้าทุกวัน”</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
	<p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่แต่ละกลุ่มพูดแสดงความคิดเห็นว่ามีประเด็นใดบ้างที่พูดมา แล้วสรุปเรื่องที่เรียนในวันนี้</p> <p>๒. ครูให้การบ้านโดยให้นักเรียนดูคลิปเรื่อง “อะไรจะเกิดขึ้นถ้าคุณตื่นเช้าทุกวัน”</p> <p>จากเว็บไซต์</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=cqJUxzctCE8</p>	<p>จากเว็บไซต์</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=cqJUxzctCE8</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและดู	สังเกตพฤติกรรมในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การพูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและดู	ปฏิบัติจริง	แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและดู หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูด คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์และอื่น ๆ จากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้าแวตารวมทั้งน้ำเสียงอากัปกิริยาที่แสดงออกเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนองทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา การพูดที่ดี จะต้องวัตถุประสงค์ที่แน่ชัด และควรได้รับการตอบสนองจากผู้ฟัง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้รวมทั้งผู้พูดควรมีความจริงใจและมีความรับผิดชอบต่อการพูดของตน

หลักการพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น

๑. ผู้พูดเตรียมตัวล่วงหน้า โดยเตรียมเนื้อหาสาระที่จะพูด และจัดเค้าโครงหัวข้อใส่กระดาษขนาดกะทัดรัด หรือบัตรขนาดย่อม เพื่อช่วยเตือนความจำ การเตรียมตัวล่วงหน้าจะทำให้ผู้พูดมีความมั่นใจ
๒. เนื้อหาสาระที่จะพูด ควรมีข้อมูลอ้างอิงการพูดให้ถูกต้อง เพื่อให้มีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือได้
๓. เลือกใช้ถ้อยคำให้ตรงกับเรื่องที่จะพูด ระดับของบุคคล และหลักภาษา ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย และมีสำนวนโวหารแทรก เพื่อให้เนื้อหาสาระมีความสละสลวยและมีความหมายแจ่มแจ้ง
๔. ควรฝึกพูดให้เกิดความชำนาญทั้งในด้านเนื้อหา คำพูด น้ำเสียง ท่าทาง อาจลองฝึกพูดกับเพื่อนหรือคนในบ้าน เพื่อดูว่าเขาเข้าใจในสิ่งที่เราพูดไปหรือไม่ เพียงไร
๕. พยายามทำตนให้สบาย ๆ เป็นธรรมชาติ และเป็นตัวของตัวเอง มีมารยาทที่ดีในการพูด คิดให้รอบคอบก่อนพูด ใช้อารมณ์ให้ถูกกาลเทศะ ไม่พูดกระทบหรือเสียดสีผู้ฟัง

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นอาจแบ่งได้หลายประเภทตามโอกาสที่พูด หรือตามลักษณะเนื้อหาของ การแสดงความคิดเห็น แต่ในที่นี้ได้แบ่งประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็นตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงสนับสนุน การพูดแสดงความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าว เป็นการพูดเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งผู้พูดอาจจะพิจารณาแล้วว่า ความคิดเห็นที่ตนสนับสนุนมีสาระและประโยชน์ต่อหน่วยงานและส่วนรวม หรือถ้าเป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ จะต้องเป็นความคิดเห็นที่เป็นองค์ความรู้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่กำลังพูดกันอยู่ ทั้งในระหว่างบุคคลหรือในที่ประชุม เช่น การพูดในที่ประชุม การอภิปราย การแสดงปาฐกถา เป็นต้น
๒. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้ง การพูดลักษณะดังกล่าวเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นในกรณีที่มีความคิดไม่ตรงกันและเสนอความคิดเห็นอื่น ๆ ที่ไม่ตรงกับผู้อื่น การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งดังกล่าว ผู้พูดควรระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษาและการนำเสนอ ความขัดแย้งควรเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ อันจะก่อประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือสาธารณชน เช่น การสัมมนาเชิงวิชาการ การอภิปราย การประชุม เป็นต้น
๓. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์ เป็นการพูดเพื่อวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้วิจารณ์อาจจะแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และวิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจารณ์จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่อคติต่อผู้พูดหรือสิ่งที่เห็น เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือ ละคร รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

๔. การพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำเสนอความคิดใหม่ เป็นการพูดในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น และนำเสนอความคิดเห็นใหม่ของตนที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม เป็นต้น

ใบงานเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู หน่วยที่ ๓ พาที่สัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม
๒. นักเรียนชมคลิปเรื่อง “อะไรจะเกิดขึ้นถ้าคุณตื่นเช้าทุกวัน”
 จากเว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=cqJUxzctCE8>
๓. เมื่อชมคลิปแล้วให้นักเรียนร่างบทพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการฟัง

ที่	ชื่อ - สกุล	ชั้น / เลขที่	หน้าที่ในกลุ่ม

ก่อนร่างบทพูด นักเรียนอาจพิจารณาเรื่องที่ฟังเป็นประเด็น ๆ ดังนี้

- สาระสำคัญของเรื่องที่ฟังคืออะไร
- เรื่องที่ฟังนี้ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด
- จากนั้นจึงค่อยเรียบเรียงข้อความ โดยให้มีส่วนเกริ่นนำ เนื้อหา และส่วนสรุป

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา				การเรียบเรียง เนื้อหาสาระ และการลำดับ เรื่องราวในการ พูด				การใช้ภาษา				ความสามารถ ในการพูด				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องตาม หัวข้อที่กำหนด สามารถแสดง ความคิดเห็น ได้ อย่างมีเหตุผล	เนื้อหาถูกต้องตาม หัวข้อที่กำหนด สามารถแสดง ความคิดเห็น ได้	เนื้อหาถูกต้องเป็น บางส่วน สามารถแสดง ความคิดเห็นได้แต่ ไม่ค่อยชัดเจน	เนื้อหาไม่ครบถ้วน หรือแสดง ความคิดเห็นไม่ตรงตาม หัวข้อที่กำหนด
๒. การเรียบเรียง เนื้อหาสาระและ การลำดับ เรื่องราวในการพูด	เรียบเรียงเนื้อหา สาระและลำดับ เรื่องราวในการพูด ชัดเจน	เรียบเรียงเนื้อหา สาระและลำดับ เรื่องราวในการพูด ค่อนข้างชัดเจน	เรียบเรียงเนื้อหา สาระและลำดับ เรื่องราวในการพูด พอใช้	เรียบเรียงเนื้อหา สาระและลำดับ เรื่องราวในการพูด สับสน ไม่เป็น ลำดับขั้นตอน
๓. การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษาถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษาถูกต้อง บางส่วน	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษาได้	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษาแต่ไม่ค่อย ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่
๔. ความสามารถ ในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออก ทางสีหน้าและ ท่าทางอย่าง เหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออก ทางสีหน้าและ ท่าทาง บ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง น้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการสบสายตา กับผู้ฟังบ้างเป็น ระยะ

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกหลักการแสดงความคิดเห็นและประเมินจากเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดแสดงความคิดเห็นและประเมินจากเรื่องที่ฟังและดูได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับคลิปที่ครูฝากให้ดูในชั่วโมงที่แล้ว ๒. ครูสุ่มนักเรียน ๔ - ๕ คน ออกมาพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคลิปที่ดูไปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน ๑. ครูทบทวนหลักการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู ๒. นักเรียนชมคลิป เรื่อง “พ่อค้าห่วยชื่อสัตย์ยันไม่คิดโกงลูกค้า” จากเว็บไซต์ https://youtu.be/4_YC7rSPLFA ๓. นักเรียนออกมาพูดแสดงความคิดเห็นรายบุคคลโดย ครูจับสลาก สุ่มหมายเลขของนักเรียน ๔. นักเรียนวิเคราะห์การพูดแสดงความคิดเห็นของเพื่อน ๆ</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนช่วยกันสรุป เรื่องหลักการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการพูดและการฟัง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู ๒. คลิปข่าว เรื่อง “พ่อค้าห่วยชื่อสัตย์ยันไม่คิดโกงลูกค้า” จากเว็บไซต์ https://youtu.be/4_YC7rSPLFA</p> <p>ภาระงาน/ ชิ้นงาน -</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและดู	สังเกตพฤติกรรมในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การพูดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและดู	ปฏิบัติจริง	แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

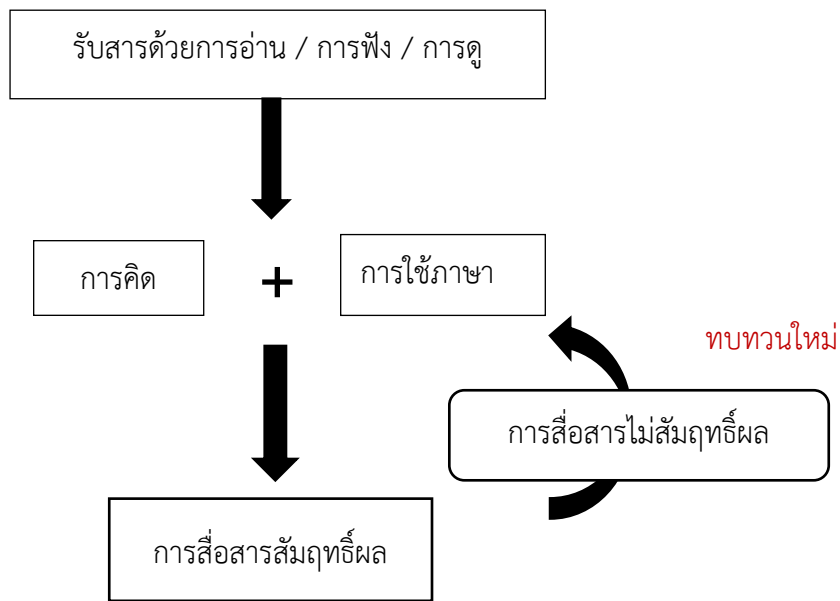
ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและดู หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
 รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูด คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์และอื่น ๆ จากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้าแวตารวมทั้งน้ำเสียงอากัปกิริยาที่แสดงออกเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนองทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา การพูดที่ดี จะต้องมีวิตดุประสงค้ที่แน่ชัด และควรได้รับการตอบสนองจากผู้ฟัง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้รวมทั้งผู้พูดควรมีความตั้งใจและมีความรับผิดชอบต่อการพูดของตน

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของการสื่อสาร

จากแผนภูมิต่างต้น แสดงความสัมพันธ์ของการสื่อสาร จะเห็นว่าเมื่อมีการรับสารเราจะเกิดการใช้ความคิดกับการใช้ภาษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด เมื่อนักเรียนใช้ความคิดจะส่งผ่านมาที่สมองให้เลือกใช้ภาษาสื่อความหมายเพื่อแสดงความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นทราบ และการใช้ภาษาที่เหมาะสมจะต้องอาศัยสมองอีกเช่นกัน เพื่อพิจารณาว่าควรเลือกใช้ภาษาระดับใดจึงจะเหมาะสำหรับการส่งสารและรับสาร หากการสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลก็สามารถกลับมาทบทวนความคิดกับการใช้ภาษาใหม่ตามที่ใช้ภาษาต้องการ

หลักการพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น

๑. ผู้พูดเตรียมตัวล่วงหน้า โดยเตรียมเนื้อหาสาระที่จะพูด และจัดเค้าโครงหัวข้อใส่กระดาษขนาดกะทัดรัด หรือบัตรขนาดย่อม เพื่อช่วยเตือนความจำ การเตรียมตัวล่วงหน้าจะทำให้ผู้พูดมีความมั่นใจ
๒. เนื้อหาสาระที่จะพูด ควรมีข้อมูลอ้างอิงการพูดให้ถูกต้อง เพื่อให้มีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือได้
๓. เลือกใช้ถ้อยคำให้ตรงกับเรื่องที่จะพูด ระดับของบุคคล และหลักภาษา ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย และมีสำนวนโวหารแทรก เพื่อให้เนื้อหาสาระมีความสละสลวยและมีความหมายชัดเจน
๔. ควรฝึกพูดให้เกิดความชำนาญทั้งในด้านเนื้อหา คำพูด น้ำเสียง ท่าทาง อาจลองฝึกพูดกับเพื่อนหรือคนในบ้านเพื่อดูว่าเขาเข้าใจในสิ่งที่เราพูดไปหรือไม่ เพียงไร

๕. พยายามทำตนให้สบาย ๆ เป็นธรรมชาติ และเป็นตัวของตัวเอง มีมารยาทที่ดีในการพูด คิดให้รอบคอบก่อนพูด ใช้อารมณ์ให้ถูกกาลเทศะ ไม่พูดกระทบหรือเสียดสีผู้ฟัง

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นอาจแบ่งได้หลายประเภทตามโอกาสที่พูด หรือตามลักษณะเนื้อหาของ การแสดงความคิดเห็น แต่ในที่นี้ได้แบ่งประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็นตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงสนับสนุน การพูดแสดงความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าว เป็นการพูด เพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งผู้พูดอาจจะพิจารณาแล้วว่า ความคิดเห็นที่ตนสนับสนุนมีสาระและ ประโยชน์ต่อหน่วยงานและส่วนรวม หรือถ้าเป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ จะต้องเป็นความคิดเห็น ที่เป็นองค์ความรู้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่กำลังพูดกันอยู่ ทั้งในระหว่างบุคคลหรือในที่ประชุม เช่น การพูดในที่ ประชุม การอภิปราย การแสดงปาฐกถา เป็นต้น

๒. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้ง การพูดลักษณะดังกล่าวเป็นการพูดแสดงความคิดเห็น ในกรณีที่มีความคิดไม่ตรงกันและเสนอความคิดเห็นอื่น ๆ ที่ไม่ตรงกับผู้อื่น การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้ง ดังกล่าว ผู้พูดควรระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษาและการนำเสนอ ความขัดแย้งควรเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ อันจะ ก่อประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือสาธารณชน เช่น การสัมมนาเชิงวิชาการ การอภิปราย การประชุม เป็นต้น

๓. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์ เป็นการพูดเพื่อวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้วิจารณ์ อาจจะแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และวิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจารณ์จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่อคติต่อผู้พูดหรือสิ่งที่เห็น เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือ ละคร รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

๔. การพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำเสนอความคิดใหม่ เป็นการพูดในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับการแสดง ความคิดเห็นของผู้อื่น และนำเสนอความคิดเห็นใหม่ของตนที่คิดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม เป็นต้น

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง ด้านเนื้อหาและ การวิเคราะห์ และ วิจารณ์เรื่องที่ฟัง และดู				การใช้ภาษา				ความสามารถ ในการพูด				รวม ๑๒ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านเนื้อหาและ การวิเคราะห์ และ วิจารณ์เรื่องที่ฟัง และดู	เนื้อหาถูกต้องตาม หัวข้อที่กำหนด วิเคราะห์ สาระสำคัญ ข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่ฟังและดูได้ถูกต้อง ชัดเจน ประเมิน ความน่าเชื่อถือ และ ให้เหตุผลได้ถูกต้อง ตรงตามเรื่อง	เนื้อหาถูกต้องตาม หัวข้อที่กำหนด วิเคราะห์ สาระสำคัญ ข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่ฟังและดูได้ ค่อนข้างชัดเจน ประเมินความ น่าเชื่อถือ และให้ เหตุผลได้	เนื้อหาถูกต้อง เป็นบางส่วน สามารถแสดง ความคิดเห็นได้ วิเคราะห์ สาระสำคัญ ข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่ฟังและดูได้พอใช้ ประเมินความ น่าเชื่อถือ และให้ เหตุผลได้แต่ไม่ค่อย ชัดเจน	เนื้อหาไม่ครบถ้วน หรือวิเคราะห์และ วิจารณ์ไม่ตรงตาม เรื่อง หรือไม่สามารถ วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดูได้
๒. การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา ถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา ถูกต้องบางส่วน	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา ได้	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา แต่ไม่ค่อยถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่
๓. ความสามารถ ในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทาง สีหน้าและท่าทาง อย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มี การแสดงออกทางสี หน้าและท่าทาง บ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง น้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการสบสายตา กับผู้ฟังบ้างเป็นระยะ

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

การจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพุดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการพุดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและการดู</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกหลักการวิเคราะห์ และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พุดวิเคราะห์ และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟัง และดู</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับข่าวในปัจจุบัน (เลือกตามตัวอย่างข่าวหรือเหตุการณ์ใกล้เคียง) เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>๒. สุ่มตัวแทนนักเรียน ๒ – ๓ คน แสดงความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยสำคัญในการรับข่าวสาร เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องหลักการพุดวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู นักเรียนและครูร่วมกันสรุปอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ -๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม</p> <p>๓. นักเรียนชมคลิป “ความจริงไม่เห็นด้วยตา” จากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=S-fvxEq_3DA แล้วตอบคำถามในใบงาน</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. ใบความรู้ เรื่องการพุดแสดงวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู ๒. คลิป “ความจริงไม่เห็นด้วยตา” จากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=S-fvxEq_3DA ๓. ใบงาน เรื่องการพุดแสดงความคิดเห็นจากการฟังและดู</p>

<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู</p>		<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	
	<p>๕. นักเรียนและครูร่วมกันวิจารณ์การพูดแสดงของแต่ละกลุ่มครูสรุปและให้คำแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้หลักการวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู นักเรียนจดบันทึกลงสมุด ในรูปแบบแผนผังความคิด</p>	<p>ภาระงาน/ ชิ้นงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรอบแนวคิดสรุปความรู้ - การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดวิเคราะห์และ วิจารณ์จากการฟังและดู	- สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน - ตรวจกรอบแนวคิด	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์ จากการฟังและดู	ประเมินจากการพูด วิเคราะห์และวิจารณ์ จากการฟังและดู	แบบประเมินการพูด วิเคราะห์และวิจารณ์ จากการฟังและดู	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างข่าวเพื่อนักเรียนตระหนักถึงการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ

กินยาผิวขาว-เสริมอัม ช็อกตายก่อนวันเกิด

สลดสาวกินยาผิวขาว-เสริมอัมช็อกตายก่อนวันเกิด ญาติร่ำไห้-เพื่อนต้องหอบเค้กวางหน้าโลง
โดยข่าวสด วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐

อ่านข่าวต่อได้ที่: https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_524398

เม็ดเดียวเกือบตาย! หลงเชื่อกินยาลดอ้วนอ้างชื่อสมุนไพรมะ มีไซบูทรามิน
โดย ไทยรัฐออนไลน์ ๑๔ พ.ค. ๒๕๖๑

อ่านข่าวต่อได้ที่: <https://www.thairath.co.th/content/1280976>

**ใบความรู้เรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่อง หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การพูด คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์และอื่น ๆ จากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้าแวตารวมทั้งน้ำเสียงอากัปกิริยาที่แสดงออกเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนองทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา

คำว่า “วิเคราะห์” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายว่า ใคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์เหตุการณ์, แยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ วิเคราะห์ข่าว

ส่วนคำว่า “วิจารณ์” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายว่า ให้คำตัดสินสิ่งที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม เป็นต้น โดยมีผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่ามีความงามความไพเราะดีอย่างไร หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง, ตีชม มักใช้คำว่าวิพากษ์วิจารณ์

การพูดแสดงการวิเคราะห์และวิจารณ์ จึงหมายถึง การถ่ายทอดความคิดที่ผ่านการคิดใคร่ครวญแล้วประเมินสิ่งนั้นว่าดีหรือไม่ อย่างไร โดยอาศัยความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้พูด

หลักในการพูดวิเคราะห์และวิจารณ์

การพูดเพื่อการวิเคราะห์และวิจารณ์ มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ดังนี้

๑. เสนอแนวคิดและเจตนาที่แท้จริงของเรื่องนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้ถูกต้องตรงตามผู้เขียนต้องการจะสื่อ การเข้าใจเรื่องสามารถสื่อได้โดย

๑) เข้าใจความหมายของถ้อยคำ

๒) แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติ น้ำเสียงอย่างชัดเจน

๓) มีสำนวนโวหารเปรียบเทียบ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้รับสารมากยิ่งขึ้น เช่น เขาจัดงานแต่งงานอย่างยิ่งใหญ่เข้าทำนองตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ เป็นต้น

๒. เตรียมเนื้อหาสาระที่จะพูดโดย คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑) กำหนดวัตถุประสงค์ในการพูดให้ชัดเจน

๒) กำหนดสาระสำคัญของสิ่งที่ต้องการสื่อสาร นำเสนอโดยมีข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ผู้พูดสามารถแทรกทัศนคติของตนเองได้ แต่ต้องปราศจากอคติ

๓) ประเมินสารที่ได้รับนั้นว่ามีประโยชน์ ให้แง่คิด ดีหรือไม่ดีอย่างไร ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม หรือความคิดสร้างสรรค์ อย่างไรบ้าง

๓ ร่างบทพูด ชักซ้อมการพูดเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยพยายามทำตนให้สบาย ๆ เป็นธรรมชาติ และเป็นตัวของตัวเอง มีมารยาทที่ดีในการพูดคิดให้รอบคอบก่อนพูด ใช้อารมณ์ให้ถูกกาลเทศะ ไม่พูดกระทบหรือเสียดสีผู้ฟัง

**ใบงาน เรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่อง หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม
๒. นักเรียนชมคลิปเรื่อง “ความจริงที่ไม่ได้เห็นด้วยตา”
จากเว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=S-fvxEq_3DA
๓. เมื่อชมคลิปแล้วให้นักเรียนร่างบทพูดเพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

ที่	ชื่อ - สกุล	ชั้น / เลขที่	หน้าที่ในกลุ่ม

นักเรียนอาจใช้คำถามนี้ เพื่อช่วยวิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดู

- ๑) สาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูคืออะไร (เรื่องที่ฟังและดูเกี่ยวข้องกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร)
 - ๒) นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อเรื่องที่ฟังและดู
 - พฤติกรรมของบุคคลในเรื่องดีหรือไม่ดี อย่างไร
 - ความพึงพอใจที่มีต่อการชมคลิป ฯลฯ
 - ๓) นักเรียนคิดว่าเรื่องที่ฟังและดูนี้มีประโยชน์ หรือไม่ อย่างไร
 - ๔) ในชีวิตประจำวันนักเรียนเคยประสบเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันนี้หรือไม่
 - ๕) นักเรียนคิดว่าเรื่องที่ฟังและดูนี้มีการนำเสนอที่น่าสนใจหรือไม่ อย่างไร
- จากนั้นจึงค่อยเรียบเรียงข้อความ โดยให้มีส่วนเกริ่นนำ เนื้อหา และส่วนสรุป

แบบประเมินการพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากการฟังและดู

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	การสรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากรื่องที่ฟังและดู				การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล				ความสมบูรณ์และความถูกต้องของเนื้อหา				การใช้ภาษา				รวม ๑๖ คะแนน	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๔ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๑๑ - ๑๓ หมายถึง ดี
- คะแนน ๘ - ๑๐ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ต่ำกว่า ๘ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากการฟังและดู

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องครบทุกประเด็น และมีตัวอย่างประกอบชัดเจน	สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ครบทุกประเด็น และมีตัวอย่างประกอบชัดเจน	สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย และมีตัวอย่างประกอบค่อนข้างชัดเจน	สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๒. การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล	วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือได้ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผลประกอบ	วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือได้ถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ มีเหตุผลประกอบ	วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเหตุผลประกอบแต่ไม่ชัดเจน	วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย ไม่มีเหตุผลประกอบ
๓. ความสมบูรณ์และความถูกต้องของเนื้อหา	กำหนดขอบเขตเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เหมาะสม และตรงกับประเด็นที่กำหนดไว้	กำหนดขอบเขตเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เหมาะสม และตรงกับประเด็นที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่	กำหนดขอบเขตเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เหมาะสม และตรงกับประเด็นที่กำหนดไว้เป็นส่วนน้อย	กำหนดขอบเขตเนื้อหาไม่ชัดเจนและไม่ตรงกับประเด็นที่กำหนดไว้
๔. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาวิชาการได้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่ายและเรียบเรียงเป็นระบบ	ใช้ภาษาวิชาการได้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่ายเป็นส่วนใหญ่ และเรียบเรียงเป็นระบบเป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาวิชาการได้ถูกต้อง เข้าใจง่าย แต่เรียบเรียงไม่ค่อยเป็นระบบ	ใช้ภาษาวิชาการได้ถูกต้อง แต่เข้าใจยาก และเรียบเรียงไม่เป็นระบบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๑ - ๑๓	ดี
๘ - ๑๐	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและการดู</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ บอกหลักการวิเคราะห์ และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดวิเคราะห์ และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟัง และดู</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>๒. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันเพื่อทบทวนหลักการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนให้แต่ละกลุ่ม เลือกชมรายการโทรทัศน์หรือสื่อบันทึกจากอินเทอร์เน็ต จำนวน ๑ เรื่องหรือ ๑ รายการตามความสนใจ แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีหัวข้อดังนี้</p> <p style="padding-left: 40px;">๑) สรุปสาระสำคัญ</p> <p style="padding-left: 40px;">๒) แนวคิด / ความน่าเชื่อถือ</p> <p style="padding-left: 40px;">๓) ประโยชน์ที่ได้</p> <p>๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน กลุ่มที่เป็นผู้ฟังประเมินผลตามแบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินของแต่ละกลุ่ม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการการพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องจากการฟังและดู</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>1. ห้องสมุด</p> <p>2. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>-</p> <p>ภาระงาน/ ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการพูดวิเคราะห์และ วิจารณ์จากการฟังและดู	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์ จากการฟังและดู	ประเมินจากการพูด วิเคราะห์และวิจารณ์ จากการฟังและดู	แบบประเมินการพูด วิเคราะห์และวิจารณ์ จากการฟังและดู	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มารยาทในการฟัง ดู และพูด	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ๑ (ปรับปรุง)
- ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง ๒ (พอใช้)
- ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ๓ (ดี)
- ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ๔ (ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ถือว่า ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕	คะแนน	หมายถึง	๑	(ปรับปรุง)
๖ - ๘	คะแนน	หมายถึง	๒	(พอใช้)
๙ - ๑๐	คะแนน	หมายถึง	๓	(ดี)
๑๑ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง	๔	(ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ถือว่า ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. อธิบายหลักการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูตั้งคำถาม “คำว่าภูมิปัญญาในความหมายของนักเรียนคืออะไร” นักเรียนตอบคำถามรายบุคคล จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดรายงาน โดยครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ -๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ เรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - เกษตร - อาหารและขนม - การละเล่นและมหรสพ - ศิลปะ - สิ่งประดิษฐ์ - ความเชื่อ - ยารักษาโรค - ภาษา/เพลงพื้นบ้าน - เครื่องมือเครื่องใช้ 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องสมุด 2. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สารานุกรมออนไลน์ ๒. ใบความรู้ เรื่อง การพูดรายงาน ๓. ใบงาน เรื่องการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ <p>ภาระงาน/ ชิ้นงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาที่สัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	<p>- วัฒนธรรมประเพณี</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนไปเรียนรู้ความรู้จากกลุ่มอื่น ๆ แล้วนำมาถ่ายทอดให้สมาชิกในกลุ่มของตนเอง</p> <p>๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ในรูปแบบแผนผังความคิด ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน กลุ่มที่เป็นผู้ฟังประเมินผลตามแบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินของแต่ละกลุ่ม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน และมอบหมายใบงาน เพื่อให้นักเรียนเตรียมประเด็นที่จะศึกษาค้นคว้า สำหรับการพูดรายงานประกอบสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ในชั่วโมงถัดไป</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน/ ท้องถิ่น หลักการพูดรายงาน การศึกษาค้นคว้า	- สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน - ตรวจแผนผังความคิด	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน แบบประเมินผลงาน นักเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การพูดรายงานการศึกษา ค้นคว้า	ปฏิบัติจริง	แบบประเมินการพูด รายงานการศึกษา ค้นคว้า	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มารยาทในการฟัง ดู และพูด	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การพูดรายงาน หน่วยที่ ๓ พาที่สัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา
 รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดรายงาน

การพูดรายงาน เป็นการบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน การพูดรายงานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นการเผยแพร่ความรู้ความคิด เพื่อสร้างความเจริญงอกงามทางสติปัญญา

การพูดรายงานมีหลักการพูด ดังนี้

๑. เตรียมเอกสารประกอบการรายงานให้พร้อม
๒. กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเองและเรื่องที่รายงาน
๓. พูดรายงานตามลำดับ ใช้น้ำเสียงและลีลา

การพูดรายงาน ควรยึดหลักดังนี้

๑. พูดข้อมูลที่ค้นคว้ามาจากการทำรายงานไปตามลำดับให้ต่อเนื่องกัน ถ้าเป็นเรื่องยาวต้องแบ่งเป็นหัวข้อพูด แต่ละหัวข้อให้สัมพันธ์กัน

๒. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุภาพ ด้วยเสียงที่ตั้งพอดูร หนักแน่น แสดงความมั่นใจ อาจอ่านข้อความสำคัญบางตอน ถ้ามีเอกสารแจกควรแนะนำให้ผู้ฟังดูโดยบอกหน้าและบรรทัดที่เท่าไร ให้ผู้ฟังพบข้อความนั้น ๆ จึงพูด

๓. เสนอข้อมูลตรงประเด็นและยกหลักฐาน เหตุผลมาประกอบการพูดอย่างพอเพียง ไม่มากหรือน้อยเกินไป

๔. ไม่ใช่ภาษาต่างประเทศถ้ามีคำภาษาไทยใช้อยู่แล้วและเป็นที่รู้จักนอกจากเป็นคำใหม่หรือเป็นศัพท์เฉพาะวงการนั้น ๆ

๕. พูดคำควบกล้ำให้ชัดเจนมิฉะนั้นจะผิดความหมาย รวมทั้งการพูดเว้นวรรคตอน ออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

๖. ไม่ควรพูดเรื่องส่วนตัวของตนเอง และไม่นำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาพูด

ใบงานเรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา
 รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม
๒. นักเรียนเตรียมประเด็นที่จะศึกษาค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ออกแบบการใช้สื่ออาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง เป็นต้น ประกอบการนำเสนอ
๓. เรียบเรียงเนื้อหาที่จำ นำเสนอในกระดาษ A4
๔. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อจับสลากลำดับในการพูดรายงาน จากนั้นตัวแทนกลุ่มพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นตน

ที่	ชื่อ - สกุล	ชั้น / เลขที่	หน้าที่ในกลุ่ม

ชื่อเรื่อง

ประเด็นที่นำเสนอ

๑.
๒.
๓.
๔.

เนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา รายงาน ภูมิปัญญา ชาวบ้าน ท้องถิ่น				วิธีการนำเสนอ/ การใช้สื่อ ประกอบ				การใช้ภาษา				ความสามารถ ในการพูด				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา รายงาน ภูมิปัญญา ชาวบ้าน ท้องถิ่น	เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วนตามหัวข้อที่ กำหนด มีแหล่ง อ้างอิงที่น่าเชื่อถือ สามารถตรวจสอบได้	เนื้อหาถูกต้อง แต่ อาจขาด บางประเด็น มีแหล่งอ้างอิง แต่อาจระบุไม่ ชัดเจน	เนื้อหาเป็น บางส่วน มีแหล่ง อ้างอิง แต่อาจ ระบุไม่ชัดเจน	เนื้อหาไม่ครบถ้วน มี แหล่งข้อมูลอ้างอิง หรือ เนื้อหาไม่ ครบถ้วน และไม่ อ้างอิงแหล่งข้อมูล
๒. วิธีการ นำเสนอ/ การใช้ สื่อประกอบ	มีวิธีการนำเสนอ ที่น่าสนใจ มีสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ประกอบการนำเสนอ	มีวิธีการนำเสนอ ที่น่าสนใจ แต่ไม่มี สื่อประกอบ การนำเสนอสื่อ หรือ นำเสนอข้อมูลได้ มีสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ประกอบการ นำเสนอ	นำเสนอข้อมูลได้ มีสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ประกอบการ นำเสนอ แต่ไม่ ค่อน่าสนใจ เท่าที่ควร หรือไม่มีสื่อ ประกอบการ นำเสนอ	นำเสนอข้อมูลได้แต่ เนื้อหาไม่ถูกต้อง และไม่มีสื่อ ประกอบการนำเสนอ หรือ ไม่สามารถนำเสนอ ข้อมูลได้
๓. การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา ถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษาถูกต้อง บางส่วน	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้างภาษา ได้	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา แต่ไม่ค่อยถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่
๔. ความสามารถ ในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออก ทางสีหน้าและ ท่าทาง อย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออก ทางสีหน้าและ ท่าทาง บ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็น ธรรมชาติ สบสายตากับ ผู้ฟังน้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการสบสายตา กับผู้ฟังบ้างเป็นระยะ

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาที่สัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา ภูมิปัญญาท้องถิ่นหลักการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. อธิบายหลักการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนเล่นเกมทายภูมิปัญญาจากภาพ โดยครูจะยกภาพภูมิปัญญาชาวบ้านให้นักเรียนตอบว่าภาพนี้คืออะไร และเป็นภูมิปัญญาของภูมิภาคใด เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูทบทวนความรู้เรื่องการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า ๒. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อจับสลากลำดับในการพูดรายงาน จากนั้นตัวแทนกลุ่มพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นตน ๓. กลุ่มที่เป็นผู้ฟังประเมินผลตามแบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพร้อมทั้งสรุปผลการประเมินของแต่ละกลุ่ม <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าที่ดี ครูชมเชยตัวแทนกลุ่มที่พูดรายงานได้ดีและให้กำลังใจกลุ่มที่ต้องปรับปรุงแก้ไข</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <p>กิจกรรม ทายภูมิปัญญาจากภาพ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน/ ท้องถิ่น หลักการพูดรายงาน การศึกษาค้นคว้า	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การพูดรายงานการศึกษา ค้นคว้า	ปฏิบัติจริง	แบบประเมินการพูด รายงานการศึกษา ค้นคว้า	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มารยาทในการฟัง ดู และพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิจกรรม ทายภูมิปัญญาจากภาพ

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ๑ (ปรับปรุง)
- ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง ๒ (พอใช้)
- ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ๓ (ดี)
- ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ๔ (ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕	คะแนน	หมายถึง	๑	ปรับปรุง
๖ - ๘	คะแนน	หมายถึง	๒	พอใช้
๙ - ๑๐	คะแนน	หมายถึง	๓	ดี
๑๑ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง	๔	ดีมาก

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

แบบประเมินการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา รายงาน ภูมิปัญญา ชาวบ้าน ท้องถิ่น				วิธีการนำเสนอ/ การใช้สื่อ ประกอบ				การใช้ภาษา				ความสามารถ ในการพูด				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา รายงาน ภูมิปัญญา ชาวบ้าน ท้องถิ่น	เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วนตามหัวข้อที่ กำหนด มีแหล่ง อ้างอิงที่น่าเชื่อถือ สามารถตรวจสอบได้	เนื้อหาถูกต้อง แต่อาจขาด บางประเด็น มีแหล่งอ้างอิง แต่อาจระบุไม่ ชัดเจน	เนื้อหาเป็น บางส่วน มีแหล่ง อ้างอิง แต่อาจ ระบุไม่ชัดเจน	เนื้อหาไม่ครบถ้วน มีแหล่งข้อมูลอ้างอิง หรือ เนื้อหาไม่ ครบถ้วน และไม่ อ้างอิงแหล่งข้อมูล
๒. วิธีการ นำเสนอ/ การใช้ สื่อประกอบ	มีวิธีการนำเสนอ ที่น่าสนใจ มีสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ประกอบการนำเสนอ	มีวิธีการนำเสนอ ที่น่าสนใจ แต่ไม่มี สื่อประกอบ การนำเสนอสื่อ หรือนำเสนอข้อมูล ได้ มีสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ประกอบการ นำเสนอ	นำเสนอข้อมูลได้ มีสื่อ อาทิ ภาพ/ PowerPoint/ ของจริง ฯลฯ ประกอบการ นำเสนอ แต่ไม่ ค่อน่าสนใจ เท่าที่ควร หรือไม่มีสื่อ ประกอบการ นำเสนอ	นำเสนอข้อมูลได้แต่ เนื้อหาไม่ถูกต้อง และ ไม่มีสื่อประกอบการ นำเสนอ หรือไม่สามารถ นำเสนอข้อมูลได้
๓. การใช้ภาษา	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา ถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษาถูกต้อง บางส่วน	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้างภาษา ได้	ออกเสียงถูกต้อง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษา แต่ไม่ค่อยถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่
๔. ความสามารถ ในการพูด	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออก ทางสีหน้าและท่าทาง อย่างเหมาะสม	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ สบสายตากับผู้ฟัง มีการแสดงออกทาง สีหน้าและท่าทาง บ้างเล็กน้อย	พูดได้คล่องแคล่ว แต่ไม่เป็น ธรรมชาติ สบสายตากับ ผู้ฟังน้อย	พูดเหมือนท่องจำ มีการสบสายตา กับผู้ฟังบ้างเป็นระยะ

เกณฑ์การตัดสิน	คะแนน ๑๓ - ๑๖	หมายถึง ดีมาก
	คะแนน ๙ - ๑๒	หมายถึง ดี
	คะแนน ๕ - ๘	หมายถึง พอใช้
	คะแนน ๑ - ๔	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดโน้มน้าวใจ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวใจได้</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ พูดโน้มน้าวใจได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูติดข้อความ และให้นักเรียนออกเสียงพร้อมกัน ดังนี้</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>๑. วันนี้คุณตีมนมหรือยัง ๒. ชีวิตแจ่มใสใส่ใจคุณภาพ ๓. สุขภาพดีไม่มีขายอยากได้ต้องทำเอง</p> </div> <p>๒. ให้นักเรียนคิดว่าเจตนาของผู้เขียนข้อความนี้คืออะไร ต้องการให้ผู้อ่านทำอะไร เพื่อเชื่อมโยงถึงการพูดโน้มน้าวใจ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๕ กลุ่ม พร้อมแจกใบความรู้</p> <p>๒. สุ่มถามเกี่ยวกับหลักการพูดโน้มน้าวใจ ให้นักเรียนตอบปากเปล่า เพื่อวัดความเข้าใจเบื้องต้น เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพูดโน้มน้าวใจมีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร - หลักการพูดโน้มน้าวใจมีอะไรบ้าง - ตัวอย่างการพูดโน้มน้าวใจมีอะไรบ้าง - มารยาทในการพูด <p>๓. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนจับสลากเลือกหัวข้อการพูดโน้มน้าวใจ ดังนี้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง หลักการพูดโน้มน้าวใจ ๒. ใบงานเรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ</p> <p>ภาระงาน/ ชิ้นงาน</p> <p>- การพูดโน้มน้าวใจ</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๑) สวยใสสมวัย ๒) ลดน้ำหนักอย่างไรให้ถูกวิธี ๓) กินอาหารอย่างไรให้สุขภาพดี ๔) ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ๕) อย่าปล่อยให้เสียประโยชน์</p> <p>๔. นักเรียนระดมความคิดช่วยกันพูดโน้มน้าวใจตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>ขั้นสรุป ครูนัดหมายให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการพูดโน้มน้าวใจในชั่วโมงหน้า</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวใจได้	สังเกตพฤติกรรมในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ พูดโน้มน้าวใจได้	ประเมินจากการพูดโน้มน้าวใจของนักเรียน	แบบประเมินการพูดโน้มน้าวใจ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทการพูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ หน่วยที่ ๓ พาที่สัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดโน้มน้าวใจ เป็นการพูดให้ผู้ฟังเกิดความไว้วางใจ เชื่อถือ ประทับใจในถ้อยคำของผู้พูดและมีความคิดเห็นคล้อยตาม

จุดมุ่งหมายของการพูดโน้มน้าวใจ

จุดมุ่งหมายของการพูดโน้มน้าวใจ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ให้ผู้ฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้พูดเสนอ ซึ่งจะต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม ไม่นำไปในทางที่เสื่อมเสีย
๒. ให้ผู้ฟังเลิกปฏิบัติในสิ่งนั้น ๆ เพราะการประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นจะเกิดผลเสียต่อตนเองหรือผู้อื่น จึงต้องการให้เลิกพฤติกรรมนั้น
๓. ให้ผู้ฟังปฏิบัติสิ่งนั้นต่อไป เพราะเป็นการปฏิบัติที่ดีอยู่แล้ว ผู้พูดจะต้องไม่กล่าวยกยอกเกินจริง เพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดความไม่ไว้วางใจ คิดว่ามีเจตนาบางอย่างแฝงอยู่ก็จะไม่ปฏิบัติตามที่ผู้พูดต้องการ การพูดจะประสบความสำเร็จ

การพูดโน้มน้าวใจจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเทคนิคและวิธีการของผู้พูดเป็นสิ่งสำคัญว่าจะสร้างความเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ฟังได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้น จึงควรศึกษาถึงหลักการพูดในลักษณะนี้ไว้เพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

หลักการพูดโน้มน้าวใจ

หลักการพูดโน้มน้าวใจ มีดังนี้

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอนว่าต้องการพูดโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังมีการตอบสนองอย่างไร
๒. แสดงให้ผู้ฟังเชื่อมั่นว่าผู้พูดมีความรู้ในเรื่องที่พูด ซึ่งผู้พูดต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะพูดมาเป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะเสนอความคิดอย่างมีหลักการ มีเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง พร้อมทั้งจะตอบข้อซักถามของผู้ฟัง
๓. ทำความรู้จักกับผู้ฟังโดยแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้พูดพอสมควร เพื่อสร้างความเป็นมิตรและความไว้วางใจ
๔. ใช้เหตุและผลในการนำเสนอชี้ให้เห็นผลดีในการปฏิบัติตาม และผลเสียของการไม่ปฏิบัติตาม หากมีหลักฐานอ้างอิงก็จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือในตัวผู้พูด
๕. ใช้คำพูดที่สุภาพ สร้างสรรค์ เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนและมีน้ำเสียงที่เหมาะสม

ตัวอย่าง การพูดโน้มน้าวใจให้เลิกปฏิบัติ

ยาไม่สามารถรักษาโรคได้ทุกโรค เพราะโรคแต่ละโรคเกิดจากเชื้อโรคที่แตกต่างกัน ด้วยยาที่ใช้ในการรักษาก็แตกต่างกันด้วย คนที่ชอบซื้อยาชุดมากินเวลาเจ็บป่วยควรจะได้รู้ถึงโทษที่จะเกิดขึ้นตามมา นั่นก็คือ ระบบการทำงานของตับและไตถูกทำลาย กระดูกผุ ตัวบวมเป็นโรคกระเพาะ ซึ่งออกมาในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของยาที่เรากินเข้าไป เมื่อทราบอย่างนี้แล้ว ขอให้ทุกคนเลิกซื้อยาชุดตามร้านขายยา กินเอง ให้ไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง การพูดโน้มน้าวใจให้ปฏิบัติตาม

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์มีส่วนสำคัญในการดำรงรักษาภาษาไทยไว้ให้เป็นสมบัติของชาติสืบไป แต่คนไทยในปัจจุบันกลับใช้ภาษาอย่างผิด ๆ จนเป็นความเคยชิน ทำให้เอกลักษณ์ทางภาษาถูกทำลายความมั่นคงของชาติก็ถูกบั่นทอนไปด้วย เราทุกคนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญ ช่วยกันอนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทยให้คงอยู่กับชาติไทยตลอดไป อย่าให้ภาษาซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติต้องถูกทำลายด้วยมือของคนไทยเอง

มารยาทในการพูด

มารยาทในการพูด คือ กิริยาวาจาที่เรียบร้อย ถูกต้อง งดงามตามแบบแผนของสังคม มารยาทเป็นคุณสมบัติประจำตัวของผู้พูดที่มีส่วนทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อผู้พูด

โดยทั่วไปผู้พูดควรมีมารยาทในการพูด ดังนี้

๑. มารยาทในการแต่งกาย ควรแต่งกายสะอาดเรียบร้อย เครื่องแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ และเข้ากับบุคลิกภาพของผู้พูด

๒. มารยาทในการแสดงออก เช่น การเดิน การยืน การใช้อวัยวะของร่างกาย ควรทำอย่างสง่าผ่าเผย สอดรับกับเนื้อหาที่จะพูด และเป็นธรรมชาติ

๓. มารยาทในการใช้คำพูด หลักการใช้คำพูด คือ จะต้องเป็นข้อเท็จจริง เป็นเหตุเป็นผล มีคุณค่าสาระประโยชน์ หลีกเลี่ยงคำที่ไม่สุภาพ คำกำกวม คำที่ออกเสียงไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ควรเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับที่ประชุมชนนั้น ๆ ด้วย

๔. การรักษาเวลาในการพูดอย่างเคร่งครัด ไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป ควรพูดให้จบภายในเวลาที่กำหนด

๕. การควบคุมอารมณ์ ขณะที่พูดอาจจะมีอุปสรรคเกิดขึ้นหรือมีการรบกวนการพูด เช่น คนยกมือถาม มีคนพูดคุยกัน มีผู้ฟังพูดแทรกกลางคัน เป็นต้น ผู้พูดจะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองให้หนักแน่น และแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างดี

๖. การรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ฟัง หากมีผู้ฟังแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ควรรับฟังและแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบอย่างเหมาะสมมีเหตุมีผลไม่ยึดมั่นว่าความเห็นของตนเองถูกต้องที่สุดเท่านั้น

มารยาทในการพูดมีความสำคัญมาก เพราะมีผลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการพูด โดยเฉพาะการพูดในที่ประชุมชนหรือพูดในที่สาธารณะ จะต้องระมัดระวังมารยาทในการพูดอย่างมาก มารยาทในการพูดไม่ใช่การเสริมทำว่ามีมารยาท หากแต่เป็นการฝึกฝนตนเองจนกลายเป็นนิสัย ไม่ว่าจะพูดที่ไหน เมื่อไร ก็ยังคงรักษามารยาทในการพูดอยู่เช่นนั้นไม่เปลี่ยนแปลง ถือเป็นมาตรฐานส่วนบุคคล หรือเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่ง

คนที่มีมารยาทในการพูดไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน สماعกับใครก็มักจะได้รับ การต้อนรับอย่างดี มีคนรักใคร่ เชื่อถือคำพูด ทางพระพุทธศาสนาสอนว่า “การพูดดีเป็นมงคลอันประเสริฐสูงสุดของชีวิต” ช่วยนำพาให้ชีวิต เจริญก้าวหน้า ดังนั้น นักเรียนควรหมั่นฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีมารยาทในการพูด จนกระทั่งกลายเป็น ลักษณะนิสัยอันจะเกิดจากมงคลแก่ตัวนักเรียนเองตลอดไป

ใบงานเรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ หน่วยที่ ๓ พาที่สัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน เลือกหัวหน้าและเลขานุการของกลุ่ม
๒. เรียบเรียงเนื้อหาตามหัวข้อที่จับสลากได้ การพูดโน้มน้าวใจความยาวประมาณ ๕ - ๗ บรรทัด
๓. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ที่	ชื่อ - สกุล	ชั้น / เลขที่	หน้าที่ในกลุ่ม

ชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(การตรวจสอบอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน)

แบบประเมินการพูดโน้มน้าวใจ

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	๑. ความ ถูกต้อง ด้านเนื้อหา				๒. กลวิธีวิธีการ โน้มน้าวใจ				๓. การใช้ภาษา				๔. มารยาทใน การพูดมีความ น่าสนใจดึงดูดใจ เหมาะสมกับการ โน้มน้าวใจ				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดโน้มน้าวใจ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน ลำดับ ความได้ดี มีการเกริ่นนำ เนื้อหา และสรุป ได้อย่างน่าสนใจ	เนื้อหาถูกต้อง แต่ มีผิดพลาดบางส่วน ลำดับความได้ดี มีการเกริ่นนำ เนื้อหา และสรุป ได้ค่อนข้างดี	เนื้อหาถูกต้อง เป็นบางส่วน ลำดับความได้ไม่ดี ไม่มีการเกริ่นนำ หรือการสรุป	เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่มีการลำดับ ความ ไม่มีการเกริ่นนำ หรือการสรุป
๒. กลวิธีวิธีการ โน้มน้าวใจ	มีวิธีการนำเสนอ ที่น่าสนใจ มีข้อมูลที่เป็นเหตุ เป็นผลกัน น่าเชื่อถือ	มีวิธีการนำเสนอ ที่ดี มีข้อมูลที่เป็น เหตุเป็นผลกัน	นำเสนอได้ แต่ข้อมูลไม่ค่อย เป็นเหตุเป็นผลกัน	นำเสนอข้อมูลโดย ไม่มีข้อมูล ที่เป็นเหตุเป็นผล กัน
๓. การใช้ภาษา	เลือกภาษาได้ ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับ เรื่อง และสื่อ ความหมายได้ ชัดเจน	เลือกใช้ภาษาได้ ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับ เรื่องเป็นส่วนใหญ่ และสื่อความหมาย ได้ชัดเจน	เลือกใช้ภาษาได้ ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับ เรื่องเป็นส่วนใหญ่ แต่สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน	เลือกใช้ภาษา ไม่เหมาะสม แต่ สอดคล้องกับเรื่อง เป็นส่วนใหญ่ และ สื่อความหมายไม่ ชัดเจน
๔. มารยาทในการ พูดมีความน่าสนใจ ดึงดูดใจ เหมาะสม กับการโน้มน้าวใจ	มีรูปแบบสวยงาม น่าสนใจอย่างโดดเด่น ชัดเจน	มีรูปแบบสวยงาม น่าสนใจ พอประมาณ	มีรูปแบบสวยงาม น่าสนใจบ้าง เล็กน้อย	มีรูปแบบสวยงาม น่าสนใจเล็กน้อย มาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การเขียนโฆษณาเชิญชวน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกหลักการเขียนโฆษณาเชิญชวน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนโฆษณาเชิญชวนได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทการเขียน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูฉายภาพโฆษณาเชิญชวนให้นักเรียนดู ๒. พูดคุยเชื่อมโยงการโฆษณากับการเขียนโน้มน้าวใจเมื่อ <p>ชั่วโมงที่ผ่านมา</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาและการจัดวางรูปในภาพโฆษณาที่น่าเสนอเพื่อเรียนรู้การเขียนโฆษณา เป็นภาพโฆษณาอะไรบ้าง ๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม พร้อมแจกใบความรู้เรื่องหลักการเขียนโฆษณาเชิญชวนให้นักเรียนศึกษา ๓. ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน ๔. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้น <p>ขั้นสรุป</p> <p>ให้นักเรียนจับคู่กันออกแบบ การเขียนโฆษณาเชิญชวนให้กระทำเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ๑ ผลงาน ในรูปแบบของภาพโปสเตอร์ ติดที่ป้ายนิเทศในห้องเรียน</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบความรู้ เรื่องการเขียนโฆษณาเชิญชวน ๒. ภาพโฆษณาเชิญชวน <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพโปสเตอร์การเขียนโฆษณาเชิญชวน

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกหลักการเขียนโฆษณา	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียนรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนโฆษณาเชิญชวน	ประเมินจากผลงาน การเขียน	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มารยาทในการเขียน	ประเมินจากผลงาน การเขียน	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน รายวิชาภาษาไทย
รหัส ๓๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หลักการเขียนโฆษณา

การเขียนโฆษณาต้องใช้ภาษาที่ดึงดูดความสนใจของคนอ่าน คนฟัง นักโฆษณาจึงมักคิดค้นถ้อยคำ สำนวนภาษาแปลก ๆ ใหม่ ๆ นำมาโฆษณาอยู่เสมอ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนซื้อ ในขณะที่เดียวกัน การโฆษณาต้องใช้ภาษาที่ง่าย ๆ กะทัดรัด ได้ใจความชัดเจน น่าสนใจ ให้ทันเหตุการณ์ รวดเร็ว มีเสียงสัมผัส คล้องจอง จดจำได้ง่ายด้วย จึงมีถ้อยคำเกิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ภาษาโฆษณาเป็นภาษาที่มุ่งโน้มน้าวจิตใจให้ผู้รับสารเปลี่ยนความคิด และเกิดการกระทำตาม ลักษณะของภาษาจึงมีสีสัน เน้นอารมณ์ด้วยการใช้ภาษาต่างระดับในข้อความเดียวกัน ส่วนมากเป็นภาษาทางการกับกึ่งทางการ ภาษาโฆษณามีลักษณะดังนี้

๑. เรียกร้องความสนใจ คือเลือกใช้ภาษาที่ง่าย สุภาพ กระตุ้นความรู้สึกของผู้อ่าน
 ๒. ให้ความกระจ่าง เป็นการใช้ภาษาที่ชัดเจน กล่าวถึงคุณภาพของสินค้า
 ๓. ให้ความมั่นใจ เป็นการอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจ
 ๔. ยั่วให้เกิดการตัดสินใจ เป็นการใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อโดยเร็วที่สุด
- ข้อควรคำนึงการใช้ภาษาเพื่อการโฆษณา มีดังนี้
๑. ใช้ภาษาสามัญ สุภาพเข้าใจง่าย สละสลวย ชวนสนใจ
 ๒. ใช้ถ้อยคำที่ตรงความหมายตามที่ต้องการ
 ๓. ใช้ภาษาที่ถูกต้องตามแบบแผน คือ ไม่ใช่ถ้อยคำที่รู้เฉพาะกลุ่ม หรือ คำตัด คำย่อ
 ๔. ไม่ใช่คำที่มีความหมายกำกวม เข้าใจได้สองแง่สองมุม คำฉวน คำภาษาตลาด คำหยาบ
 ๕. ไม่ใช่คำวิชาการหรือศัพท์เทคนิคเกินความจำเป็น
 ๖. ควรใช้คำที่เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ไม่ส่อเสียด ไม่ทับถมผู้อื่น
 ๗. ไม่ใช่ภาษาโลดโผนและโฆษณาเกินความจริง เป็นการดูถูกสติปัญญาผู้รับสาร

โครงสร้างข้อความโฆษณา

มีองค์ประกอบหลัก ๕ ประการ คือ

๑. **หัวเรื่อง หรือพาดหัว** เป็นข้อความในส่วนแรกของโฆษณา เพื่อดึงดูดหรือเรียกร้อง ความสนใจ มีการใช้ถ้อยคำที่ สั้น กะทัดรัด ได้ใจความ น่าสนใจ เร้าใจและดึงดูดความสนใจกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ภาษาที่สะดุดตา หรือใช้ตัวอักษรที่มีความชัดเจน มีความโดดเด่นมากกว่าส่วนอื่น ๆ
๒. **พาดหัวรอง หรือข้อความขยายพาดหัว** เป็นข้อความขยายทำให้พาดหัวมีความชัดเจนมากขึ้น หรือสร้างความเข้าใจต่อเนื่องจากพาดหัวหลัก ซึ่งเป็นส่วนที่อาจจะไม่มีก็ได้
๓. **การอธิบายหัวเรื่อง หรือพาดหัว** เป็นการกล่าวถึงประโยชน์ สรรพคุณรายละเอียดต่าง ๆ ของ สินค้า คุณภาพ ราคา การเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันยี่ห้ออื่น หรือการกล่าวถึง หลักฐานต่าง ๆ เช่น การรับประกันคุณภาพจากสถาบันต่าง ๆ ความคิดเห็นจากบุคคลที่มีชื่อเสียง

และได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป หรือความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น เพื่อชักจูงให้ผู้รับสาร รู้สึกเชื่อถือ และคล้อยตาม ซึ่งในส่วนี้จะมีการใช้ตัวอักษรที่มีขนาดเล็กกว่าพาดหัวหรือหัวเรื่อง

๔. **ภาพประกอบ** คือ สิ่งที่จะเสริม ตลอดจนสร้างความเข้าใจเพิ่มความเข้าใจเพิ่มจากข้อความ โฆษณา หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของภาพประกอบก็คือ การสร้างหรือดึงดูดความสนใจ เช่นเดียวกับพาดหัว แต่ภาพประกอบนั้น ควรจะมีความสัมพันธ์กับพาดหัวตลอดจนเนื้อหาสาระของสิ่งโฆษณาแต่ละชิ้นเพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน ภาพประกอบไม่เพียงแต่เป็นตัวดึงดูดความสนใจเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวเสริมหรือขยายความ ข้อความโฆษณา เพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้น
๕. **สรุป** เป็นส่วนที่จะทำให้ผู้รับสารรู้สึกประทับใจและจดจำได้ และเกิดความต้องการ ในสินค้าหรือบริการนั้น ๆ หรืออาจเป็นการเสนอประโยชน์อีกครั้ง และกระตุ้นให้ผู้รับสารรู้สึกต้องการในสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ดังนั้น คำสรุปจึงเป็นส่วนที่สำคัญมากอีกส่วนหนึ่งในโครงสร้างของข้อความโฆษณา เนื่องจากผู้รับสารอาจมีปฏิกิริยาในทางใดก็ได้กับโฆษณา เมื่ออ่านคำสรุปของโฆษณา

ตัวอย่างโฆษณา

ใบงานเรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน หน่วยที่ ๓ พาที่สัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนโฆษณาเชิญชวน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๓๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันออกแบบโฆษณาสินค้า ๑ รายการ ลงในกรอบข้างล่าง โดยวาดรูปสินค้าและเขียนข้อความโฆษณาตามหลักการที่ได้ศึกษา ให้เหมาะสมน่าสนใจ

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ๑ (ปรับปรุง)
- ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง ๒ (พอใช้)
- ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ๓ (ดี)
- ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ๔ (ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕	คะแนน	หมายถึง	๑	(ปรับปรุง)
๖ - ๘	คะแนน	หมายถึง	๒	(พอใช้)
๙ - ๑๐	คะแนน	หมายถึง	๓	(ดี)
๑๑ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง	๔	(ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาทีสัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกหลักในการกรอกแบบสมัครงานได้ ๒. อธิบายขั้นตอนการกรอกแบบสมัครงานได้ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงานได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีมารยาทในการเขียน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันประสบการณ์ในการทำงานพิเศษนอกเวลา การเตรียมตัวและการกรอกเอกสารสมัครงาน โดยสุ่มนักเรียนเล่าประสบการณ์หน้าชั้นเรียน เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องหลักการกรอกแบบสมัครงาน โดยครูยกตัวอย่างประกอบและอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนฝึกกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน ๓. สุ่มตัวแทนนักเรียนนำเสนองานหน้าชั้น ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการกรอกแบบสมัครงาน และมารยาทในการเขียน นักเรียนจดบันทึกในรูปแบบกรอบแนวคิด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <p>ใบความรู้ เรื่อง หลักการกรอกแบบสมัครงาน</p> <p>ภาระงาน/ ชิ้นงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กรอบแนวคิดสรุปความรู้ ๒. ใบสมัครงาน ฉบับสมบูรณ์

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการกรอกแบบสมัครงาน	- สังเกตพฤติกรรม ในการเรียนรายบุคคล - ตรวจกรอบแนวคิด	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน แบบประเมินผลงาน นักเรียน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การกรอกแบบสมัครงาน	กรอกใบสมัครงาน	กรอกใบสมัครงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีมารยาทในการเขียน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน หน่วยที่ ๓ พาหิสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำว่า “แบบฟอร์ม” ตรงกับคำว่า “แบบพิมพ์” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แบบฟอร์ม หมายถึง กระดาษที่พิมพ์ข้อความตามที่กำหนดโดยเว้นช่องว่างไว้สำหรับให้กรอกข้อความ หรือทำเครื่องหมายตามที่ผู้กรอกต้องการ เช่น แบบฟอร์มถอนเงิน – ผากเงิน แบบฟอร์มคำร้องทั่วไป เป็นต้น

วิธีการกรอกแบบฟอร์ม

วิธีการกรอกแบบฟอร์ม ผู้กรอกควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. อ่านและศึกษาแบบฟอร์มให้เข้าใจก่อนกรอก
๒. กรอกข้อความตามความจริง
๓. กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน นอกจากช่องที่ให้กรอกนั้นไม่เกี่ยวข้องกับผู้กรอก ควรใส่เครื่องหมายยัติภังค์ (-) ในช่องนั้น ไม่ควรเว้นว่างไว้
๔. ตรวจสอบข้อความให้ถูกต้องก่อนลงนาม
๕. ไม่ลงนามก่อนกรอกข้อความ
๖. ไม่ให้ผู้อื่นลงนามแทน
๗. หากกรอกข้อความผิดพลาดในเรื่องสำคัญ เช่น จำนวนเงิน ให้ขีดฆ่าข้อความที่กรอกผิดแล้วเขียนข้อความที่ถูกต้องโดยลงลายมือชื่อผู้กรอกกำกับไว้ ทุกแห่งที่มีการขีดฆ่า

ภาษาที่ใช้ในการกรอกแบบฟอร์ม

ภาษาที่ใช้ในการกรอกแบบฟอร์มควรใช้ภาษาระดับทางการ ใช้ถ้อยคำให้กะทัดรัด ใจความสมบูรณ์ชัดเจน ตรงตามเจตนาของผู้กรอก และเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย

คุณสมบัติของผู้กรอกแบบฟอร์ม

๑. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องกรอกข้อมูล เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง เช่น วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ ภูมิลำเนา ความรู้เหล่านี้จะทำให้กรอกข้อมูลไม่ผิดพลาด ไม่เสียประโยชน์แก่ตนเอง หรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานที่รวบรวมข้อมูล
๒. สามารถอ่านตีความข้อความในแบบฟอร์มได้ถูกต้อง และเข้าใจว่าต้องกรอกข้อความใดลงในช่องใด
๓. มีความรอบคอบ
๔. ควรทราบขั้นตอนว่าเมื่อกรอกแบบฟอร์มเสร็จแล้วจะต้องแนบเอกสาร รูปถ่ายเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการดำเนินเรื่อง

ใบงานเรื่อง การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บริษัท รักษ์ไทย จำกัด

ใบสมัครงาน

กรอกข้อมูลด้วยตัวท่านเอง

รูปถ่าย ๑ นิ้ว

ชื่อ - นามสกุล : ชื่อเล่น.....
 Name in English : เพศ ชาย หญิง
 สมัครตำแหน่ง :
 เงินเดือนที่ต้องการ บาท / เดือน วัน

ประวัติส่วนตัว

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ถนน
 ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด
 รหัสไปรษณีย์ e-mail

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ

บ้านที่อาศัยเป็น อาศัยกับครอบครัว บ้านตัวเอง บ้านเช่า หอพัก อื่น ๆ ระบุ

วัน เดือน ปีเกิด อายุ ปี ส่วนสูง ซม. น้ำหนัก กก.
 สัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา

บัตรประชาชนเลขที่..... สถานที่ออกบัตร..... บัตรหมดอายุ.....
 บัตรผู้เสียภาษีเลขที่ บัตรประกันสังคมเลขที่

ภาวะทางทหาร ได้รับการยกเว้น ปลดเป็นทหารกองหนุน ยังไม่ได้รับการเกณฑ์ จะเกณฑ์ในปี

ประวัติครอบครัว

สถานภาพ โสด แต่งงาน หม้าย แยกกัน/หย่า
 กรณีแต่งงาน จดทะเบียน ไม่ได้จดทะเบียน
 ชื่อภรรยา/สามี
 ชื่อ/สถานที่ทำงาน
 ตำแหน่ง
 มีบุตร คน จำนวนบุตรที่กำลังศึกษา คน จำนวนบุตรที่ยังไม่เข้าศึกษา

ความสามารถพิเศษ

พิมพ์ดีด	☐ ไม่ได้	☐ ได้	ภาษาไทย	คำ/นาที	ภาษาอังกฤษ.....	คำ/นาที
คอมพิวเตอร์	☐ ไม่ได้	☐ ได้	ระบุรายละเอียด			
ขับรถจักรยานยนต์	☐ ไม่ได้	☐ ได้	ใบขับขี่เลขที่			
ขับรถยนต์	☐ ไม่ได้	☐ ได้	ใบขับขี่เลขที่			
มียานพาหนะส่วนตัวหรือไม่	☐ ไม่มี	☐ มี	โปรดระบุ ชนิด/ยี่ห้อ/รุ่น			
งานอดิเรก						
กีฬาที่ชอบ						
ความรู้พิเศษ						
ความสามารถพิเศษอื่นๆ						

กรณีฉุกเฉินบุคคลที่ติดต่อได้..... เกี่ยวข้องกับผู้สมัคร.....
 ที่อยู่ โทร.

ท่านเคยถูกฟ้องร้องดำเนินคดีหรือต้องคำพิพากษาหรือไม่ เคย ไม่เคย
 ถ้าเคยอธิบาย

ท่านเคยป่วยหนักและเป็นโรคติดต่อร้ายแรงมาก่อนหรือไม่? เคย ไม่เคย
 ถ้าเคยโปรดระบุชื่อโรค

ท่านมีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรังหรือไม่ เคย ไม่เคย
 ถ้าเคยโปรดระบุชื่อโรค

ชื่อผู้ค้ำประกันการทำงาน.....ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....เบอร์โทร.....เกี่ยวข้องกับ

ท่านเป็น.....หากทางบริษัทฯ รับท่านเข้าทำงาน ท่านสามารถหาเงินค้ำประกัน
 วงเงิน ๕,๐๐๐ บาท ได้หรือไม่ () ได้ () ไม่ได้ การลาออกจากบริษัทฯ จะต้องแจ้งให้บริษัทฯ ทราบก่อนล่วงหน้า
 ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หากแจ้งล่วงหน้าน้อยกว่า ๓๐ วัน

ข้าพเจ้ายินยอมให้ทางบริษัทฯ หักเงินค้ำประกันหรือเงินเดือนในอัตราเงินเดือน ๑ เดือน

หากข้าพเจ้ามีความผิดหรือมีสุขภาพไม่แข็งแรง หยุดงานบ่อยหรือมีโรคติดต่อร้ายแรง ทุจริตหรือทำความเสียหาย
 กับบริษัทฯ ข้าพเจ้ายินยอมให้พิจารณาออกจากงาน ข้าพเจ้ายินยอมที่จะไม่เรียกร้องความเสียหายใด ๆ กับบริษัทฯ

กรุณานำตัวท่านเอง เพื่อให้บริษัทรู้จักตัวท่านดีขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สามารถเดินทางไปปฏิบัติงานต่างจังหวัด ไม่ได้ ได้ อื่น ๆ ระบุ

ในการปฏิบัติงาน สามารถเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม ไม่ขัดข้อง ขัดข้อง

ทราบข่าวการรับสมัครจาก

ท่านพร้อมที่จะเริ่มปฏิบัติงาน ในวันที่

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวทั้งหมดในใบสมัครนี้เป็นความจริงทุกประการ หลังจากบริษัท รักษาไทย จำกัด รับทำงานแล้ว หากปรากฏว่า ข้อความในใบสมัครงานเอกสารที่นำมาแสดง หรือรายละเอียดที่ให้ไว้ไม่เป็นความจริง บริษัทฯ มีสิทธิ์ที่จะเลิกจ้างข้าพเจ้าได้ โดยไม่ต้องจ่ายเงินชดเชยหรือค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น

ลงชื่อ ผู้สมัครงาน
(.....)
...../...../.....

เอกสารการรับสมัครงาน	
รูปถ่ายขนาด ๑” หรือ ๒”	ติดมุมขวาใบสมัคร
สำเนาบัตรประชาชน, สำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาการเกณฑ์ทหาร	อย่างละ ๑ ใบ
สำเนาใบขับขี่, สำเนาวุฒิการศึกษา	อย่างละ ๑ ใบ
สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี, สำเนาบัตรประกันสังคม	อย่างละ ๑ ใบ
ใบรับรองแพทย์	๑ ใบ

แบบประเมินการกรอกแบบฟอร์ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง ของข้อมูล				ลายมือ				การสะกดคำ				รวม ๑๒ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการกรอกแบบฟอร์ม

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ของข้อมูล	กรอกข้อมูลได้ ถูกต้อง ครบถ้วน ข้อมูลถูกต้อง ตรงตามจริง หาก ช่องใดไม่ตอบ ข้อมูลใส่ เครื่องหมาย ยัติภังค์ (-)	กรอกข้อมูลได้ แต่ไม่ครบทุกช่อง ข้อมูลถูกต้อง ตรงตามจริง แต่ ช่องใดไม่ตอบ ข้อมูลไม่ได้ใส่ เครื่องหมาย ยัติภังค์ (-)	กรอกข้อมูลได้ แต่ไม่ครบทุกช่อง ข้อมูลไม่ถูกต้อง ตรงตามจริงบาง ประเด็น ช่องใดที่ไม่ตอบ ข้อมูลใส่ เครื่องหมาย ยัติภังค์ (-) แต่อาจไม่ได้ใส่ เครื่องหมาย ยัติภังค์ (-) เป็นบางช่อง	กรอกข้อมูลได้ แต่ไม่ครบทุกช่อง บิดเบือนข้อมูล ไม่ตรงตามความ จริง ช่องใดไม่ตอบ ข้อมูลไม่ได้ใส่ เครื่องหมาย ยัติภังค์ (-)
๒. ลายมือ	เขียนด้วยลายมือ สวยงาม อ่านง่าย ดูเป็นระเบียบไม่มี รอยลบ	เขียนด้วยลายมือ ที่อ่านง่าย ดูเป็นระเบียบไม่มี รอยลบ	เขียนด้วยลายมือ ที่อ่านได้ มีรอยลบบางแห่ง	เขียนด้วยลายมือ ที่อ่านยาก มีรอยลบหลายแห่ง
๓. การสะกดคำ	เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด ๑-๒ คำ	เขียนผิด ๓-๔ คำ ขึ้นไป	เขียนผิด ๕ คำขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง ดี
- คะแนน ๔ - ๖ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การเขียนจดหมายกิจธุระ (เชิงวิทยากร)</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ บอกหลักการเขียนจดหมายกิจธุระ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนจดหมายเชิงวิทยากรได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนสนทนากับครูเรื่องจดหมาย นักเรียนคนใดเขียนจดหมายได้บ้าง และเขียนในโอกาสใด</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง จดหมายกิจธุระและรูปแบบของจดหมายกิจธุระ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และศึกษาตัวอย่างจดหมายกิจธุระประเภทต่าง ๆ ๒. แจกใบความรู้ เรื่องจดหมาย กิจธุระ ให้นักเรียนศึกษาพร้อมตอบคำถามปากเปล่าครู ๓. ครูสุ่มให้นักเรียนตอบปากเปล่า ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของจดหมายกิจธุระ คืออะไร - ประเภทของจดหมายกิจธุระ ได้แก่จดหมายประเภทใดบ้าง - รูปแบบของจดหมายกิจธุระมีกี่รูปแบบ - คำขึ้นต้นของจดหมายกิจธุระใช้ว่าอะไร - คำลงท้ายของจดหมายกิจธุระใช้ว่าอะไร - ในใบความรู้ ยกตัวอย่างจดหมายกิจธุระที่มีเนื้อความประเภทใด <p>- หากนักเรียนต้องเขียนจดหมายเชิงวิทยากรนักเรียนต้องศึกษาเรื่องใด หรือต้องมีข้อมูลใดบ้าง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ใบความรู้เรื่อง จดหมายกิจธุระ ๓. ใบงานที่เรื่อง จดหมายกิจธุระ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน จดหมายเชิงวิทยากร</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาที กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ขั้นสรุป มอบหมายให้นักเรียนเขียนจดหมายเชิญวิทยากรลงในใบงาน เรื่อง จดหมายเชิญวิทยากร	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกหลักการเขียน จดหมายกิจธุระ	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียนรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนจดหมายเชิญวิทยากร ได้	ตรวจการเขียนจดหมาย กิจธุระ (เชิญวิทยากร)	แบบประเมินจดหมาย กิจธุระ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ (เชิญวิทยากร)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จดหมายกิจธุระ เป็นจดหมายที่เขียนถึงกันเพื่อแจ้งรายละเอียดถึงกิจอันพึงกระทำร่วมกันเนื้อหาของจดหมายประเภทนี้จะเกี่ยวกับการนัดหมาย ขอความอนุเคราะห์ เชิญชวน จดหมายขอบคุณ ใช้ภาษาเป็นทางการ มี ๒ รูปแบบ คือ

๑. จดหมายกิจธุระเต็มรูปแบบ ใช้ในการเขียนที่เป็นทางการเหมือนหนังสือราชการภายนอก แต่มีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับหน่วยงานของตน และใช้ภาษาที่เป็นทางการ

๒. จดหมายกิจธุระไม่เต็มรูปแบบ ใช้ในการเขียนจดหมายกิจธุระส่วนตัว ใช้รูปแบบเหมือนจดหมายส่วนตัว สิ่งต่างจากจดหมายส่วนตัว คือ วัตถุประสงค์และใช้ภาษาถึงทางการหรือทางการต่อไปนี้เป็นจดหมายกิจธุระของชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์ รวม ๓ ฉบับ

ตัวอย่างที่ ๑

ที่ ๕ / ๒๕๕๕ ชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์
 ๒๑ / ๕ ถนนราชดำเนิน เขตพระนคร
 กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นวิทยากร
 เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ศึกษาศิต
 สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการจัดงาน “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ประจำปี ๒๕๕๕

เนื่องในโอกาส “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์ จะจัดกิจกรรมการประกวดความสามารถของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการอ่านออกเสียงและการอ่านทำนองเสนาะ รายละเอียดดังกำหนดการที่แนบ ชมรมภาษาไทยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านเป็นอย่างดีและได้รับยกย่องในระดับประเทศ จึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรบรรยายและสาธิต เรื่อง การอ่านออกเสียงและการอ่านทำนองเสนาะ ในวันเสาร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจก่อนการประกวดในวันภาษาไทยแห่งชาติดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นวิทยากรตามวันและเวลาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
 ๕๓๖๔๓
 (นายเกิดหล้า ประจักษ์ดี)
 ประธานชมรมภาษาไทย

(นายภาณุพงศ์ รักภาษา)
 อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมภาษาไทย
 ชมรมภาษาไทย
 โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๒๐๕๑

ตัวอย่างที่ ๒

ที่ ๖ / ๒๕๕๕

ชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์
๒๑ / ๕ ถนนราชดำเนิน เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สำรองที่นั่งฟังการอภิปราย
เรียน อธิปไตยประชาสัมพันธ์

ด้วยคณะนักเรียนชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์ ได้ทราบว่าจะมีการอภิปราย เรื่อง พระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านภาษาไทย ในวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกรมประชาสัมพันธ์ คณะนักเรียนชมรมภาษาไทยจำนวน ๓๐ คน ใคร่ขอเข้าร่วมฟังการอภิปรายเพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านภาษาไทย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์สำรองที่นั่งสำหรับนักเรียนจำนวนดังกล่าว และขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เทิดถวัลย์

(นายเทิดถวัลย์ ประจักษ์ดี)
ประธานชมรมภาษาไทย

(นายภาณุพงศ์ รักภาษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมภาษาไทย
ชมรมภาษาไทย
โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๒๐๕๑

ตัวอย่างที่ ๓

ที่ ๗ / ๒๕๕๕

ชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์
๒๑ / ๕ ถนนราชดำเนิน เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบขอบคุณ
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ศีกษาศิต

ตามที่ชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์ ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ไปเป็นวิทยากรบรรยายและสาธิต เรื่อง การอ่านออกเสียงและการอ่านทำนองเสนาะ ให้แก่นักเรียนของโรงเรียนเสริมวิทย์ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๕ นั้น การบรรยายและสาธิตของท่านทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจวิธีการอ่านที่ถูกต้อง ทั้งยังรู้สึกชื่นชมความไพเราะงดงามในภาษาของชาติ และมีความพร้อมในการประกวดการอ่านออกเสียงและการอ่านทำนองเสนาะในวันสำคัญดังกล่าว

ชมรมภาษาไทยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอีกในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

เทิดถวัลย์
(นายเทิดถวัลย์ ประจักษ์ดี)
ประธานชมรมภาษาไทย

(นายภาณุพงศ์ รักภาษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมภาษาไทย
ชมรมภาษาไทย
โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๒๐๕๑

หัวข้อจดหมายกิจธุระ

๑. หัวจดหมายกิจธุระ หมายถึง ส่วนที่เป็นชื่อองค์กรหรือหน่วยงานที่เป็นต้นสังกัดของผู้ออกจดหมาย จะขึ้นต้นด้วยชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่อยู่ อยู่ด้านขวามือ

๒. ลำดับที่ของจดหมาย ใช้คำว่า ที่ ตามด้วยเลขบอกลำดับที่ของจดหมาย และปี พ.ศ. มีเครื่องหมาย / (อ่านว่า ทับ) คั่นกลาง เช่น ที่ ศธ ๒๔/๒๕๕๗ อยู่ด้านซ้ายมือ

๓. วัน เดือน ปี เริ่มเขียนจากกลางกระดาษไปทางขวา ไม่ต้องเขียนคำว่าวันที่ เดือน และปี เช่น ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๔. เรื่อง เป็นข้อความสรุปสาระสำคัญของจดหมายฉบับนี้ ใช้ประโยคสั้นกะทัดรัด บอกวัตถุประสงค์ ที่ออกจดหมาย เช่น ขอขอบคุณ ขอความอนุเคราะห์ เป็นต้น

๕. คำขึ้นต้น ใช้คำว่า เรียน ขึ้นต้นจดหมายเสมอ ตามด้วยชื่อและนามสกุล หรือตามด้วยตำแหน่งของผู้รับจดหมายก็ได้ เช่น เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ รักการเรียน, เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา เป็นต้น

๖. สิ่งที่ส่งมาด้วย ระบุเอกสารหรือสิ่งที่ส่งมาพร้อมกับจดหมายฉบับนั้น เช่น เอกสารประกอบการประชุม กำหนดการ แบบตอบรับเข้าร่วมประชุม รายละเอียดโครงการ หนังสือ แผ่นซีดี ฯลฯ

๗. ข้อความ ข้อความชื่อเป็นเนื้อหาหลักของจดหมาย ต้องมี ๒ ย่อหน้า เป็นอย่างน้อย

- ย่อหน้าที่ ๑ บอกสาเหตุของการเขียนจดหมาย กรณีเป็นจดหมายติดต่อฉบับแรกให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ด้วย เนื่องด้วย เนื่องจาก” กรณีเป็นจดหมายที่มีมาถึง หรือจดหมายติดตามเรื่อง ต้องทำความที่เคยติดต่อกันไว้ โดยใช้คำว่า “ตามที่” ขึ้นต้นเรื่อง และใช้คำว่า “นั้น” ลงท้าย

- ย่อหน้าที่ ๒ บอกวัตถุประสงค์ของการเขียนจดหมาย จะต้องขึ้นต้นด้วยคำว่า “จึงเรียนมาเพื่อ...”

๘. คำลงท้ายใช้คำว่า ขอแสดงความนับถือ อยู่ตรงกับวันที่

๙. ลายมือชื่อ (ลายเซ็น) ต้องเป็นลายมือชื่อจริงของผู้ลงชื่อ ไม่ใช่ตรายางพิมพ์

๑๐. ชื่อเต็มของผู้เขียนจดหมาย พิมพ์อยู่ในวงเล็บ ต้องมีคำนำหน้าชื่อเสมอ

๑๑. ตำแหน่งของผู้เขียนจดหมาย จะต้องพิมพ์กำกับต่อท้ายเสมอ หากเป็นจดหมายที่ออกในนามของชมรมหรือชุมนุมในสถานศึกษา ต้องมีการลงลายมือชื่อของอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมหรือชุมนุมกำกับท้ายจดหมายด้วยทุกครั้ง

๑๒. หมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยงานหรือผู้ออกจดหมายพิมพ์ไว้เป็นลำดับสุดท้ายชิดขอบจดหมายด้านซ้าย หากมีหมายเลขโทรสาร และที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ก็ให้ระบุไว้ด้วย

๑๓. ซองจดหมาย อาจใช้ซองจดหมายมาตรฐาน ๕ x ๗ นิ้ว หรือขนาดเท่าซองจดหมายราชการรหัสไปรษณีย์ที่ระบุหน้าซองให้ใช้เลขอารบิก

ดังตัวอย่าง

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก นายเทิดหล้า ประจักษ์ดี ชมรมภาษาไทย โรงเรียนเสริมวิทย์ ๒๑/๕ ถนนราชดำเนิน เขตพระนคร กรุงเทพฯ		ที่พินึก ตราไปรษณียากร
1 0 2 0 0		
ชื่อและที่อยู่ผู้รับ เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ศึกษาศาสตร์ ๑๓ ซอยสหกรณ์ ๑ ถนนลาดพร้าว เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ		
1 0 3 1 0		

จดหมายกิจธุระที่ดี มีลักษณะดังนี้

๑. ความชัดเจน ต้องพิมพ์ ไม่เขียนด้วยลายมือ ใช้กระดาษขนาด A๔ ไม่มีเส้น และไม่มีตราใด ๆ
๒. ความสมบูรณ์ ระบุความประสงค์และรายละเอียด เช่น วัน เวลา สถานที่ ไว้อย่างครบถ้วนละเอียด
๓. ความกะทัดรัด ใช้ภาษาที่กระชับ รัดกุม ได้ใจความชัดเจน และใช้ภาษาระดับทางการ
๔. ความถูกต้อง ก่อนส่งจดหมายต้องทบทวนเนื้อหาสาระของจดหมายว่าถูกต้อง เช่น ชื่อและตำแหน่งของผู้รับจดหมาย วัน เวลา สถานที่นัดหมาย เพราะถ้าผิดพลาดอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้
๕. ความสุภาพ ใช้ภาษาที่สุภาพ รวมถึงกระดาษที่ใช้ต้องสะอาด เรียบร้อย การพิมพ์จดหมาย และจำหน่ายของจดหมายถูกต้องตามรูปแบบ

ใบงานเรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ หน่วยที่ ๓ พาทีสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ (เชิญวิทยากร)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนจดหมายเชิญวิทยากร โดยสมมุติสถานการณ์ ให้เหมาะสม สมจริง และเขียนจดหมายให้ถูกต้องตามหลักการที่ได้ศึกษามา (เขียนลงในกรอบข้างล่างที่กำหนด)

แบบประเมินการเขียนจดหมายกิจธุระ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				ส่วนต่าง ๆ ของจดหมาย				การสะกดคำ				ความสะอาด				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินจดหมายกิจธุระ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน มีการลำดับความ ได้ชัดเจนดีมาก	เนื้อหาถูกต้อง มีการลำดับความ ได้ชัดเจนดี	เนื้อหาถูกต้อง มีการลำดับความ	เนื้อหาไม่ครบ ถูกต้อง ไม่มีการลำดับ ความ
๒. ส่วนต่าง ๆ ของจดหมาย	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายได้ ถูกต้อง ครบถ้วน	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายผิดไป ๑ ตำแหน่ง	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายผิดไป ๒-๓ ตำแหน่ง	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายผิดไป ๔ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การสะกดคำ	เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด ๑-๒ คำ	เขียนผิด ๓-๔ คำ ขึ้นไป	เขียนผิด ๕ คำขึ้นไป
๔. ความสะอาด	เลือกใช้กระดาษได้ เหมาะสม ภาพรวม สะอาด เรียบร้อย	เลือกใช้กระดาษได้ เหมาะสม ภาพรวม สะอาด มีรอยลบ ๑ ที่	เลือกใช้กระดาษได้ ภาพรวมสะอาด มี รอยลบ ๒-๓ ที่	เลือกใช้กระดาษได้ ภาพรวม งานไม่สะอาด มีรอยลบมากกว่า ๔ ที่

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาที่สัมพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การเขียนจดหมายกิจธุระ (ขอเยี่ยมชมสถานที่)</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ บอกหลักการเขียนจดหมายกิจธุระ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนจดหมายขอเยี่ยมชมสถานที่ได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๒. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูนำผลงานการเขียนจดหมายเชิญวิทยากรเมื่อชั่วโมงที่ผ่านมาของนักเรียน ที่เป็นผลงานระดับดีมาก มาเผยแพร่ให้เพื่อน ๆ ได้ชื่นชม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. ครูสุ่มถามว่าความโดดเด่นของผลงานเพื่อนมีอะไรบ้าง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลายมือเป็นระเบียบ สวยงาม หรือไม่ - แบบฟอร์มของจดหมายถูกต้องครบถ้วนใช่หรือไม่ - เนื้อความมีความเหมาะสม สมจริง ใช่หรือไม่ <p> ฯลฯ</p> <p>๒. ครูเชื่อมโยงความโดดเด่นต่าง ๆ นั้น ให้นักเรียนทุกคนเปรียบเทียบกับใบความรู้เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระตามที่ได้ศึกษาเมื่อชั่วโมงที่แล้ว</p> <p>ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนจดหมายกิจธุระ ตามใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมายขอเยี่ยมชมสถานที่</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง จดหมายกิจธุระ</p> <p>๒. ผลงานจดหมายเชิญวิทยากรของนักเรียน</p> <p>๓. ใบงานเรื่อง การเขียนจดหมายขอเยี่ยมชมสถานที่</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน จดหมายกิจธุระ ขอเยี่ยมชมสถานที่</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกหลักการเขียนจดหมายราชการ อธิบายลักษณะและรูปแบบของจดหมายราชการ	สังเกตพฤติกรรมในการเรียนรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การเขียนจดหมายราชการ	ตรวจการเขียนจดหมายกิจธุระ (ขอเยี่ยมชมสถานที่)	แบบประเมินจดหมายกิจธุระ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ มารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรมในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมในการเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง การเขียนจดหมายขอเยี่ยมชมสถานที่ หน่วยที่ ๓ พาที่สัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ (ขอเยี่ยมชมสถานที่)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนจดหมายขอเยี่ยมชมสถานที่ โดยสมมุติสถานการณ์ ให้เหมาะสม สมจริง และเขียนจดหมายให้ถูกต้องตามหลักการที่ได้ศึกษามา (เขียนลงในกรอบข้างล่างที่กำหนด)

แบบประเมินการเขียนจดหมายกิจธุระ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				ส่วนต่าง ๆ ของจดหมาย				การสะกดคำ				ความสะอาด				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินจดหมายกิจธุระ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน มีการลำดับความ ได้ชัดเจนดีมาก	เนื้อหาถูกต้อง มีการลำดับความ ได้ชัดเจนดี	เนื้อหาถูกต้อง มีการลำดับความ	เนื้อหาไม่ครบ ถูกต้อง ไม่มีการลำดับ ความ
๒. ส่วนต่าง ๆ ของจดหมาย	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายได้ ถูกต้องครบถ้วน	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายผิดไป ๑ ตำแหน่ง	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายผิดไป ๒-๓ ตำแหน่ง	เขียนส่วนต่าง ๆ ของจดหมายผิดไป ๔ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การสะกดคำ	เขียนถูกต้อง ทุกคำ	เขียนผิด ๑-๒ คำ	เขียนผิด ๓-๔ คำ ขึ้นไป	เขียนผิด ๕ คำขึ้นไป
๔. ความสะอาด	เลือกใช้กระดาษได้ เหมาะสม ภาพรวม สะอาด เรียบร้อย	เลือกใช้กระดาษได้ เหมาะสม ภาพรวม สะอาด มีรอยลบ ๑ ที่	เลือกใช้กระดาษได้ ภาพรวมสะอาด มี รอยลบ ๒-๓ ที่	เลือกใช้กระดาษได้ ภาพรวม งานไม่สะอาด มีรอยลบมากกว่า ๔ ที่

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ระดับพอใช้เป็นต้นไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สรรคานำมาใช้

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน
ม. ๓/ วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น
ม. ๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
ม. ๓/๖ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และได้แย้งอย่างมีเหตุผล

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๔ พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ม. ๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

- ม. ๓/๔ ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ
ม. ๓/๕ อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด เป็นการเรียบเรียงข้อมูล ความคิด องค์ความรู้ต่าง ๆ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นกรอบความคิดด้วยภาพ สัญลักษณ์ เส้นโยงนำความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรองและประเด็นย่อยอื่น ๆ ด้วยการวางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษแล้วลากเส้นเชื่อมประเด็นหลักไปสู่ประเด็นรองและประเด็นย่อยอีกทีหนึ่ง

๒. ทักษะการคิดเป็นพฤติกรรมภายในที่เกิดจากกระบวนการทำงานของสมองในการรวบรวมข้อมูล และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดเป็นรูปร่างหรือมโนภาพที่เป็นเรื่องราวขึ้นในใจและสื่อสารออกมาโดยใช้คำพูด การเขียนหรือการแสดงออก

๓. การเขียนอธิบายเป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างละเอียด และถูกต้อง ด้วยกลวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา การเขียนอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกัน คือ มุ่งให้ความรู้และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

๔. การพูดอภิปรายเพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อผู้ฟังจำนวนมาก ในที่สาธารณะหรือในที่ประชุมชน โดยผู้ฟังอาจมีปฏิกริยาตอบสนองในขณะที่ผู้พูดกำลังพูดหรือพูดจบแล้ว เป็นอวัจนภาษา เป็นข้อซักถามหรือเป็นข้อคิดเห็น สารที่ส่งไปควรเป็นเรื่องที่รับฟังได้ทั่วไป เปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น ซักถามหลังจากที่ผู้พูดพูดจบ

๕. เมื่อโลกเจริญก้าวหน้าขึ้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่แผ่ขยายเข้ามาอย่างรวดเร็ว มีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย จึงต้องมีการสร้างคำทับศัพท์และบัญญัติศัพท์ขึ้นใช้ เพื่อให้กลุ่มบุคคล กลุ่มอาชีพและวงการต่าง ๆ ใช้สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน นักเรียนจึงควรศึกษาความหมายและหลักการใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ เพื่อให้สามารถใช้คำในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. การเขียนคำอวยพรเป็นการเขียนเพื่อแสดงความยินดีและอวยพรแก่บุคคลที่เคารพและใกล้ชิดสนิทสนม การเขียนคำอวยพรเป็นการสื่อสารที่จะต้องรู้หลักเกณฑ์และวิธีการเขียน เพื่อที่จะสามารถเลือกใช้ถ้อยคำในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๗. การเขียนสุนทรพจน์ เป็นคำกล่าวที่ดังกาม ไพเราะ มีแนวคิดคมคาย ลึกซึ้ง ทำให้ผู้ฟังประทับใจ การเขียนสุนทรพจน์ ผู้เขียนควรเรียบเรียงถ้อยคำ เลือกใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และใช้สำนวนโวหารที่ไพเราะ สละสลวยและประทับใจ การเขียนสุนทรพจน์ที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ ควรมีการวางแผนเนื้อหา สาระ ถ้อยคำให้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักการใช้คำ การเรียบเรียงประโยค

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. หลักการอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด
๒. ทักษะการคิดในรูปแบบต่าง ๆ
๓. หลักการเขียนอธิบาย
๔. การพูดอภิปราย
๕. คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ
๖. ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ
๗. การเขียนคำอวยพร
๘. การเขียนสุนทรพจน์

ทักษะ/กระบวนการ

๑. อ่านและเข้าใจการเขียนกรอบแนวคิด

๒. ทักษะการคิดในสถานการณ์ที่กำหนด
๓. อ่านและเขียนกรอบแนวคิดจากเรื่องี่อ่านได้
๔. เขียนอธิบายจากเรื่องี่กำหนด
๕. ทักษะการพูดอภิปราย
๖. วิเคราะห์และจำแนกคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติได้
๗. วิเคราะห์และจำแนกศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพได้
๘. เขียนคำอวยพร
๙. เขียนสุนทรพจน์

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ชิ้นงานหรือภาระงานและเกณฑ์การประเมินแบบ Rubrics

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและ กระตือรือร้นใน การเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจและ กระตือรือร้นใน บางเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑-๒ ครั้งในชั่วโมง	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง ๓ ครั้งขึ้นไป ในชั่วโมง
๒. การมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม เช่น ตอบ คำถาม	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดชั่วโมง ตอบ คำถามทุกครั้งที่คุณ ถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สม่ำเสมอตลอดชั่วโมง ตอบ คำถามที่คุณถาม ๑-๒ ครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอตลอด ชั่วโมง ไม่ตอบคำถามที่คุณ ถามเลย
๓. ความรับผิดชอบต่องาน ที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่องาน ที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่ง ตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่ เสร็จและส่งไม่ทันเวลาบ้าง ๑-๒ ครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงาน ไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมในการ เรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมี จิตสาธารณะต่อครู และเพื่อนทุกครั้งที่มี โอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดย มีความขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อนบ้าง ๑-๒ ครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน โดยไม่ขยันเรียน ไม่ ซื่อสัตย์และไม่มีการ จิตสาธารณะต่อครูและเพื่อน เลย

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน			การมีส่วนร่วม ในการทำ กิจกรรม เช่น ตอบคำถาม			ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย			คุณธรรมในการ เรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ			รวม	
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑		๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ๔ หมายถึง ดีมาก
- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน = ดีมาก
- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๐ - ๔ คะแนน = ปรับปรุง

**เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการ ทำกิจกรรมกลุ่ม ตลอดเวลา	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมกลุ่มตลอดเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง๑-๒ ครั้ง ในชั่วโมง	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมกลุ่มบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง ๓ ครั้ง ขึ้นไป ในชั่วโมง
๒. การมีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดชั่วโมง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ปานกลาง	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมน้อย
๓. ความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่ง ตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่ เสร็จและส่งไม่ทันเวลาบ้าง ๑-๒ ครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงาน ไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมในการ เรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมี จิตสาธารณะต่อครู และเพื่อนทุกครั้งที่มี โอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมี ความขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อนบ้าง ๑-๒ ครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน โดยไม่ขยันเรียน ไม่ ซื่อสัตย์และไม่มีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อน เลย

แบบประเมินผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕ คะแนน	หมายถึง	๑	(ปรับปรุง)
๖ - ๘ คะแนน	หมายถึง	๒	(พอใช้)
๙ - ๑๐ คะแนน	หมายถึง	๓	(ดี)
๑๑ - ๑๒ คะแนน	หมายถึง	๔	(ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

กับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	๑.๓ แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑ เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักการให้เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒ แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน..... ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

กับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา				
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพพอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินการคิดวิเคราะห์

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการคัดสรรข้อมูล	๑.๑ สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม				
	๑.๒ สามารถจัดลำดับข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
	๑.๓ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเลือกความคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม				
๒. ความสามารถในการจับประเด็นสำคัญ	๒.๑ สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุนได้				
	๒.๒ สามารถจับประเด็น ใจความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ได้				
	๒.๓ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล				
๓. ความสามารถในการวิเคราะห์	๓.๑ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้โดยผ่านการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล				
	๓.๒ วิเคราะห์ บอกความสำคัญ ความสัมพันธ์หรือความคิดรวบยอดของข้อมูลได้				
	๓.๓ วิเคราะห์ วิจาร์ณ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ของสิ่งที่เรียนรู้ได้				
๔. ความสามารถในการสรุปคุณค่า	๔.๑ สามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น				
	๔.๒ มีการทำงานครบตามขั้นตอนการปรับปรุงงานและผลงานบรรลุเป้าหมาย				
	๔.๓ อธิบายขั้นตอนการทำงานและผลงานที่เกิดขึ้นทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่มีข้อบกพร่อง				
๕. ความสามารถในการสรุปและอภิปราย	๕.๑ สามารถสรุปสาระเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้ เช่น การเขียนโครงการ รายงาน				
	๕.๒ สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้น				
	๕.๓ สามารถสรุป อภิปราย ขยายความแสดงความคิดเห็น โต้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าวโดยการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๓๔ - ๔๕	ระดับคุณภาพดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๒๓ - ๓๓	ระดับคุณภาพดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๑๒ - ๒๒	ระดับคุณภาพพอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๑	ระดับคุณภาพปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
..... /...../.....

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สรรคานำมาใช้

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนกรอบแนวคิด</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใฝ่เรียนรู้ - มีนิสัยรักการอ่าน - มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูนำบัตรข้อความมาติดบนกระดานแล้วให้นักเรียนช่วยกัน จำแนกกลุ่มของบัตรข้อความเหล่านั้นให้เป็นกรอบแนวคิด ที่สมบูรณ์</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูนำตัวอย่างกรอบแนวคิดที่ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตที่มีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย มาให้นักเรียนดู และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง “การเขียนกรอบแนวคิด” จากใบความรู้ และครูร่วมสนทนาและให้ความรู้ประกอบ ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๘ กลุ่ม แล้วช่วยกันทำใบงาน เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด ตามกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย โดยเสร็จแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนและครูร่วมกันประเมินผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งให้คำชมเชยชี้แนะและแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด <p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บัตรข้อความ “กรอบแนวคิด” ๒. ตัวอย่างกรอบแนวคิดที่ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต ๓. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด ๔. ใบงาน เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน กรอบแนวคิดจากการอ่าน</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด	ตอบคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนกรอบแนวคิด	ปฏิบัติเขียนกรอบแนวคิด	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนกรอบแนวคิด (Mind Map) คือ การเรียบเรียงข้อมูล ความคิด องค์ความรู้ต่าง ๆ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นกรอบความคิดด้วยภาพ สัญลักษณ์ เส้นโยงนำความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นหลัก ประเด็นรองและประเด็นย่อยอื่น ๆ ด้วยการวางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษแล้วลากเส้นเชื่อมประเด็นหลักไปสู่ประเด็นรองและประเด็นย่อยอีกทีหนึ่ง

แนวทางการเขียนกรอบแนวคิด

๑. ศึกษาเนื้อหาเรื่องที่ต้องการนำเสนอ
๒. ศึกษาเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๓. ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาแตกประเด็นความคิดหรือข้อมูลที่คิดว่าจะนำเสนอ
๔. เรียบเรียงและจัดหมวดหมู่ความคิด รวมถึงตัดทอนประเด็นที่ไม่จำเป็นออกไป
๕. นำเสนอในรูปกรอบความคิด ดังนี้
 - วางประเด็นหลักหรือประเด็นสำคัญไว้ตรงกลางหน้ากระดาษ
 - เขียนประเด็นรองไว้รอบประเด็นหลักแล้วลากเส้นโยงนำความคิด
 - เขียนประเด็นย่อยของประเด็นรองแต่ละประเด็นไว้ตามหัวข้อ
 - พิจารณานำเสนอประเด็นต่าง ๆ ด้วยภาพหรือสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นำเสนอ

บัตรข้อความ
“กรอบแนวคิด”

พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีเห็นนางผีเสื้อสมุทร

ประวัติผู้แต่ง

นางผีเสื้อสมุทร

การทำอะไรตามใจตน

ค่านิยม

พระอภัยมณี

สินสมุทร

เงือก

สุนทรภู่

เทพยดา

ความเชื่อ

กลอนสุภาพ

เศราพผู้ใหญ่

คุณค่าด้านเนื้อหา

ตัวละคร

ความฝัน โชคกลาง

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

กลอนนิทาน

การใช้ถ้อยคำที่สื่ออารมณ์

ลักษณะคำประพันธ์

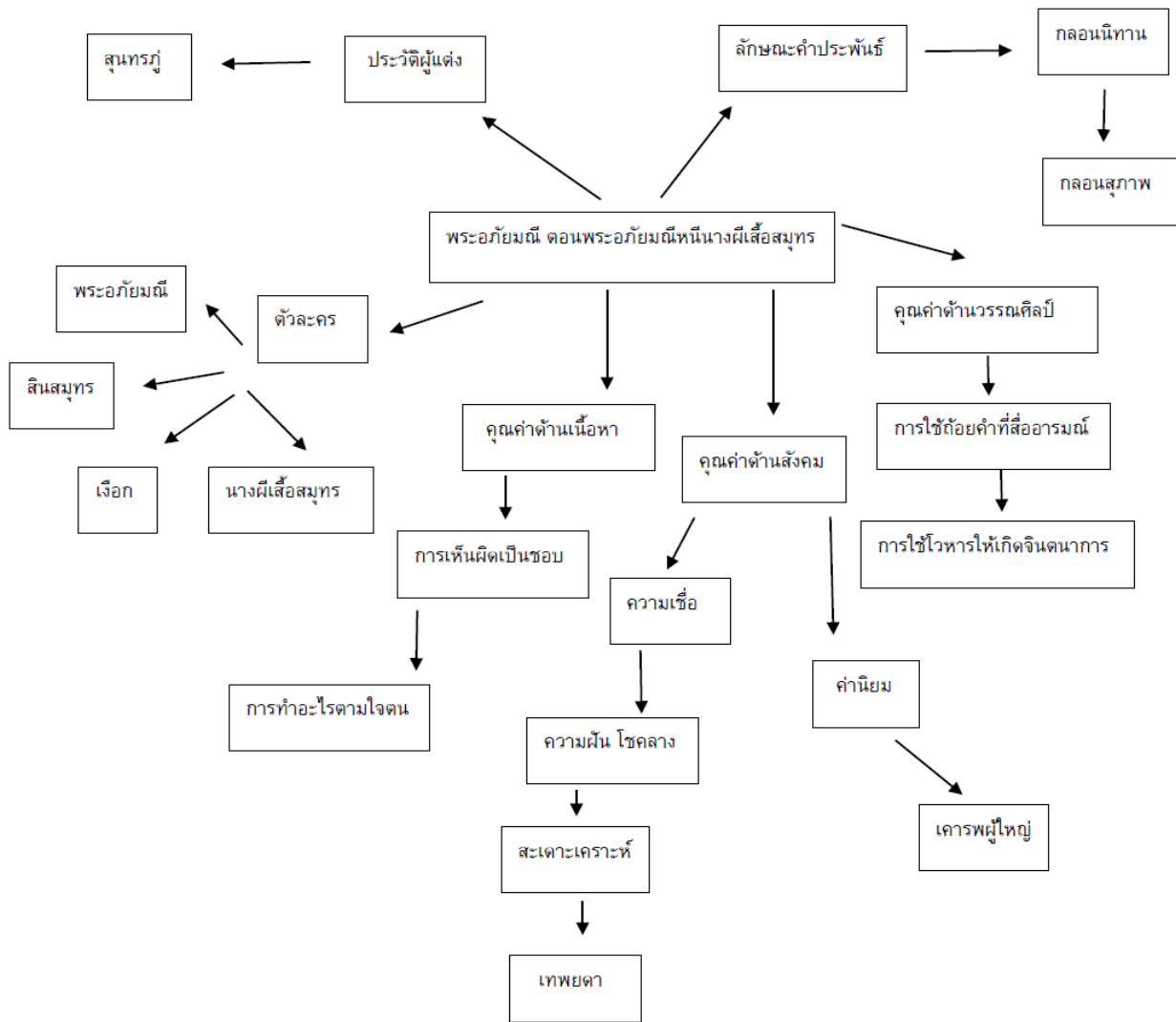
คุณค่าด้านสังคม

การเห็นผิดเป็นชอบ

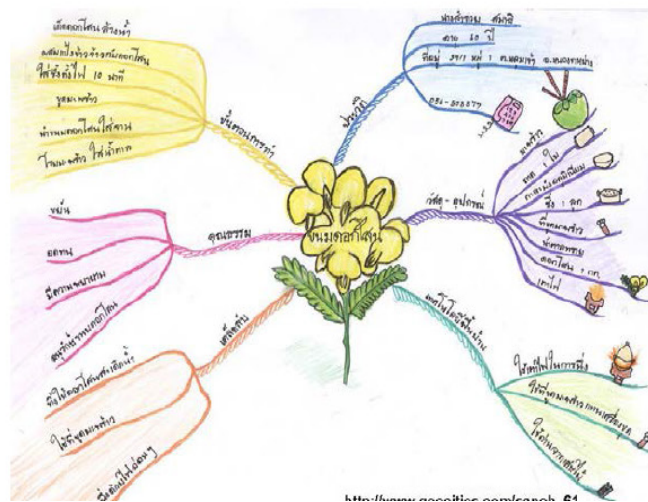
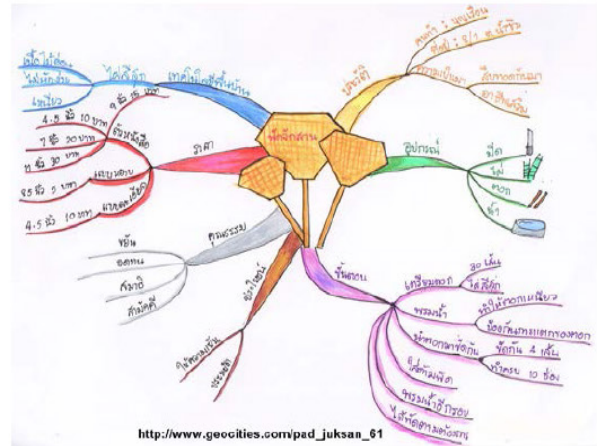
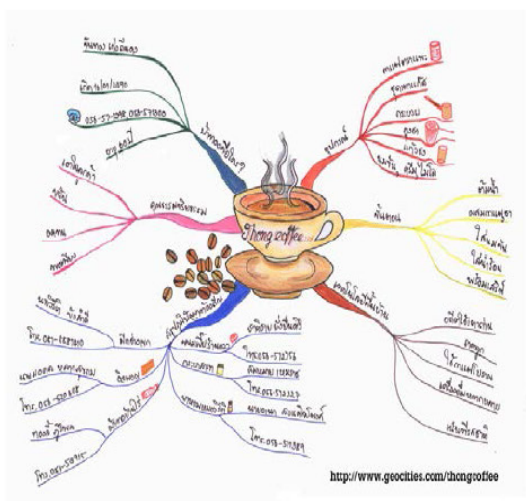
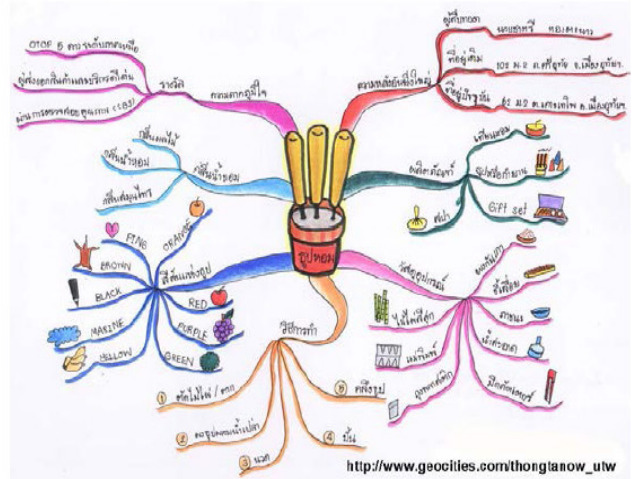
สะเดาะเคราะห์

การใช้โวหารให้เกิดจินตนาการ

แนวคำตอบ กรอบแนวคิด

ตัวอย่างกรอบแนวคิดที่ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต

ใบงานเรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจงให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากสื่ออินโฟกราฟิกต่อไปนี้ แล้วเขียนกรอบแนวคิดให้ถูกต้อง

กลุ่มที่ ๑

กินทุเรียนอย่างไรให้พอดี?

สำหรับคนทั่วไป: ควรกินไม่เกิน 2 เม็ด/วัน และไม่ควรกินทุกวัน เพราะอาจส่งผลให้น้ำหนักเกิน ร้อนใน เจ็บคอ

สำหรับผู้ป่วย: โรคไต ควรเลี่ยง โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง หยอดเลือดหัวใจตีบ ควรกินไม่เกิน 1 เม็ดเล็ก/วัน

วิธีการกินทุเรียนที่เหมาะสม:

- ไม่กินถี่ทุกวัน
- ไม่กินพร้อมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ไม่ควรกินข้าวเหนียวทุเรียนบ่อย
- ลดข้าว แป้ง ของหวาน ควบคู่ไปด้วย
- กินพร้อมมังคุด

กลุ่มที่ ๒

โรคซึมเศร้า คืออะไร ทำไมใครๆ ก็เป็น?

โรคซึมเศร้า คือ ภาวะจิตเวชชนิดหนึ่ง สามารถเกิดจากความผิดปกติของสารเคมีในสมอง ทำให้ผู้ป่วยมีอาการผิดปกติตามอารมณ์ โรคนี้โดยทั่วไปสามารถรักษาให้หายได้ โดยรักษา การบำบัดทางจิต หรือกับสองอย่างรวมกัน

อาการ

- เศร้า หดหู่ ซึม
- สนใจสิ่งใ้ง่าย
- เบื่อหน่าย
- บอปปับหลับ
- หยุดหิว
- อาจเบลอๆ
- ไม่สนใจในตัวเอง
- มีความคิดอยากตาย

สิ่งกระตุ้นให้เกิดโรค

- มีความเครียด
- สภาพจิตใจที่เกิดจากการเลี้ยงดู
- พบกับความสูญเสียครั้งใหญ่
- ความล้มเหลวกับคบใกล้ชิดไม่ราบรื่น
- มีความเสี่ยงทางพันธุกรรม

การรักษา

- ยา
- จิตบำบัด
- รักษาด้วยยาไม่ยา (เช่นการออกกำลังกาย)

โรคซึมเศร้า รักษาให้หายได้

กลุ่มที่ ๓

“เพราะรัก ไม่พ่ายยุ้ง”
 รักลูกจริงอย่าให้ลูกถูกจุลินทรีย์ก่อโรคเป็นไข้เลือดออก

ล้างมือให้สะอาด: 60-150 ฟอง x 4-5 ครั้ง

จุลินทรีย์ในอากาศ มีชีวิตออก

ทิ้งขยะอย่างถูกวิธี: ใส่ถุงพลาสติก ปิดฝาให้แน่น

ปิดฝาท่อ 40-100 เมตร หากมีขี้มูกบ้าน

เพราะพื้นดินเข้าไส้แมลง เป็นอันตราย

อุณหภูมิที่เหมาะสม: 20-30 องศาเซลเซียส

เก็บให้เกลี้ยงไม่เลี้ยงจุลินทรีย์

- เก็บขยะไม่ให้เปื้อนแหล่งเพาะพันธุ์จุลินทรีย์
- เก็บบ้านให้ปลอดโปร่ง ไม่ให้จุลินทรีย์เกาะพิง
- เก็บปีศาจิให้มิดชิด ไม่ให้จุลินทรีย์วางไข่

กลุ่มที่ ๔

อาหารคลีน คืออะไร
 (Clean Food) คือ อาหารที่ผ่านการปรุงแต่งจัดแต่งน้อยที่สุด เป็นความเป็นธรรมชาติให้ได้มากที่สุด และได้รับสารอาหารอย่างครบถ้วน

มีผลดี
 ต้องมีการลดน้ำหนัก ลดความอ้วน ลดไขมัน และคนที่ใส่ใจกับสุขภาพ

อาหารคลีน มีอะไรบ้าง?
 อาหารคลีน ได้แก่ ผัก ผลไม้สดๆ ธัญพืช อาหารที่ไม่ผ่านการทอด อาหารที่ไม่ปรุงรสจัด

มาเริ่มต้นทานอาหารคลีนเพื่อสุขภาพกัน

- ปรับตัวให้ชินกับการทานอาหารคลีน: ไม่ยึดติดรสชาติอาหารแบบเดิมๆ ลองปริมาณให้ค่อยๆ ใส่น้อยๆ
- เลือกอาหารที่สดใหม่อยู่เสมอ
- เวลาเลือกซื้อสินค้า เติบไปซื้อที่ร้าน
- ลดปริมาณน้ำตาลลง
- เป็นการดื่มน้ำเปล่าให้เพียงพอ
- ลองชวนเพื่อนๆ มาออกกำลังกายไปด้วยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- จัดอาหารที่ทานให้มีความสมดุล แบ่งมื้ออาหารตามมื้อย่อยๆ 4 หรือ 6 มื้อ/วัน และไม่ควรพลาดอาหารเช้า
- เลือกทานแบ่งได้ตามเหมาะสม หันมาใช้ แป้งข้าวกล้อง แป้งข้าวโอ๊ต เป็นทางเลือกที่ดี
- รู้จักสังเกตส่วนผสมในภาชนะ ควรอ่านฉลากว่ามีส่วนผสมอะไรบ้าง
- อย่าเน้นไปที่การคำนวณแคลอรี ควรเลือกทานอาหารให้ตรงตามที่ร่างกายต้องการ อย่าไปใส่ใจตัวเลข

กลุ่มที่ ๕

อีโคโนโรส

โรคที่เกิดช่วงหน้าร้อน

อีโคโนโรส หรือ โคโนโรส เกิดจากการรับความร้อนมากเกินไปจนทำให้ความร้อนในร่างกาย สูงกว่า 40 °C อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

กลุ่มเสี่ยง

- เด็ก ผู้สูงอายุ
- คนอดนอน
- คนที่ทำงานในอาคารร้อนขึ้น
- คนที่ดื่มเหล้า
- คนที่ป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง

อาการ

- ไม่มีเหงื่อออก
- กระหายน้ำมาก
- ตัวร้อนจัดขึ้นเรื่อยๆ
- หายใจเร็ว
- อ่อนเพลีย
- ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน
- ความดันต่ำ

การช่วยเหลือเบื้องต้น

- นำผู้ป่วยไปนอนบนที่ร่มหรือห้องปรับอากาศ
- ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นหรือน้ำแข็งประคบตามตัว
- รีบนำส่งโรงพยาบาล

วิธีการป้องกัน

- ดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้ว
- ใส่เสื้อผ้าสีอ่อน ระบายความร้อนได้ดี
- หลีกเลี่ยงการออกกำลังกายหนัก
- หลีกเลี่ยงการกินยาแก้ปวด
- หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- การดูแลเด็กและผู้สูงอายุเป็นพิเศษ

กลุ่มที่ ๖

7 อาหารแสงหน้าร้อน

กินแล้วยังร้อนภายใน

- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์**
เพราะจะไปเพิ่มความร้อนให้ตับ คั่งค้างในร่างกาย
- เครื่องดื่มที่มีคาเฟอีน**
คาเฟอีนทำให้ประสาทตื่นตัว เป็นความร้อนออกจากร่างกาย ทำให้เพลียแดดได้ง่าย
- ขนมหวานทั้งหลาย**
เพราะเมื่อร่างกายพลาสมาต่ำ จะสร้างความร้อนขึ้นมา
- ของทอด ของมัน**
มันความร้อนจากน้ำมันที่ไปทอด ทำให้ร่างกายร้อน และเกิดการอักเสบได้
- อาหารรสเค็มจัด**
น้ำในร่างกายจะทำงานหนักขึ้นเพื่อคอยสวมน้ำไว้ในร่างกาย ภายใต้อิทธิพลของไต ทำให้ร่างกายร้อนขึ้น
- ผลไม้รสหวานฉ่ำน้ำตา**
โดยเฉพาะทุเรียน เพราะในเนื้อทุเรียนมี "กำมะถัน" ซึ่งในปริมาณที่สร้างความร้อนให้ร่างกายมาก
- น้ำอัดลม เครื่องดื่มรสหวาน**
ถ้ากินบ่อยไปก็ยิ่งร้อนให้กระหายน้ำมากขึ้น เพราะมีน้ำตาล หากดื่มมากไปจะทำให้ร่างกายได้รับน้ำตาลเกินโควตาต่อวัน

กลุ่มที่ ๗

มะเร็ง

โรคร้ายที่ซ่อนตัวกับวิถีชีวิต

สารประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง
เบนซิน เบนโซไพริทีน และอีวาโคดีน

ควันพิษ จากการเผาไหม้ของถ่าน ฝ้าย และน้ำหอมในตู้ดำหาก็ได้รับปริมาณที่มาก จะเกิดการสะสมสารพิษในร่างกายทำให้เกิดมะเร็งปอด มะเร็งเม็ดเลือด และมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ

สิ่งแวดล้อม จะมีการระคายเคืองตา คางแห้ง แสบคาง น้ำตาไหล ระคายเคืองจมูก จาม ระคายคอ หายใจลำบาก ปวดศีรษะ เหนื่อยง่าย ใจอ่อน ทากตุ่มเป็นระยะเวลานานอาจพบมะเร็งได้

ข้อปฏิบัติ คืองดจุดธูปในบริเวณโล่ง บริเวณที่อากาศถ่ายเท ใต้อุปกรณ์ เพื่อให้เกิดควันในระยะเวลาที่สั้นกว่า หากเสร็จพิธีควรรีบหรือเก็บธูปให้เร็วขึ้น

การป้องกัน หากอยู่ในสถานที่มีการจุดธูปเป็นจำนวนมาก ควรใช้ผ้าเช็ดหน้า หรือหน้ากากอนามัยปิดปากและจมูก และหมั่นทำความสะอาดสถานที่ เพื่อลดการสะสมของฝุ่นและของจากควันธูปที่อาจตกค้างได้

ต้นตำรับของไทย...สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 นครสวรรค์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มที่ ๘

9 เทคนิค ช่วยให้ นอนหลับสบาย

- จัดระเบียบเวลา**
ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุด คือ เวลากลางคืน 4 ทุ่ม และ 6 โมงเช้า
- นั่งสมาธิก่อนนอน**
ทำจิตใจให้สงบ
- ใช้อุปกรณ์เสริม**
และสร้างบรรยากาศ เช่น ใช้ที่วางตา, เป็นเพลงเบาๆ
- ออกกำลังกายในช่วงเย็น**
หรือก่อนเวลาเย็น 4-6 ทุ่ม
- ปรับอุณหภูมิห้อง**
ให้อยู่ประมาณ 25 °C และปิดเครื่องปรับอากาศเพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจน
- หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มกระตุ้น**
ที่ทำให้ร่างกายตื่นตัว เช่น ชา กาแฟ
- ดื่มเครื่องดื่มอุ่นๆ**
ก่อนเข้านอน เช่น นมอุ่น นมอุ่น
- รับประทานอาหารให้ถูกต้อง**
เมื่อรู้สึกตัว ให้รับประทานผลไม้ และ น้จืดหรือนมอุ่นที่ก่ลัดหัวหรือเย็นเกินไป
- ขอคำปรึกษาจากแพทย์**
หากมีปัญหาเรื่องการนอนหลับ

ข้อมูลจาก นิตยสาร Woman plus

แบบทดสอบเรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

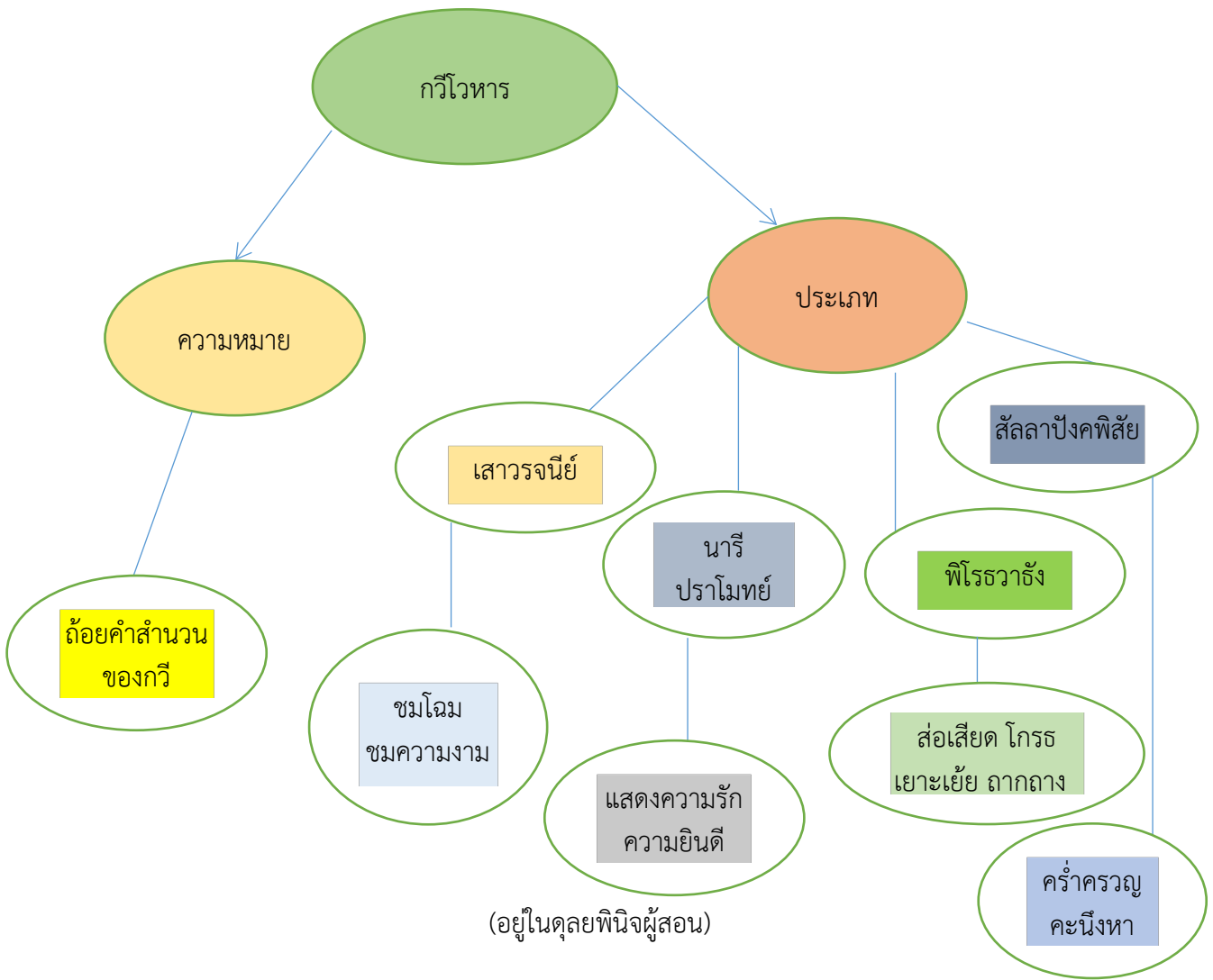
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วเขียนกรอบแนวคิดในที่ว่างข้างล่าง

กวีโวหาร หมายถึง ถ้อยคำ สำนวน และชั้นเชิงในการแต่งคำประพันธ์ของกวี ซึ่งมุ่งให้เกิด
ประสิทธิผลทางอารมณ์แก่ผู้อ่านและผู้ฟัง กวีโบราณกล่าวถึงกวีโวหารซึ่งเป็นกระบวนการแต่งคำประพันธ์
ไว้ ๔ ประเภท ได้แก่ เสาวรจนี คือ การแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนองขมโหมก หรือขมความงาม
ด้านกายภาพของบุรุษหรือสตรี, นารีปราโมทย์ คือการแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนองฝักความรัก
เพื่อแสดงความรักต่อนางผู้เป็นที่รักของตน, พิโรธวาทัง คือ การแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนอง
ตัดพ้อต่อว่า เสียดสีเหน็บแนม ประชดประชัน หรือเยาะเย้ย, สัลลาปังคพิสัย คือ การแต่งบทประพันธ์
ให้มีเนื้อความทำนองคร่ำครวญ คะนิงหาหรือรำพันถึงบุคคลอันเป็นที่รักเมื่อยามพรากจากกัน หรือเมื่อ
ไม่สมปรารถนา

เฉลยแบบทดสอบเรื่อง การอ่านเพื่อเขียนกรอบแนวคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วเขียนกรอบแนวคิดในที่ว่างข้างล่าง

กวีโวหาร หมายถึง ถ้อยคำ สำนวน และชั้นเชิงในการแต่งคำประพันธ์ของกวีซึ่งมุ่งให้เกิดประสิทธิผลทางอารมณ์แก่ผู้อ่านและผู้ฟัง กวีโบราณกล่าวถึงกวีโวหารซึ่งเป็นกระบวนการแต่งคำประพันธ์ไว้ ๔ ประเภท ได้แก่ เสาวรจนีย์ คือ การแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนองชมโฉม หรือชมความงามด้านกายภาพของบุรุษหรือสตรี, นารีปราโมทย์ คือการแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนองฝากความรักเพื่อแสดงความรักต่อนางผู้เป็นที่รักของตน, พิโรธวาที คือ การแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนองตัดพ้อต่อว่า เสียดสีเหน็บแนม โกรธ ประชดประชัน หรือเยาะเย้ย, สัลลาปังคพิสัย คือ การแต่งบทประพันธ์ให้มีเนื้อความทำนองคร่ำครวญ คะนิงหาหรือรำพันถึงบุคคลอันเป็นที่รักเมื่อยามพรากจากกัน หรือเมื่อไม่สมปรารถนา

แบบสังเกตการตอบคำถาม

ลำดับ ที่	พฤติกรรม/ ระดับคะแนน	สนใจและตั้งใจ ฟังคำถาม			ตอบคำถามได้ ตรงประเด็น			ตอบคำถาม อย่างสม่ำเสมอ			รวมคะแนน	การ ประเมิน ผล		หมายเหตุ
	ชื่อ-สกุล	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนตั้งแต่ ๔ - ๙ = ผ่าน

๘ - ๙ = ดี

๖ - ๗ = ปานกลาง

๔ - ๕ = พอใช้

คะแนนต่ำกว่า ๔ ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๐ - ๕ คะแนน	หมายถึง	๐	(ปรับปรุง)
๖ - ๘ คะแนน	หมายถึง	๑	(พอใช้)
๙ - ๑๐ คะแนน	หมายถึง	๒	(ดี)
๑๑ - ๑๒ คะแนน	หมายถึง	๓	(ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๐ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการเขียนกรอบแนวคิด

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน				
๒	การตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน				
๓	การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต				
๔	ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด				
๕	การใช้ภาษา				

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๘ - ๒๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๑๔ - ๑๗	หมายถึง ดี
คะแนน	๑๐ - ๑๓	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๑๐	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนกรอบแนวคิด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๑๘-๒๐)	ดี (๑๔-๑๗)	พอใช้ (๑๐-๑๓)	ปรับปรุง (ต่ำกว่า ๑๐)
๑. การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
๒. การตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้องแต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๓. การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้ได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้เป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้เป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้แต่ไม่มีคุณภาพ
๔. ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหาเรียบเรียง จัดหมวดหมู่เนื้อหา วางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้ตามหัวข้อ	มีข้อบกพร่องในการเขียนกรอบแนวคิด ๑ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนกรอบแนวคิด ๒ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนกรอบแนวคิด ๓ รายการ
๕. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจยาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๘ - ๒๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๑๔ - ๑๗	หมายถึง ดี
คะแนน	๑๐ - ๑๓	หมายถึง พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๑๐	หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ขอบเขตเนื้อหา ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัย ด้านทักษะและกระบวนการ ทักษะการคิด ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูนำตัวอย่างภาพปริศนาจากอินเทอร์เน็ตมาให้นักเรียนทายว่าภาพดังกล่าวคือภาพอะไรแล้วร่วมกันคิดวิเคราะห์ว่าทำไมจึงตอบคำตอบเช่นนั้น ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง “ทักษะการคิด” ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมใบงาน เรื่อง ฝึกสมองประลองความคิด ๓. นักเรียนและครูร่วมกันประเมินผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มพร้อมทั้งให้คำชมเชยชี้แนะและแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง ขั้นสรุป ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง ทักษะการคิด ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเรื่อง ทักษะการคิด	แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต สื่อ ๑. ตัวอย่างภาพปริศนาจากอินเทอร์เน็ต ๒. ใบความรู้เรื่อง ทักษะการคิด ๓. ใบงานเรื่อง ฝึกสมองประลองความคิด ภาระงาน/ชิ้นงาน -

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อ่านเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์	การตอบคำถาม	แบบประเมิน การตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ทักษะการคิด	ทดสอบ	แบบทดสอบ ภาคปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

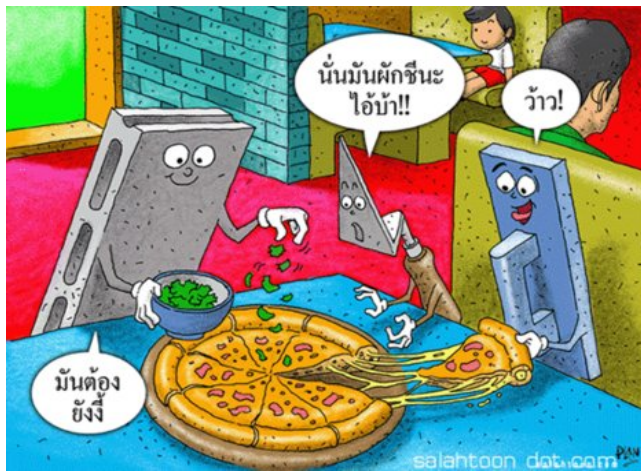
ตัวอย่างภาพปริศนาจากอินเทอร์เน็ต

ประเทศไทย

แปดเปื้อน

อิตโรย

ชมพูทวีป

บขส

ลพบุรี

**ใบความรู้เรื่อง ทักษะการคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทักษะการคิด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

"ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน" เป็นผู้ริเริ่มแนวความคิดเรื่อง Lateral Thinking (การคิดนอกกรอบ) และเป็นคนพัฒนาเทคนิคการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และได้พัฒนาเป็นแนวคิดที่เรียกว่า "Six Thinking Hats" ซึ่งเป็นวิธีคิดที่มีมุมมองแบบ "รอบด้าน" ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะนอกจากจะช่วยสร้างสิ่งใหม่ ๆ แล้ว ยังช่วยในการคิดค้นกลยุทธ์แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่ง "เดอ โบโน" พบว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ทุกคนมีอยู่หรือสร้างขึ้นได้ แต่จะต้องมาฝึกกระบวนการสร้างความคิดดังกล่าวในแต่ละวันตั้งแต่ตื่นนอน ทุกคนย่อมต้องมีการคิดในเรื่องต่าง ๆ ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน จึงได้ให้เทคนิค "๖ หมวกการคิด" เพื่อช่วยจัดระเบียบการคิด ทำให้การคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น วิธีการดังกล่าวได้มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง แม้กระทั่งบริษัทข้ามชาติอย่างเช่นบริษัท ไอบีเอ็ม และเชลล์ เป็นต้น หมวกแต่ละใบเป็นการนำเสนอทางเลือกที่เป็นไปได้ตามมุมมองต่าง ๆ ของปัญหา โดยวิธีการสวมหมวกทีละใบในแต่ละครั้งเพื่อพลังของการคิดจะได้ มุ่งเน้นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งจะทำให้ความเห็นและความคิดสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่ไม่จำเป็นได้ และยังเป็นการดึงเอาศักยภาพของแต่ละคนมาใช้โดยที่ไม่รู้ตัว

Six Thinking Hats สูตรบริหารความคิดของ "เดอ โบโน" จะประกอบด้วยหมวก ๖ ใบ ๖ สี คือ

- **White Hat หมวกสีขาว** สีขาวเป็นสีที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นกลาง จึงเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง จำนวนตัวเลข เมื่อสวมหมวกสีนี้ หมายความว่าที่ประชุมต้องการข้อเท็จจริงเท่านั้น คือ ข้อมูลเบื้องต้นของสิ่งนั้น ๆ ไม่ต้องการความคิดเห็น
- **Red Hat หมวกสีแดง** สีแดงเป็นสีที่แสดงถึงอารมณ์และความรู้สึก เมื่อสวมหมวกสีนี้ เราสามารถบอกความรู้สึกของตนเองว่าชอบ ไม่ชอบ ดี ไม่ดี ซึ่งส่วนใหญ่การแสดงอารมณ์จะไม่มีเหตุผลประกอบ
- **Black Hat หมวกสีดำ** สีดำเป็นสีที่แสดงถึงความโศกเศร้า และการปฏิเสธ เมื่อสวมหมวกสีนี้ ต้องพูดถึงจุดด้อย อุปสรรคโดยมีเหตุผลประกอบ ข้อที่ควรคำนึงถึง เช่น เราควรทำสิ่งนี้หรือไม่ ไม่ควรทำสิ่งนี้หรือไม่ เหมาะสมหรือไม่ ทำให้การคิดมีความรอบคอบมากขึ้น
- **Yellow Hat หมวกสีเหลือง** สีเหลือง คือสีของแสงแดด และความสว่างสดใส เมื่อสวมหมวกสีนี้หมายถึง การคิดถึงจุดเด่น โอกาส สิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นข้อมูลในเชิงบวก เป็นการเปิดโอกาสให้พัฒนา สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
- **Green Hat หมวกสีเขียว** สีเขียว เป็นสีที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์และการเจริญเติบโต เมื่อสวมหมวกสีนี้ จะแสดงความคิดใหม่ ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นการคิดอย่างสร้างสรรค์
- **Blue Hat หมวกสีน้ำเงิน** สีน้ำเงินเป็นสีที่ให้ความรู้สึกสงบ จะเป็นเหมือนท้องฟ้า หมวกนี้เกี่ยวกับการควบคุม การบริหารกระบวนการคิด หรือการจัดระเบียบการคิด

ใบงานเรื่อง ฝึกสมองประลองความคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทักษะการคิด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วทายให้ถูกต้อง
คำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “สุ”

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ
๑	หน้านิวคิวหมวด เพียงแค่อึดใจ	วิ่งพรวดเข้าไป ยืมแต่ออกมา
๒	ละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบสุดขีด	นิมนวลประณีต ใช้สมองตัดสิน
๓	ความประพฤติชอบ ซื่อสัตย์อย่างยิ่ง	ตอบแต่เรื่องจริง เชื่อถือได้ดี
๔	ได้แก่ผลไม้ เกสรผสม	ชื่นใจได้ดม ยางไม้ก็มี
๕	หมายถึงลูกสาว หญิงสาวอีกด้วย	คราวแรกรุ่นสวย เป็นชื่อผู้หญิง
๖	ผิดศีลข้อห้า ขับรตห้ามเมา	ถ้าไปดื่มเข้า คุมสติไม่ได้
๗	ทำศาสนกิจ ประชุมทุกยาม	ของอิสลาม มุสลิมสวดมนต์
๘	เรือนารายณ์ทรง บินเก่งที่สุด	ยิงยงเป็นครุฑ อีกชื่อสุ.....
๙	มีเล็บยาวสวย เฝ้าบ้านถูกใจ	ช่วยขุดดินได้ จงรักภักดี
๑๐	เป็นชื่อจังหวัด ชื่อชายแทรกแซง	จัดเป็นของแพง บาทละหมื่นกว่า

เฉลยใบงานเรื่อง ฝึกสมองประลองความคิด หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทักษะการคิด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วทายให้ถูกต้อง

คำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “สุ”

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ	
๑	หน้านิ้วคิ้วขมวด เพียงแค่อึดใจ	วิ่งพรวดเข้าไป ยิ้มแต่ออกมา	สุชา
๒	ละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบสุดขีด	นิมนวลประณีต ใช้สมองตัดสิน	สุขุม
๓	ความประพาศชอบ ชื่อสัตย์อย่างยิ่ง	ตอบแต่เรื่องจริง เชื่อถือได้ดี	สุจริต
๔	ได้แก่ผลไม้ เกสรผสม	ชื่นใจได้ดม ยางไม้ก็มี	สุคนธ์
๕	หมายถึงลูกสาว หญิงสาวอีกด้วย	คราวแรกรุ่งสวย เป็นชื่อผู้หญิง	สุดา
๖	ผิดศีลข้อห้า ขบรถห้ามเมา	ถ้าไปดื่มเข้า คุมสติไม่ได้	สุรา
๗	ทำศาสนกิจ ประชุมทุกยาม	ของอิสลาม มุสลิมสวดมนต์	สุเหร่า
๘	เรื่อนารายณ์ทรง บินเก่งที่สุด	ยิ่งยงเป็นครุฑ อีกชื่อสุ.....	สุบรรณ
๙	มีเล็บยาวสวย เฝ้าบ้านถูกใจ	ช่วยขุดดินได้ จงรักภักดี	สุนัข
๑๐	เป็นชื่อจังหวัด ชื่อขายแทรกแซง	จัดเป็นของแพง บาทละหมื่นกว่า	สุพรรณ

แบบทดสอบเรื่อง ทักษะการคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

เรื่อง ไข้เลือดออกโรคร้าย ที่มียุ่งลายเป็นพาหะ

ไข้เลือดออก โรคร้าย ที่มียุ่งลายเป็นพาหะ

www.kapook.com

อาการ

- 1 ไข้สูงลอย** 39-40 องศา
ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ
ประมาณ 4-5 วัน
- 2 อาการเลือดออก** ต่ายดำ
อาเจียน มีจุดเลือดออกตามตัว
- 3 ตับโต** กดเจ็บ
บริเวณชายโครง
ข้างขวา
- 4 ระบบไหลเวียนเลือด**
ผิดปกติ หรืออาการช็อก เกิดในช่วงไข้จะลด
กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น รอบปากเขียว ชีพจรเบา
และเร็ว ความดันต่ำ

การรักษา

- 1 ให้ยาลดไข้** ยาลดไข้ที่ควรใช้
คือพาราเซตามอล
- 2 ให้สารน้ำชดเชย** ให้ดื่มน้ำเกลือแร่
บ่อยๆ ในรายที่ขาดน้ำมากๆ
- 3 ดูแลอาการอย่างใกล้ชิด** ถ้าผู้ป่วยมีอาการ
กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น คลื่นไส้ อาเจียน
ใจสั่น หน้ามืด ในช่วงไข้ลดให้รีบนำส่ง รพ. ทันที
- 4 ตรวจเกล็ดเลือดและความเข้มข้นเลือด**
เพื่อใช้พิจารณาในการให้สารน้ำชดเชย

การป้องกัน

- 1 ควบคุมสิ่งแวดล้อม** เพื่อไม่ให้มีแหล่ง
เพาะพันธุ์ของยุ่งลาย เช่น ในบริเวณที่มีน้ำขัง
บ่อน้ำนิ่ง ในแจกันดอกไม้ เป็นต้น
- 2 ป้องกันส่วนบุคคล** ใส่เสื้อแขนยาว
กางเกงขายาว ใช้ยาฆ่ายุ่ง
ใช้กลั่นกันยุ่ง เป็นต้น
- 3 ใช้สารเคมีควบคุม** ใช้ทรายอะเบท ใช้ยาฆ่า
ลูกน้ำใส่ในบ่อน้ำ ใช้สารเคมีพ่นตามบ้านเพื่อฆ่า
ยุ่งลาย และในที่ที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลาย

ข้อมูลจาก กระทรวงสาธารณสุข

คำถามที่ ๑ บุคคลในข้อใดมีโอกาสเป็นไข้เลือดออกมากที่สุด (๑ คะแนน)

๑. โต้งเอาทรายอะเบทผสมน้ำตามอัตราส่วนมาใส่ในภาชนะที่มีน้ำขังหลังจากใช้เลือดออก
ระบดในชุมชน
๒. แต้้มสวมใส่เสื้อผ้าที่สามารถปกปิดร่างกายให้มากที่สุด
๓. ตุ่มซักชวนสมาชิกในบ้านปิดภาชนะที่ใส่น้ำทุกชั้นให้มิดชิด
๔. ตองติดต่อให้เจ้าหน้าที่ชุมชนนำสารเคมีมาฉีดพ่นตามบ้าน

คำถามที่ ๒ ข้อใดไม่ใช่กลุ่มคำกริยา (๑ คะแนน)

๑. ดูอาการอย่างใกล้ชิด
๒. ใช้เลือดออกโรคร้าย
๓. ใช้สารเคมีควบคุม
๔. ตรวจเกล็ดเลือดและความเข้มข้นเลือด

คำถามที่ ๓ จากถ้อยความข้างต้น ข้อความต่อไปนี้เป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง (๑๐ คะแนน)

- ข้อความ เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ใช่”
 ข้อความ ไม่เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ไม่ใช่”

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. อุณหภูมิปกติของตัวเราคือ ๓๗.๐ องศาเซลเซียส		
๒. ในแหล่งน้ำสาธารณะควรเลี้ยงปลาให้กินลูกน้ำ		
๓. อัตราการเต้นของชีพจร คือ จำนวนครั้งของความรู้สึกที่ได้จากคลื่นบนเส้นเลือดแดง กระทบนิ้วหรือการฟังที่ apex ของหัวใจในเวลา ๑ นาที หน่วยเป็นครั้งต่อวินาที (bpm)		
๔. ทรายอะเบท มีฟอสฟอรัสเป็นองค์ประกอบสำคัญ		
๕. พืชสมุนไพรที่ใช้ได้แก่ มะกรูด กะเพรา กระทือ เตย ตะไคร้หอม		
๖. ยุงลายแพร่พันธุ์กันในช่วงฤดูฝน		
๗. พาราเซตามอล คือ ยาที่ใช้สำหรับรักษาอาการอาเจียน		
๘. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล คือสถานีนอามัยประจำชุมชน		
๙. ยากันยุงมีเฉพาะชนิดที่เป็นน้ำ		
๑๐. การป้องกันไข้เลือดออกอีกวิธีหนึ่งคือ หาฝาปิดปากภาชนะใส่น้ำ		

คำถามที่ ๔ “ภูมิปัญญาพื้นบ้านไทย ใช้ป้องกันไข้เลือดออกได้” (เข้าถึงและค้นคืน, สะท้อนและประเมินค่า)
 นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความข้างต้น เพราะเหตุใด ให้ใช้เหตุผลจากถ้อยความข้างต้นหรือแสดง
 ความคิดเห็นประกอบคำอธิบาย (๕ คะแนน)

๑. ให้เลือกทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้เพียง ๑ ข้อความ (๑ คะแนน)

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อ ที่สอดคล้องกับความคิดเห็น
 ที่เลือกในข้อ ๑ (๔ คะแนน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย

คำถามที่ ๕ ตอบแบบสั้น (๓ คะแนน)

๑. อาการของผู้ป่วยไข้เลือดออก ได้แก่	
๒. ผู้ป่วยที่ร่างกายขาดน้ำมาก ควรดื่ม	
๓. ตัวยูบบริเวณชายโครงด้าน	

เฉลยแบบทดสอบ
เรื่อง ไข้เลือดออกโรคร้าย ที่มีุงลายเป็นพาหะ

ไข้เลือดออก โรคร้าย ที่มีุงลายเป็นพาหะ

www.kapook.com

อาการ

- 1** ไข้สูงลอย 39-40 องศา
ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ
ประมาณ 4-5 วัน
- 2** อาการเลือดออก ถ่ายดำ
อาเจียน มีจุดเลือดออกตามตัว
- 3** ตับโต กดเจ็บ
บริเวณชายโครง
ข้างขวา
- 4** ระบบไหลเวียนเลือด
ผิดปกติ หรืออาการช็อก เกิดในช่วงไข้จะลด
กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น รอบปากเขียว ชีพจรเบา
และเร็ว ความดันต่ำ

การรักษา

- 1** ให้ยาลดไข้ ยาลดไข้ที่ควรใช้
คือพาราเซตามอล
- 2** ให้สารน้ำชดเชย ให้ดื่มน้ำเกลือแร่
บ่อยๆ ในรายที่ขาดน้ำมากๆ
- 3** ดูแลการอย่างใกล้ชิด ถ้าผู้ป่วยมีอาการ
กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น คลื่นไส้ อาเจียน
ใจสั่น หน้ามืด ในช่วงไข้ลดให้รีบนำส่ง รพ.ทันที
- 4** ตรวจเกล็ดเลือดและความเข้มข้นเลือด
เพื่อใช้พิจารณาในการให้สารน้ำชดเชย

การป้องกัน

- 1** ควบคุมสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้มีแหล่ง
เพาะพันธุ์ของยุงลาย เช่น ในบริเวณที่มีน้ำขัง
บ่อน้ำนิ่ง ในแจกันดอกไม้ เป็นต้น
- 2** ป้องกันส่วนบุคคล ใส่เสื้อแขนยาว
กางเกงขายาว ใช้ยาฆ่ายุง
ใช้กลิ่นกันยุง เป็นต้น
- 3** ใช้สารเคมีควบคุม ใช้ทรายอะเบท ใช้ยาฆ่า
ลูกน้ำใส่ในบ่อน้ำ ใช้สารเคมีพ่นตามบ้านเพื่อฆ่า
ยุงลาย และในที่ที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

ข้อมูลจาก กระทรวงสาธารณสุข

คำถามที่ ๑ บุคคลในข้อใดมีโอกาสเป็นไข้เลือดออกมากที่สุด (๑ คะแนน) (เข้าถึงและค้นคืน)

๑. โต้งเอาทรายอะเบทผสมน้ำตามอัตราส่วนมาใส่ในภาชนะที่มีน้ำขังหลังจากใช้เลือดออก
ระบาดในชุมชน
๒. แม่ส้มสวมใส่เสื้อผ้าที่สามารถปกปิดร่างกายให้มากที่สุด
๓. ตุ่มซักชวนสมาชิกในบ้านปิดภาชนะที่ใส่น้ำทุกชั้นให้มิดชิด
๔. ต้องติดต่อให้เจ้าหน้าที่ชุมชนนำสารเคมีมาฉีดพ่นตามบ้าน

คำถามที่ ๒ ข้อใดไม่ใช่กลุ่มคำกริยา (๑ คะแนน) (สะท้อนและประเมินค่า)

๑. ดูอาการอย่างใกล้ชิด
๒. ไข้เลือดออกโรคร้าย
๓. ใช้สารเคมีควบคุม
๔. ตรวจเกล็ดเลือดและความเข้มข้นเลือด

คำถามที่ ๓ จากถ้อยความข้างต้น ข้อความต่อไปนี้เป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง (๑๐ คะแนน)

- ข้อความ เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ใช่”
 ข้อความ ไม่เป็นความจริง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ไม่ใช่”

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. อุณหภูมิปกติของตัวเราคือ ๓๗.๐ องศาเซลเซียส (บูรณาการและตีความ)	✓	
๒. ในแหล่งน้ำสาธารณะควรเลี้ยงปลาให้กินลูกน้ำ (สะท้อนและประเมินค่า)		✓
๓. อัตราการเต้นของชีพจร คือ จำนวนครั้งของความรู้สึกที่ได้จากคลื่นบนเส้น เลือดแดงกระหนับหรือการพียงที่ apex ของหัวใจในเวลา ๑ นาที หน่วยเป็นครั้ง ต่อวินาที (bpm) (สะท้อนและประเมินค่า)	✓	
๔. ทรายอะเบท มีฟอสฟอรัสเป็นองค์ประกอบสำคัญ (สะท้อนและประเมินค่า)	✓	
๕. พืชสมุนไพรที่ใช้ได้ยุงได้แก่มะกรูด กะเพรา กระเทียม ตะไคร้หอม (สะท้อนและประเมินค่า)	✓	
๖. ยุงลายแพร่พันธุ์กันในช่วงฤดูฝน (สะท้อนและประเมินค่า)		✓
๗. พาราเซตามอล คือ ยาที่ใช้สำหรับรักษาอาการอาเจียน (เข้าถึงและค้นคืน)		✓
๘. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล คือสถานอนามัยประจำชุมชน (สะท้อนและประเมินค่า)	✓	
๙. ยากันยุงมีเฉพาะชนิดที่เป็นน้ำ (บูรณาการและตีความ)		✓
๑๐. การป้องกันไข้เลือดออกอีกวิธีหนึ่งคือ หาฝาปิดปากภาชนะใส่น้ำ (สะท้อน และประเมินค่า)	✓	

คำถามที่ ๔ “ภูมิปัญญาพื้นบ้านไทย ใช้ป้องกันไข้เลือดออกได้” (เข้าถึงและค้นคืน, สะท้อนและประเมินค่า)

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความข้างต้น เพราะเหตุใด ให้ใช้เหตุผลจากถ้อยความข้างต้นหรือ
แสดงความคิดเห็นประกอบคำอธิบาย

(๕ คะแนน)

๑. ให้เลือกทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบข้อความข้างล่างนี้เพียง ๑ ข้อความ (๑ คะแนน)

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลจำนวน ๒ ข้อ ที่สอดคล้องกับความคิดเห็นที่เลือกในข้อ ๑ (๔ คะแนน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เลี้ยงปลาในบ่อน้ำสาธารณะเพื่อช่วยกินลูกน้ำ ๒. สวมใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ๓. ใช้กลิ่นพืชสมุนไพรกันยุง ๔. นอนกางมุ้ง ๕. ปิดฝาภาชนะใส่น้ำ	๑. มุ้งเป็นเครื่องใช้ที่ไม่จำเป็นสำหรับบ้านสมัยใหม่ที่มีมุ้งลวด ๒. มียากันยุงที่ทันสมัย ใช้ง่าย ปลอดภัย

คำถามที่ ๕ ตอบแบบสั้น (๓ คะแนน)

๔. อาการของผู้ป่วยไข้เลือดออก ได้แก่ (เข้าถึงและค้นคืน)	กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น คลื่นไส้ อาเจียน ใจสั่น หน้ามืด
๕. ผู้ป่วยที่ร่างกายขาดน้ำมาก ควรดื่ม (เข้าถึงและค้นคืน)	น้ำเกลือแร่
๖. ตัวยูบบริเวณชายโครงด้าน (เข้าถึงและค้นคืน)	ซ้าย

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - นามสกุลชั้น.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ กิจกรรม

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ประเด็นที่ประเมิน	ผู้ประเมิน											
	ตนเอง				เพื่อน				ครู			
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑
๑. ตรงจุดประสงค์ที่กำหนด												
๒. มีความถูกต้องสมบูรณ์												
๓. มีความคิดสร้างสรรค์												
๔. ความเป็นระเบียบ												
รวม												
รวมทุกรายการ												
เฉลี่ย												

ผู้ประเมิน(ตนเอง)

ผู้ประเมิน(เพื่อน)

ผู้ประเมิน(ครู)

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานมีความน่าสนใจ แต่ยังไม่มีความคิดแปลกใหม่	ผลงานไม่แสดงแนวคิดใหม่
๔. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สื่อความคิด		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ขอบเขตเนื้อหา ทักษะการคิด จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ การคิดในรูปแบบต่าง ๆ ด้านทักษะและกระบวนการ ทักษะการคิด ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีความคิดสร้างสรรค์	ขั้นนำ ครูนำตัวอย่างข้อความที่เกี่ยวกับทักษะการคิดมาให้นักเรียนอ่านแล้วให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง โดยใช้ทักษะการคิดในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ “ชาวนาคนหนึ่งจะข้ามแม่น้ำจากฝั่งนี้ไปอีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำ โดยจะนำเอาสุนัขจิ้งจอก ข้าวเปลือกหนึ่งกระสอบและไก่ ติดตัวไปด้วย ปัญหาคือ เรือข้ามพากสามารถบรรทุกทุกได้เพียงชาวนา กับสัมภาระได้เพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น ไก่ยังไม่สามารถหึ่งสุนัขจิ้งจอกไว้กับไก่ได้ เพราะจะถูกกิน และยังไม่สามารถหึ่งไก่ไว้กับข้าวเปลือกได้ เพราะข้าวเปลือกจะถูกไก่กิน แต่ข้าวเปลือกจะไม่ถูกจิ้งจอกกิน ดังนั้น จึงหึ่งจิ้งจอกไว้กับข้าวเปลือกได้ ถ้ามว่าชาวนาจะอย่างไร ในการข้ามพากแม่น้ำนี้โดยที่สัมภาระทั้งหมดไม่มีสิ่งใดเสียหายเลย” <u>แนวคำตอบของครูผู้สอน</u> ชาวนาต้องนำไก่ข้ามไปก่อน แล้วหึ่งสุนัขจิ้งจอกไว้กับข้าวเปลือก จากนั้นข้ามกลับมาเพื่อนำสุนัขจิ้งจอกข้ามไปยังฝั่งตรงข้าม แล้วนำไก่ที่พาข้ามไปตัวแรกนั้นข้ามกลับมาด้วย (เพราะจะได้ไม่โดนสุนัขจิ้งจอกกิน) เมื่อข้ามกลับมาแล้ว ชาวนาต้องนำข้าวเปลือกข้ามมาด้วย โดยหึ่งไก่เอาไว้ จากนั้นสุดท้ายชาวนาจ่อยข้ามกลับมาเอาไก่ดั้งเดิม ครูสนทนาและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหาคำถามดังกล่าว ขั้นสอน ๑. ครูทบทวนความรู้เรื่อง ทักษะการคิด จากการเรียนเมื่อชั่วโมงที่ผ่านมา ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน ครูให้นักเรียนสร้างสถานการณ์เกี่ยวกับการคิดในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมนำเสนอให้กับเพื่อนในชั้นเรียนได้มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม	แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต สื่อ ตัวอย่างข้อความที่เกี่ยวกับทักษะการคิด ภาระงาน/ชิ้นงาน สร้างสถานการณ์เกี่ยวกับการคิดในรูปแบบต่าง ๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สื่อความคิด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	๓. นักเรียนและครูร่วมกันประเมินผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มพร้อมกันให้ คำชมเชยชี้แนะและแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง ขั้นสรุป ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเรื่อง ทักษะการคิด ๒. มอบหมายงานให้นักเรียนสำรวจปัญหาชุมชนแล้วเสนอแนะวิธีการแก้ไขที่ สามารถปฏิบัติได้	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การคิดในรูปแบบต่าง ๆ	การตอบคำถาม	แบบประเมิน การตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและ กระบวนการ ทักษะการคิด	ทดสอบภาคปฏิบัติ	แบบทดสอบอัตนัย	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีมารยาทในการอ่าน ๓. มีความคิดสร้างสรรค์	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ตัวอย่างข้อความที่เกี่ยวกับทักษะการคิด

๑. “ชาวนาคนหนึ่งจะข้ามแม่น้ำจากฝั่งนี้ไปอีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำ โดยจะนำเอา สุนัขจิ้งจอก ข้าวเปลือกหนึ่งกระสอบ และไก่ ติดตัวไปด้วย ปัญหาคือ เรือข้ามฟากสามารถบรรทุกได้เพียงชาวนา กับ สัมภาระได้เพียงหนึ่งอย่างเท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้นเค้ายังไม่สามารถทิ้งสุนัขจิ้งจอกไว้กับไก่ได้ เพราะจะถูกกิน และยังไม่สามารถทิ้งไก่ไว้กับข้าวเปลือกได้ เพราะข้าวเปลือกจะถูกไก่กิน แต่ข้าวเปลือกจะไม่ถูกจิ้งจอกกิน ดังนั้น จึงทิ้งจิ้งจอกไว้กับข้าวเปลือกได้ ถ้ามองว่าชาวนาจะทำอะไรในการข้ามฟากแม่น้ำนี้โดนที่สัมภาระทั้งหมดไม่มีสิ่งใดเสียหายเลย”

ตอบ.....

๒. มีสาวสวย ๓ คน ความจริงแล้วคนหนึ่งเป็น "นางฟ้า" คนหนึ่งเป็น "ปิศาจ" และอีกคนหนึ่งเป็น "มนุษย์" ซึ่งนางฟ้าจะพูดแต่ความจริงเสมอ ส่วนปิศาจนั้นพูดแต่ความเท็จ และมนุษย์จะพูดความจริงบ้าง ความเท็จบ้าง ปรากฏว่า

หญิงสาวผมสีดำ กล่าวว่า "ฉันไม่ใช่นางฟ้า"

หญิงสาวผมสีบอร์นซ์ กล่าวว่า "ฉันไม่ใช่มนุษย์"

หญิงสาวผมสีทอง กล่าวว่า "ฉันไม่ใช่ปิศาจ"

สรุปแล้วใครเป็น นางฟ้า ปิศาจ มนุษย์

ตอบ

๓. คุณลឹ้มทิ้งแฮมเบอร์เกอร์ครึ่งก้อนไว้ในรถยนต์ พอกลับมาเห็นมดเต็มรถเลย คุณจะทำอย่างไรดี

ตอบ

เฉลยตัวอย่างข้อความที่เกี่ยวกับทักษะการคิด

๑. ชาวนาต้องนำไก่ข้ามไปก่อน แล้วทิ้งสุนัขจิ้งจอกไว้กับข้าวเปลือก จากนั้นข้ามกลับมาเพื่อนำสุนัขจิ้งจอกข้ามไปยังฝั่งตรงข้าม แล้วนำไก่ที่พาข้ามไปตัวแรกนั้นข้ามกลับมาด้วย (เพราะจะได้ไม่โดนสุนัขจิ้งจอกกิน) เมื่อข้ามกลับมาแล้ว ชาวนาต้องนำข้าวเปลือกข้ามมาด้วย โดยทิ้งไก่เอาไว้ จากนั้นสุดท้ายชาวนาจึงนำไก่กลับมาเอาไกดั้งเดิม

๒. สาวผมสีดำคือมนุษย์ สาวผมสีบรอนซ์คือนางฟ้า ส่วนสาวผมสีทองคือปิศาจ การคิดเริ่มจาก หญิงสาวผมสีดำต้องไม่ใช่นางฟ้าแน่ ๆ เพราะนางฟ้าจะพูดแต่ความจริง และหญิงสาวผมสีดำก็ไม่ใช่ปิศาจด้วย เพราะถ้าเป็นปิศาจ ก็ย่อมจะไม่พูดว่า ชั้นไม่ใช่นางฟ้า ซึ่งเป็นความจริง ดังนั้น หญิงสาวผมสีดำจึงเป็นได้อย่างเดียวคือมนุษย์ ขอให้ลองคิดแบบนี้ต่อ ก็จะพบว่า หญิงสาวผมสีบรอนซ์นอกจากมนุษย์แล้วก็ไม่น่าจะใช่ปิศาจ เพราะถ้าเป็นปิศาจก็จะไม่พูดว่าชั้นเป็นมนุษย์ ดังนั้น เธอคนนี้คือนางฟ้า และสาวผมทองที่เหลือคือปิศาจ

๓. หาน้ำตาลมาโปรยไว้รอบ ๆ รถ มดก็จะลงมาจากรถกันหมด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการเขียนกรอบแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ การเขียนกรอบแนวคิด</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านและเขียนกรอบแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ๑. ครูนำผลมะละกอมา ๑ ผล แล้วให้นักเรียนแต่ละคนบอกสิ่งที่เห็นจากผลมะละกอดังกล่าว โดยคำตอบต้องไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง (ผลสีเขียว ผลสีเหลือง รสชาติหวาน มีเมล็ด ฯลฯ)</p> <p>๒. ครูทบทวนเรื่อง การเขียนกรอบแนวคิดจากที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง มหัศจรรย์แห่งมะละกอ พร้อมให้นักเรียนบอกความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง</p> <p>๒. นักเรียนเขียนกรอบแนวคิดจากการอ่านเรื่อง มหัศจรรย์แห่งมะละกอ ลงในสมุดส่งชั่วโมงถัดไป</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเรื่อง มหัศจรรย์แห่งมะละกอ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. ผลมะละกอ ๒. ใบความรู้ เรื่อง มหัศจรรย์แห่งมะละกอ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนกรอบแนวคิดจากการอ่านเรื่อง มหัศจรรย์แห่งมะละกอ</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การเขียนกรอบแนวคิด	การตอบคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและ กระบวนการ อ่านและเขียนกรอบ แนวคิดจากเรื่องที่อ่าน	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค

.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....
ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง มหัตศรยแห่งมะละกอ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนกรอบแนวคิดจากเรื่องให้อ่านให้ถูกต้อง

มะละกอเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการและมีสรรพคุณทางยา มีชื่อเรียกทางวิทยาศาสตร์ว่า *Carica papaya* Linn. มีชื่อเรียกตามท้องถิ่น ดังนี้

ภาษาอีสาน เรียกว่า บักหุ่ง ชาวเลย - นครพนม เรียก หมักหุ่ง ภาษาใต้ เรียกว่า ลอกอ ชาวยะลา เรียก ก้วยลา ชาวปัตตานี เรียก มะเต๊ะ ภาษาเหนือเรียกว่า มะก้วยเต็ด นอกจากนี้ทุกส่วนของมะละกอ มีสรรพคุณทางยา เช่น เนื้อของผลสุก ช่วยแก้อาการร้อนใน แก้กระหาย บำรุง กระเพาะ บำรุงม้าม แก้ปวดท้อง ขับปัสสาวะ

เนื้อของผลดิบ ช่วยแก้พยาธิตัวตืด ตัวกลม นอกจากนี้ทุกส่วนของมะละกอมีสรรพคุณทางยา เช่น ใบ ใช้พอกรักษาแผลและอาการปวดบวม

เมล็ด ใช้ทารักษาโรค ผิวน้ำ ราก ใช้ต้มขับปัสสาวะและขับประจำเดือน

ดอก ใช้ขับประจำเดือน แก้ไข้และโรคดีซ่าน

มะละกอเป็นพืชที่อุดมไปด้วยวิตามินต่าง ๆ เช่น วิตามินเอช่วยบำรุงสายตา ผมหัน สารเบต้าแคโรทีน ช่วยต่อต้านมะเร็ง วิตามินซี รักษาโรคหวัด และโรคอักเสบ บิดถ่าย แคลเซียม ทำให้กระดูกและฟันแข็งแรง ฟอสฟอรัส ช่วยสร้างกระดูกและฟัน และเหล็ก ช่วยบำรุงเลือด

แบบประเมินผลงาน

เลขที่	ชื่อนามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

ระดับคุณภาพ

- ๐ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
- ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดีมาก

เกณฑ์การประเมินผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

- ๐ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
 ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดีมาก

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง ถือว่า ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนอธิบาย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการเขียนอธิบาย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียนอธิบาย</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนอธิบายจากเรื่องที่กำหนดให้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ ๑ คน เพื่อเล่นเกม กล่องปริศนา ในกล่องจะมีสิ่งของที่ครูเป็นผู้กำหนดแล้วให้นักเรียนคนที่เป็นตัวแทนจดจำรายละเอียดสิ่งของดังกล่าว แล้วให้นักเรียนคนอื่นสอบถามเพื่อนที่เป็นตัวแทนได้ ๕ คำถาม</p> <p>๒. นักเรียนที่เป็นตัวแทนอธิบายสิ่งของในกล่องแต่มีข้อแม้ว่าห้ามพูดถึงคำตอบที่เกี่ยวกับสิ่งของนั้น</p> <p>๓. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหลังจากการทำกิจกรรมดังกล่าว</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. ครูชี้แจงให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการอธิบายจากการเล่นเกม กล่องปริศนา ว่าพบข้อบกพร่องในการสื่อสารในด้านใดบ้าง</p> <p>๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนอธิบาย และครูอธิบายเรื่องดังกล่าวประกอบ</p> <p>๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนอธิบายเรื่อง อาหารที่ฉันชอบ โดยบอกวิธีและขั้นตอนในการปรุงอาหารดังกล่าว เป็นการบ้าน</p> <p>๔. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนอธิบาย</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการเขียนอธิบาย</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. กล่องปริศนา ๒. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนอธิบาย</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>เขียนอธิบายเรื่อง อาหารที่ฉันชอบ</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียนอธิบาย	ตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนอธิบายเรื่องที่กำหนดให้	ทดสอบ	แบบทดสอบอัตนัย	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

**ใบความรู้เรื่อง การเขียนอธิบาย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนอธิบาย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การเขียนอธิบาย คือ การเขียนเพื่ออธิบายความหมายให้กระจ่าง หรือขยายความให้มีรายละเอียดชัดเจนขึ้น หรือชี้แจงสิ่งต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น งานเขียนที่มีลักษณะเป็นการอธิบายนี้ ผู้เขียนสามารถนำถ้อยคำมาเรียบเรียงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสละสลวย เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ตรงตามที่ต้องการ

๑. แนวทางการเขียนอธิบาย มีดังนี้

๑.๑ การเขียนอธิบายจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ

จำเป็นต้องฝึกตนเองให้เป็นคนช่างสังเกต จดจำข้อมูลให้แม่นยำต้องมีวิธีเขียนเป็นไปตามลำดับ ไม่สับสน รู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมด้วย จึงจะทำให้งานเขียนชวนให้ผู้อื่นติดตามสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติที่น่าสนใจมีอยู่มากมาย ถ้าจะเขียนอธิบายสิ่งเหล่านั้นต้องสังเกตดูว่า อะไรเป็นลักษณะเด่นของสิ่งต่าง ๆ แล้วเลือกกล่าวถึงลักษณะสำคัญที่เห็นได้ชัดเจนมาประมวลให้ครบถ้วน

ตัวอย่าง การเขียนอธิบายสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ

นกภูหงอนหัวน้ำตาแดง เป็นนกที่มีขนาดเล็กมาก (๑๔ ซม.) หงอนขนบนหัวมีขนาดสั้น ลำตัวอมบาง ด้านบนลำตัวมีขีดลายสีขาว ขนบริเวณหูสีน้ำตาลแดงมีลายขีดสีขาว ขนปลายหางสีขาว และด้านล่างลำตัวสีขาว ในประเทศไทยพบในภาคเหนือ เช่น ที่ดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ และในภาคกลาง เช่น อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ เป็นต้น

(วัชระ สงวนสมบัติ)

๑.๒ การเขียนอธิบายจากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป็นการเขียนอธิบายถึงความคิดที่สัมพันธ์กับการกระทำตลอดจนวิธีทำสิ่งต่าง ๆ

ตัวอย่าง การเขียนอธิบายถึงความคิดที่สัมพันธ์กับการกระทำ

ข้าวหน้าไก่นึ่งกุนเชียงเห็ดหอม

นำกระทะตั้งไฟใส่น้ำมันพอร้อน ใส่ต้นหอมซอย กระเทียมสับผัดจนหอม นำไก่ กุนเชียง และเห็ดหอม นำถ้วยผสมน้ำซุปลไก่ น้ำเห็ดหอม ซีอิ๊วดำ ซีอิ๊วหอย น้ำมันงา พริกไทยขาว เกลงในถ้วยข้าว แล้วนำไปนึ่งจนกระทั่งสุก พอสุก นำถ้วยคว่ำลงเอาส่วนที่มีไก่ กุนเชียง เห็ดหอมไว้ข้างบน แต่งหน้าด้วยผักชี ทานกับแตงกวา พริกชี้ฟ้าเขียวหั่น และต้นหอม

(หมึกแดง เดลินิวส์ ฉบับวันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗)

๑.๓ การเขียนอธิบายเหตุผล

การเขียนอธิบายเหตุผล จะพบในงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เรียงความ บทความ คำปราศรัย โวาทสุนทรพจน์ คำไว้อาลัย คำกล่าวสดุดี ฯลฯ

ตัวอย่าง การเขียนอธิบายเหตุผล

คนฉลาด

เมื่อเราหาเงินหาทองได้ เราก็ควรใช้ให้มันเป็นประโยชน์ ใช้สำหรับตนบ้าง กินอยู่ เครื่องนุ่งห่ม จัดบ้านจัดเรือน ตามสมควรแก่ฐานะ เหลือจากนั้นเราก็แบ่งสรรปันส่วนบำเพ็ญสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ ช่วยสร้างสิ่งที่ควรสร้าง เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล สถานสงเคราะห์คนชรา เป็นต้น

เราอยู่สบาย มีทรัพย์สินเงินทองจับจ่ายใช้สอย เราก็นึกถึงความลำบากของคนเหล่านั้นบ้าง โดยช่วยอนุเคราะห์ เกื้อกูลเขาตามฐานะ หรือว่าเรามีปัญญา มีสมอง มีเงินทอง แทนที่จะนั่งให้เขาทุกข์ทรมาน เราก็เอาไปหมุนสร้างโรงงาน ประเภทต่าง ๆ ก็เท่ากับสงเคราะห์เพื่อนมนุษย์เหมือนกัน เพราะคนที่ยากจนจะได้เข้าไปอาศัยเป็นกรรมกรรับใช้ในโรงงาน ทำให้การเงินหมุนเวียน คนเหล่านั้นได้กินได้ใช้อยู่ เราก็นอนสบายเพราะว่าทุกคนมีงานทำกันทั่วถึง โจรผู้ร้าย ก็ลดน้อยลงไป เราไม่ต้องหวาดระแวง กลางคืนก็นอนเป็นสุข หลับเป็นสุขอย่างนี้เป็น การสงเคราะห์ทั้งเขาทั้งเรา รู้จักใช้สิ่งที่เรามีให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ คนเหล่านี้ เราเรียกว่า เป็นคนฉลาดใช้เงินเป็น

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)

๒. มารยาทในการเขียนอธิบาย

การเขียนที่สัมฤทธิ์ผลนั้น คือ การเขียนที่ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการ การให้เกิดความประทับใจ ในข้อเขียนนั้นๆ การเขียนจึงต้องอาศัยการฝึกฝนและแบบอย่างในการเขียน ผู้เขียนจึงต้องรู้จักลักษณะของเรื่องที่จะเขียน รู้จักผู้อ่านและจุดมุ่งหมายของการเขียน ดังนั้น ผู้เขียนควรตระหนักในข้อคิดที่ใส่ลงในงานเขียน

มารยาทในการเขียน มีข้อปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี โดยใช้สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง การแบ่งวรรคตอน ควรระมัดระวังให้มาก เพราะถ้าเว้นวรรคผิด อาจทำให้ผิดความหมาย

๒.๒ การนำข้อความของผู้อื่นมาเขียน ต้องให้เกียรติเจ้าของของข้อความนั้น โดยอ้างอิงแหล่งที่มา ใส่เครื่องหมายอัญประกาศคลุมข้อความที่ยกมาอ้าง เช่น

"(ข้อความ)" จากหนังสือ \"(ชื่อหนังสือ)\" ของ \"(ชื่อผู้แต่ง)\"

๒.๓ ข้อเขียนนั้นต้องไม่ทำความเดือดร้อน รำคาญใจ และเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เช่น เขียนชื่อนามสกุล ยศ ตำแหน่ง ไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือมีความหมายถึงสิ่งไม่ดีไม่งาม

๒.๔ ไม่เขียนข้อความพาดพิงให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ซึ่งอาจถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายในข้อหาหมิ่นประมาท ไม่ควรใช้อารมณ์ของตนเองในการเขียนวิจารณ์ผู้อื่นโดยปราศจากเหตุผล และข้อเท็จจริง

๒.๕ เขียนสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ทั้งด้านความรู้ ความบันเทิง เพื่อให้เกิดความสามัคคี และความสงบสุขแก่สังคม และประเทศชาติ

การเขียนอธิบายเป็นวิธีการเขียนชี้แจงความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ให้เข้าใจได้ชัดเจน ดังนั้น การเขียนอธิบายที่ดี ย่อมทำให้สามารถเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น จึงควรพยายามเขียนอธิบายให้ดี โดยการหมั่นเขียนและอ่านข้อความที่เป็น การอธิบาย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน และควรตระหนักถึงมารยาทในการเขียน เพราะจะช่วยส่งเสริมให้งานเขียนนั้นมีคุณค่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดอภิปราย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดอภิปราย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกความหมายของการพูดอภิปราย แสดงทรรศนะ ๒. บอกรูปแบบของการพูดอภิปราย แสดงทรรศนะ <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เขียนบทพูดอภิปรายได้ถูกต้อง ๒. พูดอภิปรายได้ถูกต้อง ผู้ฟังคล้อยตาม <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการพูด 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ครูถามนักเรียนว่า “ใครรู้สึกว่าเป็นคนที่พูดไม่ค่อยเก่งบ้างและปัญหาของการที่ทำให้ตนเองพูดไม่เก่งคืออะไร” ให้นักเรียนกันร่วมกันอภิปราย จากนั้นครูสุ่มนักเรียนที่ตอบว่าตนเองพูดไม่เก่ง แล้วให้เล่าให้เพื่อนฟังว่าเหตุผลที่ตนพูดไม่เก่งคืออะไร</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนจับคู่กันแล้วระดมความคิดว่า “การพูดที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร” จากนั้นสรุปการพูดที่ดีลงในบัตรบันทึกพูดดีมีเสน่ห์ ด้านหน้า ๒. เปิดวีดิทัศน์เรื่อง “ประกวดการพูดอภิปรายสร้างภายใต้โครงการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน บนแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” จากนั้นแต่ละคู่สังเกตการพูดดังกล่าวว่ามีลักษณะอย่างไร จากนั้นบันทึกลงในบัตรบันทึกพูดดีมีเสน่ห์ หน้าหลัง ๓. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๖-๗ คน คิดชื่อกลุ่มโดยให้มีคำว่า “พูด” อยู่ชื่อกลุ่มของตนเองด้วย ๔. แจกใบความรู้ เรื่องการพูดแสดงทรรศนะและการพูดอภิปราย ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมศึกษาแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้ คำถามที่ ๑ การพูดแสดงทรรศนะคืออะไร มีรูปแบบใดบ้าง คำถามที่ ๒ การพูดอภิปรายคืออะไร มีกระบวนการพูดอย่างไร 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บัตรบันทึกพูดดีมีเสน่ห์ ๒. วีดิทัศน์เรื่อง การพูดอภิปรายพาเพลินภายใต้โครงการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน ๓. ใบความรู้ เรื่องการพูดแสดงทรรศนะและรูปแบบการพูดอภิปราย <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดอภิปราย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>คำถามที่ ๓ ในการพูดแต่ละครั้งผู้พูดควรมีมารยาทในการพูดอย่างไร</p> <p>คำถามที่ ๔ จากการศึกษาใบงานเรื่องการพูดแสดงทรรศนะและการพูดอภิปราย นักเรียนมีความรู้อะไรเพิ่มขึ้นมาบ้าง</p> <p>คำถามที่ ๕ ความรู้ที่เพิ่มขึ้นมาส่งผลให้การพูดดีขึ้นได้อย่างไร</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. สุ่มนักเรียน ๕ คน โดยให้นักเรียนเลือกตอบคำถามคนละ ๑ ข้อ เพื่อตอบคำถามในข้อที่ตนเองเลือกให้เพื่อนฟัง</p> <p>๒. ครูเพิ่มเติมคำตอบที่นักเรียนตอบ แล้วพูดเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ อยากรับตอบ</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของการพูดอภิปราย แสดงทรรศนะ ๒. บอกรูปแบบของการพูดอภิปราย แสดงทรรศนะ	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. เขียนบทพูดอภิปรายได้ถูกต้อง ๒. พูดอภิปรายได้ถูกต้อง ผู้ฟังคล้อยตาม	ประเมินผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีมารยาทในการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะและรูปแบบการพูดอภิปราย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดอภิปราย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดแสดงทรรศนะ

ความหมายของคำว่าทรรศนะ

ทรรศนะ คือ ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล

ทรรศนะ เขียนได้สองแบบ คือ ทรรศนะ หรือ ทศนะ

โครงสร้างของการแสดงทรรศนะ

การแสดงทรรศนะ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ที่มา คือส่วนที่เป็นเรื่องราวต่าง ๆ อันทำให้เกิดการแสดงทรรศนะหรือสิ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแสดงทรรศนะนั้น ที่มาจะช่วยให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจและพร้อมที่จะรับฟังทรรศนะนั้น

๒. ข้อเสนอสนับสนุน คือข้อเท็จจริง หลักการ รวมถึงทรรศนะหรือมติของผู้อื่นที่แสดงทรรศนะนำมาใช้ประกอบกัน เพื่อให้เป็นเหตุผลสนับสนุนข้อสรุปของตน

๓. ข้อสรุป คือสาระที่สำคัญที่สุดของทรรศนะ อาจเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวิจัย ข้อเสนอพื้นฐาน หรือ การประเมินค่า ซึ่งเจ้าของทรรศนะนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นพิจารณายอมรับหรือนำไปปฏิบัติ

ความแตกต่างระหว่างทรรศนะของบุคคล

ความแตกต่างระหว่างทรรศนะของบุคคล ขึ้นอยู่กับอิทธิพลสำคัญ ๒ ประการ คือ

๓.๑ คุณสมบัติตามธรรมชาติของมนุษย์ หมายถึง คุณสมบัตินี้มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด เช่น ความมีไหวพริบ เขียวชาญปฏิภาณ ความถนัดหรือพรสวรรค์

๓.๒ สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างหรือกระทำขึ้นซึ่งสิ่งแวดล้อมรอบตัวมนุษย์แต่ละคน

ประเภทของทรรศนะ

ทรรศนะที่มนุษย์แสดงกันอยู่เป็นปกติในสังคม ออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ทรรศนะเชิงข้อเท็จจริง

ส่วนใหญ่จะเป็นทรรศนะที่กล่าวถึงเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังเป็นเรื่องที่คนในสังคมถกเถียงกันอยู่ว่า ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเป็นอย่างไรกันแน่ การแสดงทรรศนะเชิงข้อเท็จจริงจึงเป็นเพียงการสันนิษฐานเท่านั้น จะน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด แล้วแต่เหตุผลที่ผู้แสดงทรรศนะนำมาสนับสนุนเป็นสำคัญ

๒. ทรรศนะเชิงคุณค่า

ทรรศนะประเภทนี้ เป็นทรรศนะที่ประเมินว่า สิ่งใดดี สิ่งใดด้อย สิ่งใดเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ สิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม สิ่งเหล่านั้นอาจเป็นวัตถุ บุคคล กิจกรรม โครงการ วิธีการ นโยบาย หรือแม้แต่ทรรศนะก็ได้

ผู้แสดงทรศนะอาจประเมินค่าสิ่งนั้นโดยลำพังตัวของมันเอง หรือประเมินโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่อยู่ในประเภทเดียวกัน หรือมีลักษณะเป็นไปในทำนองเดียวกันตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

๓. ทรศนะเชิงนโยบาย

ทรศนะเชิงนโยบายเป็นทรศนะที่บ่งชี้ว่าควรทำอะไร อย่างไรต่อไปในอนาคต หรือควรที่จะปรับปรุงแก้ไขสิ่งใดไปในทางใด อย่างไร นโยบายมีหลายระดับ ตั้งแต่บุคคล องค์กร สถาบัน ตลอดไปจนถึงระดับประเทศชาติ ทรศนะเชิงนโยบายมักจะต้องบ่งชี้ให้แจ่มชัดด้วยว่า สิ่งที่จะเสนอให้ทำนั้น มีขั้นตอนอย่างไร มีเป้าหมายอะไร เป็นประโยชน์อย่างไร และหากมีอุปสรรคจะแก้ไขอย่างไร อาจรวมไปถึงวิธีปฏิบัติว่าน่าจะกระทำอย่างไรด้วย

ลักษณะของภาษาที่ใช้แสดงทรศนะ มีดังนี้

๑. การใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อบ่งชี้ว่า เป็นการแสดงทรศนะ เช่น คง ควร คงจะ น่าจะ ควรจะ เห็นว่า คิดว่า เชื่อว่า ฯลฯ เช่น

คง, คงจะ : เขาคงไม่ประพฤติเช่นนั้น

วันนี้เพื่อนผมคงจะหายป่วย

ควร, ควรจะ : เราควรยกย่องในคุณงามความดีของเขา

เราควรจะยกโทษให้เขา

น่า, น่าจะ : เธอพูดจาสุภาพและนิสัยน่ารักยกย่อง

น่าจะเอาตัวอย่างที่ดีจากเขามาปฏิบัติ

เห็นว่่า : ผมเห็นว่าคำพูดของนักการเมืองบางคนไม่น่าเชื่อถือ

คิดว่า : ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ที่จะมาเป็นผู้นำจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต

เชื่อว่า : ดิฉันเชื่อว่าคนที่มีความมุ่งมั่นอย่างเธอจะทำได้ก็ต้องประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

๒. เป็นข้อความที่มีทั้งข้อสรุปและข้อสนับสนุน เช่น

- ผมเห็นว่าการออกกำลังกายเป็นประจำจะช่วยให้มีสุขภาพดี เราจึงควรออกกำลังกายทุกวัน

- ดิฉันคิดว่ารายการต่าง ๆ ในโทรทัศน์มีอิทธิพลมากต่อความคิดของเยาวชน ดังนั้น ผู้ผลิตรายการที่สร้างสรรค์เพื่อเยาวชนทั้งหลายควรได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและเอกชนให้มากขึ้น

ปัจจัยที่ส่งเสริมการแสดงทรศนะ

เมื่อบุคคลมีโอกาสแสดงทรศนะแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นอีกหลายข้อที่ช่วยส่งเสริมการแสดงทรศนะนั้น ๆ อาจสรุปปัจจัยเหล่านี้ได้เป็น ๒ ประการ คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายนอก มีอาทิ สื่อ ผู้รับสาร บรรยากาศแวดล้อม เวลา สถานที่ บุคคลอื่น

ปัจจัยภายใน มีอาทิ ความสามารถในการใช้ภาษาทั้งวัจนภาษา และอวัจนภาษา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้และประสบการณ์ ทักษะสติปัญญาและความพร้อมทางกาย

การประเมินค่าทรศนะ

แนวทางในการประเมินค่าทรศนะควรเป็น ดังนี้

๑. ประโยชน์และลักษณะสร้างสรรค์

๒. ความน่าเชื่อถือและความสมเหตุสมผล

๓. ความเหมาะสมกับผู้รับสารและกาลเทศะ

ความมุ่งหมายของการอภิปราย

๑. เพื่อเสนอปัญหาหรือเรื่องบางอย่าง
๒. ให้คนกลุ่มหนึ่งมาร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนทรรศนะอย่างมีหลักเกณฑ์และมีเหตุผลตามหลักประชาธิปไตย
๓. ผู้ร่วมอภิปรายเสนอข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะ และแสวงหาข้อแก้ไขที่ดีที่สุด อาจมีความเห็นสอดคล้องกันหรือโต้แย้งกันก็ได้
๔. หาข้อยุติของปัญหาหรือเรื่องดังกล่าว
๕. ให้ข้อคิดและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

ประเภทของการอภิปราย

๑. การอภิปรายกลุ่ม หมายถึง การอภิปรายที่บุคคลมาร่วมปรึกษาหารือกัน อาจมีจำนวน ๕-๑๐ คน หรือมากกว่านี้ก็ได้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการพูด ผลัดกันพูด ผลัดกันฟัง การอภิปรายแบบนี้จะไม่มีผู้ฟัง เพราะทุกคนเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังนั่นเอง
๒. การอภิปรายในที่ประชุม หมายถึง การอภิปรายที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้แน่นอนว่าทุกคนจะมาร่วมประชุม เพื่อแสดงความคิดเห็นสำหรับหัวข้อใดเรื่องหนึ่ง การอภิปรายแบบนี้มีประธานในการอภิปรายทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินการอภิปรายให้เป็นไปตามระเบียบวาระ และหลังจากที่สมาชิกมาร่วมประชุมอภิปรายกันเสร็จสิ้นจนได้ข้อยุติ ก่อนเสนอข้อยุตินั้น สมาชิกจะต้องลงคะแนนเสียงกันก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นมติของที่ประชุมจริง บางครั้งอาจมีการคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ประมาณ ๓-๕ คน ร่วมอภิปรายเป็นคณะ ส่วนคนที่เหลือก็เป็นผู้ฟัง และหลังจากได้อภิปรายแล้วจะเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามข้อสงสัย เมื่อทุกคนเข้าใจกระจ่างดีแล้วจึงสรุปข้อยุติที่ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน ถือเป็นมติของที่ประชุม จากนั้นประธานก็กล่าวปิดอภิปรายได้

หน้าที่ของผู้ดำเนินการอภิปราย

- การอภิปรายจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินการอภิปราย ซึ่งหน้าที่ของผู้ดำเนินการอภิปราย ได้แก่
๑. กล่าวแนะนำผู้ร่วมอภิปรายให้ผู้ฟังรู้จักอย่างย่อ ๆ
 ๒. กล่าวชื่อเรื่องที่ขออภิปรายและกำหนดเวลาการอภิปราย
 ๓. เชิญผู้อภิปรายพูดให้ทั่วถึงกัน คอยรักษาเวลาการพูดให้อยู่ในกำหนด
 ๔. เข้าใจเรื่องที่ขออภิปรายอย่างดี ประชุมปรึกษาหารือวางแผนการพูดไว้ล่วงหน้า
 ๕. ช่วยสรุปการพูดอภิปรายของแต่ละคนและเชื่อมโยงไปยังผู้อภิปรายแต่ละคนได้
 ๖. คอยเพิ่มเติมหรือสรุปเรื่องอภิปรายให้ผู้ฟังเข้าใจดียิ่งขึ้น
 ๗. คอยแจกคำถามของผู้ฟังให้ผู้อภิปราย

หน้าที่ของผู้อภิปราย

๑. เข้าใจเนื้อเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี เตรียมตัวมาอย่างดี
๒. ประชุมปรึกษาหารือกับคณะผู้อภิปราย แบ่งหัวข้อตามความถนัดของตน
๓. รักษาเวลาในการพูดให้เคร่งครัดเสมอและตรงต่อการณ์หมาย
๔. ใช้ภาษาพูดที่กะทัดรัด ชัดเจน
๕. รักษาบรรยากาศที่ดีในการพูด เช่น กิริยาท่าทาง สีหน้า และการควบคุมอารมณ์

๖. ผู้อภิปรายควรเปิดโอกาสให้ผู้อื่นพูดบ้าง ไม่พูดมากเสียคนเดียว
๗. เพิ่มเติมเนื้อเรื่องบางตอนหากเห็นว่าผู้อภิปรายยังพูดไม่สมบูรณ์

ปัญหาหรือหัวข้อเรื่องที่จะนำมาอภิปราย

๑. ไม่ควรเน้นปัญหาที่กว้างเกินไปจนสรุปผลไม่ได้ หรือต้องใช้เวลายาวนาน
๒. ควรเป็นปัญหาที่มีสาระและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
๓. ควรเป็นปัญหาที่คนส่วนใหญ่ได้ประสบและเป็นปัญหาที่พบได้บ่อย ๆ
๔. ควรเป็นปัญหาที่สังคมส่วนใหญ่เข้าใจยากหรือเข้าใจไม่ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดอภิปรายพาเพลิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดอภิปราย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> บอกความหมายของการพูดอภิปราย แสดงทรรศนะ บอกรูปแบบของการพูดอภิปราย แสดงทรรศนะ ประโยชน์ของการพูดอภิปราย <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> เขียนบทพูดอภิปรายได้ถูกต้อง พูดอภิปรายได้ถูกต้อง ผู้ฟังคล้อยตาม <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีมารยาทในการพูด 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> เปิดวิดีโอทัศน์รายการเดี่ยวไมโครโฟน จาก ยูทูบ แล้วถามนักเรียนว่า “การพูดของโน้ตอดมมีความน่าสนใจหรือไม่ เพราะเหตุใด ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน เพื่อพูดแสดงความคิดเห็น” ครูกล่าวชื่นชมในคำตอบของนักเรียนและเพิ่มเติมความรู้ในส่วนของการพูดแสดงความคิดเห็น <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนเข้ากลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิมเมื่อคาบที่แล้ว นักเรียนในกลุ่มร่วมกันทบทวนรูปแบบการพูดอภิปราย นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งสมาชิกออกเป็น ๒ ทีม ทีมละ ๓ คน หากมีสมาชิกเหลือให้สมาชิกที่เหลือเป็นพิธีกรประจำกลุ่ม ครูจัดฐานการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบจิ๊กซอว์ หัวข้อเรื่อง การเขียนโครงเรื่องและการเขียนบทพูดอภิปรายพาเพลิน <p style="text-align: center;">แบบจิ๊กซอว์</p> <p style="text-align: center;">การเขียนโครงเรื่องและการเขียนบทพูดอภิปรายพาเพลิน</p> <p style="text-align: center;">ผู้เชี่ยวชาญที่ ๑ ด้านบทบาทหัวหน้าทีม</p> <p style="text-align: center;">ผู้เชี่ยวชาญที่ ๒ ศึกษาบทบาท สมาชิกคนที่ ๑-๓</p> <p style="text-align: center;">ผู้เชี่ยวชาญที่ ๓ ศึกษาการเขียนโครงเรื่องและบทพูด</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนกลับไปยังกลุ่มบ้านของตนเองแล้วผลัดกันเล่าเรื่องที่ตนได้ศึกษาเรียนรู้มาจากจิ๊กซอว์ การเขียนโครงเรื่อง และการเขียนบทพูดอภิปรายพาเพลิน 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> วิดีโอทัศน์เรื่อง รายการเดี่ยวไมโครโฟน จิ๊กซอว์การเขียนบทพูด ใบงานเรื่องการเขียนบทพูด ใบงานเรื่องการพูดอภิปรายพาเพลิน <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>การเขียนโครงเรื่องและการเขียนบทพูดอภิปรายพาเพลิน</p> <p>การแข่งขันการพูดอภิปรายพาเพลิน</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดอภิปรายพาเพลิน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๖. นักเรียนทำใบงานตอบคำถามจากจิ๊กซอว์การเขียนโครงเรื่องและการเขียนบทพูดอภิปรายพาเพลิน</p> <p style="text-align: center;">ใบงาน</p> <p style="text-align: center;">เรื่องเขียนโครงเรื่องและการเขียนบทพูดอภิปรายพาเพลิน</p> <p>คำถามที่ ๑ ภายในเวลา ๑๕ นาที นักเรียนทำงานเสร็จหรือไม่ เพราะอะไร</p> <p>คำถามที่ ๒ การศึกษาเรียนรู้มีปัญหาใดหรือไม่ หากมีนักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร</p> <p>คำถามที่ ๓ ศึกษาฐานเรียนรู้แล้วได้อะไรเพิ่ม</p> <p>๗. หัวหน้าทีมนำเสนอ ใบงาน แล้วนำใบงานส่งครู</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ครูกล่าวชื่นชมในความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียน และปลุกฝังให้นักเรียนใช้วิธีการของพูดอภิปรายพาเพลินในการหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการใช้ชีวิต</p> <p>๒. ครูมอบหมายการบ้านให้นักเรียนทำใบงานโครงเรื่องและการเขียนบทพูด ตามหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายจากทีมแล้วส่งครู เพื่อให้ครูแนะนำเพิ่มเติมนอกเหนือเวลาเรียนและให้นักเรียนเตรียมทีมแข่งขันในการพูดอภิปรายนอกเหนือเวลาเรียน</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การพูดอภิปราย	สังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนโครงเรื่องและการเขียน บทพูดอภิปรายพาเพลิน แข่งขันการพูดอภิปราย พาเพลิน	๑. นำเสนอผลงาน การเขียนบทพูด ๒. ตรวจสอบการพูดอภิปราย พาเพลิน	๑. แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน การเขียนบทพูด ๒. แบบประเมินการพูด อภิปรายพาเพลิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีมารยาทในการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ๑ (ปรับปรุง)
- ๖ - ๘ คะแนน หมายถึง ๒ (พอใช้)
- ๙ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ๓ (ดี)
- ๑๑ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ๔ (ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการพูดอภิปราย

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พูดได้ถูกต้อง ตามหลักการ พูดอภิปราย				การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา				การให้ความรู้ แก่ผู้ฟัง				มารยาท ในการพูด				รวม ๑๖ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๔ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑ - ๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘ - ๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๗	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕ คะแนน	หมายถึง	๑	ปรับปรุง
๖ - ๘ คะแนน	หมายถึง	๒	พอใช้
๙ - ๑๐ คะแนน	หมายถึง	๓	ดี
๑๑ - ๑๒ คะแนน	หมายถึง	๔	ดีมาก

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

แบบประเมินการพูดอภิปราย

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. พูดได้ถูกต้องตามหลักการพูดอภิปราย	มีการวางแผนในการพูดแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ทรรศนะ มีเหตุผลตามหลักและรูปแบบการพูดอภิปราย ซึ่งมุ่งเสนอข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะและแสวงหาข้อแก้ไขที่ดีที่สุดให้แก่ผู้ฟัง	มีการวางแผนในการพูดแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ทรรศนะ มีเหตุผลตามหลักและรูปแบบการพูดอภิปราย ซึ่งมุ่งเสนอข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะและแสวงหาข้อแก้ไขเป็นส่วนใหญ่	มีการวางแผนในการพูดแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ทรรศนะ มีเหตุผลตามหลักและรูปแบบการพูดอภิปราย ซึ่งมุ่งเสนอข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะและแสวงหาข้อแก้ไขเป็นบางส่วน	มีการวางแผนในการพูดแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ทรรศนะ มีเหตุผลตามหลักและรูปแบบการพูดอภิปราย ซึ่งมุ่งเสนอข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะและแสวงหาข้อแก้ไขเพียงเล็กน้อย
๒. การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สละสลวย สอดคล้องกับเนื้อเรื่องถูกต้องตามอักขรวิธี	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สละสลวย สอดคล้องกับเนื้อเรื่องถูกต้องตามอักขรวิธีเป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สละสลวย สอดคล้องกับเนื้อเรื่องถูกต้องตามอักขรวิธีเป็นบางส่วน	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สละสลวย สอดคล้องกับเนื้อเรื่องถูกต้องตามอักขรวิธีเพียงเล็กน้อย
๓. การให้ความรู้แก่ผู้ฟัง	ได้ความรู้ที่หลากหลาย ตรงตามหัวข้อ ได้ข้อคิดและแนวทางในการแก้ปัญหา	ได้ความรู้ที่หลากหลาย ตรงตามหัวข้อ ได้ข้อคิดและแนวทางในการแก้ปัญหาเป็นส่วนใหญ่	ได้ความรู้ที่หลากหลาย ตรงตามหัวข้อ ได้ข้อคิดและแนวทางในการแก้ปัญหาเป็นบางส่วน	ได้ความรู้ที่หลากหลาย ตรงตามหัวข้อ ได้ข้อคิดและแนวทางในการแก้ปัญหาเพียงเล็กน้อย
๔. มารยาทในการพูด	มีมารยาทในการพูดการพูดอภิปรายครบถ้วน ดังนี้ ๑. ไม่พูดเชิงดูหมิ่นผู้ฟัง ๒. ไม่โอ้อวดตนเอง ๓. ไม่ขัดจังหวะหรือท้วงติงผู้กำลังอภิปราย	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับมารยาทในการพูดอภิปราย ๑ ข้อ	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับมารยาทในการพูดอภิปราย ๒ ข้อ	มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับมารยาทในการพูดอภิปราย ๓ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔ - ๑๖	ดีมาก
๑๑ - ๑๓	ดี
๘ - ๑๐	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์และจำแนกคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติได้ ๒. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมปริศนาอะไรเอ๋ย (เกมนี้จะเป็นเกมที่น่าคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ มาใช้ในการเล่นเกม) ๒. ครูสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติที่พบในเกมดังกล่าว</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ ๒. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ</p> <p>ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. เกมปริศนาอะไรเอ๋ย ๒. ใบความรู้เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ ๓. ใบงานเรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายคำทับศัพท์และศัพท์ บัญญัติ	ถามคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์และจำแนกคำทับ ศัพท์และศัพท์บัญญัติ ๒. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์ บัญญัติได้	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

เกมปริศนาอะไรเอ่ย

๑. อะไรเอ่ย ขนมอบของฝรั่งชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งสาลีผสมไข่ เนย น้ำตาล	เค้ก
๒. อะไรเอ่ย เนยแข็งมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่ง คือ	ชีส
๓. อะไรเอ่ย ปลาชนิดหนึ่งเนื้อมีสีชมพูหรือแดงเข้ม นิยมเอามาทำเป็นปลากระป๋อง	ทูน่า
๔. อะไรเอ่ย ชื่อย่าของชาวตะวันตกที่ใช้ฝึกสดหลายชนิด	สลัด
๕. อะไรเอ่ย ผลผลิตที่ได้มาจากเมล็ดของต้นโกโก้	ช็อกโกแลต
๖. อะไรเอ่ย กีฬาอย่างหนึ่งที่ผู้เล่นต้องยืนบนแผ่นสกีแล้วไถตัวเองให้ลื่นไถลตามเนินเขา
ที่มีหิมะปกคลุม	สกี
๗. อะไรเอ่ย ที่สวมเท้าทำด้วยโลหะมีล้อเล็ก ๆ	สเกต
๘. อะไรเอ่ย เครื่องดนตรีชนิดหนึ่งเป็นพวกเครื่องสาย	กีตาร์
๙. อะไรเอ่ย กีฬาประเภทหนึ่งซึ่งผู้เล่นใช้ไม้หลายชนิดตีลูกบอลให้ลงหลุม	กอล์ฟ
๑๐. อะไรเอ่ย เครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีทางคณิตศาสตร์ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์	คอมพิวเตอร์
๑๑. อะไรเอ่ย ไขมันที่สกัดได้จากนม	ครีม
๑๒. อะไรเอ่ย เงินพิเศษที่จ่ายให้เป็นบำเหน็จรางวัลแก่พนักงาน นอกเหนือจากเงินเดือนปกติ	โบนัส
๑๓. อะไรเอ่ย สมัยนิยม, รูปแบบ หรือความนิยมของคนส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นเพียงช่วงเวลาหนึ่ง	แฟชั่น
๑๔. อะไรเอ่ย ศิลปะสาขาหนึ่งเกี่ยวกับการเขียนภาพวาดภาพ, ภาพวาด หรือภาพเขียน	จิตรกรรม
๑๕. อะไรเอ่ย น้ำค้างที่แข็งตัวอยู่ตามต้นไม้ใบหญ้าใกล้พื้นดิน เมื่อผิวหน้าของพื้นดินมีอุณหภูมิ
ต่ำกว่า ๐ องศาเซลเซียส.	น้ำค้างแข็ง

ใบความรู้เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำทับศัพท์ คือ คือ การถอดอักษร หรือแปลงข้อความจากระบบการเขียนหรือภาษาหนึ่งไปสู่อีก ระบบหนึ่งอย่างมีหลักการ เพื่อให้สามารถเขียนคำในภาษาต่างประเทศด้วยภาษาและอักษรในภาษานั้น ๆ ได้ สะดวก เช่น การทับศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งเขียนด้วยอักษรโรมัน มาเป็นอักษรไทยเพื่อใช้ในภาษาไทย หรือ การทับศัพท์ภาษาไทย ไปเป็นอักษรโรมันเพื่อใช้ในภาษาอังกฤษ เป็นต้น ส่วนมากใช้กับวิสามานยนาม อาทิ ชื่อบุคคล สถานที่ หรือชื่อเฉพาะที่ไม่สามารถแปลความหมายเป็นภาษาอื่นได้โดยสะดวก

หลักเกณฑ์การทับศัพท์

๑. การทับศัพท์ให้ถอดอักษรในภาษาเดิมพอควรแก่การแสดงที่มาของรูปศัพท์ และให้เขียนในรูปที่อ่านได้สะดวกในภาษาไทย

๒. การวางหลักเกณฑ์ได้แยกกำหนดหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาต่าง ๆ แต่ละภาษาไป

๓. คำทับศัพท์ที่ใช้กันมานานจนถือเป็นภาษาไทย และปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แล้วให้ใช้ต่อไปตามเดิม เช่น ช็อกโกแลต, ช็อกโกแลต, เซ็ต, ก๊าซ, แก๊ส

๔. คำวิสามานยนามที่ใช้กันมานานแล้ว อาจใช้ต่อไปตามเดิม เช่น

Victoria = วิคตอเรีย

Louis = หลุยส์

Cologne = โคลโลญ

คำศัพท์บัญญัติ หมายถึง คำศัพท์ภาษาไทยที่คิดขึ้นใช้แทนศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยการผูกหรือ ประกอบขึ้นจากคำศัพท์ในภาษาบาลีและสันสกฤต แล้วผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทางภาษา จากนั้นจึง ประกาศใช้ หากศัพท์ใดมีผู้ยอมรับก็มีการใช้ศัพท์เหล่านั้นต่อมา

วิธีการบัญญัติศัพท์ มีหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๑. คิดหาคำไทยมาประกอบเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับความหมายเดิมของคำภาษาอังกฤษ

ค่าผ่านทาง (toll) น้ำค้างแข็ง (frost)

น้ำค้างแข็ง (dry ice) ทะเลหลวง (open sea)

๒. หากหาคำในภาษาไทยที่เหมาะสมไม่ได้ให้พยายามสร้างคำด้วยภาษาบาลี สันสกฤต โดยมี หลักเกณฑ์ว่าต้องเป็นคำที่มีใช้อยู่แล้วในภาษาไทยและสามารถออกเสียงได้ง่าย

กิจกรรม (activity) สดมภ์ (colum)

มลพิษ (pollution) ปรัชญา (philosophy)

๓. ถ้าไม่สามารถบัญญัติศัพท์โดยวิธีการสองข้อดังกล่าวได้ ให้ใช้คำภาษาต่างประเทศนั้นทับศัพท์ไปก่อน

เซ็ท (shirt) ครีม (cream) ฟลิ์ม (flim) โซฟา (sofa)

ใบงานเรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนคำทับศัพท์ต่อไปนี้ด้วยอักษรไทย พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

๑. gysum

.....
.....

๒. tent

.....
.....

๓. phosphorus

.....
.....

๔. pyramid

.....
.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนคำที่เป็นศัพท์บัญญัติของคำภาษาอังกฤษที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. Network

.....

๒. Electricity

.....

๓. Theory

.....

๔. Culture

.....

๕. Demand

.....

๖. Melody

.....

๗. Television

.....

๘. Pollution

.....

๙. University

.....

๑๐. Cereal

.....

ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนนำศัพท์บัญญัติจากตอนที่ ๒ สร้างประโยค จำนวน ๕ ประโยค

ตัวอย่าง คุณยายของฉันชอบรับประทานเครื่องดื่มธัญพืช

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

เฉลยใบงานเรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑

๑. gypsum ยิปซัม หมายถึง แร่ชนิดหนึ่ง ชื่อไฮเดรตแคลเซียมซัลเฟต เมื่อนำมาเผาให้ร้อนด้วยอุณหภูมิ ๑๒๐ - ๑๓๐ องศาเซลเซียส จะได้ผงสีขาว เรียกว่า ปูนปลาสเตอร์ หินฟองเต้าหู้

๒. tent เต็นท์ หมายถึง ที่พักหรือที่อาศัย ทำด้วยผ้าใบซึ่งขึงกับเสาหรือหลัก สามารถเคลื่อนย้ายไปมาได้

๓. phosphorus ฟอสฟอรัส หมายถึง สารละลายซึ่งมีแก๊สฟอสฟอรัสไฮไดรไลต์ละลายอยู่ร้อยละ ๔๐ ใช้ประโยชน์เป็นยาล้างเชื้อโรคและดองซากศพ

๔. pyramid พีระมิด หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่มีฐานเป็นรูปเหลี่ยมต่าง ๆ ด้านข้างทั้ง ๔ ข้าง เป็นรูปสามเหลี่ยม มีปลายสุดไปบรรจบกันที่ยอด

ตอนที่ ๒

๑. Networkเครือข่าย.....
๒. Electricityไฟฟ้า.....
๓. Theoryทฤษฎี.....
๔. Cultureวัฒนธรรม.....
๕. Demandอุปสงค์.....
๖. Melodyทำนอง.....
๗. Televisionโทรทัศน์.....
๘. Pollutionมลพิษ.....
๙. Universityมหาวิทยาลัย.....
๑๐. Cerealธัญพืช.....

ตอนที่ ๓

.....อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน.....

แบบทดสอบ เรื่อง คำทับศัพท์ ศัพท์บัญญัติ

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ข้อใดกล่าวถึงคำทับศัพท์ ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. การทับศัพท์เป็นการบัญญัติศัพท์ขึ้นใช้ใหม่เพื่อให้สื่อความหมายได้ตรงกัน
 - ข. การทับศัพท์เป็นการถ่ายเสียงภาษาเดิมออกเป็นภาษาไทย ตามที่ออกเสียงกัน
 - ค. การทับศัพท์เป็นการสร้างคำใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีต่างประเทศ
 - ง. การทับศัพท์เป็นการปรับปรุงคำให้ใช้สื่อความหมายในเฉพาะกลุ่มวงการต่าง ๆ
๒. ข้อใดใช้คำภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น
 - ก. เมื่อไฟดับควรตรวจสอบว่าเป็นเพราะฟิวส์ขาดหรือปลั๊กหลุด
 - ข. เด็ก ๆ ชอบรับประทานไอศกรีมช็อกโกแลตมากกว่าไอศกรีมกะทิสด
 - ค. ก่อนเข้าแบงก์ ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ ต้องถอดหมวกกันน็อกและแว่นตาออก
 - ง. นักกอล์ฟหลายคน อยากเปลี่ยนวงสวิงให้คล้ายกับไทเกอร์วูดส์ เพื่อให้ตีลูกได้แม่นยำและไกล
๓. ข้อใดใช้คำภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น
 - ก. เวลาไปเที่ยวป่าฉันชอบสวมกางเกงยีนส์และหมวกแก๊ป
 - ข. ขณะนี้น้ำมันเบนซินราคาแพงมาก อีกทั้งแก๊สกำลังขึ้นราคา
 - ค. พอถึงสนามหลวง คนขับรถเมล์เหยียบเบรกกะทันหันจนเราหัวคะมำ
 - ง. ที่ทำงานของฉันกำลังซ่อมลิฟต์ ที่ห้องทำงานก็ต้องสวิตซ์ไฟด้วย
๔. ข้อใดเป็นศัพท์บัญญัติทุกคำ
 - ก. ภูมิแพ้ วีดีโอ วัคซีน
 - ข. บล็อก โน้มถ่วง สังคมมิติ
 - ค. ธนาคาร เครื่องพิมพ์ ภูมิหลัง
 - ง. เซอร์ม เทนนิส เทคโนโลยี
๕. ข้อใดไม่มีคำภาษาไทยใช้แทนคำภาษาต่างประเทศ
 - ก. วัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบร้องเพลงฮิตติดอันดับ
 - ข. รัฐบาลมีโปรเจกต์พัฒนาชนบทมากมาย
 - ค. พ่อค้ารับออเดอร์สั่งสินค้าจากอเมริกา
 - ง. ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นอย่างยิ่ง
๖. การนำคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษมาใช้ในข้อใดที่ทำให้ภาษาไทยมีวงศัพท์เพิ่มมากขึ้น
 - ก. มาเรียนอยู่ในกรุงเทพฯ อนุชิติที่ทันสมัย
 - ข. ซัมเมอร์แม่เรียกตัวกลับมาช่วยทำไร่นาที่บ้านหนองใหญ่
 - ค. ชาวบ้านก็ด้อยการศึกษาแต่ปลาร้าที่ไม่พลาสเจอร์ไรซ์
 - ง. ให้มาเป็นฟาร์เมอร์ดาวว่ามันไม่ใช่

๗. ข้อใดจำเป็นต้องใช้คำภาษาต่างประเทศ
- ก. ราคาน้ำมันดีเซลและเบนซินขึ้น ๆ ลง ๆ ตามกลไกการตลาด
 - ข. รัฐบาลประกาศจำกัดคอร์รัปชันให้หมดไปจากประเทศไทย
 - ค. ยักษ์ใหญ่มือถือทุ่มโปรโมชันใหม่ ๆ เหมือนกันดุเดือด
 - ง. เวลาขับรถต้องคาดเซฟตี้เบลต์ทุกครั้ง
๘. ข้อใดจำเป็นต้องใช้คำทับศัพท์
- ก. สร้างภาพว่าอินโนเซนต์บ๊อบเหมือนเป็นคุณยาย
 - ข. ให้กินกันแบบฟรี ฟรี ชื่อเสียงขึ้นชื่อลือชา
 - ค. เป็นของกำนัลให้นางไวโซ มีชีม่ากับคาลามายด์
 - ง. ที่เธอเข้ามาชมเหมือนสะสมสะสมแม่เบเว่น
๙. ข้อใดเป็นศัพท์บัญญัติทางคณิตศาสตร์
- ก. รหัสแท่ง ทวิเสถียร
 - ข. อนุกรม การแปลงผัน
 - ค. สัมปทาน ค่าผ่านทาง
 - ง. การแผ่งนัย การผูกขาด
๑๐. ข้อใดเป็นศัพท์บัญญัติทางภาษาศาสตร์
- ก. รัฐกันชน
 - ข. การเสียดสี
 - ค. เสียงเสียดแทรก
 - ง. ความสูงคลื่นเสียง

เฉลยแบบทดสอบ
เรื่อง คำทับศัพท์ ศัพท์บัญญัติ

๑. ข
๒. ค
๓. ค
๔. ค
๕. ง
๖. ค
๗. ก
๘. ค
๙. ข
๑๐. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายความหมายของคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์และจำแนกคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ ๑ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกม ปริศนาคำศัพท์ไขว้ (เกมนี้จะเป็นเกมที่นำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ มาใช้ในการเล่นเกม)</p> <p>๒. ครูสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ปรากฏในเกม</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ และครูให้ความรู้เพิ่มเติมประกอบ</p> <p>๒. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>๓. นักเรียนร่วมกันเฉลยเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>๔. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. เกม ปริศนาคำศัพท์ไขว้ ๒. ใบความรู้เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ ๓. ใบงานเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมายของ คำศัพท์ทางวิชาการและ วิชาชีพ	การตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์และจำแนกคำศัพท์ ทางวิชาการและวิชาชีพได้	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

เกมปริศนาอักษรไขว้ ศัพท์วิชาการและวิชาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำศัพท์วิชาการ และศัพท์วิชาชีพ ที่ปรากฏอยู่ในตารางที่กำหนดให้

อุ	ง	สา	ร	เส	พ	ติ	ด	อ	เท
ป	จ	กา	ร	ผู้	ก	ขา	ด	น	ค
ส	ข	ก	ภ	ท	ม	ส	ว	น	โน
ง	ก	ด	ร	น	ลี	ส	ว	ว	โล
ค์	ห	ก	เร	ม	จา	ย	บ	ง	ยี
พ	ก	รา	พิ	ก	ข	ยา	เข	ช	บ
ด	ก	ด	ต	จ	ส	ห	ต	ฎ	ล
จ	จ	ฐ	ฒ	ฒ	ค	ห	เม	น	ก
ริ	ภ	ฎ	ฬ	ส	ริ	ก	อ	ว	ล
ย	ณ	ด	เด	ส	ป	ก	ง	ช	ไ
ศา	ญ	ฝ	ฒ	ม	ต์	บ	ล	ล	ก
ส	ก	จ	อ	ส	ม	ฝ	ส	บ	รา
ต	ด	ก	ด	ท	ม	ฝ	ง	ล	คา
ร์	ห	ด	แก	ร	น	ย	บ	ง	ง
พ	ผ	ผ	ค	น	ค่า	ต	ช	จ	ง
อุ	ป	นี้	ย	ต	นิ	ต	ช	ระ	ง
พ	ร	น	ย	บ	ย	ล	ช	นา	ง
ฮ	ณ	ก	ข	ช	ม	ง	ว	บ	บ
ฮ	บ	ร	น	บ	ข	ถ	ว	แก	ง
ก	ด	ร	น	ย	บ	ล	พ	น	ล
ก	ล	ม	ชา	ติ	พั	น	ธุ์	ร	น

เฉลย เกมปริศนาอักษรไขว้ ศัพท์วิชาการและวิชาชีพ

อุ	ง	สา	ร	เส	พ	ติ	ด	อ	เท
ป	จ	กา	ร	ผู้	ก	ขา	ด	น	ค
ส	ข	ก	ภ	ท	ม	ส	ว	น	โน
ง	ก	ด	ร	น	สี	ส	ว	ว	โล
ค์	ห	ก	เร	ม	จา	ย	บ	ง	ยี
ฟ	ก	รา	พิ	ก	ข	ยา	เข	ช	บ
ด	ก	ด	ต	จ	ส	ห	ต	ฎ	ล
จ	จ	ฐ	ฒ	ฆ	ค	ห	เม	น	ก
ริ	ภ	ฎ	ฬ	ส	ริ	ก	อ	ว	ล
ย	ณ	ด	เด	ส	ป	ก	ง	ช	ไ
ศา	ญ	ฝ	ฒ	ม	ต์	บ	ล	ล	ก
ส	ก	จ	อ	สี	ม	ฟ์	ส	บ	รา
ต	ด	ก	ด	ท	ม	ฝ	ง	ล	คา
ร์	ห	ด	แก	ร	น	ย	บ	ง	ง
ฟ	ผ	ผ	ค	น	ค่า	ต	ช	จ	ง
อุ	ป	นี้	ย	ต	นิ	ต	ช	ระ	ง
พ	ร	น	ย	บ	ย	ล	ช	นา	ง
ฮ	ฉ	ก	ช	ช	ม	ง	ว	บ	บ
ฮ	บ้	ร	น	บ	ช	ถ	ว	แก	ง
ก	ด	ร	น	ย	บ	ล	พ	น	ล
ก	ลู่	ม	ชา	ติ	พั	น	ธุ์	ร	น

**ใบความรู้เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

คำศัพท์ทางวิชาการ หมายถึง คำศัพท์ที่กล่าวถึงหรืออธิบายเรื่องราวที่เป็นความรู้ทางวิชาการแขนงต่าง ๆ ศัพท์วิชาการเป็นคำที่ผู้ศึกษาวิชานั้น ๆ จะเข้าใจร่วมกันได้ดี ส่วนมากเป็นคำที่รับมาจากภาษาต่างประเทศ

คำศัพท์ทางวิชาการ จึงมักเป็นคำที่ไม่ใช้กันโดยทั่วไป เช่น ศัพท์วิทยาศาสตร์ ศัพท์ทางธุรกิจสาขาต่าง ๆ ศัพท์ทางกฎหมาย เป็นต้น

เมื่อคำศัพท์ทางวิชาการส่วนมากเป็นคำที่รับเข้ามาจากภาษาต่างประเทศ นักวิชาการในสาขานั้น ๆ จึงต้องมีการแปล การสร้างคำขึ้นเป็นศัพท์บัญญัติ และกำหนดให้มีความหมายตรงกับคำในภาษาต่างประเทศเหล่านั้น

ลักษณะคำศัพท์ทางวิชาการ

๑. คำที่ใช้ในวาทกรรมทางวิชาการ ทั้งในการพูดและการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำราทางวิชาการ
๒. คำจำกัดความของคำศัพท์ทางวิชาการอาจแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาและบริบทคำเหล่านั้น
ถูกนำมาใช้

๓. ศัพท์ทางวิชาการส่วนใหญ่จะปรากฏในคำสำคัญ (key words) และคำที่แสดงแนวคิดหรือโมทัศน์ (cocept words)

ความสำคัญของคำศัพท์ทางวิชาการ

การเข้าใจความหมายของคำศัพท์เหล่านี้จะทำให้เรารู้และเข้าใจวิทยาการและสิ่งที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ทุกวันนี้เราอยู่ในโลกของวิทยาการ ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและจำนวนมาก ความรู้และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะเป็นที่รู้จักผ่านภาษาหรือคำศัพท์ต่าง ๆ

คำศัพท์ทางวิชาการมีมากมายหลายหมวด เพื่อให้เข้าใจลักษณะของศัพท์ทางวิชาการมากขึ้น จึงจะนำเสนอตัวอย่างของคำศัพท์ทางวิชาการและความหมาย แต่ละหมวดหรือแต่ละสาขาพอสังเขป

คำศัพท์ทางวิชาการ

ตัวอย่างหมวดคำศัพท์ทางวิชาการ ที่จะใช้ในการอธิบาย

๑. ศัพท์การศึกษา	๒. ศัพท์คณิตศาสตร์
๓. ศัพท์วิทยาศาสตร์	๔. ศัพท์ภาษาไทย
๕. ศัพท์สังคมศึกษา	๖. ศัพท์สุขศึกษาและพลศึกษา
๗. ศัพท์ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	๘. ศัพท์การงานอาชีพฯ

๑. ศัพท์การศึกษา

ศัพท์การศึกษา เป็นวงศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาหรืออธิบายเกี่ยวกับการเรียนการสอน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นักวิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และปรากฏในตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา

ตัวอย่างคำศัพท์การศึกษา

- * ความถนัด (Aptitude) - ความสันทัด, ทักษะเฉพาะด้าน
- * เจตคติ (Attitude) - ความรู้สึกนึกคิด, ท่าทาง
- * นิทรรศการ (Exhibition) - การแสดงสิ่งของต่าง ๆ
- * ประสบการณ์ (Experience) - ความชัดเจน

๒. คำศัพท์คณิตศาสตร์

คำศัพท์คณิตศาสตร์ เป็นคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะในกลุ่มคนที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวเลข การให้เหตุผล การคำนวณ ฯลฯ ที่ต้องให้ศัพท์ที่แปลมาจากต่างประเทศ เพราะคณิตศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่รับเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อศึกษา เรียนรู้ เข้าใจและนำไปใช้

ตัวอย่างคำศัพท์คณิตศาสตร์

- * ตัวประกอบ (Factor) - ส่วนที่คูณกันขึ้นเป็นจำนวน
- * แผนภูมิ (Chart) - แผนที่สังเขป
- * มัธยฐาน (Median) - ปานกลาง

๓. คำศัพท์วิทยาศาสตร์

คำศัพท์วิทยาศาสตร์ เป็นศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับด้านเนื้อหา ความรู้ทางวิชาการ ที่มาจากต่างประเทศ ที่มีหลากหลายสาขา เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ เป็นต้น

คำศัพท์วิทยาศาสตร์ จึงเกี่ยวข้องกับนักวิจัย ครูผู้สอน นักวิทยาศาสตร์ ผู้เกี่ยวข้องในด้านวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

ตัวอย่างคำศัพท์วิทยาศาสตร์

- * เซลล์ (cell) - โครงสร้างและหน่วยทำงานที่เล็กที่สุดของสิ่งมีชีวิต
- * พลาสมา (plasma) - ส่วนประกอบของเลือดที่แยกเอาเม็ดเลือดออกมา
- * เอทานอล (ethanol) - หมายถึง สารของเหลวระเหยง่าย มีกลิ่น มีรสแรง

๔. คำศัพท์ภาษาไทย

คำศัพท์ภาษาไทย เป็นคำศัพท์ที่ผู้ใช้เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย เช่น หลักภาษาไทย วรรณคดีไทย การอ่าน การเขียน ผู้ใช้คำศัพท์นี้จึงเป็น ครู อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักภาษา ฯลฯ

ตัวอย่างคำศัพท์ภาษาไทย

- * อุปลักษณ์ (metaphor) - การเปรียบเทียบของสิ่งหนึ่งว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง
- * จินตภาพ (image) - ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็น
- * วลี (phrase) - ถ้อยคำ กลุ่มคำ
- * วรรณกรรม (literature) - งานหนังสือ งานประพันธ์ บทประพันธ์

* จ่าอวด (comedian) - การแสดงโดยใช้ถ้อยคำ ทำท่าง ขวນให้ตลกขบขัน

๕. คำศัพท์สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คำศัพท์สังคมศึกษาฯ เป็นศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา สังคม การปฏิบัติตน วัฒนธรรม ค่านิยม เป็นต้น ผู้ที่ใช้คำศัพท์จึงมีความเกี่ยวข้องกับด้านนี้ เช่น พระภิกษุ ครู อาจารย์ นักการเมือง รัฐบาล ฯลฯ นอกจากนี้ ยังอาจรวมไปถึงศัพท์ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ ได้อีกด้วย

ตัวอย่างคำศัพท์สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

*ชาติพันธุ์ (ethnos) - กลุ่มที่มีพันธะเกี่ยวข้องกันทางเชื้อชาติและสัญชาติ แสดงเอกลักษณ์ออกมา ลักษณะคล้ายกัน

* วัฒนธรรม (cultural) - สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ

* ศาสนา (religion) - ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์ที่มีหลักและพิธีกรรม

* พลเมือง (population) - ประชากร ชาวเมือง

๖. คำศัพท์สุขศึกษาและพลศึกษา

คำศัพท์ในหมวดนี้ เกี่ยวข้องกับร่างกาย การดูแลสุขภาพ การกีฬา การออกกำลังกาย ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงเป็น นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักวิชาการ ฯลฯ

ตัวอย่างคำศัพท์สุขศึกษาและพลศึกษา

* สุขสมรรถนะ (health related fitness) - ความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันของสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย

* กิจกรรมเข้าจังหวะ (Rhythmic Activities) - การแสดงออกของร่างกาย โดยการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เข้ากับจังหวะที่กำหนด

* กิจกรรมนันทนาการ (Recreation Activities) - กิจกรรมที่บุคคลได้เลือกทำหรือเข้าร่วมด้วยความสมัครใจในเวลาว่าง ภาวะผู้นำ

๗. คำศัพท์ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์

คำศัพท์ในหมวดนี้ จะเกี่ยวข้องกับทฤษฎีของงานศิลป์ ดนตรี ทำรำ การแสดง เครื่องดนตรี การแต่งเพลง เป็นต้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงอาจเป็น จิตรกร นักดนตรี ครูเพลง นักแสดง นักออกแบบ ฯลฯ

ตัวอย่างคำศัพท์ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์

* กระบวนเพลง (movement) หมายถึง บทต่าง ๆ ของเพลงหนึ่ง ๆ แต่ละบท แต่ละกระบวนนั้นจะจบในตัวเอง

* คอนแชร์โต (concerto) หมายถึง บทประพันธ์เพลงที่กำหนดให้มีเครื่องดนตรีเดี่ยวมีบทบาทเด่น เล่นประสานน้ำเสียงและลีลาไปกับดุริยางค์

* โขน การแสดงคล้ายละครรำ ผู้แสดงสวมหัวจำลองต่าง ๆ

* ประติมากรรม	สถาปัตยกรรม	จิตรกรรม	หุ่นร่าง	ภาพปะติด
การแรเงา	ทัศนศิลป์	การประเท่า	ลายไทย	การลงรัก
			การปิดทอง	การแกะสลัก

ใบงานเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาคำศัพท์ทางวิชาการศัพท์หรือคำศัพท์วิชาการในหมวดตามที่กำหนด

หมวด	คำศัพท์
คณิตศาสตร์	
ทันตแพทย์	
ประกันภัย	
ปรัชญา	
คอมพิวเตอร์	
สังคมวิทยา	
รัฐศาสตร์	
นักปกครอง	

เฉลยใบงานเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หมวด	คำศัพท์
คณิตศาสตร์	อนุกรม คะแนนมาตรฐาน ภาวะเท่ากัน ระนาบแกน
ทันตแพทย์	สารขัด สะพานฟัน จุดแยกสองราก เหงือกกร่น
ประกันภัย	ค่าบำเหน็จ เบี้ยประกันแท้จริง การเป็นตัวแทน
ปรัชญา	อัตตานิยม อุปนัย เจตจำนงเสรี จริยศาสตร์
คอมพิวเตอร์	การประชุมทางโทรศัพท์ การประมวลผลออนไลน์ จอสัมผัส ช่องรับส่งผ่านสัญญาณ
สังคมวิทยา	บรรทัดฐาน ค่านิยม กลุ่มชาติพันธุ์ การครอบงำทางชนชั้น
รัฐศาสตร์	กิจกรรมบ่อนทำลาย ความเป็นเอกราช ศาลแห่งอาณาเขต
นักปกครอง	การผูกขาด เขตเมือง นิรโทษกรรม สมัยประชุมวิสามัญ

**แบบทดสอบเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำสาขาวิชาการต่อไปนี้ไปต่อท้ายศัพท์ทางวิชาการให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

วิทยาศาสตร์	เทคโนโลยี	คณิตศาสตร์	ภาษาและวรรณคดี
ศิลปกรรม	แพทยศาสตร์	สังคมศาสตร์	นาฏศิลป์

๑. ค่าเฉลี่ย	๒. อุปมาโวหาร.....
๓. แรงแม่ถ่วง.....	๔. รอยโรค.....
๕. ฐานนิยม.....	๖. ค่านิยม.....
๗. จินตภาพ.....	๘. มวลชน.....
๙. ระบาย.....	๑๐. ลายกนก.....
๑๑. เครือข่ายไร้สาย.....	๑๒. สสาร.....
๑๓. เสียงนาสิก.....	๑๔. อัลไซเมอร์.....
๑๕. ภาพนูนต่ำ.....	๑๖. เคเบิล.....
๑๗. โสตทัศนอุปกรณ์.....	๑๘. ชีวภาพ.....
๑๙. ขนชายขอบ.....	๒๐. จีบง่าย.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเลือกศัพท์ทางวิชาการจากตารางข้างต้น จำนวน ๕ คำ แต่งประโยคให้ถูกต้อง
ตัวอย่าง - พยัญชนะ “น,ง” เป็นเสียงนาสิก

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....

เฉลยแบบทดสอบเรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑

๑. ค่าเฉลี่ยคณิตศาสตร์.....	๒. อุปมาโวหาร.....ภาษาและวรรณคดี.....
๓. แรงโน้มถ่วง.....วิทยาศาสตร์.....	๔. รอยโรค....แพทยศาสตร์.....
๕. ฐานนิยม.....คณิตศาสตร์.....	๖. ค่านิยม.....สังคมศาสตร์.....
๗. จินตภาพ.....ภาษาและวรรณคดี.....	๘. มวลชน.....สังคมศาสตร์.....
๙. ระบาย.....นาฏศิลป์.....	๑๐. ลายกนก.....ศิลปกรรม.....
๑๑. เครื่องข่ายไร้สาย.....เทคโนโลยี.....	๑๒. สสาร.....วิทยาศาสตร์.....
๑๓. เสียงนาสิก.....ภาษาและวรรณคดี.....	๑๔. อัลไซเมอร์.....แพทยศาสตร์.....
๑๕. ภาพนูนต่ำ.....ศิลปกรรม.....	๑๖. เคเบิล.....เทคโนโลยี.....
๑๗. โสตทัศนอุปกรณ์.....เทคโนโลยี.....	๑๘. ชีวภาพ.....วิทยาศาสตร์.....
๑๙. ชนชายขอบ.....สังคมศาสตร์.....	๒๐. จีบง่าย.....นาฏศิลป์.....

คำตอบ ตอนที่ ๒ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนคำอวยพร		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>การเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <p>หลักการเขียนคำอวยพร</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>เขียนคำอวยพรได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. ครูนำตัวอย่างการเขียนคำอวยพรในรูปแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนจำแนกว่าเป็นการอวยพรที่ใช้ในงานใดบ้าง</p> <p>๒. ครูสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเขียนคำอวยพรของนักเรียนในชั้นเรียน ว่าเคยเขียนมาบ้างหรือไม่ และเราควรใช้ภาษาแบบใดจึงจะเหมาะสมกับงานเขียนคำอวยพรดังกล่าว</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำอวยพร</p> <p>๒. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การเขียนคำอวยพร</p> <p>๓. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกแบบบัตรอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โดยจะต้องมีคำอวยพรที่เหมาะสมกับรูปแบบของการอวยพรในแต่ละประเภทและมีความคิดสร้างสรรค์ประกอบบัตรนั้น</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนร่วมกันสรุป การเขียนอวยพรและนำผลงานคิดสรรติดป้ายนิเทศในห้องเรียน</p> <p>๒. ทดสอบภาคปฏิบัติทำบัตรอวยพรรายบุคคล</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ตัวอย่างการเขียนคำอวยพร</p> <p>๒. ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำอวยพร</p> <p>๓. ใบงานเรื่อง การเขียนคำอวยพร</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>บัตรอวยพร</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ หลักการเขียนคำอวยพร	การตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนคำอวยพรได้	ทดสอบภาคปฏิบัติ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค

.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....
ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

**ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำอวยพร หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนคำอวยพร รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

คำอวยพร หมายถึง ข้อความแสดงความยินดีหรือความปรารถนาดีต่อผู้อื่นในโอกาสต่าง ๆ เช่น การถวายพระพร ขึ้นปีใหม่ วันเกิด วันแห่งความรัก สำเร็จการศึกษา เปิดกิจการ เลื่อนตำแหน่ง วันแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เกษียณอายุ การอวยพรให้หายเจ็บป่วย วันสำคัญทางศาสนาเดินทางไกล เป็นต้น

หลักการเขียนคำอวยพร

๑. เขียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างผู้อวยพร ผู้รับพร โอกาส และสื่อที่ใช้อวยพร
๒. การกล่าวถึงโอกาสที่อวยพร
๓. การอวยพรผู้อาวุโสควรกล่าวอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นสากลหรือสิ่งที่ผู้รับพรเคารพนับถือ
๔. ให้พรที่เหมาะสมกับผู้รับพรและเป็นพรที่สร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความสุข หน้าที่การงาน การเงิน ความสำเร็จ ความสมหวัง สุขภาพ อายุยืนยาว เป็นต้น
๕. ใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องเหมาะสมโดยพยายามสรรคำที่ไพเราะและมีความหมายดี

ตัวอย่างคำถวายพระพร

ขออำนาจคุณพระศรีพระรัตนตรัยและพระสยามเทวาธิราช โปรดปกป้องอภิบาลพระองค์ให้ทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์ พระชนมายุยิ่งยืนนาน พระบารมีแผ่ไพศาล เป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทยตลอดกาลนาน

ตัวอย่างคำอวยพรวันขึ้นปีใหม่

ในศุภวารดิถีขึ้นปีใหม่นี้ ขออาราธนาพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกโปรดดลบันดาลให้คุณตาและคุณยายมีสุขภาพแข็งแรง อายุยืนยาวอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของลูกหลานทุกคนตลอดไป

ตัวอย่างคำอวยพรวันเกิด

ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงอวยพรวันเกิดให้อาจารย์ประสบแต่ความสุขและสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ

ตัวอย่างคำอวยพรเลื่อนตำแหน่ง

ความสำเร็จในวันนี้เกิดจากความสามารถที่ยอดเยี่ยมของคุณ จึงเป็นความสง่างามที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง ขออวยพรให้มีความสุขกับการทำงาน มีพลังกาย พลังใจและพลังปัญญาอันรุ่งโรจน์เพื่อการก้าวอย่างสู่ความสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไปในอนาคต

ใบงานเรื่อง การเขียนคำอวยพร หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนคำอวยพร รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียบเรียงคำอวยพร ด้วยถ้อยคำสำนวนภาษาของตนเอง

๑. คำอวยพรเนื่องในวันปีใหม่

.....
.....

๒. คำอวยพรเนื่องในวันรับตำแหน่งใหม่

.....
.....

๓. คำอวยพรเนื่องในวันคล้ายวันเกิด

.....
.....

๔. คำอวยพรในโอกาสสำเร็จการศึกษา

.....
.....

๕. คำอวยพรงานมงคลสมรส

.....
.....

๕. คำอวยพรเนื่องในการเกษียณอายุราชการ

.....
.....

แบบทดสอบภาคปฏิบัติเรื่อง การเขียนคำอวยพร หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนคำอวยพร รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกหัวข้อการเขียนบัตรอวยพรตามความสนใจของนักเรียนพร้อมประดิษฐ์บัตรอวยพร
ให้สวยงามเหมาะสม เป็นชิ้นงานส่งครู

เกณฑ์การประเมินการเขียนอวยพร

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนเนื้อเรื่อง ๑.๑ เขียนคำอวยพรได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ๑.๒ เขียนคำอวยพรได้เหมาะสมกับผู้รับ ๑.๓ เขียนคำอวยพรสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ชัดเจน	เขียนเนื้อเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๓ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ ๑ ข้อ	เขียนเนื้อเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
๒. การใช้ภาษา ๒.๑ การเลือกใช้คำได้ถูกต้อง ๒.๒ เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง ๒.๓ ใช้คำสุภาพ ๒.๔ ใช้ประโยคสื่อความหมายได้ ๒.๕ ใช้คำได้สละสลวย	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ ๔ ข้อ	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ ๓ ข้อ	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ ๒ ข้อ	ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ ๑ ข้อ
๓. การเขียนสะกดคำ (เขียนผิดซ้ำ ให้นับเป็น ๑ คำ)	เขียนถูกต้องทุกคำ	เขียนผิด ๑-๒ คำ	เขียนผิด ๓-๔ คำขึ้นไป	เขียนผิด ๕ คำขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการเขียนสุนทรพจน์</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ การเขียนสุนทรพจน์โดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับของภาษา</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนสุนทรพจน์โดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับของภาษา</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๑</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>๑. นักเรียนดูภาพที่ครูนำมาติดบนกระดานดำหน้าชั้นเรียน ครูแจกกระดาษโพสต์อิทให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกลงในกระดาษเกี่ยวกับภาพที่เห็นแล้วนำมาติดที่บนกระดานดำ</p> <p>๒. นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาข้อความที่นักเรียนนำมาติดบนกระดานดำแล้วร่วมกันพิจารณาการใช้คำ การเรียบเรียงประโยค ครูเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องการเขียน การใช้คำและการเรียบเรียงประโยคในการเขียน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนอ่าน</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๓-๔ คน ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนสุนทรพจน์ โดยครูให้นักเรียนสังเกตวิธีการเขียนคำนำ การดำเนินเรื่อง การสรุป รวมถึงพิจารณาการใช้คำ การเรียบเรียงประโยค และการใช้สำนวนโวหาร จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ภายในกลุ่มเกี่ยวกับวิธีการเขียนคำนำ การดำเนินเรื่อง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. รูปภาพที่น่าสนใจ ๒. ใบความรู้เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ๓. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมจากกรอบไม้</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์</p> <p>รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>การสรุป รวมถึงพิจารณาการใช้คำ การเรียบเรียงประโยค และการใช้สำนวนโวหาร</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา ใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนสุนทรพจน์ ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการเขียนสุนทรพจน์ นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้ลงในสมุดโดยอาจใช้วิธีการเขียนสรุปหรืออาจเขียนเป็นแผนผังความคิด</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การเขียนสุนทรพจน์โดยใช้ ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับ ของภาษา	การตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อธิบายการเขียนสุนทรพจน์ โดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตาม ระดับของภาษา	การตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้บริหาร

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ตัวอย่างรูปภาพนำเข้าสู่บทเรียน

**ใบความรู้เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ท๒๓๐๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การเขียนสุนทรพจน์

สุนทรพจน์ หมายถึง คำกล่าวที่ดังก้อง ไพเราะ มีแนวคิดคมคาย ลึกซึ้ง ทำให้ผู้ฟังประทับใจการเขียนสุนทรพจน์ ผู้เขียนควรเรียบเรียงถ้อยคำ เลือกใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และใช้สำนวนโวหารที่ไพเราะ สละสลวยและประทับใจ

การเขียนสุนทรพจน์ที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ ควรมีการวางแผนเนื้อหา สาระ ถ้อยคำให้มีความชัดเจนเข้าใจง่ายถูกต้องตามหลักการใช้คำ การเรียบเรียงประโยค การใช้สำนวนโวหารตามส่วนประกอบของการเขียนสุนทรพจน์ ดังนี้

๑. คำนำ คือการเริ่มต้นเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่องของสุนทรพจน์ เป็นส่วนที่สำคัญ เพื่อเป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านหรือฟังว่าจะเขียนเรื่องอะไร การเขียนคำนำสำหรับสุนทรพจน์ผู้เขียนสามารถทำได้หลายวิธี โดยเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาของสุนทรพจน์ เช่น นำด้วยคำถามกระตุ้นความสนใจ นำด้วยข้อความที่ให้แง่คิด นำด้วยคำคมหรือบทร้อยกรอง โดยต้องเป็นไปอย่างแนบเนียน

๒. การดำเนินเรื่อง คือส่วนของเนื้อเรื่อง ต้องเป็นไปตามลำดับเหตุการณ์ไม่วกวน เน้นจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่เสนอทรรศนะหรือความรู้สึกลึกซึ้งของผู้เขียนให้มีความชัดเจน ควรเขียนให้มีความสัมพันธ์กันครบประเด็น เช่น ถ้าจะเขียนเกี่ยวกับคุณค่าของภาษาไทย ผู้เขียนต้องตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักในคุณค่าทุกประการของภาษาไทย ดังนั้น จึงตั้งประเด็นในการเขียนเกี่ยวกับคุณค่าของภาษาไทยแล้วจึงเขียนขยายความ เช่น ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยเป็นสิ่งแสดงเอกลักษณ์ของชาติ ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการแขนงต่าง ๆ ภาษาไทยเป็นสิ่งเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ นอกจากนี้ ผู้เขียนควรพิถีพิถันในการเลือกใช้ถ้อยคำ ใช้ภาษาทางการ ถูกต้องตามหลักการเขียนเรียบเรียงคำกะทัดรัด ชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่าย ราบรื่นและสละสลวยด้วยสำนวนโวหารและลีลาการเขียน

๓. สรุป คือส่วนของการทบทวนและเน้นประเด็นสำคัญของสุนทรพจน์อีกครั้ง ระวังให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเชื่อ เกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตาม ซึ่งการสรุปควรเขียนให้สอดคล้องกับคำนำ ประเด็นของเรื่อง ใช้ภาษาที่กระชับ สร้างความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งการสรุปนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น สรุปด้วยคำคม สุภาพสร้อยกรอง หรือสรุปด้วยข้อความที่ให้แง่คิด เช่น การเขียนสุนทรพจน์เกี่ยวกับคุณค่าภาษาไทย ในส่วนสรุปเขียนย้ำให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักในคุณค่าของภาษาไทยและควรอนุรักษ์การใช้ภาษาไทยให้เป็นมรดกของชาติต่อไป สร้างความรู้สึกคล้อยตาม รวมถึงความประทับใจโดยการจบด้วยบทร้อยกรอง

ประเภทของสุนทรพจน์ สุนทรพจน์แบ่งได้หลายประเภทตามความมุ่งหมายที่จะนำไปใช้ ดังนี้

๑. สุนทรพจน์ที่มีเนื้อหาจรรโลงใจ คือ เนื้อหาของสุนทรพจน์จะมีลักษณะจรรโลงใจให้กำลังใจหรือสดุดี เช่น อวยพร อำลา ขอขอบคุณ

๒. สุนทรพจน์ที่มีเนื้อหากระตุ้นความรู้สึก ความคิด คือ เนื้อหาสาระที่ลักษณะโน้มน้าวและกระตุ้นความรู้สึกนึกคิดของผู้ฟังในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม เช่น การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การกล่าวสุนทรพจน์ในลักษณะนี้มักกล่าวในพิธีสำคัญ เช่น พิธีต้อนรับแขกเมืองคนสำคัญ พิธีเข้ารับตำแหน่งทางการเมือง เช่น ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรีหรือในวันสำคัญของชาติ

ใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนสุนทรพจน์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคานำมาใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัส ๗๒๓๐๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สุนทรพจน์เรื่อง คุณค่าภาษาไทย

ภาษาไทยถือเป็นเอกลักษณ์ เอกราชที่อยู่ชาติไทยของเรา ดังเช่นบทร้อยกรองที่ว่า

พ่อขุนรามคำแหงพ่อแห่งราษฎร์

สร้างภาษาคู่ชาติเป็นศาสตร์ศิลป์

เจ็ดร้อยปีก้าวข้ามสามแผ่นดิน

ไทยไม่สิ้นภาษาพ่อสืบต่อมา

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นและทรงจารึกไว้ในศิลาจากหลักศิลาสู่แป้นพิมพ์ เกิดเป็นคำศัพท์ที่เลอค่า สระ พยัญชนะ ถูกนำมาแต่งเป็นตำราใช้สอนผู้คนในชาติรุ่นแล้วรุ่นเล่า การดำรงอยู่ของคนไทยขึ้นอยู่กับการใช้ภาษาไทยเพราะภาษาไทยคือภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญของสังคมและประเทศชาติในการศึกษา รวบรวมสั่งสม สร้างสรรค์และถ่ายทอดศิลปะวิทยาการทุกแขนง เรียนภาษาต่างประเทศก็ใช้ภาษาไทยในการอธิบาย เรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จะบวก ลบ คูณ หาร ก็ต้องอ่านภาษาไทยให้เข้าใจก่อนใช้หรือไม่

ภาษาไทยยังเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข ภาษาไทยของเราเป็นภาษาที่มีความงาม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น

หยदन่านมเพียงหนึ่งลูกซึ่งนั้ก

ความอบอุ่นกรุ่นไอรักอันยิ่งใหญ่

อ้อมกอดแม่อบอุ่นกว่าสิ่งใด

สองมือแม่เลี้ยงลูกให้ใหญ่มา

จากบทกลอนแสดงให้เห็นความงามของภาษาไทยอย่างแท้จริง แทนที่จะบรรยายความรักของแม่เป็นร้อยแก้ว แต่กลับนำมาแต่งเป็นร้อยกรองที่ไพเราะยิ่งนัก ภาษาไทยเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และการอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป เราทุกคนควรรักษาภาษาไทยไว้ ร่วมกันใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

ไทยภาษาสมบัติอาจเสื่อมสิ้น

หากไทยหมิ่นไทยเองไม่เร่งสอน

มรดกตกทอดมาแสนอาวรณ์

แล้วใครรอนเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ ๒		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการเขียนสุนทรพจน์</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายการเขียนสุนทรพจน์โดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับของภาษา</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนสุนทรพจน์โดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับของภาษา</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ชั่วโมงที่ ๒</p> <p>ขั้นนำ ครูขออาสาสมัครนักเรียน ๓ คน ออกมาอ่านข้อความที่ครูเตรียมมา เมื่อนักเรียนอ่านจบครูให้นักเรียนในห้องร่วมกันพิจารณาว่าข้อความที่เพื่ออ่านจบเมื่อสักครู่นี้เป็นส่วนใดของการเขียนสุนทรพจน์ เช่น ส่วนคำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง ส่วนสรุป ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อยังเข้าสู่เนื้อหาของการเขียนสุนทรพจน์</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนเล่นเกมจับคู่ โดยให้นักเรียนจับสลากข้อความคนละ ๑ ใบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนหาคู่ของตัวเอง เช่น เสื้อ – กางเกง ถุงเท้า – รองเท้า ไก่ย่าง – ส้มตำ ฯลฯ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่อ่านคำที่นักเรียนจับสลากได้</p> <p>๒. ครูติดแถวข้อความหัวข้อการเขียนสุนทรพจน์บนกระดานดำ นักเรียนแต่ละคู่ร่วมพิจารณาเลือกหัวข้อตามที่คู่ของนักเรียนสนใจ คู่ละ ๑ หัวข้อ ดังนี้ (๑) การทุจริตคือภัยร้าย ทำลายชาติ (๒) แยกก่อนทิ้ง ลดขยะลดมลพิษ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. รูปภาพที่น่าสนใจ ๒. ใบความรู้เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ๓. ใบงานเรื่อง วรรณกรรมจากกรอบไม้</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรคานำมาใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การเขียนสุนทรพจน์ ๒ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>(๓) ความมกัตัญญเป็นเครื่องหมายของคนดี จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันเขียนสุนทรพจน์ตาม หัวข้อที่แต่ละคู่สนใจ</p> <p>๓. ขอตัวแทนนักเรียนจำนวน ๓ คู่ที่เลือกหัวข้อต่างกัน ออกมาอ่านงานเขียนสุนทรพจน์ของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนในห้องร่วมกันพิจารณาเนื้อเรื่อง การใช้ ถ้อยคำ การเรียบเรียงประโยค และการใช้สำนวนโวหาร แล้วให้นักเรียนร่วมกันให้คำแนะนำงานเขียนของเพื่อนที่ ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรและชื่นชมคู่ที่เขียนสุนทรพจน์ได้ดี</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและแนวทางการเขียน สุนทรพจน์ พร้อมกับให้นักเรียนร่วมกันอธิบายการนำ ความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง จากนั้นให้นักเรียนเขียนสรุป ความรู้และการนำไปใช้ในชีวิตจริงลงในสมุดบันทึก</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายเขียนสุนทรพจน์โดยใช้ ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับ ของภาษา	การตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบ คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนสุนทรพจน์โดยใช้ถ้อยคำ ได้ถูกต้องตามระดับของภาษา	ตรวจผลงานนักเรียน	แบบประเมินการเขียน สุนทรพจน์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค

.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....
ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
ลงชื่อผู้บริหาร
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

บัตรคำกิจกรรมการจับคู่

ปลา	น้ำ	ข้าว	นา
เสื่อ	กางเกง	แม่	พ่อ
ดินสอ	ยางลบ	ตา	ยาย
รถ	ถนน	พี่	น้อง
โต๊ะ	เก้าอี้	สูง	ต่ำ
ดอกไม้	แจกัน	ขาว	ดำ
น้ำตาล	มด	พระ	วัด
เรือ	ไม้พาย	หนาว	ร้อน
กระทะ	ตะหลิว	แหวน	นิ้วมือ
ผู้ชาย	ผู้หญิง	รองเท้า	ถุงเท้า

ตัวอย่างข้อความสุนทรพจน์

ส่วนนำ

ธรรมชาติให้ได้แค่พรสวรรค์ แต่พรแสวงเป็นหน้าที่ของมนุษย์ที่จะต้องสร้างขึ้นเองธรรมชาติให้ได้ แค่มนวิญญานแต่มนธรรมเป็นเรื่องที่มนุษย์จะต้องสร้างขึ้นเองธรรมชาติให้ได้แค่สองมือ แต่การใช้สองมือสร้างประโยชน์สุขให้กับประเทศชาติก็เป็นเรื่องที่มนุษย์จะต้องสร้างขึ้นเองเช่นกัน ถ้า “มือสะอาด ชาติจะไม่ล่ม”

ส่วนเนื้อเรื่อง

ประเทศชาติจะอยู่รอดได้ ต้องอาศัยคนที่มีใจสัตย์ซื่อมือสะอาด ปกป้องชาติไม่ให้ล่ม แท้ที่ไม่มีใครขาดแคลน ย่อมกล้าลุยโคลน คนที่ไม่มีความทุจริตในหัวใจ ย่อมกล้าต่อกรกับอิทธิพลความชั่วร้าย มือที่สะอาดกล้ากำยาพิษ ฉันทใด ใจที่สะอาดย่อมไม่หวั่นไหวต่ออามิสเครื่องล่อ ฉันทนั้น

ส่วนสรุป

เกิดมาแล้วต้องใช้ชีวิตให้สมค้ำคำว่า “คน” โดยการใช้สองมือที่สะอาด สร้างชาติให้เจริญ เมื่อตอนเราเกิด เราร้องไห้ในขณะที่คนอื่นยิ้มระรื่นตอนเราจะตาย เราต้องยิ้มระรื่นโดยที่คนอื่นร้องไห้ ทำอย่างนี้ได้ จึงจะเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่า “มือสะอาด ชาติไม่ล่ม” อย่างแท้จริง

แบบประเมินการเขียนสุนทรพจน์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		รูปแบบ	เนื้อเรื่อง	การใช้ภาษา	มารยาทในการเขียน		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								
๑๑								
๑๒								
๑๓								
๑๔								
๑๕								

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสุนทรพจน์

รายการ	เกณฑ์การประเมิน			
	ระดับ ๔ ดีมาก	ระดับ ๓ ดี	ระดับ ๒ พอใช้	ระดับ ๑ ปรับปรุง
รูปแบบ	มีองค์ประกอบครบตามรูปแบบการเขียนสุนทรพจน์มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุปรอบ และสมมุติ	องค์ประกอบไม่ครบ มีเนื้อเรื่อง ขาดคำนำ หรือสรุป	องค์ประกอบไม่ครบมีแต่เนื้อเรื่องที่สมมุติ ขาดคำนำและสรุป	องค์ประกอบไม่ครบเนื้อเรื่องไม่สมมุติ
เนื้อเรื่อง	- เขียนเรื่องได้ตรงกับชื่อเรื่อง - เรียงลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องชัดเจน - สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์	- เขียนเรื่องได้ตรงกับชื่อเรื่อง - เรียงลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง - สอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์	- เขียนเรื่องได้ตรงกับชื่อเรื่อง - เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ - ไม่มีการสอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์	- เขียนเรื่องไม่ตรงกับชื่อเรื่อง - เรียงลำดับเหตุการณ์วกวน - ไม่มีการสอดแทรกแนวคิดที่เป็นประโยชน์
การใช้ภาษา	- เขียนสะกดคำถูกต้อง - ใช้สำนวนถ้อยคำถูกต้องเหมาะสม สละสลวยงดงาม เชื่อมโยงภาษาได้ดี - สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน	- เขียนสะกดผิดไม่เกิน ๕ คำ - ใช้สำนวนถ้อยคำถูกต้องเหมาะสม - สื่อความหมายได้	- เขียนสะกดคำผิดไม่เกิน ๑๐ คำ - ใช้ถ้อยคำเหมาะสม - สื่อความหมายไม่ชัดเจน	- เขียนสะกดคำผิดเกินกว่า ๑๐ แห่ง - ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม - สื่อความหมายไม่ได้
มารยาทในการเขียน	- สะอาดเรียบร้อย - ตัวหนังสืออ่านง่าย เป็นระเบียบ สวยงาม - ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	- สะอาดเรียบร้อย แต่มีรอยลบ ขูดฆ่า ไม่เกิน ๓ แห่ง - ตัวหนังสืออ่านง่าย - ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	- มีรอยลบ ขีดฆ่า ไม่เกิน ๕ แห่ง - ตัวหนังสืออ่านยาก - ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	- มีรอยขีดฆ่า มากกว่า ๕ แห่ง - ตัวหนังสืออ่านยาก - ส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐ ระดับพอใช้เป็นต้นไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภูมิใจในถิ่นตน

รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการอ่าน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เรื่องอื่นได้เป็นอย่างดี
- ม.๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- ม.๓/๔ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน
- ม.๓/๘ วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ม.๓/๙ ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
- ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๒ เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
- ม.๓/๓ เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ
- ม.๓/๔ เขียนย่อความ
- ม.๓/๑๐ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู
- ม.๓/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ม.๓/๓ พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดูและการสนทนา
- ม.๓/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด

๒. .สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองจะถูกกำหนดด้วย ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ การศึกษา และเข้าใจหลักการอ่านบทร้อยกรองจะทำให้สามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง มีความไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๒. การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อพิจารณา ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น แล้วนำเสนอด้วยการเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน

๓. การแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่ง โดยมุ่งที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความคิดเห็นทางสร้างสรรค์ด้วยเหตุผลข้อมูลสถิติและการอ้างความคิดเห็นของผู้รู้มาสนับสนุนความคิดเห็นของตน เพื่อคัดค้านความคิดของอีกฝ่าย

๔. การอ่านตีความและประเมินค่าเป็นการรับสารที่มีคุณค่า เพราะหนังสือ คือ บ่อเกิดของความรู้ ความนึกคิดที่ช่วยแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ตลอดจนทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน เพื่อให้สามารถตีความและประเมินคุณค่าแนวคิด เพื่อนำไปสู่การใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้อ่านด้วย

๕. การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษาทำให้บุคคลแต่ละกลุ่มเข้าใจภาษาของกันและกัน ไม่เกิดปัญหาด้านการสื่อสาร และความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล รวมทั้งยังทำให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงลักษณะเฉพาะและวิวัฒนาการของภาษาไทย ผู้ใช้ภาษาสามารถเลือกใช้ภาษา ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

๖. การเขียนย่อความ เป็นงานเขียนที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่างานเขียนประเภทอื่น การย่อความ เป็นพื้นฐานที่สำคัญ ที่จะทำให้เข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้ตรงกัน การเก็บใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ฟังหรืออ่าน เพื่อนำมาเขียนย่อความนั้น ผู้ย่อความต้องใช้หลักการเขียนย่อความที่มีแบบแผน มีการนำเสนอข้อมูลอย่างครบถ้วน ด้วยภาษาของผู้ย่อเอง

๗. การเขียนชีวประวัติเป็นการเขียนประวัติชีวิตเป็นร้อยแก้ว กล่าวถึงเรื่องราวของบุคคลสำคัญหรือบุคคลที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้อ่านใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต โดยใช้ภาษาเรียบเรียงอย่างมีศิลปะ

๘. การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดูจะต้องอาศัยการวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อให้สามารถนำข้อคิดที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและพูดรายงานเรื่องประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีมารยาท

๙. สังคมปัจจุบันช่องทางการนำเสนอข้อมูลผ่านการฟังและการดูมีหลายช่องทาง ดังนั้น ผู้เรียนควร รู้จักวิธีการเลือกที่จะดูและฟัง เมื่อได้รับรู้ข้อมูลแล้วการรู้จักวิเคราะห์ วิจารณ์ เพื่อนำไปใช้ในทางสร้างสรรค์ เมื่อรู้จักหลักในการดูและฟังควรจะรู้จักประเภทเพื่อแยกแยะในการนำไปใช้ประโยชน์

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ
๒. หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
๓. หลักการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง
๔. หลักการอ่านตีความและประเมินคุณค่าที่ได้รับจากงานเขียนอย่างหลากหลาย
๕. หลักการเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
๖. หลักการย่อความ
๗. หลักการเขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ

๘. หลักการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

๙. หลักการพูดรายงาน

๑๐. หลักการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

ทักษะ/กระบวนการ

๑. บอกหลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ

๒. เขียนผังความคิดจากการอ่านจับใจความได้

๓. เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้

๔. อ่านตีความและประเมินคุณค่าที่ได้รับจากงานเขียนอย่างหลากหลาย

๕. บอกหลักการเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

๖. เขียนย่อความได้ถูกต้อง

๗. เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติได้

๘. พูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู

๙. การพูดรายงาน

๑๐. การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์ สุจริต

๒. มีวินัย

๓. ใฝ่เรียนรู้

๔. อยู่อย่างพอเพียง

๕. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. รักความเป็นไทย

๗. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓	๒	๑
๑. อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้องชัดเจน	อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง เกิน ๒ ครั้ง
๒. การเอื้อน การทอดเสียงถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียงถูกต้องตามจังหวะทำนองถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียง หรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิด ๒ ครั้ง	การเอื้อน การทอดเสียง หรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิดเกิน ๒ ครั้ง
๓. การเว้นวรรคตอนถูกต้อง	อ่านเว้นวรรคตอนได้ถูกต้องชัดเจน	อ่านเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้องเกิน ๒ ครั้ง
๔. น้ำเสียง ไพเราะ สละสลวยและลีลา ท่าทางในการอ่านเหมาะสม	อ่านเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงและลีลาเหมาะสมกับบทร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียงดัง ชัดเจน น้ำเสียง แต่ลีลาท่าทาง ไม่เหมาะสมกับบทร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียงไม่ชัดเจน น้ำเสียงและลีลาท่าทาง ไม่เหมาะสม
๕. ความคล่องแคล่ว และแม่นยำ	อ่านออกเสียงบทร้อยกรองด้วยความคล่องแคล่วและแม่นยำ มีความมั่นใจสูง	อ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว ไม่แม่นยำ ขาดความมั่นใจ ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว และไม่แม่นยำ ไม่มีความมั่นใจ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

๑๐ - ๑๕ คะแนน ดีมาก

๗ - ๙ คะแนน ดี

๔ - ๖ คะแนน พอใช้

๑ - ๓ คะแนน ปรับปรุง

*เกินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนผังความคิด

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ /ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
๒. การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ตีความและประเมิน คุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมิน คุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมิน คุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน เป็นบางส่วน	ตีความและประเมิน คุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
๓. การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้แต่ไม่มีคุณภาพ
๔. ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหา เรียบเรียงจัดหมวดหมู่ เนื้อหา วางประเด็นหลักไว้กลางหน้ากระดาษ เขียนประเด็นรองไว้	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๑ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๒ รายการ	มีข้อบกพร่องในการเขียนผังความคิด ๓ รายการ
๕. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นส่วนใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่สับสน วกวน อ่านเข้าใจง่าย เป็นบางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ไม่สละสลวย สับสนวกวน อ่านเข้าใจยาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๘ - ๒๐	๑๔ - ๑๗	๑๐ - ๑๓	ต่ำกว่า ๑๐
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แบบประเมินแผนผังความคิด

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน				
๒	การตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียน				
๓	การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต				
๔	ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด				
๕	การใช้ภาษา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = ๔ คะแนน

ดี = ๓ คะแนน

พอใช้ = ๒ คะแนน

ปรับปรุง = ๑ คะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบประเมินกิจกรรมกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่.....

ผลงานกลุ่ม.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ชั้น.....

ลำดับที่	รายงานการประเมิน	๔	๓	๒	๑
๑	ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การแสดงความคิดเห็นในการทำงาน				
๓	การทำงานเสร็จตามเวลากำหนด				
๔	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๕	ความมีคุณภาพของผลงานกลุ่ม				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านโคลงสี่สุภาพ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านบทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพได้อย่างถูกต้องไพเราะ</p> <p>ด้านคุณลักษณะ มีมารยาทในการอ่าน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูเปิดเพลง “ดุจบิดามารดร” พร้อมอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่าโคลงสี่สุภาพเรื่องความรักใดควรเฝ้หาเป็นบทพระราชนิพนธ์ “กษัตริยานุสรณ์” ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครูอธิบายโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนช่วยกันบอกคุณสมบัติของผู้ที่จะอ่านบทร้อยกรองได้ดีว่า จะต้องมียุคสมบัติอย่างไรบ้าง</p> <p>๒. ครูอธิบายวิธีการอ่านทำนองเสนาะให้เกิดความไพเราะยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการทอดเสียง การครวญเสียง การหลบเสียง และการกระแทกเสียง แล้วเลือกบทประพันธ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิธีการอ่าน มาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนฝึกอ่าน เช่น โคลงสี่สุภาพจากเรื่องลิลิตพระลอ</p> <p style="text-align: center;">เสียงลือเสียงเล่าอ้าง อันใด พี่เอย เสียงย่อมยอศใคร ท้าวหล้า สองเขือพี่หลับไหล ลืมตื่น ฤาพี่ สองพี่คิดเองอ้า อย่าได้ถามเฝือ</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. แผ่นบันทึกเสียงเพลงอันสยามเป็นบ้านเกิดเมืองนอน ๒. แผ่นบันทึกเสียงการอ่านโคลงสี่สุภาพ ๓. ใบความรู้เรื่อง โคลงสี่สุภาพเรื่องความรักใดควรเฝ้หา ๔. ใบความรู้เรื่อง แผ่นผังกำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน ฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพเพิ่มเติม</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านโคลงสี่สุภาพ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๓. นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ ๔ - ๕ คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอ่านโคลงสี่สุภาพ</p> <p>๔. ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้และฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพต้นเรื่องความรักใดควรไฝหา</p> <p>๕. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมการอ่านโคลงสี่สุภาพจนเกิดความชำนาญและฝึกซ้อมการอ่านให้ถูกต้องและมีความไพเราะ โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการอ่านอย่างถูกต้อง</p> <p>๖. ครูกำหนดเวลาในการฝึกซ้อมการอ่าน ๒๐ นาที แล้วเปิดโอกาสให้กลุ่มที่มีความพร้อมออกมาทดสอบการอ่านกับครูหน้าชั้นเรียน โดยให้ครูประเมินผลการอ่านลงในแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ให้นักเรียนร่วมกันบอกคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านบทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ</p> <p>๒. ครูเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านบทร้อยกรองเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความตระหนักและปลุกจิตสำนึกของความเป็นไทยที่ควรรักษาไว้ซึ่งมรดกทางภาษาของชาติ</p> <p>๓. ให้นักเรียนฝึกอ่านโคลงสี่สุภาพเพิ่มเติมที่บ้าน</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการอ่านออกเสียง ร้อยกรองประเภทโคลงสี่ สุภาพ	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านบทร้อยกรองประเภท โคลงสี่สุภาพได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ	ทดสอบการอ่าน	หนังสือเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข.....
ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การอ่านโคลงสี่สุภาพ หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านโคลงสี่สุภาพ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

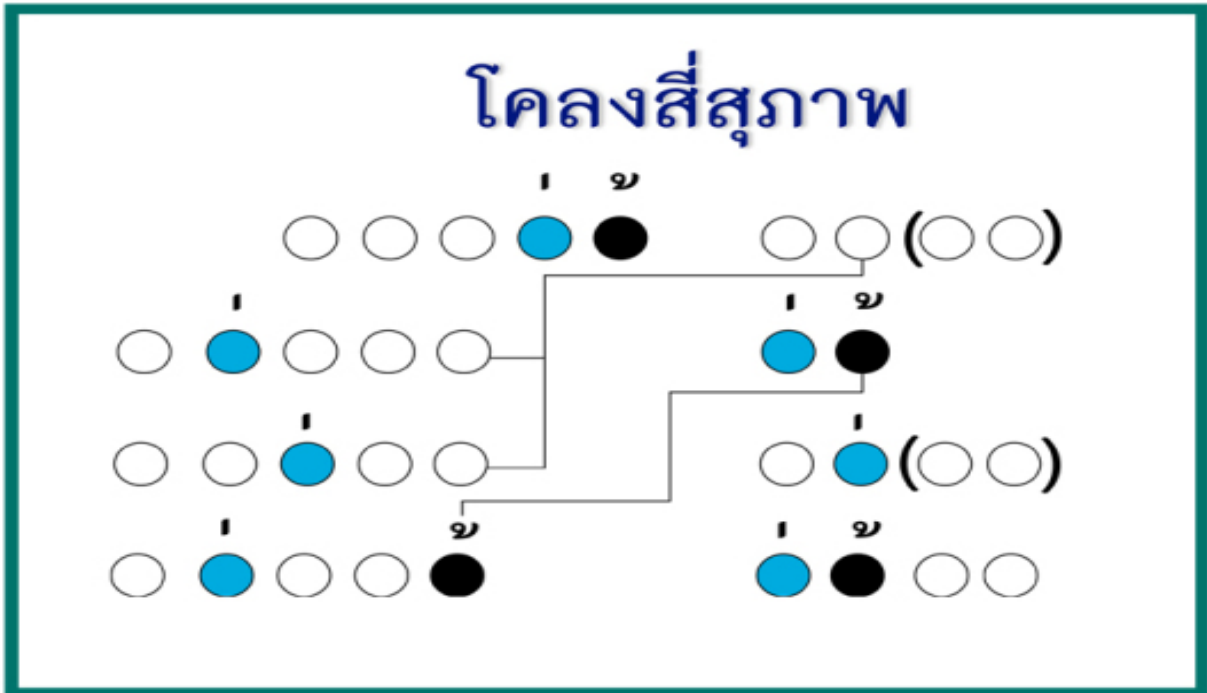
บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รักชาติยอมสละแม่	ซีวี
รักเกียรติจงเจตน์พลี	ซีพีได้
รักราชมุ่งภักดี	รองบาท
นักศาสน์ราษฎร์เค็สไส้	เพื่อเกื้อพระศาสนา
อันสยามเป็นบ้านเกิด	เมืองนอน
ดุจบิดามารดร	เปรียบได้
ยามสุขสโมสร	ทุกเมื่อ
ยามศึกทุกข์ยากไร้	ปลาตเร็นฤศวรธา

จากหนังสือวิธีวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใบความรู้เรื่อง แผนผังคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านโคลงสี่สุภาพ
 รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนผังคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ

ตัวอย่างคำประพันธ์

เสียงลือเสียงเล่าอ้าง
 เสียงย่อมยอศไคร
 สองเขือพีหลับไหล
 สองพีคิดเองอ้า

อันใด พีเอย
 ท้าวหล้า
 ลืมตื่น ฤพี
 อย่าได้ถามเฝือ
 (ลิลิตพระลอ)

แบบประเมินการอ่านโคลงสี่สุภาพ

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓	๒	๑
๑. อ่านออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้องชัดเจน	อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง เกิน ๒ ครั้ง
๒. การเอื้อน การทอดเสียงถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียงถูกต้องตามจังหวะทำนอง ถูกต้องตามประเภทของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียง หรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิด ๒ ครั้ง	การเอื้อน การทอดเสียง หรือ จังหวะทำนองตามประเภทของคำประพันธ์ ผิดเกิน ๒ ครั้ง
๓. การเว้นวรรคตอนถูกต้อง	อ่านเว้นวรรคตอน ได้ถูกต้องชัดเจน	อ่านเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้อง ๒ ครั้ง	อ่านเว้นวรรคตอน ไม่ถูกต้องเกิน ๒ ครั้ง
๔. น้ำเสียง ไพเราะ สละสลวยและลีลาทำทางในการอ่านเหมาะสม	อ่านเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงและลีลาเหมาะสมกับบท ร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียงดัง ชัดเจน น้ำเสียง แต่ลีลาทำทาง ไม่เหมาะสมกับบท ร้อยกรองที่อ่าน	อ่านเสียงไม่ชัดเจน น้ำเสียงและลีลาทำทาง ไม่เหมาะสม
๕. ความคล่องแคล่วและแม่นยำ	อ่านออกเสียงบทร้อยกรองด้วยความคล่องแคล่วและแม่นยำ มีความมั่นใจสูง	อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว ไม่แม่นยำ ขาดความมั่นใจ ๒ ครั้ง	อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว และไม่แม่นยำ ไม่มีความมั่นใจ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

๑๐ - ๑๕ คะแนน ดีมาก

๗ - ๙ คะแนน ดี

๔ - ๖ คะแนน พอใช้

๑ - ๓ คะแนน ปรับปรุง

*เกินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินกิจกรรมกลุ่ม

ประเมินกลุ่มที่..... ผลงานกลุ่ม.....

ชื่อผู้ประเมิน..... ชั้น.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	๔	๓	๒	๑
๑	ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การแสดงความคิดเห็นในการทำงาน				
๓	การทำงานเสร็จตามเวลากำหนด				
๔	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๕	ความมีคุณภาพของผลงานกลุ่ม				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายรูปแบบของกรอบแนวคิดชนิดต่าง ๆ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนกรอบแนวคิดจากการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูนำตัวอย่างกรอบแนวคิดซึ่งเป็นผลงานเก่าของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ให้นักเรียนพิจารณาและร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๒. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนกรอบแนวคิดและประโยชน์ของการเขียนกรอบแนวคิด นักเรียนสามารถนำความรู้ในวิชาใดมาใช้ได้บ้างและใช้อย่างไร ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ศึกษาความรู้เรื่องการเขียนกรอบแนวคิด จากใบความรู้เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด และใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างกรอบแนวคิด ๒. แต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง สรุปความรู้เรื่องการเขียนกรอบแนวคิดเสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ ๓. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอกรอบแนวคิดหน้าชั้นเรียน ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะความคิดเพิ่มเติม ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง การเขียนการเขียนกรอบแนวคิด 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. ห้องศูนย์ค้นคว้าภาษาไทย <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบความรู้เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด ๒. ใบความรู้เรื่อง สั้นความรักใดเกินไฝหา จากหนังสือวิถีชีวิต ภาษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๓. ใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างกรอบแนวคิด ๔. ใบงานเรื่อง สรุปความรู้เรื่องการเขียนกรอบแนวคิด ๖. แบบทดสอบ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ชั้นสรุป ๑. ครูเผยแพร่ผลงานกรอบแนวคิดเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยแลกเปลี่ยนกันดูระหว่างกลุ่มแล้วนำกรอบแนวคิดมาติดป้ายนิเทศในห้องเรียน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการเขียนกรอบแนวคิด ประโยชน์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายรูปแบบกรอบแนวคิด ชนิดต่าง ๆ	การถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนกรอบแนวคิดจากการ อ่านจับใจความสำคัญ	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 2

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข.....
ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การเขียนกรอบแนวคิด หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้

การเขียนแผนผังความคิด

การเขียนกรอบแนวคิดคือการถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันกรอบแนวคิดช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือ คำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ช่วยช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายเข้า เพราะจะเห็นเป็นภาพรวม และเปิดโอกาสสมองให้เชื่อมโยงข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรองและความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ลักษณะการเขียนกรอบแนวคิด เทคนิคคิดคือ การนำประเด็นใหญ่ ๆ มาเป็นหลัก แล้วต่อด้วยประเด็นรองในชั้นถัดไป

ขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด

๑. เขียน / วาดมโนทัศน์หลักตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ
๒. เขียน / วาดมโนทัศน์รองที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์หลักไปรอบ ๆ
๓. เขียน / วาดมโนทัศน์ย่อยที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์รองแตกออกไปเรื่อย ๆ
๔. ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์สื่อความหมายเป็นตัวแทนความคิดให้มากที่สุด
๕. เขียนคำสำคัญ (Key word) บนเส้นและเส้นต้องเชื่อมโยงกัน
๖. กรณีใช้สี ทั้งมโนทัศน์รองและย่อยควรเป็นสีเดียวกัน
๗. คิดอย่างอิสระมากที่สุดขณะทำ

กฎการสร้างกรอบแนวคิด

๑. เริ่มด้วยภาพสีตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ
๒. ใช้ภาพให้มากที่สุดในการอบแนวคิด ส่วนใดที่ใช้ภาพได้ให้ใช้ก่อน คำหรือรหัสเป็นการช่วยทำงานของสมอง ดึงดูดสายตาและช่วยความจำ
๓. ควรเขียนคำตัวบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ จะช่วยให้สามารถประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับไปอ่านอีกครั้ง
๔. เขียนคำเหนือเส้นใต้ แต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้กรอบแนวคิดมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ
๕. คำควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” เปิดทางให้กรอบแนวคิดคล่องตัวและยืดหยุ่นได้มากขึ้น
๖. ใช้สีทั่วกรอบแนวคิด เพราะสีช่วยยกระดับความคิด เพลินตา กระตุ้นสมองซีกขวา
๗. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ควรปล่อยให้สมองคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

วิธีการเขียนกรอบแนวคิด โดยละเอียดอีกวิธีหนึ่ง

๑. เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัดและวางกระดาษภาพแนวนอน
๒. วาดภาพสีหรือเขียนคำหรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องที่จะทำกรอบแนวคิดกลางหน้ากระดาษ โดยใช้สีอย่างน้อย ๓ สี และต้องไม่ตีกรอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต
๓. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่ทำ Mind Map โดยให้เขียนเป็นคำที่มีลักษณะเป็นหน่วยหรือคำสำคัญ (Key word) สั้น ๆ ที่มีความหมายบนเส้น ซึ่งเส้นแต่ละเส้นจะต้องแตกออกมาจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน ๘ กิ่ง
๔. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญแต่ละเรื่องในข้อ ๓ ออกเป็นกิ่ง ๆ หลายกิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน ๖๐ องศา
๕. แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่ง ในข้อ ๔ โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไปซึ่งสามารถแตกความคิดออกไปเรื่อย ๆ
๖. การเขียนคำ ควรเขียนด้วยคำที่เป็นคำสำคัญ (Key word) หรือคำหลัก หรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
๗. คำ วลี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจใช้วิธีการทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบหรือใส่กล่อง
๘. ตกแต่งกรอบแนวคิดที่เขียนด้วยความสนุกสนานทั้งภาพและแนวคิดที่เชื่อมโยงต่อกัน

การนำกรอบแนวคิดไปใช้

๑. ใช้ระดมพลังสมอง
๒. ใช้นำเสนอข้อมูล
๓. ใช้จัดระบบความคิดและช่วยความจำ
๔. ใช้วิเคราะห์เนื้อหาหรืองานต่าง ๆ
๕. ใช้สรุปหรือสร้างองค์ความรู้

ใบความรู้เรื่อง ความรักใคร่ควรไฝ่หา หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้

ความรักใคร่ควรไฝ่หา

บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รักชาติยอมสละแม่	ซีวี
รักเกียรติจงเจตน์พลี	ซีพีได้
รักราชมุ่งภักดี	รองบาท
นักศาสน์ราษฎร์เค็ส	เพื่อเกื้อพระศาสนา
อันสยามเป็นบ้านเกิด	เมืองนอน
ดุจบิดามารดร	เปรียบได้
ยามสุขสโมสร	ทุกเมื่อ
ยามศึกทุกข์ยากไร้	ปลาตเร็นฤาควรวา

แก้วใสเดินร้องเพลงที่มีเนื้อร้องจากพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ชื่อกษัตริยานุสรณ์ เข้ามาในบ้าน พร้อมกับเดินเป็นจังหวะทหารไปด้วย แบงหอมนั่งมองน้องชายอย่างรู้สึกซา ๆ

“มองทำไมพี่แบง พี่ร้องได้หรือเปล่า โธ! เพลงนี้ยากนะ ครูเพิ่งสอนให้นักเรียนในห้องแก้วร้องกันวันนี้ ครูบอกว่าเราโตแล้วต้องรู้จักเรื่องความรัก”

“ครูสอนให้นายมีแฟนหรือ” แบงหอมถามต่อ

“บ้าซี พี่แบงนี่ ความรักจะ ความรัก ไม่ใช่เรื่องแฟน รักแฟนนะเรื่องเล็ก เป็นเรื่องย่อยของความรักทั้งหมด”

“ก็คล้าย ๆ กันแหละ” พ่อซึ่งฟังอยู่เสริมขึ้น “เพลงนี้ก็เตือนใจให้เราคิดว่า เราควรรักชาติของเรา ทำให้ชาติของเราอยู่มั่นคง เพราะความรักชาติเป็นความรักที่ยั่งยืน

“คนเราต้องมีความรัก รักหลาย ๆ แบบ ลูกรักพ่อแม่ พ่อแม่รักลูก พี่น้องรักกัน แต่ในโคลงพระราชนิพนธ์สอนให้รักชาติใช้ไหมลูก”

“ครับ รักชาติ รักเกียรติ รักพระเจ้าแผ่นดิน และรักศาสนา แก้วใสอธิบาย”

“เป็นบทประพันธ์ที่มีความหมายดีมาก ลูกร้องได้ จำได้ แล้วต้องตั้งใจทำตามด้วยนะลูก”

“พ่อคะ” แบงหอมเสริม “โคลงนี้เหมือนเพลงที่พ่อร้องบ่อย ๆ และบอกว่าเป็นเพลงที่หลวงวิจิตรวาทการแต่งใช้ไหมคะ ทิวา”

“ความรักใคร่ แม่รักเท่าไหน ยังไม่ยั่งยืน เช่นรักคู่รัก แม่รักดั่งกลิ่น ยังอาจขมขึ้น ขึ้นได้ภายหลัง แต่ความรักชาติ รักแสนพิศวาส รักสุดกำลัง ก่อเกิดมานะ ยอมสละชีวิตรักจนกระทั่ง หมดเลือดเนื้อเรา”

“พ่อครับ ที่จริงแก้วก็ยังไม่เข้าใจหรอกว่า ทำไมถึงบอกว่าเวลาสุขก็อยู่ร่วมกันและมีความสุขด้วยกัน เวลา มีสุขมีทุกข์ ไม่ควรหนีไป เวลาที่มีศึกสงคราม เราก็ต้องหนีไปสิครับ จะมาอยู่ให้ตายทำไม”

“ถ้าทุกคนคิดหนีไปให้พ้นศึก พ้นทุกข์ แล้วใครจะอยู่ต่อสู้กับข้าศึกเล่าลูก เราก็ต้องอยู่ช่วยกันต่อสู้ข้าศึก ต่อสู้ศัตรู ต้องช่วยกันหาทางกำจัดศัตรูของชาติ ขจัดความทุกข์หรือความลำบากยากไร้ที่เกิดแก่คนในชาติของเราสิ ถ้าเราช่วยกันคนละไม้คนละมือ เราจะขับไล่ศัตรูของชาติ” พ่ออธิบาย

“เราก็ให้คนอื่น ให้ทหาร ให้รัฐบาลแก้ไขละ เราเป็นราษฎรตัวเล็ก ๆ จะไปทำอะไรได้” แป้งหอมพูดขึ้นบ้าง

“คิดอย่างนั้นเท่ากับเห็นแก่ตัว เอาตัวรอดซิลูก ถ้าทุกคนคิดเอาแต่สบาย ไม่ช่วยเหลือกันแล้วชาติจะอยู่อย่างไรเล่า” พ่อบอก

“ก็พวกเรายังเด็กนี่ครับ” แก้วใสแย้ง

“คนเรานะลูก ถ้าคิดจะช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัวเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ทำได้ทั้งนั้น”

“คุณพ่อว่าถ้าเราทำหน้าที่ของเราดี ก็ถือว่าเป็นความรักหรือครับแก้วใสไม่เห็นเกี่ยวกับความรักเลย” แก้วใสียังงงอยู่

“เอาอย่างนี้ พ่อจะเปรียบเทียบให้ฟังนะ พ่อแม่รักลูก พ่อแม่ก็ดูแลลูกให้ลูกปลอดภัย ให้ลูกมีความสุข เราชักบ้านเมืองของเรา เราก็ต้องดูแลบ้านเมืองของเราให้ดี อย่าให้มีใครมาทำร้ายได้ เราชักสิ่งใด เราก็ต้องการให้สิ่งนั้นอยู่กับเรานาน ๆ ใช่มั้ลูก ถ้าเราต้องการให้เรามีชาติมีบ้านเมืองให้เรายู่อย่างสุขสบายไม่เดือดร้อน เราก็ต้องรักบ้านเมืองของเรา”

“ถ้าบ้านเมืองของเรามีศึก มีอันตราย มีผู้ก่อการร้าย มีโจรมิภยธรรมชาติ ไม่ว่าจะอะไรที่เป็นเรื่องร้าย คนในบ้านเมืองก็จะไม่ปลอดภัย ไม่เป็นสุข ภัยอันตรายใดเราจัดได้เราก็ต้องทำ สิ่งใดเราจัดไม่ได้ เราก็ต้องพยายาม ป้องกันหรือทำให้มันทำอันตรายเราได้น้อยที่สุด แต่จะให้ใครทำคนเดียว ฝ่ายเดียวไม่พอ เราทุกคนทุกฝ่ายจึงต้องช่วยกันทำเท่าที่ตนทำได้ เข้าใจหรือยังลูก” แม่ช่วยอธิบาย

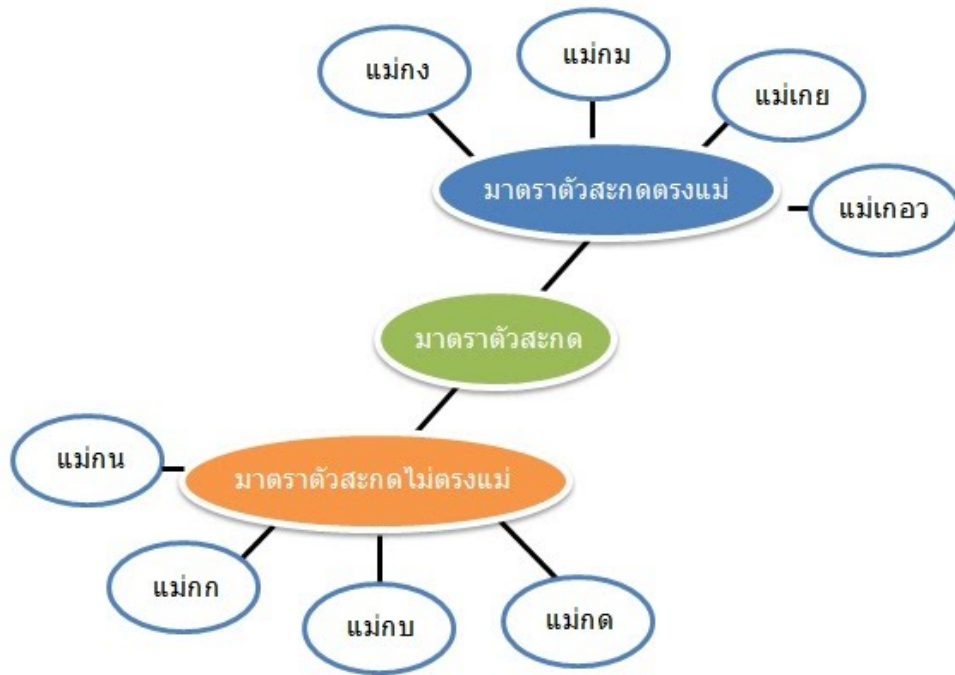
“ครับ ที่นี้เข้าใจละ” แก้วใสตอบ

“เข้าใจแล้ว ตอนนี่ก็ไปช่วยแม่ยกกับข้าวมาตั้งโต๊ะ จัดจาน จัดช้อนส้อม ถึงเวลากินข้าวแล้ว”

“ครับ อันสยามเป็นบ้านเกิด เมืองนอน ดุจบิดามารดร เปรียบได้” แก้วใสเริ่มร้องเพลงใหม่และเดินเข้าไปในครัวแป้งหอมลูกตามน้องชายเข้าครัวไปด้วย

ใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนกรอบแนวคิด หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ตัวอย่างการเขียนกรอบแนวคิด

การประเมินการเขียนกรอบแนวคิด

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. สรุปความรู้ได้ถูกต้อง ครบตรงประเด็น	สามารถสรุปความรู้ได้ครบและตรงประเด็นและถูกต้องทุกหัวข้อ	สามารถสรุปความรู้ได้ครบ ตรงประเด็นและมีความถูกต้องมีความคลาดเคลื่อน ๑ แห่ง	สรุปความรู้ไม่ครบทุกประเด็นมีความคลาดเคลื่อน ๒ แห่ง	สรุปความรู้ไม่ถูกต้อง มีความคลาดเคลื่อน ๓ แห่ง
๒. การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นความสัมพันธ์	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับความสัมพันธ์	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ และลำดับความสัมพันธ์ได้ค่อนข้างครบคลาดเคลื่อน ๑ แห่ง	สามารถเชื่อมโยงความรู้และลำดับความสัมพันธ์ได้บ้าง คลาดเคลื่อน ๒ แห่ง	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ แต่ไม่เป็นไปตามลำดับความสัมพันธ์ คลาดเคลื่อน ๓ แห่งขึ้นไป
๓. มีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด	สามารถเขียนผังความคิดได้ในรูปแบบที่ถูกต้องและสวยงาม	สามารถเขียนผังความคิดได้ถูกต้องและมีข้อบกพร่องเพียง ๑ แห่ง	สามารถเขียนผังความคิดได้ และมีข้อบกพร่อง ๒ แห่ง	สามารถเขียนผังความคิดได้ แต่ขาดรูปแบบและความสวยงามมีความบกพร่อง ๓ แห่งขึ้นไป

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	คุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การโต้แย้ง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ซื่อสัตย์ สุจริต</p> <p>๒. มีวินัย</p> <p>๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>๔. ใฝ่เรียนรู้</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนชอบอ่านงานประเภทใดบ้าง เพราะเหตุใด เช่น นวนิยาย ข่าว สารคดี กวีนิพนธ์ โดยกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการโต้แย้งเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง และขั้นตอนการแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง แล้วสรุปสาระสำคัญลงในสมุด</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียนโดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง</p> <p>๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนในการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจยิ่งขึ้น</p> <p>๔. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ปัญหาสุขภาพของเด็กไทย โดยสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง</p> <p>๕. สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงานนำชั้นเรียนโดยครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นโต้แย้งและข้อเสนอแนะ</p> <p>๖. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องความรักใดควรไฝ่หาที่กำหนดให้แล้วเขียนย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ พร้อมเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง หลักการโต้แย้ง</p> <p>๒. ใบงานเรื่อง ปัญหาสุขภาพของเด็กไทย</p> <p>๓. บทอ่านเรื่อง ความรักใดควรไฝ่หาจากหนังสือเรียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การโต้แย้ง รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๗. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น</p> <p>๘. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมาพูดถึงหลักการและขั้นตอนการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งที่ได้เรียนมาให้เพื่อนฟังที่หน้าชั้นเรียน เพื่อทบทวนความรู้</p> <p>๙. ครูอธิบายและชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักและว่าควรโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเพื่อลดการขัดแย้ง</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง หลักการและขั้นตอนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง</p> <p>๒. ทดสอบการเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง ได้	ทดสอบการปฏิบัติ	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข.....
ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.
ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย.....
ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)
วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การเขียนโต้แย้ง หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การโต้แย้ง
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนโต้แย้ง

๑. ความหมายของการเขียนโต้แย้ง

การเขียนโต้แย้ง เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่ง โดยมุ่งที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ เพื่อสื่อให้ผู้อื่นได้ทราบว่าผู้เขียนมีความคิดเห็นอย่างไร

การเขียนโต้แย้งมักปรากฏในรูปของบทความตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น ซึ่งการเขียนโต้แย้ง หรือการเขียนแสดงความคิดเห็นเชิงโต้แย้ง มีหลักการโดยทั่วไปเช่นเดียวกับการเขียนแสดงความคิดเห็น คือ จะต้องประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็น แต่เนื่องจากการเขียนโต้แย้งเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย เป็นการแสดงทัศนะที่แตกต่างกันของแต่ละฝ่าย ซึ่งเป็นสิ่งปกติธรรมดาที่จะสามารถพบเห็นได้ในทุกวงการ และเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน และทุกระดับในสังคม

๒. วิธีการเขียนโต้แย้ง

วิธีการเขียนโต้แย้งทำได้โดยทำความเข้าใจในหลักการทั่วไปของการเขียนเชิงโต้แย้งเสียก่อน ว่าการเขียนโต้แย้งประกอบด้วยข้อมูลที่เป็ข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็น จากนั้นจึงดำเนินการตามวิธี ดังนี้

- ๑) ตั้งประเด็นที่จะเขียนโต้แย้งว่า จะโต้แย้งในประเด็นใด เช่น ประเด็นที่เกี่ยวกับ นโยบาย วิธี การข้อเท็จจริง คุณค่า
- ๒) ระบุนหรือชี้ให้เห็นจุดด้อยและความผิดพลาดของสิ่งหรือเรื่องที่จะโต้แย้ง
- ๓) หาเหตุผลและข้อสนับสนุนความคิดของตน
- ๔) เรียบเรียงให้เป็นภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย กระชับ รัดกุม และใช้คำที่มีพลังในการกระตุ้นให้เกิดความคิดเห็นคล้อยตาม

ตัวอย่างการเขียนโต้แย้ง

“ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป”

สุภาษิตที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เห็นจะใช้ไม่ได้เสียแล้วกับสังคมในยุคปัจจุบันนี้ เพราะสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้คนในสังคมต่างก็ต้องแก่งแย่งแข่งขันและดูเหมือนว่าผลกรรมแห่งความดีก็เดินทางมาถึงช้าจนเกินรอ ดูตัวอย่างครอบครัวของมรรคทายก เพื่อนบ้านของข้าพเจ้า พ่อบ้านเป็นคนธรรมะธรรมโม แม่บ้านก็เป็นแม่ ศรีเรือน ส่วนลูก ๆ ก็เป็นเด็กดี ตั้งใจเรียนและช่วยพ่อแม่ทำงานแต่สุดท้ายถึงคราวที่ทางราชการเวนคืนที่ดินเพื่อตัดถนน ครอบครัวนี้ก็ต้องไปอาศัยอยู่ที่วัด ถ้ามรรคทายกรู้จักโกงกินเงินวัดบ้างแม่เล็ก ๆ น้อย ๆ หรือคราวที่ใครทำบุญก็ยกยกออกไว้บ้าง มรรคทายกคงจะมีเงินเก็บและหาที่ทางขยับขยายที่อยู่ใหม่ได้ไม่ยากนัก ผิดกับบ้านตรงกันข้ามถึงคราวเลือกตั้งก็เป็นหัวคะแนนชื่อเสียง โดยเฉพาะตอนนี้เพิ่งกลับมาจากเที่ยวต่างประเทศ เพราะมีเงินร่ำรวยจากการค้ายาเสพติด เวลาไปไหนมาไหนก็มีแต่คนนับหน้าถือตา เนื่องจากทำบุญเอาหน้า บริจาคให้วัดและหน่วยราชการครั้งละหลายแสนบาท แต่กระนั้นครอบครัวนี้ก็อยู่กันอย่างสุขสบายตลอดมา

ถึงจะมีกรณีตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นให้เห็นก็ตาม ข้าพเจ้าก็ยังเชื่อว่าสักวันหนึ่งผลของกรรมดีที่ครอบครัวมรรคทายกได้กระทำไว้จะตอบสนองมาอย่างแน่นอน แม้ว่าจะไม่ปรากฏในรูปของทรัพย์สินเงินทอง ส่วนครอบครัวที่ทุจริตนั้นจะต้องได้รับผลของกรรมชั่วตอบสนองเช่นกัน เพราะสรรพสิ่งในโลกย่อมเป็นไปตามกรรม ดังคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้กระทั่งภาพชีวิตของคนที่สะท้อนในนวนิยายก็สอดคล้องกับหลักธรรมดังกล่าวเช่นกัน คือ ไม่มีใครหนีพ้นผลกรรมที่ตนได้กระทำไว้ ตัวเอกที่เป็นคนดีแม้ต้องเผชิญอุปสรรคมากมาย แต่สุดท้ายก็สุขสมหวัง ในขณะที่ผู้ร้ายซึ่งได้เปรียบและสุขสมหวังมาโดยตลอด ก็ต้องรับกรรมชั่วของตนในท้ายที่สุด ดังนั้นทุกคนจึงพึงยึดมั่นในการทำความดี ดังโคลงบทที่ว่า

“ใดใดในโลกล้วน คงแต่บาปบุญยัง คือเงาติดตัวตรึง คงแต่บาปบุญแล้	อนิจจัง เที่ยงแท้ ตรึงแน่น อยู่เนา ก่อเกื้อรักษา” ลิลิตพระลอ
--	--

๓. ข้อพึงระวังในการเขียนโต้แย้ง

ในการเขียนโต้แย้งมีข้อพึงระวัง ดังนี้

- ๑) ควรเขียนโต้แย้งด้วยเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์
- ๒) การเขียนเชิงโต้แย้งควรเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย หรือเป็นเรื่องเพื่อฝันที่เป็นไปไม่ได้
- ๓) การเขียนไม่ควรเขียนให้เกิดความแตกแยก หรือขัดแย้งรุนแรง ลูกถามบานปลายหรือกระทบ

กระเทือน

๔. มารยาทในการเขียนโต้แย้ง

มารยาทในการเขียนโต้แย้ง มีดังนี้

- ๑) จะต้องมีความเที่ยงธรรม จริงใจ ไม่เสแสร้ง หรือมีเจตนาอื่นเคลือบแคลง
- ๒) ไม่ใช่ข้อมูลที่บิดเบือน หรืออ้างอิงข้อมูลที่ปราศจากหลักฐานความเป็นจริง อันจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย หรือทำให้เกิดการเข้าใจผิด
- ๓) ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่เขียนส่อเสียด หรือดูหมิ่นผู้อื่น

<https://sites.google.com/a/thoengwit.ac.th/kar-chi-phasaphathna-khwam-khid/kar-to-yaeng>

ใบงานเรื่อง ปัญหาสุขภาพของเด็กไทย หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การโต้แย้ง
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น

เรื่อง ปัญหาสุขภาพของเด็กไทย

พญ.ลลิตา อีระลิริ

เมื่อทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป สุขภาพเด็กสมัยนี้จึงไม่เหมือนกับเด็กรุ่นก่อน จะลองแบ่งกลุ่มของเด็กเพื่อนำเสนอ ปัญหาสุขภาพของเด็ก ดังนี้

กลุ่มตุ้ยนุ้ย เด็กกลุ่มนี้รูปร่างใหญ่ ส่วนมากมีน้ำหนักมาก กลายเป็นคนจ้ำม่ำ ซึ่งผู้ใหญ่บางคนอาจจะเห็นว่าเด็กอ้วนนั้นน่ารัก และมักจะภูมิใจที่พ้อเอาเด็กไปซังน้ำหนัก วัตถุประสงค์แล้วพบว่าตัวเลขออกมาเกินมาตรฐาน หลงคิดว่าตัวเองเลี้ยงลูกหลานมาดี

กลุ่มซีมูกไหล เด็กกลุ่มนี้มีอาการแพ้อากาศ พ้ออากาศเปลี่ยน อุณหภูมิเย็นลง ฝนตก เข้าห้องแอร์หน่อย ก็เกิดอาการฟุ่ฟิต คัดจมูก น้ำมูกไหล บางคนมีผื่นแพ้ด้วย ต้องกินยาทั้งปี แต่ก็แก้ปัญหาได้แค่ทุเลาอาการลง ไม่หายขาด

กลุ่มผิวลาย เด็กกลุ่มนี้มีอาการของภูมิแพ้ของผิวหนัง ผิวระคายเคืองง่าย มีจุดกระดำกระด่างมีตุ่มขึ้นบน ผิวหนังเป็นประจำ บางคนถูกหาว่าแพ้ น้ำลายยุง บางคนเป็นลมพิษคันคะเยอ ไปไหนก็เกาอีก ๆ ทำให้เสียบุคลิก บางคนมีผิวกร้าน หยาบแห้ง ผิวที่มีปัญหาจะบดบังผิวอ่อนนุ่มของเด็ก ๆ ไปจนหมด

ลองสำรวจเด็ก ๒ กลุ่มหลังนี้ดู เด็กมักจะไม่ได้กินนมแม่ แต่กินนมวัวมาตั้งแต่เล็ก กินผลิตภัณฑ์จาก นมวัวแล้วแพ้โปรตีนจากนมวัวนั่นแหละ วิธีแก้ปัญหาคือเด็กกลุ่มนี้จึงน่าจะอยู่ที่งดนมวัวและผลิตภัณฑ์จากนมวัว อย่างเด็ดขาด แล้วอาการของภูมิแพ้ ทั้งอาการแพ้อากาศ และผื่นแพ้จะค่อย ๆ หายไปเอง

กลุ่มก่อกวน เด็กกลุ่มนี้จัดอยู่ในกลุ่มเด็กคือ เด็กซนเกินกว่าเหตุ ก้าวร้าว อยู่นิ่งไม่ได้ อยู่ที่ไหนก็จะเกิด ความโกลาหลวุ่นวายไปหมดอาจจะเรียกได้ว่าสมาธิสั้น โดยมากจะเรียนหนังสือไม่ได้เดินวนรอบโรงเรียนทั้งวัน ชอบแกล้งเพื่อนแหย่คนโน้นทีคนนี้ทีจนห้องเรียนไม่เป็นอันต้องทำอะไร ครูก็อดทนระอาใจจนอยากให้อ้วนขึ้นไป เร็ว ๆ

ที่จริงอาการนี้เกิดขึ้นเพราะเด็กกลุ่มนี้กินน้ำตาลหวาน ๆ เป็นปริมาณมาก แต่ที่แพ้การเผาผลาญน้ำตาล ในร่างกายจะต้องใช้วิตามินบีปริมาณมาก เมื่อสมองของเด็กถูกแย่งวิตามินบีไปใช้สมองจะขาดสื่อประสาทแล้ว จะให้เด็กควบคุมตัวเองได้อย่างไรวิธีแก้จึงอยู่ที่น่าจะงดน้ำตาลและของหวานทั้งหมด หากอยากกินอะไรหวานบ้าง ก็ควรใช้ผลไม้แทน

กลุ่มหวานมัน เด็กกลุ่มนี้นิยมกินอาหาร กินขนมที่มีรสหวานจัดได้รับไขมันจากอาหารสูงมาก กินนมวัว วันละหลาย ๆ แก้ว บางคนกินนมแทนน้ำด้วยซ้ำด้วยความเข้าใจผิด กินเนย กินครีม กินข้าวขาหมู ข้าวมันไก่ นิยม กินขนมหวาน ๆ มัน ๆ เช่น ข้าวเหนียวมะม่วง ลอดช่องน้ำกะทิจนไขมันที่ได้จากอาหาร

การกินสิ้นเกิน มากเกินกว่าร่างกายจะใช้ได้หมด ทำให้มีคอเลสเตอรอลในเลือดสูงตั้งแต่เด็ก ๆ บางคนเป็นตั้งแต่อยู่ชั้นอนุบาลด้วยซ้ำ หากปรับเปลี่ยนอาหาร ลดไขมันลง ให้เด็กออกกำลังกายกลางแจ้งมากขึ้นก็จะแก้ปัญหานี้ได้

กลุ่มฟันผุ เด็กกลุ่มนี้มีฟันผุ เพราะชอบกินขนมกรุบกรอบ กินอาหารขยะเป็นประจำทำให้เศษแป้ง เศษน้ำตาลติดฟันเป็นอาหารของแบคทีเรีย หรือแมงกินฟัน ทำให้เคลือบฟันไม่แข็งแรงแถมเจ้าตัวยังแปรงฟันไม่เป็น แปรงฟันไม่ถูกวิธี บางคนซี่เกียดแปรงฟันเสียอีกก็เลยเกิดรูขึ้นมาในฟันเป็นสีดำ ๆ ไม่น่าดู แกรมบางครั้งเป็นสาเหตุของอาการปวดฟันด้วย

อ่านจบแล้ว ลองหันมามองดูลูกหลานที่บ้านดูซิว่ามีปัญหาสุขภาพอย่างไรบ้าง หากเด็ก ๆ ไม่มีปัญหาอะไรเลย นั่นแปลว่าคุณดูแลเขาอย่างดี

แต่ถ้าไม่ใช่ คงถึงเวลาที่จะต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วกระมัง เริ่มจากการปรับอาหารการกินและส่งเสริมให้เขาออกกำลังกายนั่นเอง เป็นหนทางที่ถูกต้อง

(ที่มา : <http://www.kwanruen.com/health.php?mid=4&sub=2&isold> kwanruen Magazine
Date : วันจันทร์ที่ 25 มกราคม 2553)

๑. สรุปใจความสำคัญของบทความนี้สั้น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับบทความนี้

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง

เกณฑ์การให้คะแนน ๓ = ดี

๒ = พอใช้

๑ = ต้องปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน					รวม		
		การแสดงความ ความคิดเห็น	ยอมรับฟังความ ความคิดเห็นของผู้อื่น	ตรงประเด็น	สมเหตุสมผล	มีความเชื่อมั่นใน การแสดงออก	๑๕ คะแนน	ผ่าน	ไม่ ผ่าน
							คะแนนที่ได้		

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน : นักเรียนได้คะแนน ๑๒ คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านตีความและประเมินค่า		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การอ่านตีความและประเมินคุณค่า</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านตีความและประเมินคุณค่าที่ได้จากงานเขียน</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านตีความและประเมินคุณค่าที่จากงานเขียน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ซื่อสัตย์ สุจริต</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูติดแถบข้อความบนกระดาน ๒ คำ คำว่า อ่านตีความ และอ่านประเมินคุณค่า นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านตีความและประเมินค่า ครูขออาสาสมัครนักเรียน ๒ คน มาอธิบายความหมายของคำทั้ง ๒ คำ ตามความเข้าใจของนักเรียน ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๑. นักเรียนศึกษาใบงานเรื่อง การอ่านตีความและประเมินคุณค่า</p> <p>๓. นักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านตีความและประเมินค่า ครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>๔. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ ร่วมกันศึกษา เรื่องความรักใคร่ใคร่ไฝหา จากหนังสือเรียนภาษาไทยวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้วเขียนตีความและประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ครูขออาสาสมัครนักเรียนอ่านงานเขียนตีความและประเมินค่าเรื่องที่อ่าน นักเรียนและครูร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการอ่านตีความและประเมินคุณค่า พร้อมทั้งร่วมกันอธิบายการนำความรู้จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้ลงในสมุด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ใบความรู้เรื่อง การอ่านตีความและประเมินคุณค่า</p> <p>๒. บทอ่านเรื่อง ความรักใคร่ใคร่ไฝหา จากหนังสือเรียนภาษาไทยวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการอ่านตีความ และประเมินคุณค่าที่ได้จาก งานเขียน	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ อ่านตีความและประเมินคุณ ค่าที่จากงานเขียน	ทดสอบจากการทำ กิจกรรม	แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การอ่านตีความและประเมินคุณค่า หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านตีความและประเมินค่า รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านตีความและประเมินคุณค่า

การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านเพื่อให้เข้าใจความหมาย ความคิดสำคัญของเรื่อง ความรู้สึกและอารมณ์สะท้อนใจจากบทประพันธ์ ซึ่งอาจเข้าใจได้มากน้อยลึกซึ้งเพียงใด ตรงกันกับผู้ประพันธ์หรือไม่ หรือผู้อ่านคนอื่น ๆ หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์เดิมและความรู้สึกของผู้อ่านแต่ละคน การตีความของทุกคนอาจไม่ตรงกันเสมอไป โดยในกระบวนการอ่านเพื่อตีความนั้นผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการแปลความ จับใจความสำคัญ การสรุปความ รวมทั้งการเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ของข้อความ

ความสำคัญของการอ่านตีความ

การอ่านตีความเป็นการอ่านที่ต้องอาศัยทั้งความรู้ ประสบการณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์ของผู้อ่าน การอ่านตีความเป็นการอ่านขั้นสำคัญที่ทำให้เข้าใจงานเขียนทุกชนิด การอ่านตีความจึงมีความสำคัญ ดังนี้

๑. ช่วยให้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องได้อ่านได้หลายแง่หลายมุม
๒. ช่วยให้เห็นคุณค่าของวรรณกรรมอันมีผลเกี่ยวโยงถึงคุณค่าของชีวิตและสิ่งแวดล้อม
๓. การอ่านตีความช่วยให้เกิดการฝึกคิด ฝึกไตร่ตรองเหตุผล เป็นผลให้ผู้อ่านมีความละเอียด ถี่ถ้วน และมีวิจารณ์ญาณในการอ่านมากยิ่งขึ้น
๔. การอ่านตีความเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงงานประพันธ์นั้น ๆ
๕. การอ่านตีความช่วยให้อ่านมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ลึกซึ้ง มีใจกว้างยอมรับความแตกต่าง ของมนุษย์ด้วยกันได้

การอ่านประเมินคุณค่า

แนวทางการอ่านประเมินคุณค่า

๑. พิจารณาเนื้อหาและองค์ประกอบของเนื้อหา ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อแยกแยะว่าแต่ละส่วนมีลักษณะอย่างไร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
๒. พิจารณาคคุณค่าด้านวรรณศิลป์ เป็นการพิจารณาการใช้ภาษาและความงามทางภาษาในงานเขียนว่างานเขียนนั้น มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีความไพเราะงดงามและมีการใช้เสียงและความหมายที่ช่วยให้เกิดจินตนาการในการอ่านได้มากเพียงใด
๓. พิจารณาแนวคิด เป็นการพิจารณาว่าผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวใด มีแนวคิดใดบ้างที่มีคุณค่า มีการเสนอแนวทางในการนำข้อมูลแนวคิดที่ดีมีคุณค่าไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร งานเขียนชิ้นหนึ่ง ๆ อาจมีผลต่อผู้อ่านได้สองประการใหญ่ ๆ คือผลทางด้านความเพลิดเพลินและผลทางด้านสติปัญญา

การอ่านวิจยสารเป็นการอ่านที่มีความลึกซึ้งมากกว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เพราะการอ่านวิจยสาร ผู้อ่านจะต้องสามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ว่ามีประโยชน์ และจะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร กระบวนการของการวิจยสารผู้อ่านจะต้องเริ่มจากการตีความเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารเรื่องใด โดยพิจารณาจากน้ำเสียงของผู้ประพันธ์ที่แฝงอยู่ในผลงาน รวมถึงการตีความจากความหมายของคำ เพราะงานเขียนที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่าจะไม่สื่อสารกับผู้อ่านโดยตรงไปตรงมา แต่จะใช้ถ้อยคำที่แฝงนัยสำคัญ เพื่อให้ผู้อ่านตีความด้วยตนเอง เมื่อผู้อ่านตีความเรื่องที่อ่านได้แล้วก็จะสามารถวิเคราะห์ วิจยณ์เรื่องที่อ่านได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ร้อยเรียงกันเป็นผลงานมีความเหมาะสม สอดรับและส่งเสริมให้แนวคิดหลักของเรื่องมีความโดดเด่นหรือไม่อย่างไร สุดท้ายผู้อ่านจะสามารถประเมินได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีคุณค่ากับตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในด้านใดบ้าง

ตัวอย่างการอ่านตีความและประเมินคุณค่า

นิทานสั้นสฤตเรื่อง วาจาสิทธิ์

มีพระอาจารย์ท่านหนึ่ง เป็นที่เลื่องลือกันว่า มีวาจาสิทธิ์ ใคร ๆ ก็พากันมาฝากตัวเป็นศิษย์ ถ้าศิษย์ผู้ใด ปฏิบัติตนได้เป็นที่ถูกใจ ท่านจะให้พรก่อนที่จะจากกันไป ชายหนุ่มสองพี่น้องเข้ามาฝากตัวเป็นศิษย์ของพระอาจารย์ ผู้นี้ คนพี่หน้าตาขี้ริ้วขี้เหร่ แต่นิสัยใจคอดี ไม่เป็นคนช่างประจบ ส่วนคนน้องหน้าตาคมสัน พุดจามีเสน่ห์ และยังเป็นคนมีนิสัยช่างประจบอีกด้วย พระอาจารย์มอบหน้าที่ให้คนพี่ทำความสะอาดที่อยู่อาศัย ตักน้ำไว้ใช้และอาบกิน ดายหญ้า ตัดกิ่งไม้ เป็นต้น ส่วนคนน้องมีหน้าที่ปรนนิบัติพัดวี นวดเพน จัดอาหารและที่นอนให้แก่พระอาจารย์ พระอาจารย์ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่คนทั้งสองเสมอกัน เมื่อเรียนจบแล้วพระอาจารย์ได้เรียกทั้งสองคนมา พร้อมหน้ากัน พร้อมกับสั่งว่า เจ้าทั้งสองก็มีวิชาความรู้พร้อมแล้ว แต่ก่อนที่จะลากลับบ้านเกิด ให้ออกไปผจญชีวิต เสียก่อน ๑ ปี แล้วกลับมาหาอาจารย์เพื่อเล่าให้ฟังว่าได้ผจญชีวิตมาแล้วอย่างไร ผู้เป็นพี่นั้น ขอให้พรว่า เจ้าจงมี โคนม ๑ ตัวตลอดไป ส่วนคนน้องขอให้มีโคนม ๑ ผู่งตลอดไปเช่นกัน

ชายหนุ่มทั้งสองรับคำของท่านอาจารย์โดยดุษณีภาพ แล้วแยกย้ายกันไปเมื่อครบ ๑ ปี ชายผู้เป็นน้อง กลับมาถึงสำนักด้วยท่าทางอันอดโรยแสดงความยากจนข้นแค้นแสนเชิญ กราบเรียนพระอาจารย์ว่าตนไม่มีความรู้ เรื่องการเลี้ยงโคนม โคนมจึงผ่ายผอมเป็นโรค ไม่เคยเห็นน้ำนมวัวเลย บอกชายก็ไม่มีใครซื้อสภาพจึงเป็นเช่นนี้ พระอาจารย์ยังไม่ทันซักไซ้ไล่เลียงว่าอย่างไรก็เหลือบไปเห็นชายหนุ่มผู้หนึ่งนั่งคานหามมาอย่างสง่างาม ท่าทาง ภูมิฐาน หน้าตาอิมเอิบ แสดงความเป็นผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ พระอาจารย์จึงมองชั่วคราวก็จำได้ว่าเป็นชายหนุ่ม ผู้เป็นพี่นั่นเอง เมื่อชายหนุ่มเข้ามากราบแทบเท้าของท่านอาจารย์ ซึ่งขณะนั้นพอจะหายงั้นบ้างแล้วพระอาจารย์ ก็ก้มลงกระซิบถามว่าไปทำอะไรมา จึงอัครฐานถึงปานนี้ ชายหนุ่มตอบซ้ำ ๆ ว่า ด้วยวาจาอันศักดิ์สิทธิ์ของอาจารย์ กระผมจึงมีโคนม ๑ ตัว อยู่ตลอดไป และเมื่อสังเกตว่าพระอาจารย์ยังมีท่าทีฉงนสนทน่ที่อยู่ ชายหนุ่มจึงกล่าว ต่อไปว่า เย็นลงกระผมก็ขายวัวที่มีอยู่ ๑ ตัวนั้นไป รุ่งเช้าขึ้นมาผมก็มีวัว ๑ ตัว เป็นเช่นนี้ตลอด ๓๖๕ วัน เงินทอง จึงไหลมาเทมาไม่ขาดสาย ด้วยประการฉะนี้แหละครับ

วิธีการอ่านตีความ

ขั้นตอนที่ ๑ อ่านคร่าว ๆ

เรื่องวาจาสิทธิ์ เป็นเรื่องของชายหนุ่มพี่น้องที่มาฝากตัวเป็นศิษย์เพื่อร่ำเรียนวิชากับพระอาจารย์ และได้รับพรคนละ ๑ ข้อ จากนั้นจึงออกไปผจญภัยตามคำสั่งของอาจารย์เป็นเวลา ๑ ปี สุดท้าย ๑ ปีผ่านไป ชายคนพี่ร่ำรวยขึ้นในขณะที่ชายคนน้องกลับยากจนลงเพราะพรของพระอาจารย์

ขั้นตอนที่ ๒ อ่านละเอียด

เรื่องวาจาสิทธิ์กล่าวถึงชายหนุ่ม ๒ พี่น้องที่ฝากตัวร่ำเรียนกับพระอาจารย์ จนเมื่อร่ำเรียนสำเร็จ พระอาจารย์จึงให้พรชายคนพี่ให้มีโคนม ๑ ตัวตลอดไปและให้พรชายคนน้องให้มีโคนม ๑ ผงตลอดไป และเมื่อทั้ง ๒ คนไปผจญชีวิตครบ ๑ ปี ปรากฏว่าชายคนน้องยากจนลงเพราะไม่รู้วิธีเลี้ยงโคนม ส่วนชายคนพี่ร่ำรวยจากการขายโคนมวันละ ๑ ตัว ตามพรที่พระอาจารย์ให้

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาน้ำเสียงผู้แต่ง

น้ำเสียงของผู้แต่ง แฝงข้อคิดเรื่องการศึกษาว่าควรใส่ใจฝึกฝนทั้งทฤษฎี และการนำไปใช้จริงให้แตกฉาน จึงจะสามารถประสบความสำเร็จได้ ดังเช่นที่ชายคนพี่ต้องทำงานหนักทั้งตักน้ำ ต่ำข้าว ดายหญ้าไปพร้อม ๆ กับร่ำเรียนวิชาการ จนประสบความสำเร็จในที่สุด ทั้งผู้แต่งยังแฝงน้ำเสียงเสียดสีคนที่อาศัยกรรมในการประจบประแจงว่าอาจจะได้ดีก็เพียงชั่วครั้งคราวแต่สุดท้ายก็ต้องล้มเหลวโดยผ่านชายคนน้องที่ยากจนลง แม้จะได้พรที่ดูเหมือนจะดีกว่า

จากถ้อยคำที่ปรากฏในนิทานสันสกฤตเรื่องวาจาสิทธิ์ ปรากฏลักษณะของน้ำเสียงในเชิงการเล่าเรื่อง แต่แสดงให้เห็นความแตกต่างของชายทั้งสองคนอย่างชัดเจน ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะไม่ได้ยินน้ำเสียงของผู้แต่งที่แทรกไว้ภายในตัวบท แต่จะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ผ่านกระบวนการตีความด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ ๔ วิเคราะห์ถ้อยคำที่อาจมีความแฝง

บทร้อยแก้วที่นำมายกเป็นตัวอย่างในบทเรียนนี้ เป็นร้อยแก้วที่เรียบเรียงขึ้นในลักษณะนิทาน ดังนั้นถ้อยคำที่ใช้จึงไม่ได้ปรากฏความหมายแฝงที่ลึกซึ้งมากนัก หากแต่ความหมายของเรื่องโดยรวมทั้งหมดหรือจุดมุ่งหมายของเรื่องเป็นสิ่งที่ผู้อ่านจะต้องตีความ

ขั้นตอนที่ ๕ สรุปสารที่ได้จากการตีความ

สาระสำคัญที่นำเสนออยู่ในนิทานเรื่องนี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาที่ขึ้นอยู่กับการศึกษาที่ขึ้นอยู่กับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพราะแม้ว่าจะได้รับโอกาส (พร) อย่างไม่รู้ก็ตาม ถ้าตนเองไม่แตกฉานในวิชาการก็ไม่สามารถคว้าโอกาสให้ประสบความสำเร็จได้

การอ่านประเมินคุณค่า

ขั้นตอนที่ ๑ พิจารณาองค์ประกอบของเนื้อหา

หากพิจารณาองค์ประกอบของเนื้อหาในด้านต่าง ๆ จากบทร้อยแก้วประเภทนิทาน ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร จะพบว่าทั้งสามส่วนนี้ทำหน้าที่สอดรับกันเพื่อถ่ายทอดแนวคิดหลักของเรื่องแต่ยังคงเสน่ห์ของความบันเทิงนันทนาการไว้ คือ เป็นเรื่องเล่าที่สนุกสนาน ตื่นเต้น น่าติดตามและทำให้ผู้อ่าน ผู้ฟัง เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับเนื้อหาของเรื่อง

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์

หากพิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของนิทานเรื่องนี้ จะกล่าวได้ว่าผู้แต่งนำเสนอแนวคิดของตน โดยใช้ถ้อยคำที่มีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน มีความโดดเด่นในการสร้างตัวละครที่มีการใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

- พระอาจารย์เป็นทั้งผู้ประศาสน์วิชาความรู้ และให้โอกาส (พร) แก่ชาย ๒ พี่น้องเพียงแต่การปฏิบัติตนต่อลูกศิษย์ทั้งสอง ไม่เสมอกัน คนพี่ไม่ชอบประจบจึงให้ทำงานหนัก ส่วนคนน้องคารมดีจึงได้ทำงานสบายกว่า แม้แต่พรที่ให้ ก็ให้คนน้องมากกว่าคนพี่ จึงทำให้ตัวละครตัวนี้เป็นสัญลักษณ์เชิงเสียดสีผู้ใหญ่ หรือผู้มีอำนาจว่านิยมคนที่ประจบ มากกว่าคนจริงใจ และแตกฉานในวิชาการความรู้ในทางที่ถูกที่ควร
- ชายคนพี่ เป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบกับคนที่มีความรู้แต่ไม่รู้จักประจบ แม้ไม่สู้จะได้รับโอกาสมากนัก แต่ด้วยความเพียรพยายามทำที่สุดก็จะประสบความสำเร็จได้
- ชายคนน้อง เป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบกับคนมีความรู้แต่ไม่สู้งานหนักดีแต่รู้จักประจบผู้ใหญ่คนเหล่านี้ แม้ได้รับโอกาสมากแต่ด้วยความไม่สู้งานหนักสุดท้ายจึงล้มเหลว

ขั้นตอนที่ ๓ พิจารณาแนวคิด

แนวคิดของนิทานเรื่องวาจาสิทธิ์ เป็นแนวคิดร่วมสมัยเป็นสังขธรรม กล่าวคือ โอกาสเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของมนุษย์ ควรใช้อย่างรู้ค่าที่สุดและถึงแม้ว่าโอกาสที่ได้รับจะน้อยไม่เท่าเทียมกับคนอื่น แต่ถ้าใช้อย่างรู้ค่าก็จะสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ แนวคิดของนิทานเรื่องนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อบุคคลในสังคมไม่ว่าจะดำรงอยู่ในสถานภาพใด สำหรับในวัยเล่าเรียนนั้น หากมีความเพียรพยายามและใช้โอกาสที่มีศึกษาเล่าเรียนเพื่อหาความรู้อย่างเต็มที่ก็จะเป็นประโยชน์ในอนาคต แต่ถ้าหากมีโอกาสศึกษาเล่าเรียน แต่ไม่สนใจ ในอนาคตก็ต้องประสบกับความล้มเหลว

เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย ๕ การอ่าน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พิมพ์ครั้งที่ ๓ ๒๕๔๕

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

เวลา ๑ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขอบเขตเนื้อหา

การเขียนถูกต้องตามระดับภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. หลักการเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
๒. มารยาทในการเขียน

ด้านทักษะและกระบวนการ

บอกหลักการเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

ด้านคุณลักษณะ

๑. มีวินัย
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีมารยาทในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนในโอกาสต่าง ๆ โดยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ในการเขียน เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิม
๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการเขียนในชีวิตประจำวัน
๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

การเขียนประเภทใด ที่ใช้ในการเข้าสังคมกับผู้อื่น

(เขียนคำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ)

ขั้นสอน

๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ระดับภาษา ครูสรุปการเขียนถ้อยคำให้ถูกต้องตามระดับภาษา
๒. ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา
๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามระดับความสามารถ คือ เก่ง ค่อนข้างเก่ง ปานกลาง ค่อนข้างอ่อน และอ่อน
๔. ครูให้สมาชิกที่เก่งแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนในโอกาสต่าง ๆ จากหนังสือเรียน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเรื่อง การเขียนอวยพร

กลุ่มที่ ๒ ศึกษาเรื่อง การเขียนคำขวัญ

กลุ่มที่ ๓ ศึกษาเรื่อง การเขียนคำคม

กลุ่มที่ ๔ ศึกษาเรื่อง การเขียนโฆษณา

กลุ่มที่ ๕ ศึกษาเรื่อง การเขียนสุนทรพจน์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ใบความรู้เรื่อง ระดับภาษา
๒. ใบงานเรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา

ภาระงาน/ชิ้นงาน

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๕. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้จนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน ผลัดเปลี่ยนกันซักถามและอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแยกย้ายกันกลับไปยังกลุ่มตนเอง</p> <p>๖. สมาชิกแต่ละคนผลัดกันอธิบายความรู้ตามที่ตนได้ศึกษามาให้สมาชิกในกลุ่มฟังตามลำดับจนครบ</p> <p>๗. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนำเสนอครูตรวจ</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด</p> <p>หากนักเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เขียนอวยพรครูที่ปรึกษาในโอกาสที่ท่านได้เลื่อนตำแหน่งเป็นครูชำนาญการพิเศษ นักเรียนจะใช้วิธีการเขียนอย่างไร และภาษาที่นักเรียนใช้ควรเป็นอย่างไร</p> <p>(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)</p> <p>๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนในโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. หลักการเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา ๒. มารยาทในการเขียน	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ บอกหลักการเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา	ทดสอบการปฏิบัติ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. มีวินัย ๒. ซื่อสัตย์ สุจริต ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง ระดับภาษา หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ระดับของภาษา

การใช้ภาษาขึ้นอยู่กับกาลเทศะ สถานการณ์ สภาวะแวดล้อม และสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ซึ่งอาจแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ ได้หลายลักษณะ ที่สำคัญแบ่งได้เป็น ๕ ระดับ คือ

๑. ระดับพิธีการ ใช้สื่อสารกันในที่ประชุมที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ ได้แก่ การประชุมรัฐสภา การกล่าวอวยพร การกล่าวต้อนรับ การกล่าวรายงานในพิธีมอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร การกล่าวสดุดีหรือการกล่าวเพื่อจรรโลงใจให้ประจักษ์ในคุณความดี การกล่าวปิดพิธี เป็นต้น ผู้ส่งสารระดับนี้มักเป็นคนสำคัญหรือมีตำแหน่งสูง ผู้รับสารมักอยู่ในวงการเดียวกันหรือเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ สัมพันธภาพระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารมีต่อกันอย่างเป็นทางการ ส่วนใหญ่ผู้ส่งสารเป็นผู้กล่าวฝ่ายเดียว ไม่มีการโต้ตอบ ผู้กล่าวมักต้องเตรียมบทหรือวาทีพนธ์มาล่วงหน้าและมักนำเสนอด้วยการอ่านต่อหน้าที่ประชุม

๒. ภาษาระดับทางการ ใช้บรรยายหรืออภิปรายอย่างเป็นทางการในที่ประชุมหรือใช้ในการเขียนข้อความที่ปรากฏต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการ หนังสือที่ใช้ติดต่อกับทางราชการหรือในวงธุรกิจ ผู้ส่งสารและผู้รับสารมักเป็นบุคคลในวงอาชีพเดียวกัน ภาษาระดับนี้เป็นการสื่อสารให้ได้ผลตามจุดประสงค์โดยยึดหลักประหยัดคำและเวลาให้มากที่สุด

๓. ภาษาระดับกึ่งทางการ คล้ายกับภาษาระดับทางการ แต่ลดความเป็นงานเป็นการลงบ้าง เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารซึ่งเป็นบุคคลในกลุ่มเดียวกัน มีการโต้แย้งหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นระยะ ๆ มักใช้ในการประชุมกลุ่มหรือการอภิปรายกลุ่ม การบรรยายในชั้นเรียน ข่าว บทความในหนังสือพิมพ์ เนื้อหามักเป็นความรู้ทั่วไปในการดำเนินชีวิตประจำวัน กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการปรึกษาหารือร่วมกัน

๔. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ ภาษาระดับนี้มักใช้ในการสนทนาโต้ตอบระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลไม่เกิน ๔-๕ คนในสถานที่และกาลเทศะที่ไม่ใช่ส่วนตัว อาจจะเป็นบุคคลที่คุ้นเคยกัน การเขียนจดหมายระหว่างเพื่อน การรายงานข่าวและการเสนอบทความในหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปจะใช้ถ้อยคำสำนวนที่ทำให้รู้สึกคุ้นเคยกันมากกว่า ภาษาระดับทางการหรือภาษาที่ใช้กันเฉพาะกลุ่ม เนื้อหาเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปในการดำเนินชีวิตประจำวัน กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการปรึกษาหารือร่วมกัน

๕. ภาษาระดับกันเอง ภาษาระดับนี้มักใช้กันในครอบครัวหรือระหว่างเพื่อนสนิท สถานที่ใช้มักเป็นพื้นที่ส่วนตัว เนื้อหาของสารไม่มีขอบเขตจำกัด มักใช้ในการพูดจากัน ไม่นิยมบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ยกเว้นนวนิยายหรือเรื่องสั้นบางตอนที่ต้องการความเป็นจริง (การแบ่งภาษาดังที่กล่าวมา มิได้หมายความว่าแบ่งกันอย่างเด็ดขาด ภาษาระดับหนึ่งอาจเหลื่อมล้ำกับอีกระดับหนึ่งก็ได้)

ข้อควรสังเกตเกี่ยวกับความลดหลั่นตามระดับภาษา

๑. ภาษาที่ใช้ในระดับพิธีการ ระดับทางการและระดับกึ่งทางการ คำสรรพนามที่ใช้แทนตนเอง คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ มักใช้ กระผม ผม ดิฉัน ข้าพเจ้า คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้รับสาร (สรรพนามบุรุษที่ ๒) มักใช้ ท่าน ท่านทั้งหลาย ส่วนภาษาระดับที่ไม่เป็นทางการและระดับกันเอง ผู้ส่งสารจะใช้สรรพนาม ผม ฉัน ดิฉัน กัน เรา หนู หรืออาจใช้คำนามแทน เช่น นิด ครู หมอ แม่ พ่อ พี่ ป้า ฯลฯ
๒. คำนาม คำนามหลายคำใช้เฉพาะภาษาระดับกึ่งทางการ ระดับไม่เป็นทางการและระดับกันเองเท่านั้น หากนำไปใช้เป็นภาษาระดับทางการจะต่างกันออกไป เช่น
 โรงจำนำ – สถานธนาุเคราะห์ โรงพัก – สถานีตำรวจ หมู – สุกร
 ควาย – กระบือ รถเมล์ – รถประจำทาง เป็นต้น
๓. คำกริยา คำกริยาที่แสดงระดับภาษาต่าง ๆ อย่างเห็นได้ชัด เช่น
 ตาย อาจใช้ ถึงแก่กรรม เสีย ล้ม
 กิน อาจใช้ รับประทาน บริโภค
๔. คำวิเศษณ์ บางคำใช้คำขยายกริยา มักใช้ในระดับภาษาไม่เป็นทางการและระดับกันเองหรืออาจใช้ในภาษาระดับกึ่งราชการก็ได้ คำวิเศษณ์เหล่านี้มักเป็นคำบอกลักษณะหรือแสดงความรู้สึก เช่น เปรี๊ยะจัด เย็นเจี๊ยบ วิ่งเต็มเหยียด ฟาดเต็มเหนี่ยว เยอะแยะ

<https://sites.google.com/site/khwamruphasathai/home/10-radab-phasathai>

ใบงานเรื่อง ระดับภาษา หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนให้ถูกต้องตามระดับภาษา
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ เขียนข้อความให้ถูกต้องตามระดับภาษา

คำสั่ง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกใส่ระดับภาษาให้เหมาะสม

ระดับพิธีการ ระดับทางการ ระดับกึ่งทางการ ระดับไม่เป็นทางการ ระดับกันเอง

๑. “ขอพระบรมเดชาณุภาพแห่งสมเด็จพระบรมหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติและประชาชนชาวไทยให้ผ่านพ้นภัยพิบัติทั้งปวง อริราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในให้วอดวายพ่ายแพ้ภัยตนเอง บันดาลความสุขความมั่นคงให้บังเกิดทั่วมณฑล บันดาลความร่มเย็นแก่อเนกนิกรชนครบคามเขตขอบขัณฑสีมา”

.....

๒. “ช่วงเรียนอยู่ในระดับมัธยม ผู้ที่มีความขยันมุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ จะไม่สนใจสิ่งแวดลอมรอบกายทั้งสิ้น ยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่ติว ติว และติว กีฬาฉันไม่เล่น กิจกรรมฉันไม่มีเวลาทำและยิ่งห้องสมุดฉันไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไม เพราะเวลาทั้งหมดจะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียว แล้วก็มักจะประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วยคือสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้”

.....

๓. “เฮ้ย! ใครเอาหมาตายมาโยนไว้ในวัดวะ เหมือนวายร้ายเลย” อีกคนหนึ่งค้านว่า “ข้าไม่เห็น มีหมานี่หว่า” แหงนหน้าขึ้นทำจมูกย่น “ปู่บุญแกคงทำกับข้าวทิ้งไว้จนบูดเหม็นเน่าละมั้ง”

.....

๔. “แพทย์หญิงรุ่นพี่นี้หนึ่งเหนียวดีจริง แก่เร็วตายยากกว่าแพทย์ชายถึง ๒ เท่า แพทย์รุ่นนี้ชอบกลที่พญามัจจุราชชอบแพทย์ชายมากกว่า ผิดปกติจริง ๆ แพทย์ชายตายไปแล้ว ๑๒ คน แพทย์หญิงตายไปเพียง ๒ คน”

.....

๕. บทละครไทยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทย บทละครของไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่านและแสดง รูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำ ต่อมามีการปรับปรุงละครรำให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมแบบตะวันตกจึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรับรูปแบบละครจากตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทยพัฒนาขึ้นโดยมีกระบวนการแสดงที่แตกต่างไปจากละครไทยที่มีอยู่มาเป็นละครร้อง ละครพูด และละครสังคีต”
-

คำสั่ง จงเปลี่ยนคำจากภาษาไม่เป็นทางการต่อไปนี้ ให้เป็นภาษาทางการให้ถูกต้อง

ภาษาไม่เป็นทางการ	ภาษาทางการ
โรงหนัง	
ใบรับรอง	
ใบขับขี่	
แสดมภ์	
ตีดรา	
ผิวเมีย	
มอไซด์	
รถเมล์	
ตาย	
พูดโกหก	
อ้วก	
งานแต่ง	
งานศพ	
โลงศพ	
ห้องแอร์	

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เขียนย่อความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	
ขอบเขตเนื้อหา การเขียนย่อความ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียนย่อความได้ ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนย่อความ ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. ความพอเพียง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความในไทยรัฐออนไลน์ ฉบับวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ วิกฤติภาษาไทย! อ่านออกแต่จับใจความไม่ได้ เด็กยุคใหม่ฝึกฝนน้อยลง (คลิปวิดีโอ) ครูอธิบายเพิ่มเติมโยงเข้าสู่เนื้อหา ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม “การย่อความ น่าจะมีสาเหตุมาจากอะไรและมีประโยชน์อย่างไร” ครูอธิบายเพิ่มเติม ๒. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง หลักการเขียนย่อความ ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้เรื่องการย่อความตามที่ศึกษามา ๔. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษาในการเขียนย่อความ ๕. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการย่อความที่เป็นบทร้อยกรองและร้อยแก้วว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ๖. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การย่อนิทาน ๗. ครูสุ่มนักเรียนออกมาแนะนำเสนอการย่อความ นักเรียนและครูร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ ขั้นสรุป ทดสอบปฏิบัติการย่อความ	แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุดโรงเรียน ๒. อินเทอร์เน็ต สื่อ ๑. ใบความรู้เรื่อง หลักการเขียนย่อความ ๒. ใบงานเรื่อง การย่อนิทาน ๓. (https://www.thairath.co.th/content/1018445) ๔. https://jirametyo.wordpress.com/2012/08/28 ๕. แบบทดสอบการย่อความ ภาระงาน/ชิ้นงาน -

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการเขียนย่อความ ได้	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนย่อความได้	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน ๔. ความพอเพียง	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง หลักการเขียนย่อความ หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนย่อความ เป็นการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยมีวิธีปฏิบัติในการเขียนย่อความ ดังนี้

๑. อ่านเรื่องที่จะย่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้
๒. หาคำ กลุ่มคำ หรือประโยคสำคัญในเรื่อง เพื่อจับใจความสำคัญ
๓. ใช้ภาษาง่าย ๆ กระชับรัดกุมที่เป็นสำนวนของตนเอง เขียนให้ได้ใจความครบถ้วน
๔. บอกที่มาของเรื่องที่ย่อความ

การเขียนย่อความ เป็นงานเขียนที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่างานเขียนประเภทอื่น การย่อความเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ที่จะทำให้เข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้ตรงกัน การเก็บใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ฟังหรืออ่านเพื่อนำมาเขียนย่อความนั้น ผู้ย่อความต้องใช้หลักการเขียนย่อความที่มีแบบแผน มีการนำเสนอข้อมูลอย่างครบถ้วน ด้วยภาษาของผู้ย่อเอง

การย่อความแบ่งเป็น ๓ ประเภท

๑. ย่อความจากบทร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ
๒. ย่อความจากบทอ่านที่เป็นบทร้อยแก้ว เป็นการย่อความเรื่องธรรมดา ประเภทนิทาน เรื่องสั้น บทความ จดหมาย คำอภิปราย ฯลฯ
๓. ย่อความจากการฟัง เช่น การย่อข่าว คำปราศรัย หรือการอภิปราย จากวิทยุ โทรทัศน์ หรือการเข้าร่วมประชุมสัมมนา

หลักการเขียนย่อความ

๑. อ่านเรื่องที่จะย่ออย่างน้อย ๒ เที้ยว โดยเที้ยวแรกให้รู้อย่างคร่าว ๆ ว่า เรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร เที้ยวที่สองให้อ่านจับใจความอย่างละเอียด
๒. พิจารณาเรื่องทั้งหมดว่าอะไร เป็นสาระสำคัญ อะไรคือส่วนประกอบ
๓. ตัดส่วนประกอบออก ให้เหลือแต่ใจความสำคัญ แล้วเขียนเรื่องใหม่โดยใช้ถ้อยคำของเราเอง
๔. ในการเขียนย่อความ ให้ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๓ คำพูดโต้ตอบกันของบุคคล ให้ย่อความไปในใจความสำคัญ ไม่ต้องขึ้นย่อหน้าใหม่ และไม่ต้องใช้เครื่องหมายใด ๆ
๕. เรื่องที่ย่อ ถ้ามีคำราชาศัพท์ ต้องใช้ราชาศัพท์ด้วย
๖. ใช้สันธานเชื่อมความให้กระชับได้ ไม่จำเป็นต้องใช้อักษรย่อ เขียนใจความให้ต่อเนื่องกัน โดยไม่ต้องย่อหน้า
๗. ถ้าข้อความเดิมเป็นบทร้อยกรอง ต้องย่อเป็นร้อยแก้ว
๘. เลือกรูปแบบคำขึ้นต้น ของย่อความให้เหมาะสม กับประเภทของเนื้อหา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๘.๑ การย่อניתาน

ย่อניתานเรื่อง ของ
จากหนังสือ หน้า ความว่า

๘.๒ การย่อข่าว

ย่อข่าวเรื่อง จาก วันที่
หน้า ความว่า

๘.๓ การย่อบทความ / สารคดี

ย่อบทความ / สารคดี เรื่อง ของ
จาก ความว่า

ย่อบทอ่านเสริม เรื่อง จาก หนังสือ
ชั้น ของ หน้า ความว่า

๘.๔ ย่อจดหมาย / หนังสือโต้ตอบ

ย่อจดหมายของ ถึง..... ลงวันที่.....เรื่อง ความว่า

การย่อความ เป็นการเก็บใจความสำคัญของเรื่องมาย่อ โดยตัดคำขยายต่าง ๆ ออกไปให้เหลือแต่ใจความหลักหรือใจความสำคัญที่เราต้องการ โดยเขียนขึ้นต้นการย่อความให้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่เราจะย่อ อ่านเรื่องให้เข้าใจแล้วย่อโดยใช้ภาษาของเราเอง เป็นใจความร้อยแก้ว ไม่มีการใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ และต้องไม่มีการย่อหน้า

ตัวอย่างการย่อความจากเรื่อง ประโยชน์ของหญ้าแฝก

เป็นที่ทราบกันแล้วว่าหญ้าแฝก เป็นพืชที่มีประโยชน์มากมาย นอกจากจะใช้ในการอนุรักษ์ดินได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังสามารถนำมากรองทำเป็นตบมุงหลังคาบ้านได้ ส่วนรากต้นหญ้าแฝก ก็ยังสามารถนำมาผลิตน้ำหอม เครื่องสำอาง และสบู่หอม ส่วนใบสามารถนำมาทำเยื่อกระดาษได้ สำหรับทางด้านสมุนไพร หญ้าแฝก ใช้เป็นยาแก้ท้องอืด ช่วยผายลม ลดอาเจียน ใบแฝกนำมาต้มเป็นยาหม้อ บรรเทาโรคไขข้ออักเสบ และใช้เป็นยาถ่ายพยาธิได้เป็นอย่างดี

ย่อความ เรื่องประโยชน์ของหญ้าแฝก

ย่อความเรื่อง ประโยชน์ของหญ้าแฝก ความว่า หญ้าแฝก นอกจากจะช่วยในการอนุรักษ์ดินแล้ว เรายังใช้ส่วนต่าง ๆ ของหญ้าแฝกทำประโยชน์ทั้งในด้านที่อยู่อาศัย ผลิตเครื่องสำอาง เยื่อกระดาษ และเป็นสมุนไพร บรรเทาอาการต่าง ๆ ของโรคได้

<http://e-learning.shc.ac.th/prathomgroup/po3>

ใบงานเรื่อง ย่อนิทาน หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนย่อความนิทานที่กำหนดให้

นิทานอาเซียน ประเทศกัมพูชา เรื่อง กลิ่นอาหาร

มีชายยากจนคนหนึ่ง อาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี โดยปลูกเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เขาจะย้ายกระท่อมที่พักนี้ตามทิศทางลม เพราะชายผู้นี้จะคอยสูดกลิ่นอาหารที่มาจากบ้านเศรษฐี เศรษฐีสังเกตเห็นชายยากจนนี้ย้ายกระท่อมบ่อยจึงให้คนใช้ไปสืบถาม ชายยากจนก็บอกไปตามความจริงว่าย้ายตามฤดูกาลของทิศทางลม เพื่อจะสูดกลิ่นอาหารจากบ้านเศรษฐี เมื่อเศรษฐีทราบจากคนใช้เช่นนั้น ก็บอกกับชายยากจนว่า “เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลิ่นอาหารจากบ้านเรา เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา” ชายยากจนไม่ยอม เศรษฐีจึงนำชายยากจนไปฟ้องผู้พิพากษา ผู้พิพากษาตัดสินให้ชายยากจนเป็นคนใช้ของเศรษฐีแต่ชายยากจนไม่ยอม ขอร้องทุกข์ต่อพระมหากษัตริย์ เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทราบเรื่องราวก็ทรงรับสั่งให้อำมาตย์นำผ้าขาวมาวางไว้กลางห้องพระโรง แล้วทรงให้นำเงินไปวางไว้ในผ้าขาว แล้วรับสั่งกับเศรษฐีว่า “เศรษฐีจงรับเงินค่าตัวของชายยากจนไปเถิด” เมื่อเศรษฐีรับเงินไปแล้ว พระมหากษัตริย์ตรัสถามเศรษฐีว่า “เมื่อเศรษฐีหยิบเงินค่าตัวของชายยากจนนั้น ชายยากจนก็เห็นท่านหยิบเงิน แต่เขามีส่วนได้รับเงินจากการมองเห็นหรือไม่?” เศรษฐีตอบว่า “ไม่ได้รับเงินจากการมองเห็นพระเจ้าข้า” พระมหากษัตริย์จึงตรัสว่า “ก็เปรียบได้กับอาหารของเศรษฐี ถึงใครจะสูดกลิ่นอาหาร แต่อาหารก็ยังคงเต็มไม่สูญหายไป เพราะฉะนั้นเศรษฐีจะเอาชายยากจนเป็นคนรับใช้ไม่ได้” ทั้งเศรษฐีและชายยากจนก็กลับไปบ้านของตนเองด้วยความยินดี

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการเขียนย่อความ

เลขที่	ชื่อ สกุล	เขียนคำนำ ตามแบบ แผนกำหนด และระบุ แหล่ง อ้างอิงของ ข้อความที่ ย่อ	การจับ ใจความ สำคัญของ เรื่องที่อ่าน / ฟังเพื่อ ย่อความ	เขียนย่อ ความได้ ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ การย่อความ	ลายมือและ ความ สะอาด เรียบร้อย ของผลงาน	การเขียน สะกดคำ	รวม ๒๐ คะแนน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๗ - ๒๐	ดีมาก
๑๓ - ๑๖	ดี
๙ - ๑๒	พอใช้
๕ - ๘	ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินการเขียนย่อความ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. เขียนคำนำตามแบบแผนกำหนด และระบุแหล่งอ้างอิงของข้อความที่ย่อ	เขียนคำนำตามแบบแผนกำหนด และอ้างอิงแหล่งที่มาของสารได้ถูกต้อง ครบถ้วน	เขียนคำนำตามแบบแผนกำหนด และอ้างอิงแหล่งที่มาของสารได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ขาดการอ้างอิงสิ่งที่ไม่สำคัญ	เขียนคำนำตามแบบแผนกำหนด ไม่ครบถ้วน และอ้างอิงแหล่งที่มาของสารได้บ้าง แต่ไม่ครบถ้วน	ไม่เขียนคำนำตามแบบแผนกำหนด และไม่ได้ระบุหรืออ้างอิงแหล่งที่มาของสาระสำคัญ
๒. การจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน / ฟัง เพื่อย่อความ	จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน/ฟัง ได้ตรงประเด็นมีเฉพาะข้อความหลัก	จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน/ฟังได้ มีข้อความหลัก และมีข้อความรองปะปนบ้างเล็กน้อย	จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน/ฟัง ได้แต่ไม่ครบถ้วน มีข้อความรองปะปนมาก	จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน/ฟัง ไม่ถูกต้อง ไม่ได้ประเด็นสำคัญของข้อความหลัก
๓. เขียนย่อความได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การย่อความ	เขียนย่อความได้สาระสำคัญ ครบถ้วนถูกต้อง ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในการย่อ ไม่ลอก ไม่ตัดต่อข้อความจากเรื่องเดิม ข้อความที่เขียนขึ้นใหม่ สละสลวยได้ใจความดีมาก	เขียนย่อความได้สาระสำคัญ ครบถ้วนถูกต้อง ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในการย่อ ไม่ลอก ไม่ตัดต่อข้อความจากเรื่องเดิม ข้อความที่เขียนขึ้นใหม่สละสลวย ได้ใจความค่อนข้างดี	เขียนย่อความได้สาระ ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในการย่อ ลอกข้อความมาจากเรื่องเดิมบ้าง มีลักษณะตัดต่อข้อความเดิมมา ข้อความที่ตัดต่อใหม่ไม่สละสลวย	เขียนย่อความยืดยาวไปหรือน้อยไปไม่ได้สาระสำคัญ ลอกข้อความมาจากเรื่องเดิม ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในการย่อความ มีลักษณะการตัดต่อข้อความมาเขียนต่อ ๆ กัน
๔. ลายมือและความสะอาดเรียบร้อยของผลงาน	ลายมือสวย เขียนเป็นระเบียบ มีช่องไฟ พองาม อ่านเข้าใจง่ายผลงานสะอาด เรียบร้อย ไม่มีร่องรอยลบ ขูดขีด ฆ่า	ลายมือค่อนข้างสวย เขียนเป็นระเบียบ มีช่องไฟพองาม อ่านเข้าใจง่าย ผลงานสะอาด มีร่องรอยลบเล็กน้อย ๑-๒ แห่ง	ลายมือค่อนข้างสวย เขียนยังไม่เป็นระเบียบ มีช่องไฟพอใช้ได้ อ่านพอเข้าใจ ผลงานไม่สะอาด มีร่องรอยลบ ขูดขีด ฆ่า ๓-๔ แห่ง	ลายมือไม่สวย เขียนหวัดไม่เป็นระเบียบ ไม่เว้นช่องไฟ ลายมืออ่านยากผลงานไม่สะอาด มีร่องรอยลบ ขูดขีด ฆ่า มากกว่า ๕ แห่ง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๕. การเขียน สะกดคำ	เขียนสะกดการันต์ได้ ถูกต้องตาม พจนานุกรม	เขียนสะกดการันต์ได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีผิด ๑-๒ คำ	เขียนสะกดการันต์ ไม่ถูกต้อง มีผิด ๒-๓ คำ	เขียนสะกดการันต์ ไม่ถูกต้อง มีผิดเกิน ๓ คำ

เกณฑ์การตัดสิน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๗ - ๒๐	ดีมาก
๑๓ - ๑๖	ดี
๙ - ๑๒	พอใช้
๕ - ๘	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายหลักการเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ ๒. มารยาทในการเขียน <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เขียนอัตชีวประวัติได้ <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง ๔. มีมารยาทในการเขียน 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำเรื่องราวประวัติบุคคลที่น่าสนใจ มาเล่าให้นักเรียนฟัง นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเรื่องที่ครูเล่าให้นักเรียนฟังข้างต้นเป็นชีวประวัติและอัตชีวประวัติ และชีวประวัติและอัตชีวประวัติเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนชีวประวัติ และอัตชีวประวัติ ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้จากเรื่องที่นักเรียนศึกษา ครูทบทวนแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องมารยาทในการเขียน ๒. นักเรียนฝึกเขียนอัตชีวประวัติของตนเอง ครูเน้นย้ำในเรื่องของมารยาทในการเขียน ๓. ครูสุ่มนักเรียน ๓ คนออกมาอ่านผลงานการเขียนอัตชีวประวัติ ครูชื่นชมนักเรียนและให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำเพิ่มเติม ๔. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนพิจารณาญาติผู้ใหญ่ที่ตนเคารพนับถือมา ๑ ท่าน แล้วรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของท่าน จากตัวท่านเอง พ่อแม่ หรือผู้รู้เรื่องราวของท่าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาเขียนชีวประวัติในชั่วโมงถัดไป 	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต <p>สื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใบความรู้เรื่อง การเขียนชีวประวัติ ๒. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>เขียนชีวประวัติ และอัตชีวประวัติ</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการและวิธีการเขียนชีวประวัติและการเขียนอัตชีวประวัติ เพื่อให้เกิดความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการเขียน ชิวประวัติและอัตชีวประวัติ ๒. มารยาทในการเขียน	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เขียนอัตชีวประวัติได้	ประเมินผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง ๔. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนชีวประวัติ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อัตชีวประวัติ คือประวัติส่วนตัวของผู้เขียนเอง

ชีวประวัติ คือ เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลจริงที่ผู้อื่นเขียนถึง

การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ จัดเป็นงานเขียนสารคดีประเภทหนึ่ง คือสารคดีทั่วไป ซึ่งมีเนื้อหา เพื่อให้สาระความบันเทิง เพลิตเพลินควบคู่กันไป สารคดีอัตชีวประวัติและชีวประวัติเป็นงานเขียนร้อยแก้ว ที่กล่าวถึงเรื่องราวและพฤติกรรมของบุคคลที่น่าสนใจ โดยใช้ศิลปะการเรียบเรียง เพื่อให้บทเรียนชีวิตแก่ผู้อ่าน ลักษณะของสารคดีอัตชีวประวัติและชีวประวัติ จะต้องเป็นเรื่องราวของบุคคลจริง ๆ ที่น่าสนใจ น่าศึกษา แสดงเรื่องราว ความเป็นมา ความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิต มีผลงานที่น่าสนใจ ที่เป็นประโยชน์ และคนรุ่นหลังนำมาเป็น แนวทางได้ ผู้เขียนต้องมีความเป็นกลาง มีคุณธรรมและต้องใช้ศิลปะในการเขียนที่ดี น่าอ่าน เข้าใจง่ายและเร้า ความสนใจของผู้อ่าน

ประเภทของชีวประวัติและอัตชีวประวัติ

๑. ชิวประวัติแบบจำลองลักษณะ คือ การเขียนที่เน้นการอธิบายรูปร่าง ความคิด รสนิยม อุปนิสัย อย่าง ตรงไปตรงมาของเจ้าของประวัติ โดยใช้ภาษาที่สละสลวย

๒. ชิวประวัติแบบสดุดี คือ การเขียนชีวประวัติที่มีมุ่งสรรเสริญบุคคลของเจ้าของประวัติ กล่าวถึงเฉพาะ ด้านที่ดีควรยกย่องเพียงอย่างเดียว มีความคล้ายคลึงกับวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติสมัยโบราณ

๓. ชิวประวัติแบบรอบวง คือ การเขียนชีวประวัติที่มีมุ่งให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง แต่เสนอข้อเท็จจริงมากกว่าการสรรเสริญเยินยอ

๔. ชิวประวัติแบบประเมินค่า คือ การเขียนถึงบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเน้นที่ผลงานของบุคคลว่าเขาทำ อะไรรประสบความสำเร็จอย่างไรและมีแนวโน้มอย่างไรในอนาคต

๕. อัตชีวประวัติ คือ การที่ผู้เขียนเล่าประวัติของตนเอง อาจเล่าโดยตรงหรือเล่าในเชิงบันทึก และแสดง ประวัติของตนลงไป

แนวทางการเขียน

๑. ไม่ควรมุ่งเพียงเพื่อจะบอกว่าเป็นบุคคลใด แต่ควรชี้ให้เห็นว่าเขาเป็นคนอย่างไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
๒. เขียนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่มีอคติ
๓. เขียนจากเรื่องของคนที่มีตัวตนจริง ที่มีอายุยืนยาวพอสมควรหรือเกินครึ่งหนึ่งของชีวิตของเขาหรือ บุคคลที่เสียชีวิตแล้ว เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงไม่ใช่เรื่องของบุคคลสมมติ
๔. เขียนประวัติบุคคลที่น่าสนใจ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่ดี ทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว เพื่อให้ข้อคิดเตือนใจผู้อ่าน

๕. ไม่ควรเขียนด้วยสำนวน หรือโวหารที่ยกยอเกินควร ในการเขียนชีวประวัติ ผู้เขียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า หาข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของบุคคลนั้นอย่างถ่องแท้ในเรื่องต่าง ๆ และเลือกนำเสนอข้อมูลให้เหมาะสม มีความน่าสนใจที่สุด

ตัวอย่างการเขียน “ชีวประวัติ”

มนัส โอภากุล... ช่างป่าต้น คนสุพรรณ

ต้องถือว่าช่วงต้นศักราชใหม่นี้ คนไทยโดยเฉพาะชาวสุพรรณบุรีมีเรื่องให้ภูมิใจสองเรื่องด้วยกัน เรื่องแรก ตลาดร้อยปีสามชุก ได้รับรางวัลอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมระดับดี (Award of Merit) ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ปี ๒๕๕๒ จากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีเป็นตัวแทนชาวชุมชนสามชุกและตลาดเก่าร้อยปีรับมอบรางวัล เมื่อวันที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา ส่วนเรื่องที่สอง สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยได้ประกาศเกียรติคุณและมอบโล่รางวัลนราธิป ประจำปี ๒๕๕๒ ให้แก่ มนัส โอภากุล ซึ่งได้มีการจัดพิธีมอบรางวัลกันไปแล้ว ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุมใหญ่ หอสมุดแห่งชาติ ท่าวาสุกรี

มนัส โอภากุล เป็นชาวสุพรรณโดยกำเนิด นักปราชญ์ในด้านพระเครื่องเมืองสุพรรณฯ นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่นผู้ทุ่มเทกำลังกายใจศึกษาค้นคว้าพลิกอิฐพลิกหินที่ละก้อน พิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณด้วยตัวเอง จนสามารถโต้แย้ง ท้วงติง ข้อมูลในส่วนคลาดเคลื่อนบิดเบือนจากความเป็นจริงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณได้อย่างมีเหตุผล และเป็นที่ยอมรับของนักประวัติศาสตร์จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ชื่อ ‘มนัส โอภากุล’ อาจไม่เป็นที่รู้จักสำหรับคนหนุ่มสาวในยุคนี้ เพราะส่วนมากจะไปค้นหาเอาที่นามลูกชายผู้โด่งดังเป็น ขุนพลเพลงเพื่อชีวิต ‘ยืนยง โอภากุล’ หรือ แอ๊ด คาราบาว เสียมากกว่า แต่ถ้าเอาชื่อเดียวกันนี้ไปถามกลุ่มนักสะสมพระเครื่อง โดยเฉพาะพระเครื่องเมืองสุพรรณ และนักประวัติศาสตร์ ย่อมไม่มีใครไม่รู้จัก ครุมนัส เป็นแน่

จากผลงานเขียนเจาะลึกเรื่องราวเมืองสุพรรณ อาทิ ประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณ, พระผิงสุพรรณ, พระกรุเมืองสุพรรณ, อุโมงค์กับพระพุทธรูปทวดเขาดีสลักฯ, ศิลปะพระบูชาแห่งเมืองสยาม ฉบับพุทธศิลป์แห่งสยาม ฯลฯ ย่อมเป็นเครื่องการันตีภูมิรู้ระดับเขียนแห่งเขียนได้เป็นอย่างดี

ครุมนัส โอภากุล นอกเหนือจากเขียนตำราเกี่ยวกับ พระเครื่องเมืองสุพรรณ เขียนคอลัมน์ประจำให้กับนิตยสารแนวพระเครื่องหลายฉบับ เขียนบทความเชิงวิชาการแล้ว ก่อนหน้านี้ท่านยังเคยเป็นนกกน้อยในไร่ส้ม ทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในชื่อหนังสือพิมพ์คนสุพรรณ

นอกเหนือจากทำงานเขียนซึ่งครุมนัสได้สำแดงให้ปัญญาชนได้ประจักษ์ถึงขีดความสามารถแล้ว ในอดีตครุมนัสยังเป็นนักกีฬาที่ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญกีฬาหลายประเภท โดยเฉพาะบาสเกตบอลเคยสร้างชื่อเสียงโด่งดังระดับประเทศมาแล้ว จากการเป็นนักกีฬาทีมบาสเกตบอลชายทีมป่วยพัง (อินทรีบิน) ของโรงเรียนเผยอิง ครอบแชมป์ชนะเลิศหลายสมัยติดต่อกัน กระทั่งหนังสือพิมพ์จินให้ฉายาว่า ๕ เสือ

หันมาดูทางด้านดนตรี ครุมนัส โอภากุล เคยก่อตั้งวงดนตรีสากลในชื่อ มนัสและสหาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นวงดนตรีสากลแรกของจังหวัดสุพรรณขณะนั้น ก่อนเปลี่ยนชื่อกันเป็น ช.ส.พ. ในเวลาต่อมาและด้วยการทำหน้าที่หัวหน้าวง ช.ส.พ. นี้เอง ทำให้ครุมนัสได้มีโอกาสเล่นดนตรีหน้าพระที่นั่ง ในคราวที่ในหลวงเสด็จเพื่อทรงเปิดเขื่อนชลมารคพิจารณา พร้อมทั้งเสด็จเยือนโครงการชลประทานโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๔๘๗

จากความสามารถด้านดนตรีสากลจนสามารถก่อตั้งวงเอง ได้กลายเป็นเบ้าหลอมให้ลูกชายคนสุดท้อง ยืนยง โอภากุล ประพันธ์ประพายเจริญรอยตาม รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากบิดาให้รักหลงใหลในมนต์เพลง เสียงดนตรีตั้งแต่วัยเด็ก จนประสบความสำเร็จพัฒนาตนเป็นหัวหน้าวงดนตรียิ่งใหญ่ของประเทศ

ตัวอย่างการเขียน “อัตชีวประวัติ”

ฉันชื่อ นางสาวนิตติมา แต่งสกุล ชื่อเล่น เอิร์น เกิดวันเสาร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ชอบการ์ตูนโดเรม่อน แต่จะชอบสีชมพู เพราะทำให้ฉันรู้สึกนุ่มนวลอ่อนหวาน อบอุ่นและมีพลัง อาหารโปรดของฉัน คือ ส้มตำ ไก่ย่าง ข้าวเหนียวหมูปิ้ง ฉันเกิดที่สถานีอนามัยรับร่อ จ. ชุมพร (แรกเกิดฉันมีน้ำหนัก ๓ กิโลกรัม ๒ ชีด) มีพี่น้องทั้งหมด ๒ คน รวมทั้งตัวฉันเองและพี่ชาย ๑ คน พี่ชายของฉันห่างกับฉัน ๕ ปี ชื่อ นายวัชพงษ์ แต่งสกุล อายุ ๒๘ ปี พี่ชายได้แต่งงานมีลูกชาย ๑ คน ฉันจึงรักหลานชายคนแรกของครอบครัวฉันมาก ส่วนพ่อของฉันชื่อ นายอิวเลียง แต่งสกุล อายุ ๔๘ ปี แม่ของฉันชื่อ นางละเอียด แต่งสกุล อายุ ๔๘ ปี

ครอบครัวของฉันประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำเกี่ยวกับสวนปาล์มและสวนยาง ในสภาพครอบครัวของฉันอยู่กันอย่างอบอุ่น รักใคร่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุก ๆ คนจะคอยเอาใจใส่กัน จะคอยเป็นห่วงกันอยู่เสมอ แต่นิสัยส่วนตัวของฉันจะเป็นเด็กค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง ซึ่งเป็นลูกสาวคนเล็ก ทุกคนในบ้านจึงตามใจตลอด จนติดเป็นนิสัย อยากได้อะไรก็ต้องได้เสมอ ฉันจะสนิทกับแม่มาก ปรึกษาพูดคุยกับแม่ได้ทุก ๆ เรื่อง แม่จะสอนและให้ข้อคิดอยู่เสมอ

ต่อมาฉันได้เริ่มเข้าศึกษาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากนั้นก็เข้าศึกษาต่ออนุบาลที่โรงเรียนบ้านหาดในซึ่งตอนนั้นฉันยังจำได้พอเข้าอนุบาลวันแรก ฉันร้องตามแม่มาทั้งวันจนแม่มารับกลับบ้านตอนเย็น เข้ามาก็ต้องสละพา กระเป๋าสีชมพูกับปิ่นโตและกระบอกน้ำสีชมพูทั้งหมดไปโรงเรียน จะมีพ่อคอย รับ-ส่ง อยู่ตลอด กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนมากครูจะให้ปั้นดินน้ำมัน ระบายสี หัดเขียน ก-ข ฟังครูเล่านิทานก่อนนอน ออกกำลังกายในตอนเช้า หลังจากเข้าแถวเสร็จ ตื่นนม พอบ่ายสามโมงครึ่งก็นั่งรอพ่อมารับ พ่อเห็นของเล่นที่อยากได้ก็จะบอกพ่อกับแม่ซื้อให้ ถ้าไม่ซื้อให้ก็จะร้องให้ ตะโกน เสียงดัง จนกว่าพ่อกับแม่จะซื้อให้ เป็นต้น

พออายุย่างเข้า ๗ ขวบ ได้เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเดิมเนื่องจากใกล้บ้าน และฉันได้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในช่วงเด็กฉันจะชอบเขียนคัดลายมือ เขียนเรียงความในวันพ่อและวันแม่ และเป็นตัวแทนของห้องเรียนอยู่เสมอ บางครั้งก็ได้เป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่งขันคัดลายมือ ปั้นดินน้ำมันได้ที่ ๑ และ ได้ที่ ๒ ช่วงเวลาอยู่ที่โรงเรียนก็จะเล่นกับเพื่อน ๆ อย่างสนุกสนานจนได้บาดเจ็บกลับบ้านอยู่ทุกวัน ส่วนมากจะเป็นที่หัวเข่าข้าง ๒ ข้าง ใกล้จะสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นช่วงที่ต้องสอบเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ฉันและเพื่อน ๆ ได้ไปสอบโรงเรียนประจำจังหวัดชุมพรและโรงเรียนในตัวเมือง ทั้งสอบและหยิบสลากแต่ก็ไม่ได้ ฉันรู้สึกเสียใจมาก แต่พอกับแม่คอยอยู่ข้าง ๆ และปลอบใจฉันเสมอ ฉันจึงตัดสินใจไปสมัครเรียนโรงเรียนใกล้ ๆ บ้าน คือ โรงเรียนท่าข้ามวิทยา สอบเลือกห้องฉันได้อยู่ห้อง ๓ รุ่น ฉันมีทั้งหมด ๕ ห้องเรียน พ่อจึงบอกให้ตั้งใจเรียนให้มากกว่านี้ ถ้าขออะไรก็จะตามใจเสมอ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ฉันได้เรียนห้อง ๓ และพยายามตั้งใจเรียนและขยันให้มากกว่าเดิม

ใกล้จะสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พ่อจึงให้ฉันไปสมัครสอบโรงเรียนประจำจังหวัดชุมพร เพื่อศึกษาต่อชั้นมัธยมตอนปลาย พ่ออยากให้ฉันเรียนสายสามัญ แต่ตอนนั้นฉันเริ่มมีความรู้สึกไม่อยากเรียนสายสามัญจึงเลือกไปศึกษาต่อสายอาชีพ ได้ศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคชุมพร เขต ๑ เรียนแผนกการชายและ

การตลาด ทำให้พ่อไม่พอใจอย่างมาก แต่ทำอะไรไม่ได้เพราะฉันไม่อยากไปเรียนสายสามัญ เพราะฉันคิดแค่ว่า มาเรียนสายอาชีพจะสบายเข้าออกได้ตลอดเวลา

เมื่อได้เข้ามาศึกษาต่อระดับ ปวช. แล้วก็ไม่ได้สบายอย่างที่คิด เพราะทุก ๆ โรงเรียนก็จะมีระเบียบและวินัยที่แตกต่างกัน ฉันสามารถไ้ว้มยาวได้แต่ต้องมัดผมให้เรียบร้อย ทุก ๆ เดือนครูก็จะตรวจผมเช่นเดิม ฉันโดนครูตัดผมแทบทุกครั้ง เพราะครูจะให้ปล่อยผมลงมาซึ่งฉันได้ซอยผมมาตลอด พอเรียนอยู่ ปวช. ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ฉันต้องออกไปฝึกงานตามสถานประกอบการ

ฉันได้ไปฝึกที่ร้าน ๗-๑๑ วันแรกที่ได้ฝึกงานทำให้ฉันต้องร้องไห้เพราะทั้งเหนื่อยและผู้จัดการพูดจาแรง แต่พอผ่านไป ๒-๓ วันฉันเริ่มรู้งานและนิสัยใจคอผู้จัดการและพี่ ๆ ร่วมงานจริง ๆ แล้วมันก็ได้เหนื่อยมาก ผู้จัดการก็ใจดีแต่เขาเป็นคนพูดจาเสียงดัง ฉันก็อดทนและทำงานผ่าน อีอย่างฉันยังได้เงินเดือนทุก ๆ เดือน จนฝึกงานเสร็จมันเป็นเงินจำนวนหนึ่งฉันภูมิใจมากที่ตัวเองทำได้ จึงนำเงินทั้งหมดให้แม่ แม่จึงพาฉันไปซื้อสร้อยคอ ฉันจึงเก็บและรักษาไว้จนปัจจุบัน

ต่อมาฉันใกล้จะสำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. พ่อจึงพูดว่าอยากให้เรียนหมอหรือครู ได้ทำงานข้าราชการ ฉันจึงลองสมัครสอบครูที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาแต่ไม่ได้ จึงมาสอบที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉันสอบได้ จึงทำให้พ่อกับแม่ภูมิใจแล้วหนึ่งขั้น ฉันจึงตัดสินใจมาศึกษาคณะครุศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สิ่งที่น่าภาคภูมิใจของฉันคือ ฉันได้มีประสบการณ์การฝึกงานตอนสมัยเรียน ปวช. ๓ ทำให้เป็นความทรงจำที่ดีและฝึกให้ฉันอดทน แต่ในตอนนี้ฉันรู้สึกภูมิใจและปลื้มใจมากที่ได้มาเรียนคณะครุศาสตร์ เอกการประถมศึกษาเป็นรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉันจะพยายามทำตัวอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้อง ๆ รุ่นต่อ ๆ ไป การที่ฉันเรียนครูทำให้พ่อกับแม่ภูมิใจในตัวฉันแล้วหนึ่งขั้น ฉันจึงพยายามเรียนให้จบเพื่อไปปริญญาไปฝากพ่อกับแม่จะได้ดีใจและยังภูมิใจในตัวฉันมากขึ้น

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔ - ๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๓. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	ผลงานมีความเป็นระเบียบ แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน	ผลงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ผลงานส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องมาก มีรอยลบขีดฆ่าเป็นส่วนใหญ่

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนชีวประวัติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
<p>ขอบเขตเนื้อหา การเขียนชีวประวัติ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ อธิบายการเขียนชีวประวัติ</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. เขียนชีวประวัติ ๒. มีมารยาทในการเขียน</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง ๔. มีมารยาทในการเขียน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประวัติชีวิตญาติผู้ใหญ่ที่นักเรียนเลือกมาว่ามีความสำคัญและน่าสนใจอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อยังเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนชีวประวัติว่ามีลักษณะการเขียนอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมและเน้นย้ำเรื่องการมีมารยาทในการเขียนซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ นักเรียนควรฝึกให้เป็นนิสัย ๒. นักเรียนนำข้อมูลชีวประวัติของญาติผู้ใหญ่ที่นักเรียนสนใจมาวางแผนการเขียน จากนั้นให้นักเรียนเขียนชีวประวัติลงในใบงานที่ครูแจก ๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งใกล้กันแล้วแลกเปลี่ยนกันอ่านผลงานชีวประวัติของญาติผู้ใหญ่ของตน จากนั้นให้นักเรียนให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำกับเพื่อน ๔. ครูสุ่มนักเรียน ๓ คน ออกมาอ่านชีวประวัติของญาติผู้ใหญ่ที่ตนเคารพนับถือหน้าชั้นเรียน ครูให้คำชื่นชมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป ๑. นักเรียนคัดเลือกผลงานดีเด่นติดป้ายนิเทศหลังห้องเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ เพื่อให้เกิดความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต</p> <p>สื่อ ๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษา และการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ใบงานเรื่อง การเขียนชีวประวัติ</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายการเขียนชีวประวัติ	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. เขียนชีวประวัติ ๒. มีมารยาทในการเขียน	ทดสอบการเขียน	แบบประเมินการเขียน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง ๔. มีมารยาทในการเขียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินผลงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		ชื่อเรื่อง	เนื้อหา	การลำดับใจความ	หลักเกณฑ์ทางภาษา		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

ระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนชีวประวัติ

เกณฑ์	เกณฑ์การประเมิน				
	๔	๓	๒	๑	๐
๑. ชื่อเรื่อง	ประวัติชีวิตน่าสนใจ ควรค่าแก่การ ยกย่อง	ประวัติชีวิตน่าสนใจ มีผลงานดีเด่น	บุคคลทั่ว ๆ ไป ไม่น่าสนใจ	ไม่เกี่ยวข้องกับ สาระที่เรียน	ไม่มีข้อมูล เพียงพอต่อ การตัดสิน
๒. เนื้อหา	ข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงประเด็น	ข้อมูลถูกต้อง ตรงประเด็น แต่ ขาดรายละเอียด	มีข้อมูลที่ผิดบ้าง และยังไม่สมบูรณ์	ข้อมูลส่วนใหญ่ ไม่ถูกต้องและ ขาดหาย	ไม่มีข้อมูล เพียงพอต่อ การตัดสิน
๓. การลำดับ ใจความ	ใจความชัดเจน ลำดับเหตุการณ์ สมเหตุสมผล	ใจความสับสนบ้าง แต่ยังสามารถเข้าใจ ได้ขาดความ สมเหตุสมผลไปบ้าง	ใจความไม่ชัดเจน ขาดความสมเหตุ สมผล	ไม่ต่อเนื่อง ขาดความ สมเหตุสมผล	ไม่มีข้อมูล เพียงพอต่อ การตัดสิน
๔. หลักเกณฑ์ ทางภาษา	ประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ ทางภาษา สื่อความได้ชัดเจน	เขียนประโยคได้ สมบูรณ์ แต่ยืดยาว หลักเกณฑ์ทาง ภาษา สื่อความได้	เขียนประโยค สมบูรณ์บ้าง ไม่สมบูรณ์บ้าง ผิดหลักเกณฑ์ทาง ภาษาอย่างมาก สื่อความไม่ชัด	เขียนประโยค ผิดหลักเกณฑ์ ทางภาษา สื่อความไม่ได้	ไม่มีข้อมูล เพียงพอต่อ การตัดสิน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ขอบเขตเนื้อหา การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา ประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการพูดรายงาน ๒. อธิบายมารยาทที่ดีในการฟัง ดูและการสนทนา ด้านทักษะและกระบวนการ กระบวนการกลุ่ม ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างมารยาทที่ดีในการฟัง การดูและการสนทนา มาคนละ ๑ อย่างโดยไม่ซ้ำกัน ครูเขียนคำตอบของนักเรียนบนกระดานดำ ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อโยงเข้าสู่เนื้อหา ขั้นสอน ๑. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้จากการศึกษาใบความรู้ ครูอธิบายเพิ่มเติมและเน้นย้ำเรื่องมารยาทในการฟัง การดู และการสนทนา ๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ ๔. ครูตรวจผลงานนักเรียนกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ทำงานเรียบร้อยและเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด ๕. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ คน นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้แหล่งข้อมูลท้องถิ่นและปราชญ์ท้องถิ่น ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อซักถามความเข้าใจของนักเรียน เช่น เพลงพื้นบ้าน นิทานท้องถิ่น ความเชื่อท้องถิ่น ฯลฯ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น และวางแผนการทำงานร่วมกัน	แหล่งเรียนรู้ ๑. แหล่งข้อมูลท้องถิ่น ๒. ปราชญ์ท้องถิ่น สื่อ ๑. ใบความรู้เรื่อง การพูดรายงานประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา ๒. ใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาระงาน/ชิ้นงาน พูดรายงานเรื่องภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงาน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	๖. ครูนัดหมายให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาพูดนำเสนอ ในชั่วโมงเรียนถัดไป ขั้นสรุป นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักการพูดรายงานและมารยาทในการฟัง การดู และการสนทนา นักเรียนจดบันทึกความรู้ลงในสมุด	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการพูดรายงาน ๒. อธิบายมารยาทที่ดีในการฟัง การดูและการพูด	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ กระบวนการกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน กระบวนการกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ใบความรู้เรื่อง การพูดรายงานประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา
หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่อง การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการพูด เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับ
แลกเปลี่ยนความรู้ การพูดรายงานอาจพูดเพื่อนำเสนอทฤษฎี นำเสนอวิธีการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ หลักการพูด
รายงาน

๑. เริ่มพูดรายงานด้วยการกล่าวนำ เช่น ผู้ร่วมงาน จุดประสงค์แหล่งข้อมูล
๒. ในขณะที่เริ่มรายงานควรพูดให้ชัดเจน ออกเสียงถูกต้อง เสียงดังพอประมาณ น้ำเสียงนุ่มนวลน่าฟัง
๓. รายงานเรื่องตามลำดับเนื้อหา ลำดับขั้นตอน หรือลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้องและต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
๔. มีบุคลิกภาพที่ดี ยืนหรือนั่งอย่างสง่างาม
๕. รักษาเวลาในการพูดตามที่กำหนด ไม่พูดยืดเยื้อวาทน
๖. เมื่อพูดรายงานจบ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามหรือแสดงความคิดเห็น
๗. กล่าวขอบคุณเมื่อได้รับคำชมเชย หรือข้อคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ

ใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่อง การบูรณาการเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญา หมายถึง การสั่งสมประสบการณ์จากอดีตของท้องถิ่นนั้น ๆ แล้วพัฒนาความรู้นั้นเพื่อใช้ประกอบการดำรงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเป็นเครื่องมือในการสร้างสังคมให้ดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ภูมิปัญญาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์เป็นกลวิธีหรือเทคนิคในการนำเอาความรู้มาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ลักษณะของภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญดังที่ผู้รู้ได้อธิบายไว้ ดังนี้

๒.๑ ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นมี ๔ ลักษณะ ดังนี้ (นิธิ เอียวศรีวงศ์. ๒๕๓๖ : ๒๓๖)

๒.๑.๑ ความรู้และระบบความรู้ ภูมิปัญญาเป็นระบบความรู้ที่ไม่ถือว่าเป็นวิทยาศาสตร์ ฉะนั้นในการศึกษาเรื่องภูมิปัญญาจะเข้าไปดูว่าชาวบ้านรู้อะไรอย่างเดียวนั้นไม่พอ ต้องศึกษาว่าเขาเห็นสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้อย่างไร

๒.๑.๒ การสั่งสมและการกระจายความรู้ ภูมิปัญญาเกิดจากการสั่งสมและการกระจายความรู้ โดยการนำความรู้มาบริการคนอื่น เช่น หมอพื้นบ้าน สั่งสมความรู้ทางการแพทย์ไว้ในตัวคน ๆ หนึ่ง ซึ่งมีกระบวนการที่ทำให้เขาสั่งสมความรู้ เราควรศึกษาด้วยว่ากระบวนการนี้เป็นอย่างไร หมอคนหนึ่งสามารถสร้างหมอคนอื่น ๆ ต่อมาได้อย่างไร

๒.๑.๓ การถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ได้มีสถาบันถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา แต่พบว่ามีกระบวนการถ่ายทอดที่ซับซ้อน ถ้าเราต้องการเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่น เราต้องเข้าใจกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คน อีกรุ่นหนึ่ง

๒.๑.๔ การสร้างสรรค์ การปรับปรุงระบบความรู้ของภูมิปัญญาชาวบ้านไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่ แต่ได้ถูกปรับเปลี่ยนความรู้และระบบความรู้เพื่อเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง

๓. ความสำคัญของภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาชาวบ้านมีความสำคัญต่อชาวบ้าน ครอบครัว และชุมชน ดังต่อไปนี้ (สมจิตร พรหมเทพ. ๒๕๔๓ : ๖๗-๖๘)

๓.๑ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาแต่อดีตอันยาวนานจนกลายเป็นวิถีชีวิตประจำวันของตนเอง และชุมชนตลอดมา

๓.๒ เป็นมรดกทางสังคมที่ได้จากการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาของกลุ่มคน

๓.๓ เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์

๓.๔ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

๓.๕ เป็นแนวทางนำไปสู่การปรับตัวของชุมชน ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเองของชุมชน

๓.๖ ช่วยเพิ่มความสมดุลระหว่างธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมกับประชาชน

๔. ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑ : ๒๕-๒๕) ได้จำแนก ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๑๐ ประเภท ดังนี้

๔.๑ เกษตรกรรม หมายถึง ความรู้ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น ทำการเกษตรแบบผสมผสาน

๔.๒ อุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อชะลอการนำเข้าตลาดเพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภค อันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้

๔.๓ แพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชนด้วยสมุนไพรและรักษาโรคแบบโบราณ

๔.๔ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ พัฒนาและใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

๔.๕ กองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริหารกองทุนและธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๔.๖ สวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๔.๗ ศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม หัตถศิลป์ คีตศิลป์

๔.๘ การจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ ดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทั้งขององค์กร ชุมชน ศาสนา การศึกษา ตลอดจนองค์กรอื่น ๆ ในสังคมไทย

๔.๙ ภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย ตลอดจนทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๔.๑๐ ศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์ ปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ

๕. แนวการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านมี ๗ ประการ ดังนี้

๕.๑ ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิตตามสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ คือ การใช้ความรู้และอุบายในการดำเนินชีวิตตามสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น การเลือกที่ตั้งถิ่นฐานที่อยู่ การหาแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ การปลูกพันธุ์ไม้ไว้ในบริเวณบ้าน

๕.๒ ภูมิปัญญาในการจัดเครือข่ายระบบความสัมพันธ์ การพึ่งพา

๕.๓ ภูมิปัญญาในด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน

๕.๔ ภูมิปัญญาในด้านสมุนไพร - ยากลางบ้าน

๕.๕ ภูมิปัญญาในด้านโลกทัศน์ เป็นระบบรวบรวมความคิด ความอ่าน ความเชื่อ ทศนคติที่บุคคลมีต่อโลก มีต่อสังคมมนุษย์ เป็นนามธรรมอยู่ในจิตสำนึกของบุคคลอันเกิดจากความคิดและอารมณ์ ซึ่งประสานและก่อตัวขึ้นจากประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับมา เช่น โลกทัศน์และชีวทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ

๕.๖ ภูมิปัญญาในการปลูกฝังคุณธรรม การกำหนดปทัสถาน และการรักษาของดุลภาพของสังคม

๕.๗ ภูมิปัญญาในการปรับตัวในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๆ ใด จึงเป็นรากแก้วที่สำคัญ ให้ท้องถิ่นนั้นเจริญงอกงามอย่างมั่นคง ภูมิปัญญาของชาติพันธุ์หนึ่งอาจพัฒนาไปแตกต่างกับอีกชาติพันธุ์หนึ่งตามสภาพแวดล้อม ตามสภาพสังคมในท้องถิ่นนั้นที่สามารถปรับใช้ในการแก้ปัญหาและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของสังคมนั้น ๆ ได้

<https://www.gotoknow.org/posts/230940>

**แบบประเมิน
กระบวนการกลุ่ม**

ประเมินกลุ่มที่..... ผลงานกลุ่ม.....
ชื่อผู้ประเมิน..... ชั้น.....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	๔	๓	๒	๑
๑	ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม				
๒	การแสดงความคิดเห็นในการทำงาน				
๓	การทำงานเสร็จตามเวলাกำหนด				
๔	การนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน				
๕	ความมีคุณภาพของผลงานกลุ่ม				
รวมคะแนนที่ได้					

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ดีมาก
๓	หมายถึง	ดี
๒	หมายถึง	พอใช้
๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	๔	๓	๒	๑		
๑. ความถูกต้อง	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตามหลัก การออกเสียง ออกเสียงเน้น หนักในคำ/ ประโยคอย่าง สมบูรณ์	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงมีเสียง เน้นหนักในคำ/ ประโยคเป็น ส่วนใหญ่	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่ ขาดการออก เสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำ/ ประโยคผิด หลักการออก เสียงทำให้ สื่อสารไม่ได้		
๒. ความ คล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้	พูดตะกุก ตะกักบ้าง แต่ ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็นช่วง ๆ เพื่อทำให้ สื่อสารได้ไม่ ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อ ความหมาย ไม่ได้		
๓. การแสดง ท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบ การพูด	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสมกับบท บรรยาย	พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับ บทบรรยาย แต่ไม่มีท่าทาง ประกอบ	พูดเหมือนอ่าน ไม่เป็น ธรรมชาติขาด ความน่าสนใจ	พูดได้น้อย มาก		
รวม						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพูดรายงาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การพูดรายงาน</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการพูดรายงาน เรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. พูดรายงาน ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง ๔. รักความเป็นไทย</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหลักการพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ครูให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างเทคนิควิธีในการฟัง การดู และการสนทนาที่ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมตัวพูดรายงานภูมิปัญญาท้องถิ่นหน้าชั้นเรียนพร้อมสื่อภาพประกอบ ก่อนเริ่มการรายงานครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องของมารยาทในการฟัง การดูและการพูด ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดรายงานภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองจากการศึกษาข้อมูล ๓. ครูนำผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนติดป้ายนิเทศหลังห้องเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาภูมิปัญญาในท้องถิ่นครูปลุกฝังเรื่องการอนุรักษ์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ๒. นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่องการพูดรายงานและมารยาทในการฟัง การดู และการพูดลงในสมุด</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ ๑. แหล่งข้อมูลท้องถิ่น ๒. ปราชญ์ท้องถิ่น</p> <p>สื่อ -</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. พุดรายงาน ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ตอบคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะแลกระบวนการ ๑. พุดรายงาน ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	ทดสอบการพูด สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินการพูด แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์ สุจริต ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความพอเพียง	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....
ปัญหาและอุปสรรค.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

แบบบันทึกการประเมินการพูด

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง	ความคล่องแคล่ว	การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบการพูด	รวมคะแนน
		๘	๘	๔	๒๐
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					
๑๑					
๑๒					
๑๓					
๑๔					
๑๕					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาพูดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่พูดรายงาน	ใช้ภาษาพูดได้ค่อนข้างดี มีข้อผิดพลาดจำนวน ๑-๓ แห่ง	ใช้ภาษาไม่เหมาะสม มีข้อผิดพลาด
๒. การใช้เหตุผล ความน่าเชื่อถือ	พูดแสดงเหตุผล มีหลักฐานชัดเจน ข้อมูลที่น่าเสนอเชื่อถือได้	พูดแสดงเหตุผล มีหลักฐานบางส่วน ข้อมูลที่น่าเสนอเชื่อถือได้	พูดโดยมีเหตุผล ขาดหลักฐาน ข้อมูลที่น่าเสนอเชื่อถือได้น้อย
๓. การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นชัดเจน โดยแสดงเหตุและผลได้สอดคล้องกับประเด็นที่น่าเสนอ	แสดงความคิดเห็นไม่ชัดเจนแต่สอดคล้องกับประเด็น	แสดงความคิดเห็นไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับประเด็น
๔. บุคลิกท่าทาง	บุคลิกท่าทางในการพูดเหมาะสม มีการทักทายผู้ฟัง กวาดสายตามองผู้ฟังอย่างทั่วถึง	บุคลิกท่าทางในการพูดค่อนข้างเหมาะสม มีการทักทายผู้ฟัง กวาดสายตามองผู้ฟังเล็กน้อย	บุคลิกท่าทางในการพูดไม่เหมาะสม ไม่มีการทักทายผู้ฟัง สายตาไม่มองผู้ฟัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา หลักการพูดแสดงความคิดเห็น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการพูดแสดงความคิดเห็น</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. พูดแสดงความคิดเห็น</p> <p>๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนดูภาพภูเขาและภาพทะเลที่ครูติดบนกระดานดำ ครูถามนักเรียนว่านักเรียนชอบภาพทะเลหรือภาพภูเขา โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นทีละคน ครูอธิบายเพิ่มเติมเชื่อมโยงสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟัง และการดู</p> <p>๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้กัน ภายในกลุ่ม ครูทบทวนเรื่องของการมารยาทในการพูดแสดงความคิดเห็นจากใบความรู้ที่นักเรียนศึกษา</p> <p>๓. นักเรียนตัวแทน ๓ คน จับสลากเลือกหัวข้อการพูดแสดงความคิดเห็น นักเรียนคนที่ ๑ อ่านหัวข้อที่ตนเองจับสลากได้ จากนั้นให้นักเรียนในห้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยเพราะอะไร และไม่เห็นด้วยเพราะอะไร เมื่อนักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นครบทุกคน นักเรียนคนที่ ๒ และคนที่ ๓ ทำเช่นเดียวกับนักเรียนคนที่ ๑ กิจกรรมดำเนินต่อไปเช่นเดียวกับนักเรียนคนที่ ๑</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด</p> <p>๒. บุคลากรในและนอกโรงเรียน</p> <p>สื่อ ใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน -</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนได้ความรู้ อะไรจากการทำกิจกรรมในชั่วโมงนี้ และนักเรียนสามารถนำ ความรู้นี้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้หลักการพูดแสดงความคิดเห็นและ ประเมินเรื่องจากการฟังและการดู นักเรียนจดบันทึกความรู้ ลงในสมุด</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการพูดแสดง ความคิดเห็น	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. พูดแสดงความคิดเห็น ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินการพูด แสดงความคิดเห็น	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ภาพนำเข้าสู่บทเรียน

ประเด็นการแสดงความคิดเห็น

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ หากโรงเรียนมีนโยบายห้ามนักเรียนนำโทรศัพท์มาโรงเรียน

นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีนโยบายให้นักเรียนแต่งกายชุดสุภาพมาโรงเรียน
แทนชุดนักเรียน

นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ถ้าให้นักเรียนมาโรงเรียนวันจันทร์ถึงวันเสาร์

ใบความรู้เรื่อง ความหมายของดารพุดแสดงความคิดเห็น หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพุดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ความหมายของดารพุดแสดงความคิดเห็น

การพุดแสดงความคิดเห็น คือ การพุดในเชิงอธิบายเหตุผล ข้อเท็จจริง หลักการหรือแนวความคิดเห็นของผู้พุด เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม เชื่อถือ ยอมรับหรือเห็นด้วยกับผู้พุดและสามารถนำแนวคิดเหล่านั้นไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปได้

๒. ความสำคัญของการพุดแสดงความคิดเห็น

๑) ในปัจจุบันเราจะเห็นว่าหลาย ๆ หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามา ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อหาทางออกให้กับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ฉะนั้น การพุดแสดงความคิดเห็นจึงถือเป็นแนวทางหนึ่ง ที่ช่วยหาทางออกให้กับปัญหาได้

๒) การพุดแสดงความคิดเห็นเป็นการเปิดโอกาสหรือเปิดพื้นที่ทางความคิดของบุคคลที่มีแนวคิดหลากหลายได้มาพบปะพุดคุยกัน เพื่อทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๓) การพุดแสดงความคิดเห็นทำให้สังคมได้รับรู้ร่วมกันว่า ในขณะนี้ได้เกิดอะไรขึ้นและจะต้องปรับตัวเพื่อรับสถานการณ์นั้น ๆ กันอย่างไร เช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมแผ่นดินไหวหรือภัยพิบัติในด้านอื่น ๆ ผู้คนจะได้เตรียมความพร้อม กับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น

๔) การพุดแสดงความคิดเห็นช่วยให้หาข้อยุติของเรื่องหรือกรณีต่าง ๆ ที่ยังไม่สามารถพุดคุยตกลงกันได้ ในเบื้องต้น จึงต้องนำมาหารือเพื่อให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่มีความเป็นไปได้ ที่ทุกฝ่ายจะเกิดการยอมรับ

๓. ประเภทของการพุดแสดงความคิดเห็น

การพุดแสดงความคิดเห็น เกิดขึ้นได้ในหลายโอกาส มีความแตกต่างทั้งด้านลักษณะ สามารถแบ่งประเภทออกได้ ดังนี้

๑. ความคิดเห็นเชิงสนับสนุน
๒. ความคิดเห็นเชิงขัดแย้ง
๓. ความคิดเห็นเชิงวิจารณ์
๔. ความคิดเห็นเชิงแนะนำ
๕. ความคิดเห็นเชิงตั้งข้อสังเกต

๔. โอกาสที่มีการพุดแสดงความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นสามารถเกิดขึ้นได้ในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในสถานที่ที่เป็นที่ประชุมหรือในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ดังโอกาสต่อไปนี้

- ๑) โอกาสที่มีการเสนอแนวคิดในการประชุม
- ๒) โอกาสที่มีการสัมภาษณ์บุคคล
- ๓) โอกาสที่มีการสัมภาษณ์งาน
- ๔) โอกาสที่มีการเสวนาต่อที่ประชุมชน
- ๕) โอกาสที่มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

๕. หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น ควรปฏิบัติดังนี้

- ๑) เลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ
- ๒) มีข้อมูลหลักฐานประกอบที่สมเหตุสมผล
- ๓) ใช้คำสรรพนามแทนตัวให้เหมาะสมกับโอกาส
- ๔) พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพและมีมารยาทในการพูด
- ๕) แสดงความคิดเห็นโดยยึดหลักประโยชน์ส่วนรวม
- ๖) พูดโดยปราศจากอคติหรือความลำเอียง

๖. มารยาทในการแสดงความคิดเห็น

- ๑) ก่อนพูดแสดงความคิดเห็นควรกล่าวคำขออนุญาตก่อนพูด
- ๒) ไม่ใช้คำพูดเสียดสีหรือพาดพิงให้ผู้อื่นเสียหาย
- ๓) ไม่ผูกขาดการพูดเสนอความเห็นไว้เพียงคนเดียว
- ๔) ใช้เวลาในการเสนอความเห็นอย่างเหมาะสม
- ๕) เคารพกฎกติกาหรือมติของที่ประชุมชน
- ๖) แสดงกิริยาวาจาสื่อสุภาพ ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล

๗. การใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็น

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่คนเราจะสามารถใช้แสดงออกในการแสดงความคิดเห็น ฉะนั้น ในการแสดงความคิดเห็นผู้พูดจะต้องรู้จักวิธีการใช้ภาษา ดังนี้

- ๑) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่กำกวม
- ๒) พูดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ
- ๓) ใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ ประกอบกับคำกริยาแสดงการเสนอแนวคิด
- ๔) ใช้ถ้อยคำที่บ่งชี้ว่าเป็นการตั้งข้อสังเกต
- ๕) ใช้ถ้อยคำที่เชื่อมโยงในการอ้างความคิดเห็นที่มีผู้เสนอมาก่อนแล้ว
- ๖) ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลดี
- ๗) ใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

๘. ข้อควรระวังในการพูดเสนอความเห็น

- ๑) ไม่พูดจาวกวน ออกนอกเรื่อง ทำให้เสียเวลา
- ๒) ไม่ใช้ความเห็นส่วนตัวเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็น
- ๓) ไม่โอ้อวด ยกตนข่มท่าน หรืออวดว่าเป็นผู้รู้
- ๔) ไม่ใช้อคติหรืออารมณ์ส่วนตัวมาประกอบการแสดงความคิดเห็น
- ๕) ไม่กล่าวตำหนิ หรือทำให้ผู้อื่นเกิดความเสื่อมเสีย
- ๖) ไม่ประชดประชัน ไม่พูดก้าวร้าวเสียดสี หรือมีเจตนาไม่ดี

แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาพูดแสดงความคิดเห็นถูกต้องเหมาะสมตามแสดงความคิดเห็นสอดคล้องตรงตามประเด็น	ใช้ภาษาพูดแสดงความคิดเห็นเหมาะสมแสดงความคิดเห็นสอดคล้องตรงตามประเด็นเป็นบางส่วน	ใช้ภาษาพูดแสดงความคิดเห็นเหมาะสมเป็นบางส่วน แสดงความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับประเด็น	ใช้ภาษาพูดแสดงความคิดเห็นวกวนไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด ภาษาที่ใช้เหมาะสม
๒. ประเด็นการพูด	พูดตรงประเด็น ระบุข้อเท็จจริงครอบคลุมเนื้อหา ข้อคิดเห็นมีความสมเหตุสมผลสรุปประเด็นชัดเจน	พูดตรงประเด็น ระบุข้อเท็จจริงครอบคลุมเนื้อหา ข้อคิดเห็นมีความสมเหตุสมผลสรุปประเด็นไม่ชัดเจน	พูดตรงประเด็น ระบุข้อเท็จจริงครอบคลุมเนื้อหา แต่ขาดความสมเหตุสมผล สรุปประเด็นไม่ชัดเจน	พูดไม่ตรงประเด็น ข้อคิดเห็นไม่สมเหตุสมผลกับเรื่องที่พูด
๓. มารยาทในการพูด	แสดงบุคลิกท่าทางที่สุภาพ ใช้คำพูดแสดงถึงความสุภาพ ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ	แสดงบุคลิกเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ใช้คำพูดแสดงถึงความสุภาพ ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ	แสดงบุคลิกท่าทางที่สุภาพใช้น้ำเสียงไม่เหมาะสม ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ	แสดงบุคลิกท่าทางที่สุภาพ ใช้คำพูดบางคำพูดไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	คุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
<p>ขอบเขตเนื้อหา การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ด้านความรู้ อธิบายหลักการวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู</p> <p>ด้านทักษะและกระบวนการ</p> <p>๑. พุดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>ด้านคุณลักษณะ</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นนำ นักเรียนดูภาพที่ครูติดบนกระดานดำ ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๑. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู จากชั่วโมงที่ผ่านมา</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่ม ๓-๔ คน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู จากนั้นให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม เรียกว่ากลุ่มย่อย จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คนสรุปความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่มย่อยขยายสู่วงใหญ่ ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับมารยาทในการฟัง การดูและการพูด</p> <p>๓. นักเรียนชมคลิปวิดีโอหนังสือ เรื่อง ด.ช. ช ช้าง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์ในประเด็นของเนื้อเรื่อง ฉากและตัวละคร พร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ได้จากการชมหนังสือ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑. ห้องสมุด ๒. บุคลากรในและนอกโรงเรียน</p> <p>สื่อ</p> <p>๑. ภาพกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ๒. ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู ๓. คลิปวิดีโอหนังสือ เรื่อง ด.ช. ช ช้าง https://www.youtube.com/watch?v=5y7NG0S4M8Y&t=355s</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>-</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</p>
	<p>ขั้นสรุป</p> <p>๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมในชั่วโมง พร้อมอธิบายการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ จากนั้นให้นักเรียนเขียนสรุปสั้น ๆ ลงในสมุดเสร็จแล้วนำเสนอครู</p> <p>๒. นักเรียนร่วมกันประเมินกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน โดยครูให้นักเรียนมอบดอกไม้ ๑ ดอกและก้อนหิน ๑ ก้อน ดอกไม้ หมายถึง สิ่งที่นักเรียนชื่นชอบจากการทำกิจกรรมในหน่วยนี้ ก้อนหิน หมายถึง สิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ครูแจกกระดาษโพสตอิทให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น จากนั้นให้นักเรียนเขียนคำแนะนำติชมลงในกระดาษโพสตอิทโดยไม่ต้องเขียนชื่อ เสร็จแล้วให้นักเรียนนำมาติดที่กระดานดำ</p>	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู	ถามคำถาม	คำถาม	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. พุทธิวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ ฟังและดู ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินการ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟัง และดู	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. ซื่อสัตย์สุจริต ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ภาพนำเข้าสู่บทเรียน

ใบความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู หน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

สังคมปัจจุบันช่องทางการนำเสนอข้อมูลผ่านการฟังและการดูมีหลายช่องทาง ดังนั้น ผู้เรียนควรรู้จักวิธีการเลือกที่จะดูและฟัง เมื่อได้รับรู้ข้อมูลแล้วการรู้จักวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เพื่อนำไปใช้ในทางสร้างสรรค์ เมื่อรู้จักหลักในการดูและฟังควรจะรู้จักประเภทเพื่อแยกแยะในการนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งอาจสรุปได้ ดังนี้

๑. สื่อโฆษณา สื่อประเภทนี้ผู้ฟังต้องพิจารณาจุดมุ่งหมาย เพราะส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารเพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม อาจไม่สมเหตุสมผลผู้ฟัง ต้องอาศัยการพิจารณาไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ

๒. สื่อเพื่อความบันเทิง เช่น เพลง เรื่องเล่า ซึ่งอาจมีการแสดงประกอบด้วย เช่น นิทาน นิยาย หรือสื่อประเภทละคร สื่อเหล่านี้ผู้รับสารต้องระมัดระวัง ควรใช้วิจารณญาณประกอบการรับชมรับฟัง ปัจจุบันรายการโทรทัศน์จะมีการแนะนำว่า แต่ละรายการเหมาะกับกลุ่มเป้าหมายใด เพราะเชื่อกันว่าถ้าผู้ใดขาดความคิดในเชิงสร้างสรรค์แล้ว สื่อบันเทิงอาจส่งผลร้ายต่อสังคมได้ เช่น ผู้ดูเอาตัวอย่างการจี้ ปล้น การทำลายร่างกายผู้อื่น และแม้แต่การฆ่าตัวตาย โดยนำเอาตัวอย่างจากละครไปใช้

๓. ข่าวสาร สื่อประเภทนี้ผู้รับสารต้องมีพิจารณาจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ประกอบกับการจับประเด็นความมีเหตุมีผล รู้จักเปรียบเทียบเนื้อหาจากที่มาของข่าวจากหลาย ๆ แห่ง

๔. ปาฐกถา เนื้อหาประเภทนี้ผู้รับสารต้องฟังอย่างมีสมาธิเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ และก่อนตัดสินใจเชื่อหรือนำข้อมูลส่วนใดไปใช้ประโยชน์ต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ

๕. สุนทรพจน์ สื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่สั้นกระชับ และมีเนื้อหาใจความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน แต่ผู้ฟังจะต้องรู้จักถ่วงถ่วงสิ่งที่ดีไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

การฟังอย่างสร้างสรรค์ควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

- เข้าใจจุดมุ่งหมายของสารที่ดูและฟัง
- รับฟังและดูอย่างตั้งใจและทำความเข้าใจ
- สรุปและเลือกนำไปใช้ประโยชน์

หลักและแนวทางการฟังและดูอย่างสร้างสรรค์

๑. ต้องเข้าใจความหมาย หลักเบื้องต้นของการจับใจความของสารที่ฟังและดูนั้น ต้องเข้าใจความหมายของคำ สำนวนประโยค และข้อความที่บรรยายหรืออธิบาย

๒. ต้องเข้าใจลักษณะของข้อความ ข้อความแต่ละข้อความต้องมีใจความสำคัญของเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องจะอยู่ที่ประโยคสำคัญ ซึ่งเรียกว่า **ประโยคใจความ** ประโยคใจความจะปรากฏอยู่ในตอนใดตอนหนึ่งของข้อความ โดยปกติจะปรากฏอยู่ในตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้าย หรืออยู่ตอนต้นและตอนท้ายของข้อความ ผู้รับสารต้องรู้จักสังเกตและเข้าใจการปรากฏของประโยคใจความในตอนต่าง ๆ ของข้อความ จึงจะช่วยให้จับใจความได้ดียิ่งขึ้น

๓. ต้องเข้าใจในลักษณะประโยคใจความ ประโยคใจความ คือข้อความที่เป็นความคิดหลัก ซึ่งมักจะมีเนื้อหาตรงกับหัวข้อเรื่อง เช่น เรื่อง “สุนัข” ความคิดหลักคือ สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่รักเจ้าของ แต่การฟังเรื่องราวจากการพูดบางที่ไม่มีหัวข้อ แต่จะพูดตามลำดับของเนื้อหา ดังนั้น การจับใจความสำคัญต้องฟังให้ตลอดเรื่อง

แล้วจับใจความว่า พูดถึงเรื่องอะไร คือจับประเด็นหัวเรื่อง และเรื่องเป็นอย่างไร คือ สารระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่องนั่นเอง

๔. ต้องรู้จักประเภทของสาร สารที่ฟังและดูมีหลายประเภท ต้องรู้จักและแยกประเภท สรุปสารสำคัญของสารได้ว่า เป็นสารประเภทข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นหรือเป็นคำทักทายปราศรัย ข่าว ละคร สารคดี จะช่วยให้ผู้ฟังจับประเด็นสำคัญได้ง่ายขึ้น

๕. ต้องตีความในสารได้ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารมีเจตนาที่จะส่งสารต่าง ๆ กับบางคน ต้องการให้ความรู้ ต้องการโน้มน้าวใจ และอาจต้องการส่งสารเพื่อสื่อความหมายอื่น ๆ ผู้ฟังและดูต้องพิจารณาเจตนาของผู้ส่งสาร เพื่อจะได้จับใจความสำคัญได้

๖. ตั้งใจฟังและดูให้ตลอดเรื่อง พยายามทำความเข้าใจให้ตลอดเรื่อง หากเรื่องยาวสลับซับซ้อน ยิ่งต้องตั้งใจเป็นพิเศษและพยายามจับประเด็นหัวเรื่อง กริยาอาการ ภาพและเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ด้วยความตั้งใจ

๗. สรุปใจความสำคัญ ขั้นสุดท้ายของการฟังและการดู เพื่อจับใจความสำคัญก็คือสรุปให้ได้ว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรและทำไม หรือบางเรื่องอาจจะสรุปได้ไม่ครบทั้งหมด ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับสารที่ฟังจะมีใจความสำคัญครบถ้วนมากน้อยเพียงใด

วิจารณ์ญาณในการฟังและดู

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของ วิจารณ์ญาณไว้ว่า **ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง** คำนี้มาจากคำว่า พิจารณ์ หรือวิจารณ์ ซึ่งแปลว่า การคิดใคร่ครวญโดยใช้เหตุผล และคำว่า ญาณ แปลว่า ปัญหาหรือความรู้ในขั้นสูง

วิจารณ์ญาณในการฟังและการดู คือ การทำความเข้าใจเนื้อหาสาระ ใช้ความคิดใคร่ครวญ โดยอาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและประสบการณ์ประกอบ เพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสม

การฟังและการดูให้เกิดวิจารณ์ญาณนั้นมีขั้นตอนในการพัฒนาเป็นลำดับ ซึ่งอาจเป็นไปอย่างรวดเร็วสำหรับบางคน หรือบางคนต้องอาศัยระยะเวลา ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ของบุคคลและความยุ่งยากซับซ้อนของเรื่องหรือสารที่ฟังและดู

ขั้นตอนการฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีดังนี้

๑. ฟังและดูให้เข้าใจเรื่อง เมื่อฟังเรื่องใดก็ตามผู้ฟังจะต้องตั้งใจฟังเรื่องนั้นให้เข้าใจตลอดเรื่องเพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเป็นอย่างไร มีสาระสำคัญอะไรบ้าง พยายามทำความเข้าใจรายละเอียดทั้งหมด

๒. วิเคราะห์เรื่อง พิจารณาว่าเรื่องที่ฟังหรือดูนั้นเป็นเรื่องประเภทใด เช่น ข่าว บทความ เรื่องสั้น นิทาน นิยาย บทสนทนา สารคดี ละคร บทร้อยแก้ว หรือบทร้อยกรอง เป็นเรื่องจริงหรือแต่งขึ้น ต้องวิเคราะห์ลักษณะของตัวละคร กลวิธีในการนำเสนอของผู้ส่งสาร

๓. วินิจฉัยเรื่อง การพิจารณาเรื่องที่ฟังว่าเป็นข้อเท็จจริง ความรู้สึก ความคิดเห็น ผู้ส่งสารมีเจตนาอย่างไรในการส่งสาร อาจจะมีเจตนาที่จะโน้มน้าว จรรโลงหรือแสดงความคิดเห็น เป็นเรื่องที่มีเหตุมีผล มีหลักฐานน่าเชื่อถือหรือไม่และมีคุณค่ามีประโยชน์มากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์และวิจารณ์จากการฟังและการดู

ความหมายของการวิเคราะห์วิจารณ์

การวิเคราะห์ หมายถึง การที่ผู้ฟังและผู้ดูรับสารแล้วพิจารณาองค์ประกอบออกเป็นส่วน ๆ นำมาแยกประเภทลักษณะ สารสำคัญของสาร กลวิธีการนำเสนอและเจตนาของผู้ส่งสาร

การวิจารณ์ หมายถึง การพิจารณาเทคนิคหรือกลวิธีที่แสดงออกมานั้น ให้เห็นว่าน่าคิด น่าสนใจ น่าติดตาม มีกลวิธีการนำเสนอที่ซับซ้อนหรือตรงไปตรงมา องค์ประกอบใดมีคุณค่าน่าชมเชย องค์ประกอบใด น่าทึ่งหรือบกพร่องอย่างไร การวิจารณ์สิ่งใดก็ตาม ต้องอาศัยความรู้ การใช้เหตุผล มีหลักเกณฑ์และอาศัย ความรอบคอบ ซึ่งตามปกติแล้วเมื่อจะวิจารณ์สิ่งใดจะต้องผ่านขั้นตอนและกระบวนการของการวิเคราะห์สาร และประเมินค่าสารให้ชัดเจน จึงวิจารณ์แสดงความเห็นออกมาอย่างมีเหตุมีผล ให้นำคิด นำฟังและเป็น คำวิจารณ์ที่เชื่อถือได้ การวิเคราะห์และการวิจารณ์แสดงความคิดเห็นที่จะทำได้อย่างมีเหตุมีผลน่าเชื่อถือนั้น ผู้รับสารจะต้องรู้หลักเกณฑ์การวิจารณ์แสดงความคิดเห็นตามชนิดของสารเพราะสารแต่ละชนิดย่อมมี องค์ประกอบเฉพาะตัว เช่น ถ้าเป็นข่าวต้องพิจารณาความถูกต้องตามความเป็นจริง แต่ถ้าเป็นละครพิจารณา จากความสมเหตุสมผล และพิจารณาโครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ฉาก ตัวละคร ภาษาที่ใช้ บทบาทการแสดง ฯลฯ นอกจากรู้หลักเกณฑ์แล้วจะต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นประจำ และศึกษาตัวอย่างงานวิจารณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ให้หลากหลายจึงจะช่วยให้การวิจารณ์ดีมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

วิจารณ์งานในการฟังและการดู

วิจารณ์งานในการฟังและการดู หมายถึง การรับสารให้เข้าใจตลอดเรื่องแล้วใช้ความคิดไตร่ตรอง โดย อาศัยความรู้ เหตุผล และประสบการณ์เดิม แล้วจึงนำสาระต่าง ๆ ที่ได้จากการฟังและการดูไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ฟังและดูให้เข้าใจตลอดเรื่อง

๒. วิเคราะห์เรื่อง ว่าเป็นเรื่องประเภทใด ลักษณะของเรื่องและตัวละครเป็นอย่างไร มีกลวิธีใน การเสนอเรื่องอย่างไร

๓. วินิจฉัย พิจารณาเรื่องที่ฟังและดูโดยอาศัยการพิจารณาว่าเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น เจตนาของ ผู้เสนอเป็นอย่างไร มีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่

๔. การประเมินคุณค่าของเรื่อง โดยใช้ข้อมูลและเหตุผลเป็นเครื่องมือเรื่องพิจารณาตัดสินว่าสารนั้นดี หรือไม่ดี มีข้อดีอะไรที่สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

๕. การนำไปใช้ประโยชน์ ขั้นสุดท้ายเป็นการนำคุณค่าของเรื่องที่ฟังและดูไปใช้ให้เหมาะสมกับ กาลเทศะและบุคคล

แบบประเมินการพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ทักษะการพูด	ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม พูดได้อย่างคล่องแคล่วไม่ติดขัดใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับการพูด จัดลำดับข้อมูลได้เป็นอย่างดี	ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม พูดได้อย่างคล่องแคล่ว ใช้น้ำเสียงที่เหมาะสม มีข้อผิดพลาดในบางส่วน มีการจัดลำดับข้อมูล	ใช้ภาษาถูกต้อง การพูดติดขัดในบางส่วนของขบวนการจัดลำดับข้อมูล	ใช้ภาษาถูกต้อง พูดติด ๆ ขัด ๆ แสดงอาการตื่นเต้น พูดวกวน
๒. ประเด็นการวิเคราะห์วิจารณ์	วิเคราะห์วิจารณ์ตรงประเด็นกับเรื่องที่ฟังและดู ระบุข้อเท็จจริงครอบคลุมเนื้อหา แสดงข้อคิดเห็นได้อย่างสมเหตุสมผล มีการยกตัวอย่างการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้	วิเคราะห์วิจารณ์ตรงประเด็นกับเรื่องที่ฟังและดู การระบุข้อเท็จจริงที่ยังไม่สัมพันธ์กับประเด็น แสดงข้อคิดเห็นได้อย่างสมเหตุสมผล มีการยกตัวอย่างการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้	วิเคราะห์วิจารณ์ตรงประเด็นกับเรื่องที่ฟังและดู แสดงข้อคิดเห็นได้อย่างไม่สมเหตุสมผล แต่มีการยกตัวอย่างการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้	วิเคราะห์วิจารณ์ตรงประเด็นกับเรื่องที่ฟังและดู ขาดการยกตัวอย่างการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้
๓. มารยาทในการพูด	แสดงบุคลิกท่าทางที่สุภาพ ใช้คำพูดแสดงถึงความสุภาพ ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ	แสดงบุคลิกเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ใช้คำพูดแสดงถึงความสุภาพ ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ	แสดงบุคลิกท่าทางที่สุภาพใช้น้ำเสียงไม่เหมาะสม ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ	แสดงบุคลิกท่าทางที่สุภาพ ใช้คำพูดบางคำพูดไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	คุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค, ๒๕๔๔.
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. **การใช้ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๒.
- จตุพล ชมพูนิช. (๒๕๖๒). “อนาคตประเทศไทย”, *all ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญา.* ๑๓(๑๐) : ๒๕.
- ฉัตรวรรณ ตันนระรัตน์. **หลักทวาทกรรม.** พิมพ์ครั้งที่ ๒ นนทบุรี: โรงพิมพ์สงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, ๒๕๕๑.
- นฤมล วัชวงศ์. “จากหนังสือเล่มโปรดของฉัน เรื่อง พระมหาชนก ฉบับการ์ตูน” **ผลงานเรียงความชนะเลิศการประกวดหนังสือเล่มโปรดของฉัน,** 2558.
- พิศวาท น้อยมณี. “**พุดดีมีอนาคต**”. เอกสารอัดสำเนา. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- วิพุธ โสภวงศ์ (ผศ.) **หนังสือเรียนภาษาไทย รายวิชา ๓๒๓๑๐๑.** การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๔๔.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค, ๒๕๔๘.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ ๒ – ช่วงชั้นที่ ๔.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ๒๕๕๑
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๖๑.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. จตุจักร, ๒๕๕๓
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวิวิธภาษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๕.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์.** (พิมพ์ครั้งที่ ๘) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็วระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการจัดกิจกรรมหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาประวัติศาสตร์ไทยและหน้าที่พลเมือง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. **บทอาขยาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๖๑.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๘.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **เรียนรู้เข้าใจวรรณคดีของชาติ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด, ๒๕๖๐.
- อดุล จัทรศักดิ์. (๒๕๖๒). “สันติภาพ”, *all ร่วมสร้างสังคมอุดมปัญญา.* ๑๓(๑๐) : ๙.
- ยุ่งอะลุน แคนวิไล. **หนังสือรวมเรื่องสั้นชุด “รอยยิ้มที่ไม่มีกลิ่นเหล้า”.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์, ๒๕๕๑.

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินรวม

แบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๑๖ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ทำงทำนองถูกต้องตามอักขรวิธี (๔ คะแนน)	การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน (๔ คะแนน)	น้ำเสียง ลีลา อารมณ์ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง (๔ คะแนน)	บุคลิกภาพในการอ่าน (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน**ระดับคุณภาพ**

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ได้คะแนนระดับพอใช้ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

แบบประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						ผลการประเมิน	
		ทำนองถูกต้องตามอักขรวิธี (๔ คะแนน)	ออกเสียงชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี (๔ คะแนน)	ท่องจำครบถ้วน (๔ คะแนน)	การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน (๔ คะแนน)	การใช้น้ำเสียง ลีลา อารมณ์ความรู้สึก (๔ คะแนน)	บุคลิกภาพในการอ่าน (๔ คะแนน)	รวมคะแนน (๒๔ คะแนน)	ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๙ - ๒๔	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๓ - ๑๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๗ - ๑๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ได้คะแนนระดับพอใช้ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

แบบประเมินการอ่านสรุปความ (จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ ตีความ)
 วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๒๔ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะเรื่อง (๔ คะแนน)	จับประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง (๔ คะแนน)	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (๔ คะแนน)	การเรียงลำดับเหตุการณ์/เนื้อเรื่อง (๔ คะแนน)	ความถูกต้องของเนื้อหา (๔ คะแนน)	การใช้ภาษาถูกต้อง (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๙ - ๒๔	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๓ - ๑๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๗ - ๑๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๖	หมายถึง	ปรับปรุง

ได้คะแนนระดับพอใช้ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

แบบประเมินทักษะการเขียน
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๑๖ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		รูปแบบ/ความถูกต้อง (๔ คะแนน)	เนื้อหาสาระ (๔ คะแนน)	การใช้ภาษา (๔ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

คะแนน	๑๓ - ๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙ - ๑๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕ - ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑ - ๔	หมายถึง	ปรับปรุง

ได้คะแนนระดับพอใช้ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและ กระตือรือร้นใน การเรียนตลอดเวลา	มีความสนใจและ กระตือรือร้นใน บางเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑ – ๒ ครั้งในชั่วโมง	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง ๓ ครั้งขึ้นไป ในชั่วโมง
๒. การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม เช่น ตอบคำถาม	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดชั่วโมง ตอบ คำถามทุกครั้งที่คุณ ถาม	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สม่ำเสมอตลอดชั่วโมง ตอบ คำถามที่คุณถาม ๑ – ๒ ครั้ง	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอตลอด ชั่วโมง ไม่ตอบคำถามที่คุณ ถามเลย
๓. ความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่ง ตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่ เสร็จและส่งไม่ทันเวลาบ้าง ๑ – ๒ ครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงาน ไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมใน การเรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมี จิตสาธารณะต่อครู และเพื่อนทุกครั้งที่มี โอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อนบ้าง ๑ – ๒ ครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน โดยไม่ขยันเรียน ไม่ ซื่อสัตย์และไม่มีการ จิตสาธารณะต่อครูและเพื่อน เลย

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน			การมีส่วนร่วม ในการทำ กิจกรรม เช่น ตอบคำถาม			ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย			คุณธรรมใน การเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ			รวม	
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑		๑๒

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ๓ หมายถึง ดี
- ๒ หมายถึง พอใช้
- ๑ หมายถึง ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

- ๙ - ๑๒ คะแนน = ดี
- ๕ - ๘ คะแนน = พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน = ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
วิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและ กระตือรือร้นใน การทำกิจกรรมกลุ่ม ตลอดเวลา	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมกลุ่มตลอดเวลา พูดคุยนอกเรื่องบ้าง ๑-๒ ครั้ง ในชั่วโมง	มีความสนใจและ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมกลุ่มบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง ๓ ครั้งขึ้นไป ในชั่วโมง
๒. การมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมสม่ำเสมอ ตลอดชั่วโมง	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ปานกลาง	มีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมน้อย
๓. ความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี ทำงานเสร็จและส่ง ตามเวลาทุกครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงานไม่ เสร็จและส่งไม่ทันเวลาบ้าง ๑ - ๒ ครั้ง	มีความรับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมายแต่ทำงาน ไม่เสร็จและส่งไม่ทันเวลา ๓ ครั้งขึ้นไป
๔. คุณธรรมในการเรียน เช่น ความขยัน ซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะ	มีคุณธรรมใน การเรียน โดยมีความ ขยัน ซื่อสัตย์ และมี จิตสาธารณะต่อครู และเพื่อนทุกครั้งที่มี โอกาส	มีคุณธรรมในการเรียน โดยมี ความขยัน ซื่อสัตย์ และมีจิต สาธารณะต่อครูและเพื่อนบ้าง ๑ - ๒ ครั้ง	ขาดคุณธรรมในการเรียน โดยไม่ขยันเรียน ไม่ ซื่อสัตย์และไม่มีการ จิตสาธารณะต่อครูและเพื่อน เลย

แบบประเมินผลงาน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				คะแนนรวม (๑๒)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล	
		ผลงานถูกต้องตามสาระ	ความสะอาดสวยงาม	ทำงานตามขั้นตอน	ความคิดสร้างสรรค์			ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(๓)	(๓)	(๓)	(๓)				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ผลงานถูกต้องตามสาระ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชา	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาแต่บกพร่องในบางจุด	ผลงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชา
๒. ความสะอาดสวยงาม	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อย	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	มีความสะอาด สวยงาม เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
๓. ทำงานตามขั้นตอน	การทำงานมีครบทุกขั้นตอน	การทำงานไม่ครบทุกขั้นตอนและผิดพลาดบ้าง	การทำงานไม่มีขั้นตอน มีความผิดพลาดต้องแก้ไข
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่	ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกิดจากการเลียนแบบ	ผลงานไม่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

๑ - ๕	คะแนน	หมายถึง	๑	(ปรับปรุง)
๖ - ๘	คะแนน	หมายถึง	๒	(พอใช้)
๙ - ๑๐	คะแนน	หมายถึง	๓	(ดี)
๑๑ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง	๔	(ดีมาก)

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ ๑ ไม่ผ่าน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑.๑ มีความรัก และภูมิใจในความเป็นชาติ				
	๑.๒ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	๑.๓ แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				
๒. ซื่อสัตย์สุจริต	๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบการสอน และไม่ลอกการบ้าน				
	๒.๒ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อตนเอง				
	๒.๓ ประพฤติ ปฏิบัติ ตรงต่อความเป็นจริงต่อผู้อื่น				
๓. มีวินัย	๓.๑ เข้าเรียนตรงเวลา				
	๓.๒ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม				
	๓.๓ ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้				
๔. ใฝ่หาความรู้	๔.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ				
	๔.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๔.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ มีความตั้งใจ และพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๗. รักความเป็นไทย	๗.๑ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	๗.๒ เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักการให้เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น				
	๘.๒ แสดงออกถึงการมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น				
	๘.๓ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุลนักเรียน..... ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ – ส่งสาร				
	๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม				
	๑.๔ วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล				
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	๒.๔ มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				
	๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้				
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓.๑ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	๓.๒ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	๓.๓ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	๓.๔ แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา				
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	๔.๑ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	๔.๒ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่				
	๔.๓ ให้ความร่วมมือในการทำงาน				
	๔.๔ ร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
	๔.๕ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	๕.๓ ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	๕.๔ มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๕๐ - ๖๖ ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๔๐ - ๔๙ ระดับคุณภาพ ดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๒๐ - ๓๙ ระดับคุณภาพ พอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๑๙ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

แบบประเมินการคิดวิเคราะห์

ชื่อ-สกุลนักเรียน..... ชั้น/ห้อง..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการคัดสรรข้อมูล	๑.๑ สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม				
	๑.๒ สามารถจัดลำดับข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
	๑.๓ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเลือกความคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม				
๒. ความสามารถในการจับประเด็นสำคัญ	๒.๑ สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุนได้				
	๒.๒ สามารถจับประเด็น ใจความสำคัญของข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ได้				
	๒.๓ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความคิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล				
๓. ความสามารถในการวิเคราะห์	๓.๑ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้โดยผ่านการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล				
	๓.๒ วิเคราะห์ บอกความสำคัญ ความสัมพันธ์หรือความคิดรวบยอดของข้อมูลได้				
	๓.๓ วิเคราะห์ วิจาร์ณ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ของสิ่งที่เรียนรู้ได้				
๔. ความสามารถในการสรุปคุณค่า	๔.๑ สามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น				
	๔.๒ มีการทำงานครบตามขั้นตอน การปรับปรุงงานและผลงานบรรลุเป้าหมาย				
	๔.๓ อธิบายขั้นตอนการทำงานและผลงานที่เกิดขึ้นทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่มีข้อบกพร่อง				
๕. ความสามารถในการสรุปและอภิปราย	๕.๑ สามารถสรุปสาระเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้ เช่น การเขียนโครงการ รายงาน				
	๕.๒ สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้น				
	๕.๓ สามารถสรุป อภิปราย ขยายความแสดงความคิดเห็น โต้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น				
รวม					
รวมคะแนน/เฉลี่ย					

หมายเหตุ

.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

ดีมาก	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน	คะแนน ๑๒ - ๑๕	ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม
ดี	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน	คะแนน ๘ - ๑๑	ระดับคุณภาพ ดี
พอใช้	- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน	คะแนน ๔ - ๗	ระดับคุณภาพ พอใช้
ต้องปรับปรุง	- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรม	ให้ ๐ คะแนน	คะแนน ๐ - ๓	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

- ระดับ ดีเยี่ยม
 ดี
 พอใช้
 ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
 / /

ภาคผนวก ข.

แผนผังความคิด

(Graphic Organizers)

Graphic Organizers

Page 1

Graphic Organizers are visual frames used to represent and organize learning information. Graphic organizers engage students' visual intelligence, stretch students' thinking skills, and promote active learning. We may use graphic organizers to plan lessons, units, and present information to our students. This *SmartCard* explores the rationale for using graphic organizers, provides ideas for use in your classroom, and illustrates over 30 graphic organizers to transform your class into a visual think tank!

Why Use Them?

Higher-Level Thinking

Graphic organizers expand many facets of students' higher-level thinking skills include analyzing, synthesizing, evaluating, relating and developing concepts, categorizing, sequencing, and comparing & contrasting.

Comprehension

Using graphic organizers helps students better understand the learning material. Students make content connections, and can see how the information is related.

Memory

Graphic organizers facilitate long-term retention of information. Information in organizers is presented in short, easy-to-remember cues rather than long cumbersome paragraphs. Students remember more of what they see than what they hear and write.

Brain-Based Learning

Our brains process and store information in a uniform fashion. We strive to make sense of information, and search for patterns and organization. Graphic organizers promote brain-compatible learning.

Multiple Intelligences

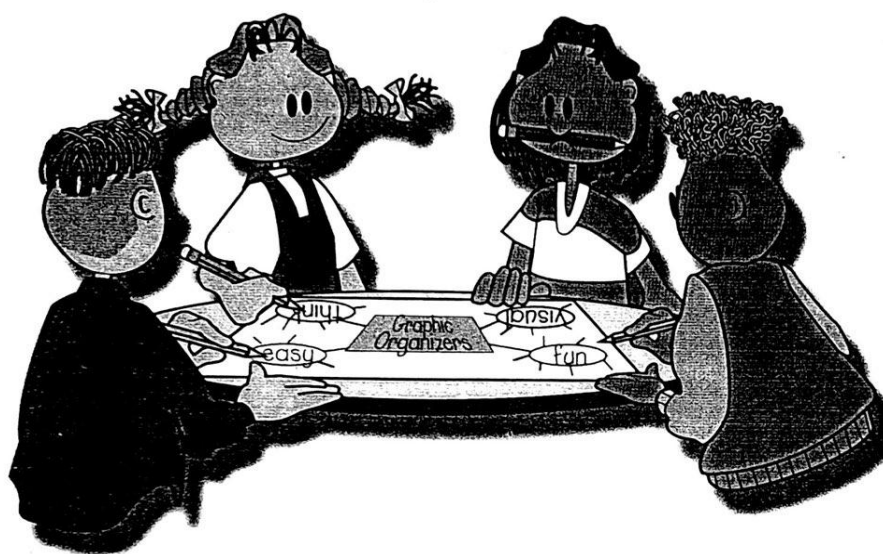
Graphic organizers strongly engage four intelligences simultaneously:

- **Verbal/Linguistic** - Students select words and phrases for their organizers
- **Logical/Mathematical** - Organizers deal with hierarchy, sequence, part/whole relationships, concept development, cycles — all logical processes.
- **Visual/Spatial** - The learning material is organized in a visual format.
- **Naturalist** - Different graphic organizers engage different facets of the naturalist intelligence, such as: categorizing, classifying, sequencing, attention to attributes, comparing & contrasting.

Language Learning & ESL

Information is presented visually rather than verbally which helps limited English proficient students grasp basic concepts.

© 1998 Kagan Cooperative Learning

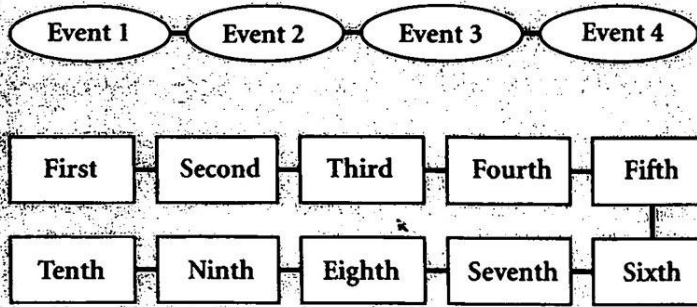
Ideas and Activities for My Class

- **Presentations** - On the board or overhead, display a filled-in graphic organizer relating to the topic as you teach. Alternatively, fill in a graphic organizer as you teach. Encourage students to use Mind Maps and other organizers for visual note-taking and as visual aids in their own presentations.
- **Cooperative Learning** - Graphic organizers are excellent for cooperative learning. Have students work in pairs or in teams to fill in or create their organizers. Have students take turns so no single student does all the work and/or have each student use a different colored marker to tell at a glance that everyone is contributing. One favorite method is to have teams brainstorm ideas, organize them in their own frame, then share and compare their organizers with other teams.
- **Reflection and Assessment** - After an activity, lesson or unit, have students create graphic organizers to summarize and reflect on what they learned. Mind Maps work especially well for big concepts. Collect students' organizers to authentically assess their learning.
- **Find My Rule** - This is a fun, cooperative logic activity that works with numerous organizers across the curriculum. Draw an organizer on the board. A math example: Draw two category boxes. Add a symmetrical shape to one Box 1 and an asymmetrical shape to Box 2. Have students discuss why the shapes belong in different categories. Continue to add items, until a team thinks they know the rule. Teams show they know the rule by correctly adding the next items to the organizers. Continue adding items until all teams have "found your rule."
- **Prewriting** - Have students fill in a graphic organizer before they write an essay, story, or steps, or as they prepare a presentation. The graphic organizer depends on the content. For example, for a compare & contrast essay, use a Venn Diagram; for writing instructions, use a Step Chart.
- **Bulletin Boards & Displays** - On the bulletin board, post the many types of organizers; highlight a specific organizer; or display students' completed organizers on any topic.

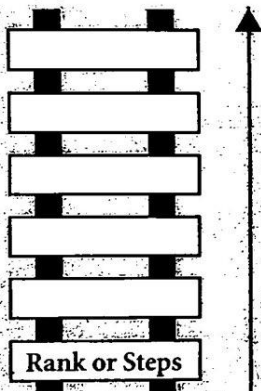
Graphic Organizers! Transform

Sequence Organizers

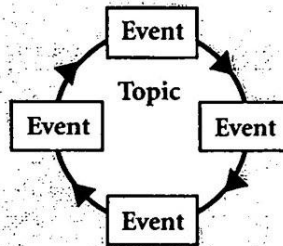
Chains

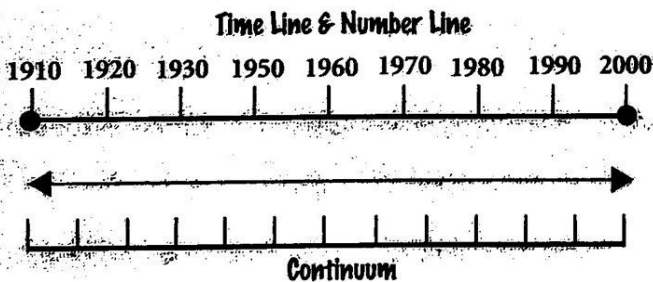
Ladder

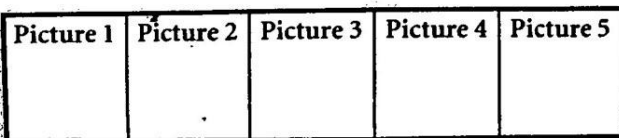
Cycle Graph

Line Graphs

Cartoon & Picture Strip

Ideas for Sequence Organizers

Mathematics

- Area, Volume
- Decimals
- Degree of Angle
- Fractions
- Length
- Money
- Number Lines
- Number of Sides
- Numerical Order
- Order of Operation
- Ordinal Sequence
- Percents
- Roman Numerals
- Steps of Problem Solving
- Time
- Weight

Language Arts

- Alphabetical Order
- Parts of a Book
- Parts of a Letter
- Parts of an Essay
- Parts of a Paragraph
- Story Plot, Sequence of Events
- Writing Directions
- Writing Instructions
- Writing Process

Social Studies

- Historical Events
- Inventions
- Presidents
- Sequence of Events
- Time Lines
- Time Periods

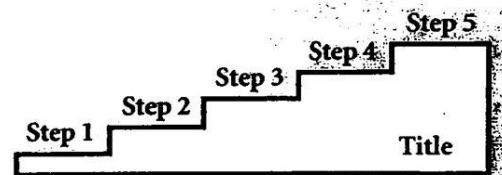

Science

- Chain of Events
- Consequences of Action
- Food Chain
- Planets from Sun
- Procedures for Experiment
- Scientific Method
- Seasonal Cycle
- Water Cycle

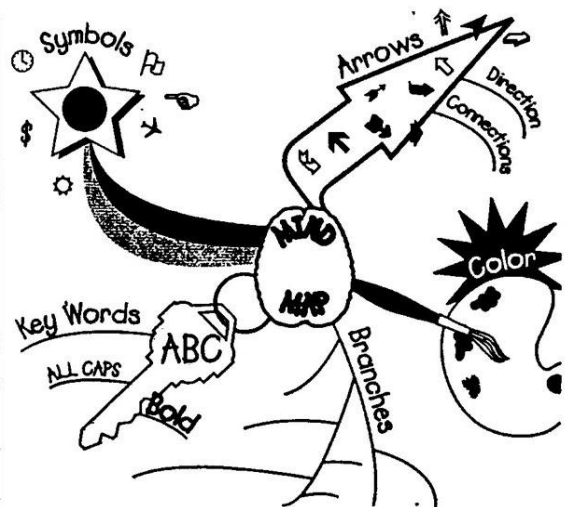

Step Chart

Concept Developer

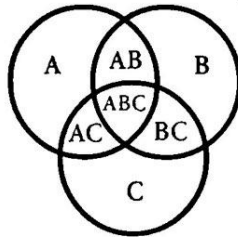
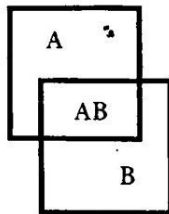
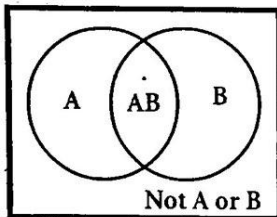
Mind Map

your class into a visual think tank!

Compare/Contrast Organizers

Venn Diagrams

Ideas for Compare/Contrast Organizers

Math

- Addition/Subtraction
- Acute/Obtuse
- Concave/Convex
- Fractions/Decimals
- Metric/ Inch-Pound
- Multiplication/Division
- Symmetrical/Asymmetrical

Social Studies

- Articles of Confederation/ Constitution
- Careers
- Cultures
- Historical Events
- Judicial/Executive/Legislative Branches
- Presidents
- State/Federal
- Wars

Language Arts

- Authors
- Book/Movie
- Business/Friendly Letter
- Characters in Same Book
- Characters in Different Books
- Fairy Tales
- Stories

Science

- Animals
- Fruits/Vegetables
- Solids/Liquid/Gas
- Vitamins

Comparison Charts

- Same	Different

T-Chart

Item 1	Item 2
with regard to	
Characteristic 1	
with regard to	
Characteristic 2	
with regard to	
Characteristic 3	

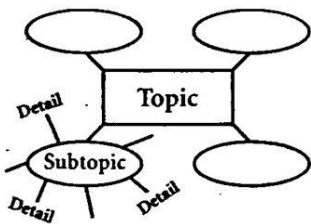
Compare or Contrast Chart

Item 1	Item 2	Item 1	Item 2
Compare		Contrast	
with regard to		with regard to	
Characteristic 1		Characteristic 1	
with regard to		with regard to	
Characteristic 2		Characteristic 2	
with regard to		with regard to	
Characteristic 3		Characteristic 3	

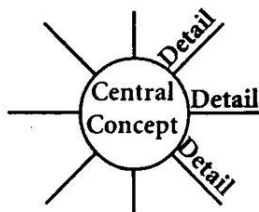
Compare & Contrast Chart

Organizers

Word Web

Concept Map

Concept Charts

Who
What
Where
When
Why

5W Chart

Looks
Tastes
Feels
Smells
Sounds

Senses Chart

Know	Wonder	Learned

Know-Wonder-Learned Chart

Ideas for Concept Development Organizers

Math

- Fractions, Decimals, Percents
- Numbers
- Operations (+, -, x, ÷)
- Patterns
- Place Value
- Probability
- Time, Money

Language Arts

- Book, Poem, Story
- Fairy Tale
- Grammar
- The Library

Science

- Animal
- Acid Rain
- Adaptation
- Dinosaurs
- Electricity
- Health
- Human Body
- Magnets
- Rainforest
- Seas
- Solar System
- Weather

Social Studies

- Career
- Culture
- Current Event
- Explorer
- Historical Event
- Mission
- Native Americans
- Neighborhood
- President
- State
- War

1 (800) WEE CO-OP

© 2001 Ka

More Great Graphic Organizers!

Evaluation Organizers

Evaluation Charts

P	M	I
Plus	Minus	Interesting

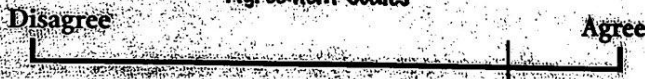
PMI Chart

+	-
Positive or Like or Agree	Negative or Dislike or Disagree

Plus/Minus T-Chart

Scales

Agreement Scales

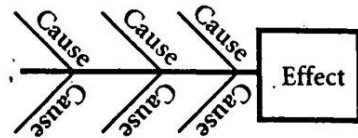

Evaluation Scale

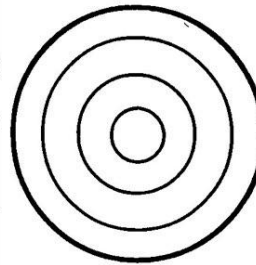

Relational Organizers

Fish Bone

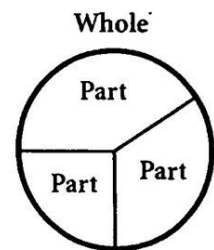

Target

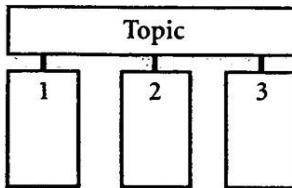
Embedded Concepts or Objects

Pie Chart

Categorize/Classify Organizers

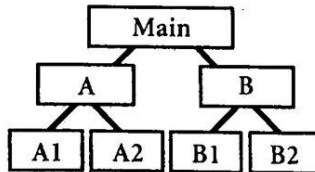
Categories

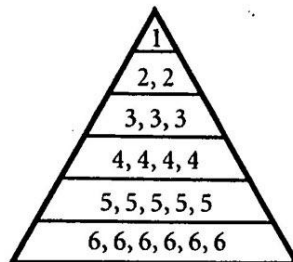
Topic

1	
2	
3	

Tree

Pyramid

Hierarchical

Ideas for Categorize/Classify Organizers

- Language Arts**
- Common Nouns, Proper Nouns
 - End Marks
 - Nouns, Verbs, Adjectives, Adverbs
 - Phonetic Sounds

- Math**
- Acute/Obtuse
 - Coins
 - Factor Tree
 - Odd/Even Numbers
 - Round Up/Round Down
 - Shapes

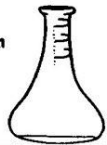

Social Studies

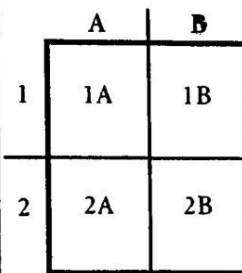
- Caste System
- Family Tree
- Military Rank
- North of, South of, East of, West of
- Social Stratification
- WWI/ WWII, Vietnam War/Korean War

Science

- Birds, Mammals, Reptiles, Amphibians, Fish
- Carnivores, Herbivores, Omnivores
- Food Pyramid
- Pasta, Beans, Buttons, Nuts, Bolts, Screws
- Plants, Trees, Flowers
- Taxonomy
- Things That Walk, Fly, Swim
- Travel by Air, Land, Sea

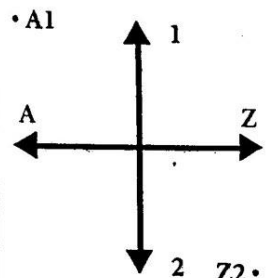

Matrix

2 x 2 Matrix

Plot

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

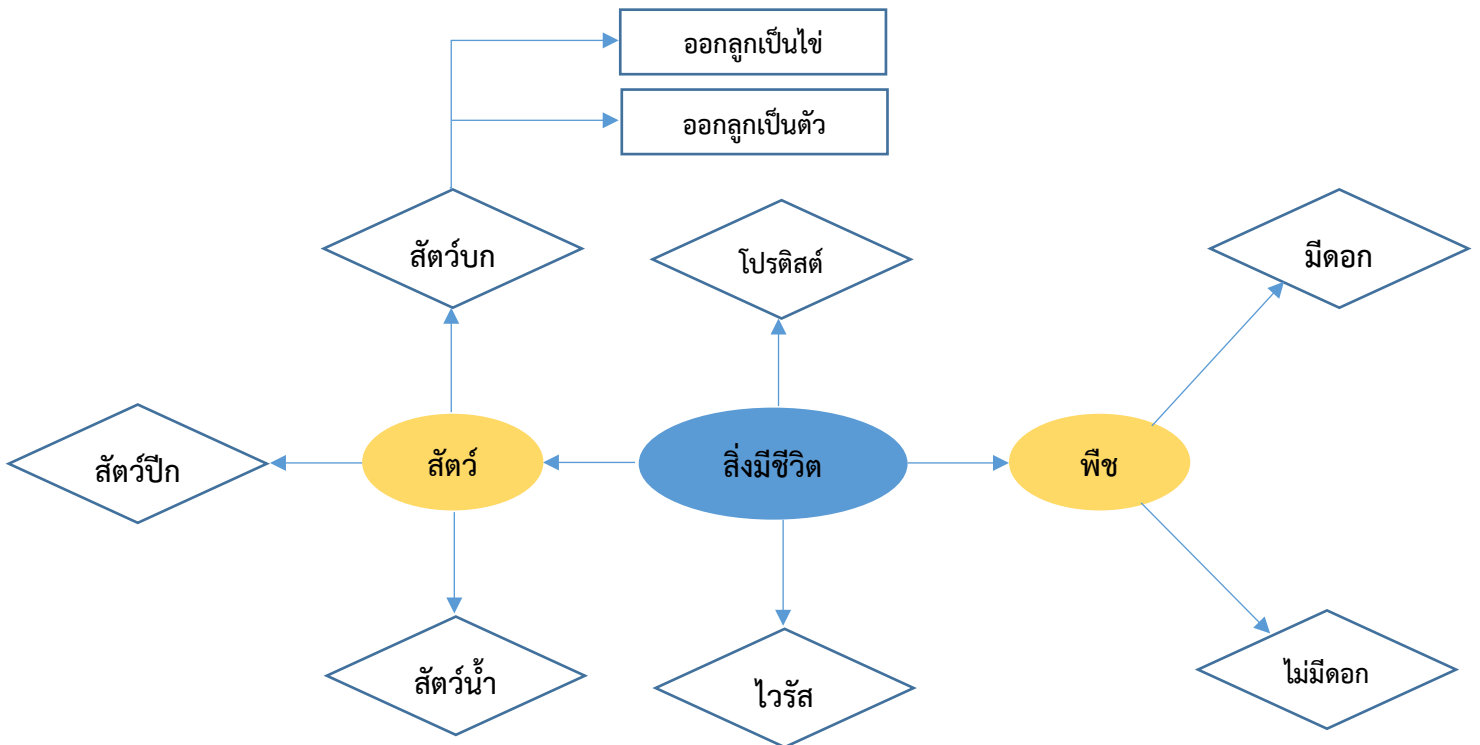

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

แผนผังความคิด เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลหรือความรู้ จากการศึกษาค้นคว้า การอ่าน การฟังคำบรรยาย แล้วนำข้อมูลมาจัดกลุ่ม เขียนเป็นภาพแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง ความคิด กระบวนการคิด และความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด โดยใช้รูปภาพ หรือแผนภาพ

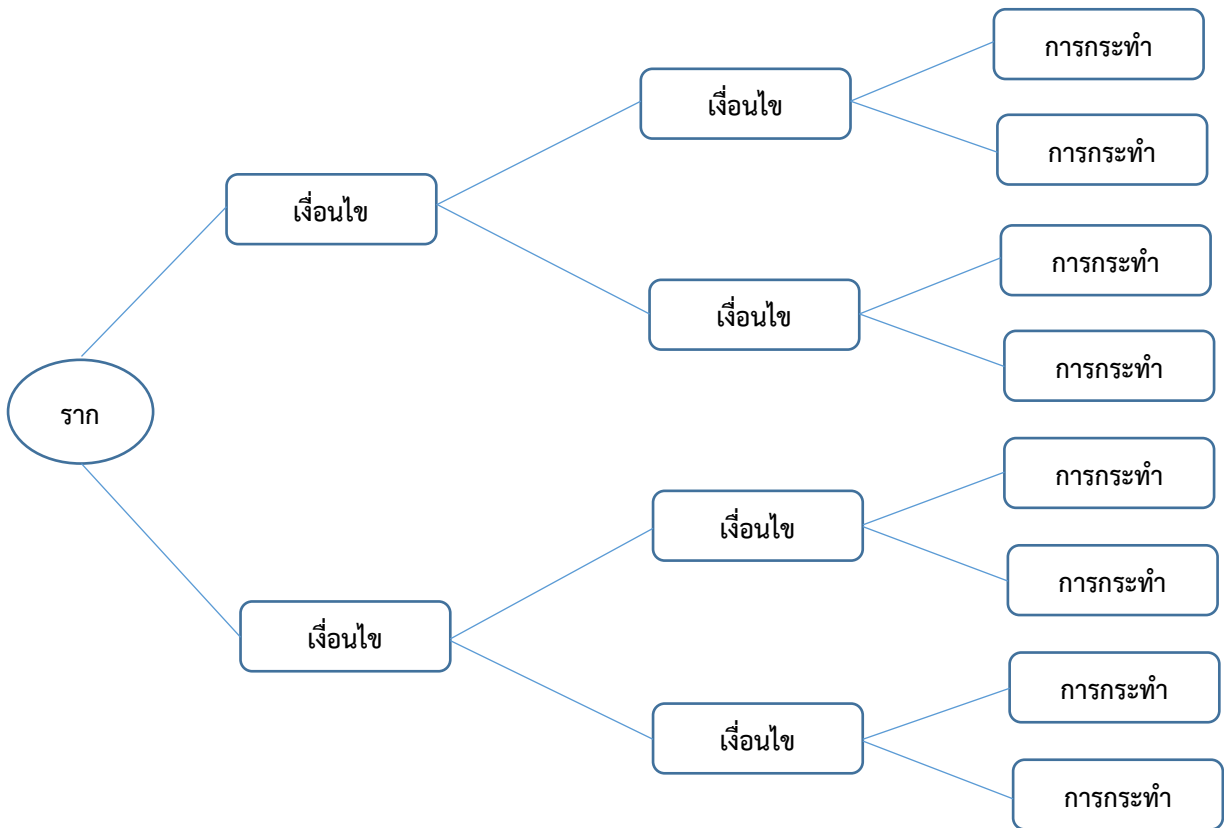
ผังความคิด (Mind Mapping)

เป็นการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด ตั้งแต่ต้นจนจบ ช่วยให้เห็นภาพรวมของความคิดและเค้าโครงของความคิดในเรื่องที่กำลังคิด ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิด ทำได้โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลางและโยงเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรองความคิดย่อย และความคิดที่แยกย่อยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันก็ขยายได้ต่อไปอีก ไม่มีทิศทางที่กำหนดแน่นอนตายตัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

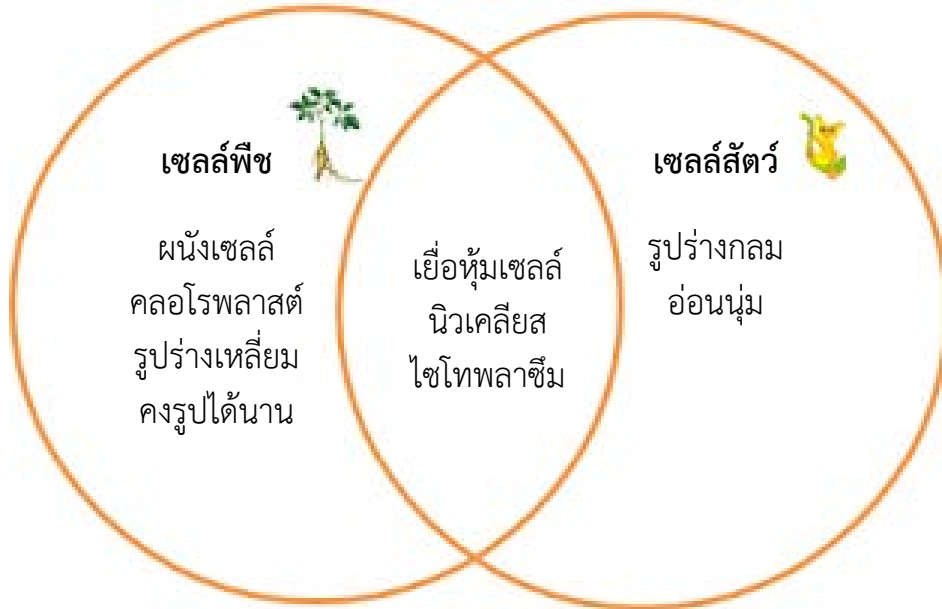
ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ (Tree Structure)

ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ จะใช้ในการแสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นลำดับจากใหญ่ไปหาจุดเล็ก ๆ รูปร่างของการเขียนจะมีโครงสร้างลักษณะคล้ายต้นไม้ที่มีกิ่งก้านหรืออาจจะมีลักษณะคล้ายแผนภูมิการบริหารองค์กร วิธีการเขียนให้เริ่มต้นหัวข้อเรื่องไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

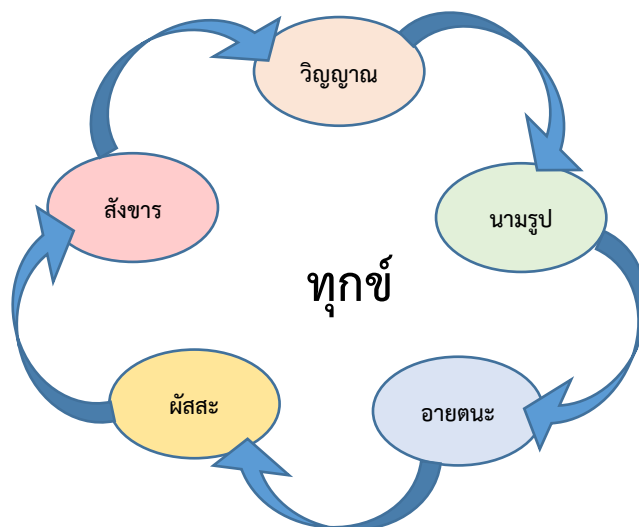
ผังรูปแบบเวนน์ (Venn Diagram)

เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสิ่งของหรือแนวคิดตั้งแต่ ๒ สิ่งขึ้นไปว่าส่วนใดลักษณะใดที่มีความเหมือนหรือความต่างกัน เป็นการคิดแบบหาตัวร่วมในสิ่งที่เหมือนกัน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจำแนกความเหมือนและความต่างของสิ่งของ สถานที่ และบุคคล หรืออื่น ๆ ได้ดี โดยการเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ ดังตัวอย่างนี้

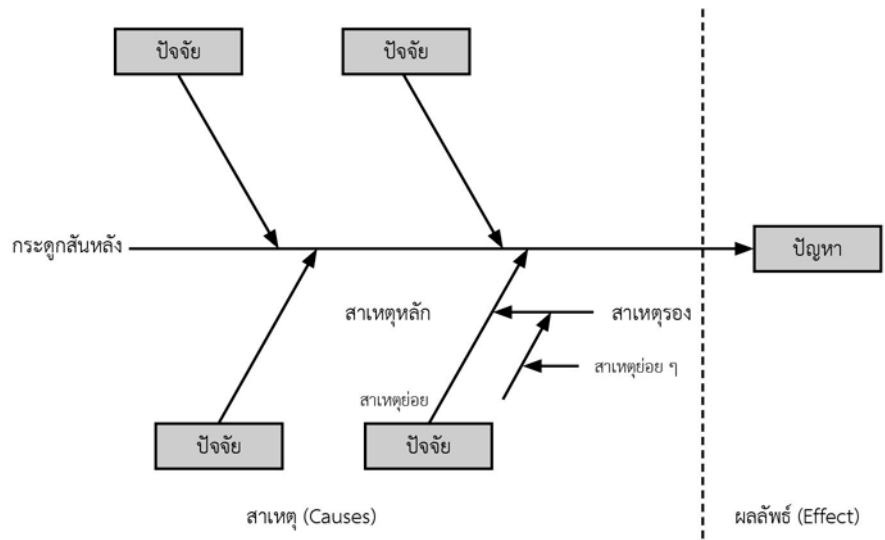
ผังความคิดแบบวงจร (The Circle)

เป็นการคิดแบบเป็นวงจรหรือวงกลม โดยในวงกลมจะไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบเพื่อเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เรียงลำดับเป็นวงกลม ตัวอย่างเช่น

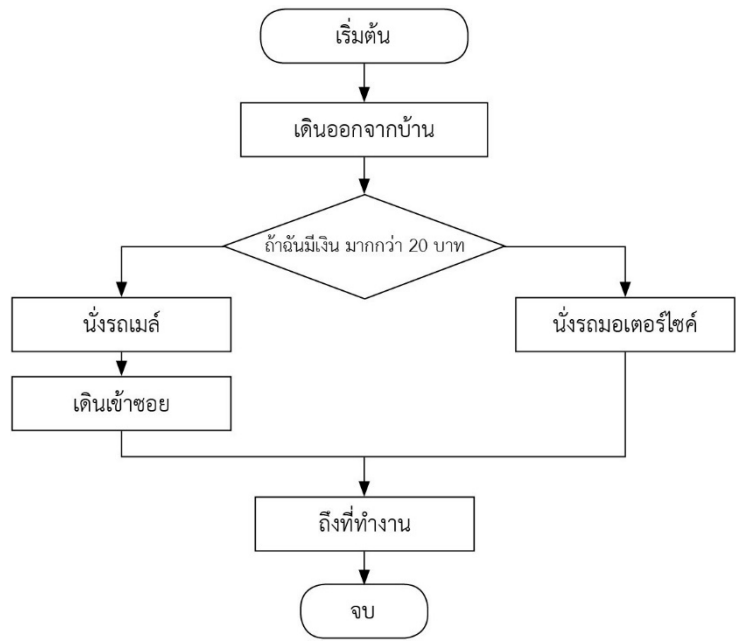
ผังก้างปลา (The Fish Bone)

เป็นการคิดหาสาเหตุของปัญหา เช่น แดงหน้าเรียน เพราะสาเหตุใด เป็นต้นการเขียนแผนผังทำได้ โดยกำหนดเรื่องแล้ว หาสาเหตุและผลต่าง ๆ ในแต่ละด้าน ตัวอย่างเช่น

แผนผังแบบลำดับขั้นตอน (Sequence Chart)

แผนผังแบบลำดับขั้นตอนเป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับขั้นตอน เป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพเหตุการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น

ภาคผนวก ค.

บันทึกการเรียนรู้

(Learning Log)

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. เรื่องที่นักเรียนชอบและมีความเข้าใจ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. เรื่องที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่เข้าใจ.....

.....
.....

๔. เรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

.....
.....
.....
.....
.....

แบบบันทึกการเรียนรู้/อนุทินการเรียนรู้ (Learning Log)

ชุดที่ ๑

สิ่งที่ฉันชอบ คือ

สิ่งที่ฉันไม่ชอบ คือ

สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ คือ

ชุดที่ ๒

สิ่งใหม่ที่ไม่คาดคิดจากบทเรียนวันนี้ คือ

สิ่งที่ฉันชอบมากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

สิ่งที่ฉันอยากรู้เพิ่มเติมไปจากบทเรียนวันนี้ คือ

ชุดที่ ๓

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

สิ่งที่ทำให้ฉันได้ใช้ความคิดจริง ๆ คือ

ชุดที่ ๔

สิ่งที่ฉันสนใจมากเป็นพิเศษจากบทเรียนวันนี้ คือ

สิ่งที่ฉันยังไม่ค่อยเข้าใจจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันได้ประโยชน์มากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๕

หนึ่ง สิ่งที่ฉันได้เคยเรียนมาแล้ว คือ

.....

.....

สอง คำถามที่ฉันยังต้องการคำตอบเพิ่มเติม คือ

.....

.....

สาม สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๖

จากบทเรียนวันนี้...

สิ่งที่ดำเนินไปได้ดี คือ

.....

.....

สิ่งที่เราควรปรับให้ดีขึ้นได้ คือ

.....

.....

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

.....

.....

ชุดที่ ๗ (กิจกรรมกลุ่ม /โครงการ -เด็กเล็ก)

๑. วันนี้ฉันทำ/เขียน

.....

.....

๒. ฉันพูดคุยเกี่ยวกับ

.....

.....

๓. ฉันเขียน

๔. ปัญหาอย่างหนึ่งของฉันในวันนี้ คือ

๕. ฉันต่อไปฉันจะ

ชุดที่ ๘ (กิจกรรมกลุ่ม/โครงการ -เด็กโต)

๑. สิ่งที่คุณและกลุ่มทำได้ในวันนี้ คือ

๒. ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานแบบเดิมอีกครั้ง คุณจะทำอะไรที่ต่างไปจากเดิมบ้าง

๓. ส่วนที่คุณยังต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

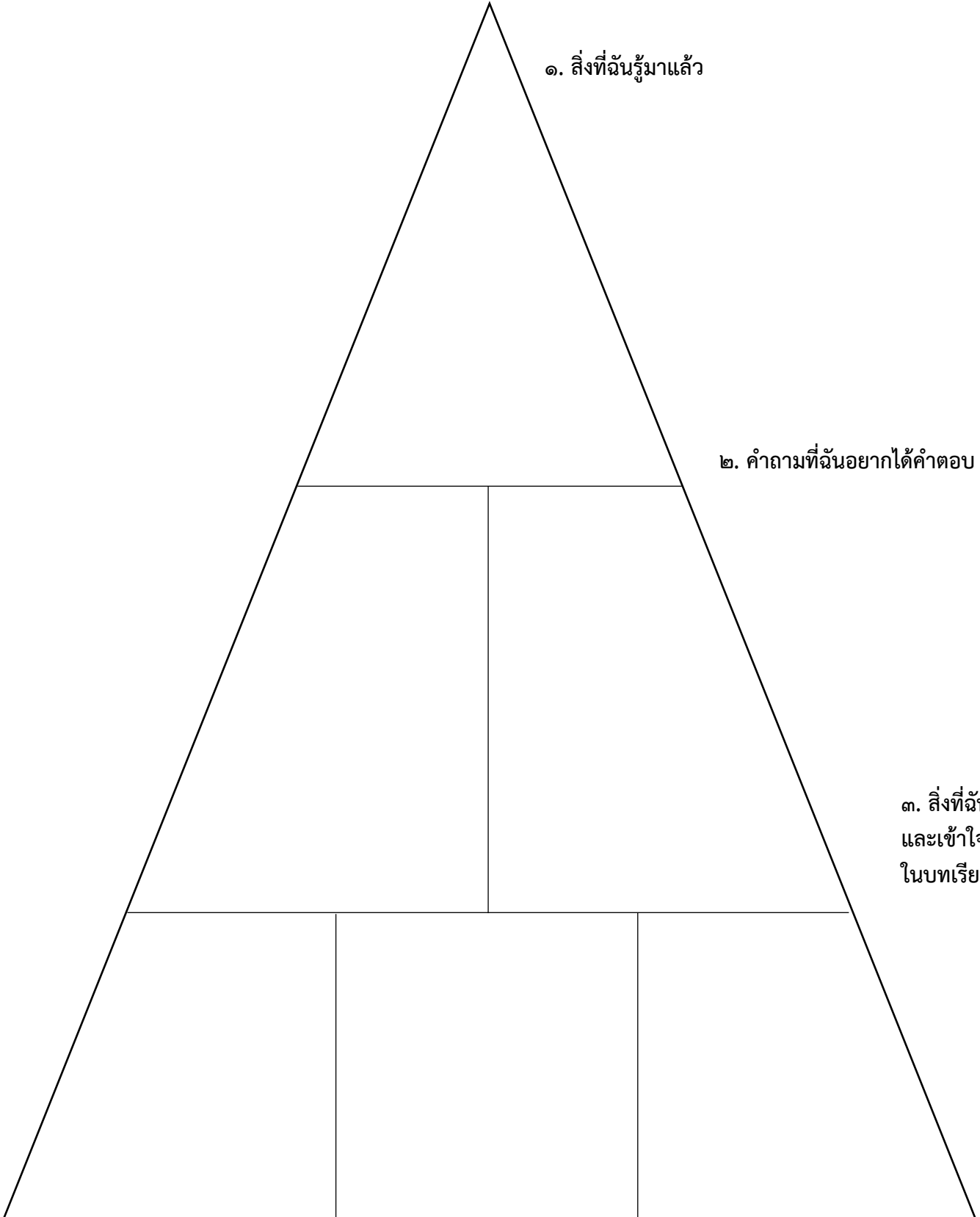
๔. ข้อบันทึกเพิ่มเติม

สามเหลี่ยมการเรียนรู้ของฉัน

ชื่อ-สกุล

วัน เดือน ปี :

บันทึกการย้อนคิดและไตร่ตรองสิ่งที่เรียนรู้

ชื่อ-สกุล	วัน เดือน ปี :
-----------------	----------------------

คำชี้แจง : นักเรียนเลือกตอบคำถามข้างล่าง ๒ ข้อ เขียนลงในแผ่นกระดาษแล้วนำไปติดตามช่องของคำถาม

<p>สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนวันนี้</p>	<p>สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้</p>
<p>คำถาม ฉันอยากทราบคำตอบ</p>	<p>สิ่งที่เป็นปัญหาของฉัน คือ</p>

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษา

๑. รองศาสตราจารย์ นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหาร
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. พลอากาศโท ภัคดี แสง-ชูโต	เลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล	กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗. นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘. นางผาณิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๒

๑. นางพิศวาท น้อยมณี	ข้าราชการบำนาญ
๒. นางภารดี พรขจรกิจกุล	ข้าราชการบำนาญ
๓. นางนาถลดา ทองหยวก	ข้าราชการบำนาญ
๔. นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางวันธร ดีชาติ	ครู โรงเรียนบ้านพู่ซาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต ๑
๖. นางสาวอลิตา ดาดัง	ครู โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๗. นายไกรสิทธิ์ สุระรัมย์	ครู โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๘. นางสาวสุธารส วรรณ	ครู โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๙. นายระดมโชค ปวงบุผา	ครู โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๐. นายอรุพงษ์ บุญญาผลา	ครู โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑

๑๑. นางชลฤทัย สุขเกษม	ครู โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๒. นางอังคนาง บุญศิริ	ครู โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๓. นายประจักษ์ น้อยเหนือย	ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๔. นายอนุสรณ์ กะตามัน	ครู โรงเรียนวัดราชบพิธ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๕. นางสาวสุพัจนา นามประดิษฐ์	ครู โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๑๖. นางนิภาพร คล้ายยวงทอง	ครู โรงเรียนปทุมคงคา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๑๗. นายภาณุพัฒน์ ศิริเทพ	ครู โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๑๘. นายอังกุล มะลุสีม	ครู โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๑๙. นายโยธิน นิลคช	ครู โรงเรียนท่าเรือ “นิตยานุกูล”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๒๐. นายวิษณุ วิชญปัญญากุล	ครู โรงเรียนธัญบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๒๑. นางสาวธิฎฎิภาญจน์ มุ่งเปียดกลาง	ครู โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๒๒. นายอภิชา พุ่มพวง	ครู โรงเรียนพูลเจริญวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖
๒๓. นางทัศนา โพธิ์เงิน	ครู โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖
๒๔. นางช่อทิพย์ ก้อนทองคำ	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๒๕. นางสาวมนัสนันท์ เบ็ญพาด	ครู โรงเรียนแปลงยาวพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๒๖. นางวิลาวัลย์ แจ้งกระจ่าง	ครู โรงเรียนดอนฉิมพลี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๒๗. นางงามพิศ ถิมสวัสดิ์	ครู โรงเรียนดัดดรุณี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๒๘. นางสาวสุธั้มา เพชรเจริญ	ครู โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๒๙. นางสาววิไล โพธิ์ชัย	ครู โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖

๓๐. นางสาวพัชราภรณ์ พานทอง	ครู โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๓๑. นางสาวปิยนุช แหวนเพชร	ครู โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๓๒. นางสาวขวัญชนก ทองทัฬหายุ	ครู โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
๓๓. นางสาวนพรัตน์ จินใจ	ครู โรงเรียนชลกันยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๘
๓๔. นางสาวภัทรพร ไหล่ไพบุลย์	ครู โรงเรียนชลกันยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๘
๓๕. นางสาววรรณุช รักธรรม	ครู โรงเรียนเกาะโพธิ์ถั่วงามวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๘
๓๖. นายสุภัทรพงษ์ รวงผึ้งรุ่งโรจน์	ครู โรงเรียนแก่ง “วิทยสถาวร”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๘
๓๗. นางรัชนิกร ผิวสว่าง	ครู โรงเรียนบึงกาฬ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๑
๓๘. นางสาวอนุสรรา กมฺุทชาติ	ครู โรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๑
๓๙. นางสาวแรมเดือน บุญชู	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔๐. นางสาวพาริตะห์ เบญญาภาจ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔๑. ว่าที่ร้อยตรีหญิง นิสาสล รุ่งเนย	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๒

๑. นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒. นางวรินทร์ ดิชาติ	ครู โรงเรียนบ้านพู่ซาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๓. นายโยธิน นิลคช	ครู โรงเรียนท่าเรือ “นิตยานุกูล”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๔. นางงามพิศ ลิ้มสวัสดิ์	ครู โรงเรียนดัดดรุณี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๕. นางสาวมนัสนันท์ เบ็ญพาด	ครู โรงเรียนแปลงยาวพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖

คณะกรรมการปฏิรูป/พิมพ์ และจัดทำรูปเล่มคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑.	นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธาน กรรมการ
๒.	นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓.	นายธีระพล แข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔.	นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕.	นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงาน
๖.	นางสาวอังกูล มะลูลิ้ม	ครู โรงเรียนบดินเดชา(สิงห์ สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๗.	นายระดมโชค ปวงบุผา	ครู โรงเรียนนอยุธยา ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๘.	นางสาวศรินทิพย์ บุญเต็ม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๙.	นางสาวปวีณา โค้วจำรัส	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๐.	นางสาวชุตีมา จงใจงาม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๑.	นางสาวณัฐกานต์ ชันทะสิทธิ์	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๒.	นางสาวสาวิตรี ศรีโนนยาง	โรงเรียนวัดอัยยิการาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๓.	นางสาวสุณิสา ถาป่นแก้ว	โรงเรียนวัดคุดมหญิงสัมจัน มิตรภาพที่ ๖๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๔.	นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๕.	นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๖.	นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๗.	นางสาวณัฐพร เผื่อจันทิก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๘.	นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ

รายชื่อคณะกรรมการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.	นางผาณิต ทวีศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒.	นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓.	นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔.	นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕.	นางเกศกัญญา อนุกุล	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖.	นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗.	นายนพพร แสงอาทิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘.	นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙.	นางสาวภัทรา ต่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐.	นางสาวอริฐาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑.	นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒.	นางสาวบุญกัญฐพันธ์ วัลย์มาลี	เจ้าพนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๓.	นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๔.	นางสาวอริยวรรณ สอดแสงจันทร์	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๕.	นางสาวศินี เขียวเขิน	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

การติดต่อ รับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕
๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๑๕ ๔๕๗-๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕ ๙๕๑
web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)
๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>